

TÜRK PARLAMENTO TARİHİ

TBMM – IV. DÖNEM
1931 - 1935

II. CİLT

TÜRK PARLAMENTO TARİHİ

TÜRK PARLAMENTO TARİHİ

TBMM - IV. DÖNEM

1931 - 1935

II. CİLT

IV. Dönem Milletvekillerinin Özgeçmişleri

Fahri ÇOKER

TÜRK PARLAMENTO TARİHİ ARAŞTIRMA GRUBU

ISBN 975 - 7291 - 00 - 5 (Tk. No.)

ISBN 975 - 7291 - 12 - 9 (4. Dönem 2. Cilt)

Ö N S Ö Z

Türk dehasının ve Ulu Önder ATATÜRK'ün yaratıcı gücünün eseri TBMM'ni tarıtan ve Cumhuriyet Tarihini belgeleyen "Türk Parlamento Tarihi" çalışmalarını takditle karşıladım.

Geleceğe büyük umut, güven ve gururla bakan bir ulusun parlamento-su olan TBMM'nin tarihi, aynı zamanda Cumhuriyet Türkiye'sinin tarihi olacaktır.

Ulusal egemenliği gerçekleştirip büyük Türk İnkılabını yapan halkımızın bütün kural ve kurumları ile demokratik yönetime işlerlik kazandıran çabaları bitmedi. Cumhuriyetimizin yüceltiğini kütüphanelere taşıyıp gelecek kuşakların bilgisine sunacak Türk Parlamento Tarihi çalışmaları, gün-lük ve duygusal etkilerden uzak objektif, kesintisiz aynı dikkat ve ilkeler doğrultusunda sürdürülecektir. Uzman ellerde biriktirilen bilgi ve belgeler hazinesi Türk Parlamento Tarihi, siyasetçimizin rehberi, bilim çevrelerinin kaynak yapıtı olacaktır.

Üçüncü çeyreğini geride bıraktığımız parlamentomuzun yüzüncü yılını, rafları dolduran yazılı tarihi ile kutlamaya hazırlanıyoruz. Ne mutlu bu coşkuyu duyup yaşayanlara.

Tarihimizi kendi öz kaynaklarımızdan, kendi insanımızın kaleminden öğrenmek, gözardı edilmiş gerçek değerlerimizi meydana çıkaracak çocuk-larımızın güven ve gururunu destekleyecektir.

Tarih, geçmişin anlatımı, geleceğin rehberidir. Şaşmazlığı hizmet aşkı-nın kaynağıdır. Siyasetçinin temel kültürünü oluşturur. Ülke ve ulusun ge-leceği uzun erimli siyasi planlarla gerçekleşir. Böylesi planın temelinde ta-rih vardır. Her siyasetçinin ideali ülkesine ve halkına kalıcı en iyi hizmeti sunarak, tarihte iz bırakmak olmalıdır. Bunun için geçmişti iyi tanıma ihti-yacıdadır. Türk Parlamento Tarihi, politikacımızı düşünsel donanımına ka-vuşturup, örnek milletvekili olmanın yolunu açacaktır.

Dördüncü Dönem, Cumhuriyet Tarihinin savaş acılarının kabuk tuttu-ğu, Atatürk devrimlerinin toplumca özümsemiği, devletin gelişip kurum-laştığı bir devri kapsar. Cumhuriyet çocukları bu dönemde 10 yaşına bas-mıştır.

Yasama ve denetleme ödevinin yerine getirilmesi sırasında parlamento-ya yansıyan olayları ve parlamentoyu oluşturan üyeleri olabildiğince yakından tanıtan bu çalışmalar, gerçek bir ihtiyacın sonucudur. İnsan ömrünü aşan bu çalışmaların kurumlaşması ve kişilere bağlı olmadan, devlet hizmeti boyutu kazanması kaçınılmazdır.

Dağınık ve unutulmaya terk olunmuş sayısız belge ve bilgiler bu çalışmalarla değerlendirilip gün ışığına çıkacaktır.

Onurum ve en değerli mirasım, milleti temsil edip millî iradeyi kullanan yüce bir heyetin, TBMM'nin başkanlığında bulunmam ve bu çalışmaları desteklememdir.

Konusu tarih olan, öncelikli ve önemli bir konuyu takdir ve tespit ederek hayata geçiren selefım Sayın İ. Kaya ERDEM'e, çalışmaları teşvik edip, coşku ile sürdüren Sayın Hüsamettin CİNDORUK'a gönül borcumuz daim olacaktır.

Sorumluluğu ve onuru tartışılmaz bu araştırmaları yapan Araştırmacı-Yazar Sayın Fahri ÇOKER, Kâzım ÖZTÜRK ve Prof. Dr. İhsan GÜNEŞ ile bu çalışmaları koordine eden Prof. Dr. Ahmet MUMCU'ya, ayrıca Araştırma Grubundaki yardımcı personele ve TBMM Vakfına teşekkür ediyorum.

14 Mayıs 1996

Mustafa KALEMLİ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

S U N U Ş

TBMM'nin 1931-1935 yıllarını kapsayan IV. Döneminde yasama görevi yapan (348) milletvekilinin özgeçmişleri, Türk Parlamento Tarihi IV üncü Dönemin ikinci cildini oluşturan bu kitapta yer almaktadır. Bu milletvekillerinden (248)'i önceki dönemlerde TBMM'de milletvekili olarak yasama görevi yapmış ve dolayısıyla özgeçmişleri, o dönemlere ilişkin özgeçmiş ciltlerinde yer almış bulunması itibarıyla, I inci Dönemin yazınında saptanan ilke ile yalnızca IV üncü Döneme hangi tarihte katılmış oldukları, aldıkları görevler, Komisyon ve Genel Kurul çalışmalarının belirtilmesi ile yetinilmiş, ilk kez seçilen (100) milletvekilinin özgeçmişleri, ayrıntılı olarak kitaba alınmıştır.

Özgeçmişlerin saptanmasında, önce Sayın Üyelerin Meclise katıldıklarında yazılı olarak Genel Sekreterliğe verdikleri özgeçmiş belgeleri, üye kütük defteri, özlük dosyaları, memur olanların ilgili bakanlıklar ve kamu kurumlarındaki özlük ve sicil dosyaları, T.C. Emekli Sandığındaki hizmet belgeleri, nüfus idarelerindeki açıklamalı nüfus kayıtları ve Tutanak dergilerinde kendileri ile ilgili kayıtlar esas alınmış, yaşayan aile bireylerinin verdikleri bilgilerden yararlanıldığı gibi mevcut tarihli belgeler, anılar ve çeşitli ansiklopedilerdeki açıklamalar da gözönünde tutulmuştur.

Sayın üyelerin Mecliste kayıtlara geçen ya da çağrıldıkları adları ile nüfus kayıtlarındaki adları arasında bazı farklılıklar gözlenmekle, farklı adlar (...) içine alınmış, 2525 sayılı Soyadı Kanunu, dönem içinde 21 Haziran 1934'te kabul edilmekle beraber, 14 üncü maddesine göre yayımı tarihinden altı ay sonra, 2 Ocak 1935'de yürürlüğe girmesi itibarıyla, sonradan alınan soyadları da (.....) içinde gösterilmiştir. Kanunun yürürlüğe girmesinden önce vefat etmiş olanların, ailelerinin aldıkları soyadı özgeçmişlerinde belirtilmiş, aramada kolaylığı sağlamak üzere nüfus kayıtlarındaki adlar ve ayrıca soyadlarına göre alfabetik sıralı iki cetvel, kitabın sonuna eklenmiştir.

Ayrıca IV üncü Dönemde ilk kez milletvekili seçilenler ile III üncü, II nci ve I inci dönemlerde milletvekilliği yapmış olarak yeniden seçilmiş olanlar, IV üncü Dönem milletvekillerinden Osmanlı Ayan ve Mebusan Meclislerinde üyelik yapanlar, IV üncü Dönem içinde istifa veya bir memuriyete atan-

ma suretiyle milletvekilliğinden çekilenler, vefat edenler, üyelerin doğum tarihlerine göre ayırımı, öğrenim ve meslek durumları (EKLER) bölümünde ayrı cetveller halinde sunulmuştur.

Bütün çabamız, TBMM Sayın Başkanlarının emir ve direktiflerine uygun olarak, geçmişte Cumhuriyetin kuruluşu ve gelişiminde, milletin çağdaş uygarlık düzeyine ulaşması ve mutluluğa erişmesinde milletin vekili olarak görev almış bu saygın insanların kıstlıklarını eksiksiz yansıtabilmek olmuştur. Başarablmış isek ne mutlu bize ve bize yardımcı olanlara.

Fahri ÇOKER

Cumhuriyet Senatosu

Kontenjan Üyesi

(1978-1980)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
- ÖNSÖZ	III
- SUNUŞ	V
- AÇIKLAMALAR	XI
- IV. DÖNEM MİLLETVEKİLLERİ :	XV
1. Adana	1
2. Afyon Karahisar	7
3. Aksaray	19
4. Amasya	27
5. Ankara	33
6. Antalya	53
7. Artvin	63
8. Aydın	67
9. Balıkesir	81
10. Bayazıt	97
11. Bilecik	103
12. Bolu	109
13. Burdur	119
14. Bursa	123
15. Cebelibereket	137
16. Çanakkale	145
17. Çankırı	155
18. Çorum	161
19. Denizli	171
20. Diyarıbekir	181
21. Edirne	187
22. Elâziz	193
23. Erzincan	205
24. Erzurum	211

	<u>Sayfa</u>
25. Eskişehir	221
26. Gaziantep	231
27. Giresun	239
28. Gümüşhane	247
29. Hakkâri	253
30. Isparta	257
31. İçel	265
32. İstanbul	269
33. İzmir	299
34. Kars	321
35. Kastamonu	331
36. Kayseri	341
37. Kırklareli	351
38. Kırşehir	357
39. Kocaeli	363
40. Konya	373
41. Kütahya	393
42. Malatya	411
43. Manisa	421
44. Maraş	437
45. Mardin	443
46. Mersin	449
47. Muğla	457
48. Muş	465
49. Niğde	473
50. Ordu	481
51. Rize	493
52. Samsun	501
53. Sırt	511

	<u>Sayfa</u>
54. Sinop	515
55. Sivas	523
56. Şebinkarahisar	533
57. Tekirdağ	541
58. Tokat	549
59. Trabzon	559
60. Urfa	575
61. Van	585
62. Yozgat	589
63. Zonguldak	601
- EKLER	611
EK-I IV. Dönemde İlk Kez Seçilenler	613
EK-II III. Dönemden Beri Milletvekili Olanlar	616
EK-III II. Dönemden Beri Milletvekili Olanlar	619
EK-IV I. Dönemden Beri Milletvekili Olanlar	622
EK-V Osmanlı Ayan ve Mebusan Meclislerinde Üyelik Yapmış Olanlar	625
EK-VI Dönem İçinde Milletvekilliğinden Çekilenler	627
EK-VII Dönem İçinde Vefat Eden Milletvekilleri	628
EK-VIII Milletvekillerinin Doğum Tarihlerine Göre Ayırımı	629
EK-IX Milletvekillerinin Öğrenim Durumları	630
EK-X Milletvekillerinin Mesleklerine Göre Ayırımı	631
EK-XI İlk Ad'a Göre Alfabetik Sıralanış	632
EK-XII Soyadına Göre Alfabetik Sıralanış	644

**KİTAPTA GEÇEN OSMANLICA SÖZCÜKLERİN
BUGÜNKÜ KARŞILIKLARI HAKKINDA AÇIKLAMA**

A) Yasama İle İlgili Olanlar :

Adliye	Adalet
Arzuhal	Dilekçe
Aza	Üye
Azil	İşten el çektirme
Beyanat	Demeç
Beyanname	Bildiri
Celse	Oturum
Ceride	Dergi
Dahili Nizamname	İçtüzük
Dahiliye	İçişleri
Devre	Dönem
Encümen	Komisyon
Ekseriyet	Çoğunluk
Erkânıharbiyei Umumiye	Genelkurmay
Fevkalâde İçtima	Olağanüstü toplantı
Hafı	Gizli
Hariciye	Dışişleri
Heyet	Kurul
Heyeti Umumiye	Genel Kurul
Heyeti Vekile	Bakanlar Kurulu
İcra Vekilleri Heyeti	Bakanlar Kurulu
İçtima	Toplantı
İlga	Kaldırmak
İnhisar	Tekel
İnikat	Birleşim
İntihap	Seçim
İstizah	Gensoru
İttifak	Oybirliği
Lâyiha	Tasarı
Maarif	Millî Eğitim
Mazbata	Rapor
Mazbata Muharriri	Sözcü
Mebus	Milletvekili

Mer'iyet
Mudafaayı Milliye
Mutlak Ekseriyet
Muvakkat
Muvazenei Umumiye
Mülga
Münakalât
Müzakere
Nafia
Nutuk
Reis
Reis-i Sin
Riyaset
Rey
Sual
Tâdil-Tadilât
Tahlif
Takrir
Tasdik
Tâyini Esami
Teklif
Teşrii Masuniyet
Vekil
Vekiller Heyeti
Vesika
Zabıt
Ziraat

Yürürlük
Milli Savunma
Salt çoğunluk
Geçici
Bütçe
Kaldırılmış
Ulaştırma
Görüşme
Bayındırlık
Söylev
Başkan
Yaşlı Başkan
Başkanlık
Oy
Soru
Değişiklik
Yemin-Andiçme
Önerge
Onay
Ad Çekme
Öneri
Yasama Dokunulmazlığı
Bakan
Bakanlar Kurulu
Belge
Tutanak
Tarım

B) Öğretim Kurumları İle İlgili Olanlar :

Bahriye Mektebi
Erkânıharbiye Mektebi
Halkalı Ziraat Mektebi Âlisi

Hendese-i Mülkiye Mektebi

Darülfünun
İdadi
İbtidai Mektebi

Deniz Harp Okulu ve Lisesi
Harp Akademisi
Ziraat ve Orman Mühendisi
Yetiştiren Yüksekokul
Mühendis Yetiştiren Yüksek-
okul (1884-1909)
Üniversite
Lise dengi okul
İlkokul (1862-1924)

Medrese
Mektebi Hukuk

Mektebi Sultani
Mühendishane-i Bahri

Mühendishane-i Berri

Mülkiye Mektebi
Rüştiye
Sıbyan Mektebi

Din Öğretimi Ağırlıklı okul
Hukukçu Yetiştiren Yüksekokul
(1879-1908)
Galatasaray Lisesi (1868-1923)
Deniz Subayı Yetiştiren Okul
(1773-1908)
Topçu ve İstihkâm Subayı
Yetiştiren Okul (1795-1908)
Siyasal Bilgiler Okulu-Fakültesi
Ortaokul Dengi Okul
Osmanlı Döneminde Mahalle
Mektebi de Denilen İlkokul
(1862'ye kadar)
Lise Dengi Okul

Sultani

C) Resmî Daire ve Memuriyetler :

Bâbiâli
Divan-ı Muhasebat
Mektubi Kalemî
Mutasarrıf

Devletin Merkezi Yönetimi
Sayıştay
Yazı İşleri Bürosu
İl-İlçe arası mülki idare birimi
olan Liva-Sancak'ta yönetici
Medrese ve Yüksekokul
Öğretmeni

Müderris

Devlet Dairelerinde aylıksız
aday memur

Mülazım

Devlet dairelerinde hazırlanan
bir yazıyı düzelten ve tamamlayan memur

Mümeyyiz

Başbakanlık
Başbakan

Sadaret
Sadrazam

D) Askerî Rütbeler :

Müşir
I. Ferik
Ferik
Fırka K. Mirliva
Mirliva
Miralay

Mareşal-Büyük Amiral
Orgeneral-Oramiral
Korgeneral-Koramiral
Tümgeneral-Tümamiral
Tuğgeneral-Tuğamiral
Albay

Kaymakam
Kolağası
Mülâzım-ı Evvel
Mülâzım-ı Sâni
Zâbit Vekili

Yarbay
Kd. Yüzbaşı
Üsteğmen
Teğmen
Asteğmen

IV. DÖNEM MİLLETVEKİLLERİ(*)

ADANA (4)

Ali Münif Bey (YEĞENA) (1874-1951)	Bk. III. Dönem, Mersin
(Mustafa) Hilmi Bey (URAN) (1884-1957)	Bk. III. Dönem, Adana
Ömer (Resul) Bey (BİÇER) (1894-1950)	
Zamir (DAMAR) Bey (ARIKOĞLU)	
(1889-1969)	Bk. I. Dönem, Adana

AFYON KARAHİSAR (7)

Ahmet Ziya (Nuri) Paşa, Prof. Dr. (BİRGİ)
(1872-1936)

Ali Bey (ÇETİNKAYA) (1877-1949)	Bk. I. Dönem, Karahisarısahip
(Ali) Haydar Bey (ÇERÇEL) (1891-1966)	Bk. III. Dönem, Afyon Karahisar
İzzet Bey (AKOSMAN) (1897-1973)	Bk. III. Dönem, Afyon Karahisar
İzzet Ulvi Bey (AYKURT) (1880-1957)	Bk. II. Dönem, Afyon Karahisar
(Mollaoğlu) Cemal Bey (AKÇİN)	
(1889-1940)	

Ruşen Eşref Bey (ÜNAYDIN) (1892-1959)	Bk. II. Dönem, Afyon Karahisar
---------------------------------------	-----------------------------------

AKSARAY (4)

(Ahmet) Besim Bey (ATALAY) (1888-1965)	Bk. I. Dönem, Kütahya
(Ahmet) Süreyya Bey (ÖRGEEVREN)	
(1888-1969)	Bk. II. Dönem, Karesi
(Ali) Rıza (Nisari) Bey (ARIBAŞ) (1882-1940)	
(Mehmet) Yaşar Bey (ÖZEY) (1889-1965)	Bk. II. Dönem, Saruhan

AMASYA (3)

(Ahmet) Esat Bey (URAS) (1882-1960)	Bk. II. Dönem, Amasya
-------------------------------------	-----------------------

(*) Milletvekillerinin isimlerinde (.....) içine alınanlar anıldıkları isim olmayıp, yalnız nüfus kayıtlarında yazılıdır.

IV. Dönemde (63) seçim bölgesinden seçilen milletvekili sayısı (317) olup, adlarının altı çizilen (30) milletvekili, ölüm ve başka nedenlerle boşalmış olan yerlere sonradan seçilenlerdir. Bu şekilde toplam olarak (347) milletvekili yasama görevi yapmış bulunmaktadır.

İsmail Hakkı Bey (MUMCU) (1879-1945) Bk. III. Dönem, Amasya
(Mehmet) Nafiz Bey (AKTİN) (1879-1962) Bk. II. Dönem, Amasya

ANKARA (11)

Akagündüz Bey (Enis Avni) (1884-1958)

Ali Bey (KÜTÜKÇÜOĞLU) (1862-1933) Bk. II. Dönem, Ankara

Eşref Bey (DEMİREL) (1878-1956)

Halit (Ferit) Bey (MIHÇIOĞLU) (1869-1934) Bk. III. Dönem, Ankara

Hasan Bey (DENEK) (1892-1968)

Mehmet Rasim Bey (AKTAR) (1881-1938)

Muslihittin (Abdullah) Bey (TUNCA)
(1895-1989)

Mustafa Kemal Paşa, Gazi (ATATÜRK)
(1881-1938)

Bk. I. Dönem, Ankara

Rifat Bey (ARAZ) (1878-1964)

Bk. III. Dönem, Ankara

Şakir Bey (KINACI) (1875-1940)

Bk. I. Dönem, Ankara

Yahya Galip Bey (KARGI) (1874-1942)

Bk. I. Dönem, Kırşehir

ANTALYA (5)

(Ahmet) Cemal Bey, Dr. (TUNCA)
(1885-1963)

Bk. III. Dönem, Antalya

(Ali) Haydar Bey (UÇGUN) (1891-1972)

(İbrahim) Nazifi (Şerif) Bey (NABEL)
(1892-1962)

(Mehmet) Numan Bey (AKSOY) (1890-1949)

Rasih Bey (KAPLAN) (1883-1952)

Bk. I. Dönem, Antalya

ARTVİN (2)

(Mehmet) Ali Bey (OKAR) (1880-1935)

Bk. III. Dönem, Artvin

(Mehmet) Asım Bey (US) (1884-1967)

Bk. III. Dönem, Artvin

AYDIN (6)

Abidin Bey (ÖZMEN) (1890-1966)

Adnan Bey (MENDERES) (1899-1961)

Fuat (Şahin) Bey (ERLÂÇİN) (1883-1962)

Hasan Tahsin Bey (SAN) (1865-1951)

Bk. I. Dönem, Aydın

Mazhar Bey, Dr. (GERMEN) (1887-1967)

Bk. I. Dönem, Aydın

Reşit Galip Bey, Dr. (1893-1934)

Bk. II. Dönem, Aydın

BALIKESİR (10)

Ahmet Vasfi Bey (ŞENSÖZEN) (1892-1985)

Ali Şuuri Bey (1890-1934)

Bk. II. Dönem, Karesi

(Hüseyin) Hacim (Muhittin) Bey (ÇARIKLI)

(1881-1965)

Bk. I. Dönem, Karesi

(Hüseyin) Muzaffer Bey (AKPINAR)

(1891-1955)

İbrahim (Cevdet) Bey (YÖRÜK) (1877-1960)

Bk. I. Dönem, Karesi

İsmail Hakkı Bey (UZUNÇARŞILIOĞLU)

(1888-1977)

Bk. III. Dönem, Balıkesir

Kâzım Paşa (ÖZALP) (1882-1968)

Bk. I. Dönem, Karesi

(Mehmet) Cavit Bey (DEMİR) (1880-1950)

Bk. II. Dönem, Karesi

Mehmet Pertev Bey (ETÇİOĞLU) (1892-1946)

(Mustafa) Enver Bey (ADAKAN) (1896-1984)

BAYAZIT (3)

(Aziz) İhsan Bey (TAV) (1878-1941)

Bk. III. Dönem, Bayazıt

Halit Bey (BAYRAK) (1892-1965)

Bk. III. Dönem, Bayazıt

Ubeydullah Efendi (1857-1937)

BİLECİK (3)

(Halil) İbrahim Bey (ÇOLAK) (1878-1944)

Bk. II. Dönem, Ertuğrul

(Mustafa) Hayrettin Bey (KARAN)

(1890-1964)

Bk. III. Dönem, Bilecik

Salih Bey (BOZOK) (1881-1941)

Bk. II. Dönem, Bozok

BOLU (6)

Emin Cemal Bey (SUDA) (1877-1940)

Bk. II. Dönem, Bolu

Falih Rıfki Bey (ATAY) (1893-1971)

Bk. II. Dönem, Bolu

Hasan Cemil Bey (ÇAMBEL) (1879-1967)

Bk. III. Dönem, Bolu

İsmail Hakkı Bey (UZMAY) (1881-1950)

(Mehmet) Cevat Abbas Bey (GÜRER)

(1887-1943)

Bk. I. Dönem, Bolu

(Mehmet) Şükrü Bey (GÜLEZ) (1869-1950)

Bk. I. Dönem, Bolu

BURDUR (2)

Mehmet Halit Bey (ONARAN) (1881-1964)

Bk. III. Dönem, Kars

Mustafa Şeref Bey (ÖZKAN) (1887-1938)

Bk. II. Dönem, Burdur

BURSA (9)

(Abdülhalim) Galip Bey, Dr. (KAHRAMAN)
(1893-1975)

(Ahmet) Refik Bey , Prof. Dr. Bakteriyolog
(GÜRAN) (1873-1963)

Emin Fikri Bey (1883-1934)

(Hasan) Refet Bey (CANITEZ) (1880-1946)

(Mehmet) Esat Bey (SAGAY) (1874-1938)

(Mehmet) Rüştü Bey (EGEL) (1892-1976)

Mustafa Fehmi Bey (GERÇEKER)

(1867-1950)

Rasim Ferit Bey Dr. (TALAY) (1888-1965)

(Süleyman) Asaf Bey (DORAS) (1883-1946)

Bk. III. Dönem, Bursa

Bk. III. Dönem, Aydın

Bk. II. Dönem, Bursa

Bk. III. Dönem, Bursa

BK. I. Dönem, Bursa

Bk. II. Dönem, Hakkâri

CEBELİBEREKET (3)

(Abdullah) Naci Paşa (ELDENİZ) (1875-1948)

Bk. III. Dönem,
Celibereket

Hasan Basri Bey (DEMİR) (1899-1980)

İbrahim Hakkı Bey (METE) (1876-1942)

ÇANAKKALE (5)

Ahmet Cevat Bey (EMRE) (1878-1961)

(Mehmet) Şükrü Bey (YAŞIN) (1882-1940)

Osman Niyazi Bey (BURCU) (1875-1955)

Samih Rifat Bey (1875-1932)

Ziya Gevher Bey (ETİLİ) (1892-1968)

Bk. II. Dönem, Biga

Bk. II. Dönem, Karesi

Bk. II. Dönem, Biga

Bk. III. Dönem,

Çanakkale

ÇANKIRI (4)

(Ahmet) Talât Bey (ONAY) (1888-1955)

(Mehmet) Rifat Bey (ÜNÜR) (1880-1936)

Mustafa Abdülhalik Bey (RENDİ)

(1881-1957)

(Yusuf) Ziya Bey (ESEN) (İSFENDİYAROĞLU)

(1878-1940)

Bk. II. Dönem, Çankırı

Bk. II. Dönem, Çankırı

Bk. II. Dönem, Çankırı

Bk. I. Dönem, Kâğırı

ÇORUM (6)

(Abdullah) İsmet Bey (EKER) (1877-1962)

Bekir (Karamahmet) Bey (KAYALI) (1886-1945)

İsmail Kemal Bey (ALPSAR) (1874-1942)

Bk. I. Dönem, Çorum

Bk. II. Dönem, Çorum

(Mehmet) Münir Bey (ÇAĞIL) (1874-1954) Bk. II. Dönem, Çorum
Mustafa (Elvan) Bey, Dr. (CANTEKİN)

(1878-1955) Bk. I. Dönem Kozan

Nebi Nabi Rıza Bey (YILDIRIMTEKİN) (1888-1954)

DENİZLİ (6)

(Ahmet) Necip Ali Bey (KÜÇÜKA)

(1892-1941)

Bk. II. Dönem, Denizli

Emin Aslan Bey (TOKAT) (1893-1960)

Bk. III. Dönem, Denizli

Haydar Rüştü Bey (ÖKTEM) (1890-1951)

Bk. II. Dönem, Denizli

Mazhar Müfit Bey (KANSU) (1873-1948)

Bk. I. Dönem, Hakkâri

(Mustafa) Kâzım Bey, Dr. (SAMANLI)

(1890-1941)

Bk. II. Dönem, Denizli

Yusuf Bey (BAŞKAYA) (1879-1945)

Bk. I. Dönem, Denizli

DIYARIBEKİR (4)

(Mehmet) Kâzım Paşa (SEVÜKTEKİN)

(1877-1949)

Bk. III. Dönem,

Diyarıbekir

Zekâi Bey (APAYDIN) (1884-1947)

Bk. I. Dönem, Adana

Zeki Mesut Bey (ALSAN) (1889-1984)

Bk. III. Dönem, Edirne

Zülfü Bey (TİĞREL) (1876-1940)

Bk. I. Dönem,

Diyarıbekir

EDİRNE (4)

Hasan Hayri Bey (TAN) (1880-1942)

Bk. III. Dönem, Edirne

(Mehmet) Faik Bey (KALTAKKIRAN)

(1870-1948)

Bk. I. Dönem, Edirne

(Mehmet) Şeref (ettin) Bey (AYKUT)

(1874-1939)

Bk. I. Dönem Edirne

Şakir Bey (KESEBİR) (1889-1966)

Bk. II. Dönem, Çatalca

ELÂZİZ (7)

Ahmet Saffet Bey (OHKAY) (1878-1938)

Bk. III. Dönem, Elâziz

(Ali) Fuat Bey (AĞRALI) (1878-1957)

Bk. II. Dönem, İstanbul

Fazıl Ahmet Bey (AYKAÇ) (1884-1967)

Bk. III. Dönem, Elâziz

Hasan Tahsin Bey (BERK) (1881-1943)

Bk. I. Dönem, Elâziz

Hüseyin Bey (GÖKÇELİK) (HANAĞASI)

(1867-1933)

Bk. I. Dönem, Elâziz

(Mehmet) Fuat (Ziya) Bey (ÇİYİLTEPE)

(1870-1942)

(Muştafa) Memduh Şevket Bey (ESENDAL) (1884-1952)

ERZİNCAN (3)

Abdülhak Bey (FIRAT) (1881-1953) Bk. II. Dönem Erzincan
Aziz Samih Bey (İLTER) (1877-1948) Bk. III. Dönem, Erzincan
(Mustafa) Saffet Bey (ARIKAN) (1887-1947) Bk. II. Dönem, Kocaeli

ERZURUM (7)

Ahmet Fikri Bey, Dr. (TÜZER) (1878-1942) Bk. III. Dönem, Erzurum
Asım (Vasfı) Bey (MÜHÜRAROĞLU) (1891-1966) Bk. I. Dönem, Erzurum
Hüseyin Hakkı Şinası Paşa, Dr. (EREL) (1868-1942) Bk. II. Dönem, İstanbul
Aziz Bey (AKYÜREK) (1882-1951) Bk. III. Dönem, Erzurum
(Mehmet) Nafı Atuf Bey (KANSU) (1890-1949) Bk. III. Dönem, Erzurum
(Mehmet) Nafiz Bey (DURLU) (1880-1960) Bk. II. Dönem, Saruhan
Necip Asım Bey (YAZIKSIZ) (1861-1935) Bk. III. Dönem, Erzurum

ESKİŞEHİR (4)

Ahmet Bey (ÖZDEMİR) (1899-Hayatta)
Cafer Bey (SAYILIR) (1888-1947)
Emin Bey (SAZAK) (1882-1960) Bk. I. Dönem, Eskişehir
Yusuf Ziya Bey (ÖZER) (1864-1947)

GAZİANTEP (5)

Ahmet Remzi Bey (GÜRES) (1893-1983) Bk. II. Dönem, Gaziantep
Kılıç Ali Bey (KILIÇ) (1890-1971) Bk. I. Dönem, Gaziantep
(Mehmet) Nuri Bey (CONKER) (1881-1937) Bk. II. Dönem, Kütahya
Mehmet Şahin Bey (ŞAHİN) (1877-1959) Bk. I. Dönem, Gaziantep
Reşit Bey (AĞAR) (1875-1935) Bk. I. Dönem, Malatya

GİRESUN (5)

(Ahmet) Münir Bey (AKKAYA) (1871-1947) Bk. II. Dönem, İzmir
(Ali) Şevket Bey (ÇOLAK) (1886-1960) Bk. II. Dönem, Giresun
Hakkı Tarık Bey (US) (1889-1956) Bk. II. Dönem, Giresun
İhsan (Lâtif) Paşa (SÖKMEN) (1873-1955) Bk. II. Dönem, İstanbul
Kâzım Bey (OKAY) (1892-1958) Bk. II. Dönem, Giresun

GÜMÜŞANE (3)

Edip Servet Bey (TÖR) (1880-1960) Bk. II. Dönem, İstanbul
Hasan (Fehmi) Bey (ATAÇ) (1879-1961) Bk. I. Dönem, Gümüşane

Şevket Bey (ERDOĞAN) (1883-1964)

Bk. III. Dönem,
Gümüşane

HAKKÂRİ (1)

İbrahim Bey (ARVAS) (1884-1965)

Bk. II. Dönem, Van

İSPARTA (4)

(Ahmet) Kemal(ettin) Bey (TURAN)
(1896-1960)

(Ahmet) Mükerrerem Bey (KARAAĞAÇ)
(1885-1949)

Bk. II. Dönem, Isparta

Hüseyin Hüsnü Bey (ÖZDAMAR)
(1875-1961)

Bk. I. Dönem, Isparta

İbrahim Bey (DEMİRALAY) (1883-1939)

Bk. I. Dönem Isparta

İÇEL (2)

(Mehmet) Emin Bey (İNANKUR)
(1876-1944)

Bk. II. Dönem, İçel

(Mehmet) Hakkı Bey (SAYDAM) (1874-1940)

Bk. III. Dönem, İçel

İSTANBUL (18)

Abdülhak Hamit Bey (TARHAN)
(1852-1937)

Bk. III. Dönem, İstanbul

Ahmet Hamdi Bey (DENİZMEN) (1876-1959)

Bk. II. Dönem, İstanbul

(Ahmet) Hamdi (Mustafa) Bey (GÜRSOY)
(1898-1960)

Ahmet Rasim Bey (1865-1932)

Bk. III. Dönem, İstanbul

Akçuraoğlu Yusuf Bey (AKÇURA)
(1876-1935)

Bk. II. Dönem, İstanbul

Ali Rana Bey (TARHAN) (1883-1956)

Bk. III. Dönem, Samsun

Ali (Sadettin) (Rıza) Bey (BARLAS)
(1869-1950)

Halil Edhem Bey (ELDEM) (1861-1938)

(Hasan) Hayrullah Bey (ERGİN) (1900-1976)

(Hasan) Vasıf Bey (DOKUMAN) (1886-1953)

(Hüseyin) Salâh Cimcoz Bey (CİMCOZ)
(1877-1947)

(İbrahim) Alâettin (Cemil) Bey (TOPÇUBAŞIOĞLU)
(1889-1961)

(İbrahim) Refik Bey (SAYDAM) (1881-1942)

Bk. I. Dönem, Bayazıt

<u>İbrahim Tali Bey (ÖNGÖREN)</u> (1871-1952)	Bk. II. Dönem, Diyaribekir
(Mehmet) Mithat Bey (DAĞDEMİR) (1884-1959)	
(Mehmet) Yaşar Bey (YAZICI) (1898-1980)	
(Mustafa) Sadettin (Rıza) Bey (URAZ) (1894-1943)	
Ziya Bey (KARAMURSAL) (1873-1957)	Bk. II. Dönem, İstanbul
İZMİR (12)	
(Ahmet) Hamdi Bey (AKSOY) (1883-1961)	Bk. I. Dönem, Ertuğrul
(Ahmet) Tevfik Rüştü Bey (ARAS) (1883-1972)	Bk. I. Dönem, Menteşe
Halil Bey (MENTEŞE) (1874-1948)	
(Hasan) Hüsnü Bey (KİTAPÇI) (1886-1947)	
(Hüseyin) Vasıf Bey (ÇINAR) (1892-1935)	Bk. II. Dönem, Saruhan
<u>Kâzım Paşa (İNANÇ)</u> (1880-1938)	
Mahmut Celâl Bey (BAYAR) (1884-1986)	Bk. I. Dönem, Saruhan
Mahmut Esat Bey (BOZKURT) (1892-1943)	Bk. I. Dönem, İzmir
Mehmet Sadettin Bey (EPİKMEN) (1894-1963)	
(Mehmet) Şükrü Bey (SARAÇOĞLU) (1887-1953)	Bk. II. Dönem, İzmir
(Mustafa) Kâmil Bey (DURSUN) (1878-1951)	Bk. II. Dönem, İzmir
Mustafa Rahmi Bey (KÖKEN) (1881-1952)	Bk. II. Dönem, İzmir
KARS (5)	
Faik Bey (BERMEK) (1878-1935)	Bk. III. Dönem, Kars
(Mehmet) Baha(ettin) Tali Bey (ÖNGÖREN) (1881-1957)	Bk. III. Dönem, Kars
Mehmet Nazif Bey (SİREL) (1880-1943)	Bk. III. Dönem, Zonguldak
Muhittin Paşa (AKYÜZ) (1870-1940)	
Ömer Lütfi Bey (KÜNTAY) (1888-1951)	
KASTAMONU (8)	
<u>Ahmet Muhtar Bey</u> (1870-1934)	Bk. I. Dönem, İstanbul
Ali Rıza Bey (DİREKOĞLU) (1877-1935)	Bk. II. Dönem, Kastamonu

Halil Bey (TEKŞEN) (1877-1947)

Hasan Fehmi Bey (TÜMERKAN)
(1875-1933)

Refik Bey (ILGAZ) (1886-1962)

Suat Bey, Dr. (SOYER) (1879-1942)

Tahsin Bey (COŞKAN) (1890-1952)

Veled Bey (İZBUDAK) (1869-1953)

Bk. II. Dönem,

Kastamonu

Bk. III. Dönem,

Kastamonu

Bk. I. Dönem, Kastamonu

Bk. III. Dönem, Yozgat

Bk. II. Dönem,

Kastamonu

KAYSERİ (5)

Ahmet Hilmi Bey (KALAÇ) (1887-1966)

Ahmet Tevfik Bey (ŞATIR) (1891-1952)

(Mustafa) Reşit Bey (ÖZSOY) (1884-1975)

Osman Bey (COŞKUN) (1892-1958)

Sait (Azmi) Bey (FEYZİOĞLU) (1889-1950)

Bk. I. Dönem, Kayseri

Bk. III. Dönem Kayseri

KIRKLARELİ (3)

Fuat Bey, Dr. (UMAY) (1885-1963)

Mehmet Nahit Bey (KERVEN) (1879-1975)

Bk. I. Dönem, Bolu

Bk. III. Dönem,

Kırklareli

Şevket Bey (ÖDÜL) (1885-1973)

Bk. II. Dönem,

Kırklareli

KIRŞEHİR (3)

(Ahmet) Hazım Bey (BÖREKÇİ)

(1893-1954)

Lütfi Müfit Bey (ÖZDEŞ) (1874-1940)

Serdar (Ahmet) Bey (TANRISEVER)

(1901-1977)

Bk. III. Dönem, Kırşehir

Bk. II. Dönem, Kırşehir

KOCAELİ (7)

Ali Bey (DİKMEN) (1875-1959)

(Hüseyin) Sırrı Bey (BELLİOĞLU)

(1876-1958)

İbrahim Süreyya Bey (YİĞİT) (1880-1952)

Kemalettin Bey (OLPAK) (1869-1942)

(Mehmet) Ragıp Bey (AKÇA) (1887-1945)

(Mehmet) Selâhattin Bey (YARGI)

(1889-1945)

Bk. I. Dönem, İzmit

Bk. I. Dönem, Saruhan

Bk. III. Dönem, Kocaeli

Bk. II. Dönem, Kocaeli

Bk. III. Dönem, Kocaeli

(Reşit) Saffet Bey (ATABİNEN) (1884-1939)	Bk. III. Dönem, Kocaeli
KONYA (14)	
Ahmet Hamdi Bey (DİKMEN) (1893-1947)	Bk. III. Dönem, Konya
(Ahmet) Kemal Zaim Bey (SUNEL)	
(1889-1967)	Bk. III. Dönem, Konya
<u>(Ali) Fuat Paşa (CEBESÖY)</u> (1882-1968)	Bk. I. Dönem, Ankara
Ali Haydar Bey (1876-1933)	
<u>Ali Muzaffer Bey, Prof. (GÖKER)</u> (1889-1959)	
(Bekir) Refik Bey (KORALTAN) (1889-1974)	Bk. I. Dönem, Konya
(Halil) Kâzım Hüsnü Bey (1883-1934)	Bk. I. Dönem, Konya
<u>(Hasan) Tahsin Bey (UZER)</u> (1878-1939)	Bk. I. Dönem, İzmir
(Musa) Kâzım Bey (GÜREL) (1890-1973)	Bk. III. Dönem, Aksaray
Mustafa Bey (ULUSAN) (1872-1943)	Bk. II. Dönem, Konya
Mustafa (Lütfi) Bey (EKEN) (1901-1993)	
Naim Hazım Bey (ONAT) (1889-1953)	Bk. II. Dönem, Konya
Şaban Sırrı Bey (ÖNVER) (1887-1943)	
Tevfik Fikret Bey (SILAY) (1890-1959)	Bk. II. Dönem, Konya
KÜTAHYA (12)	
(Ahmet) Tevfik Bey (1893-?)	Seçimi Teftiş kurulunca geçersiz sayılan bir aday yerine seçilmiş, ancak bir kişinin milletvekilliğine seçiminin kabul veya reddi Meclise ait bir hak olduğundan tutanağı 31 Mayıs 1931 gün ve 633 sayılı kararla red edilmiştir.

Alâettin Bey (TİRİTOĞLU) (1903-1969)

Uşak Belediye Başkanlığı görevinden kanunî süre içinde istifa etmemiş olması nedeni ile seçim tutanağı 20 Haziran 1931 gün ve 637 sayılı kararla red olunmuştur.

Halil Bey (BENLİ) (1898-1950)

Tavşanlı Belediye Başkanlığı görevinden kanunî süre içinde istifa etmemiş olması nedeni ile seçim tutanağı 20 Haziran 1931 gün ve 637 sayılı kararla red olunmuştur.

İbrahim (Kâzım) Bey (DALKILIÇ)
(1862-1937)

Bk. III. Dönem, Kütahya

(İdris) Hakkı Bey (LÖKER) (1890-1961)

Mehmet Bey (SOMER) (1882-1950)

Muhlis Bey (ERKMEN) (1891-1985)

Mustafa Bey (BACAK) (1876-1942)

Bk. III. Dönem, Bursa

Seçimi Teftiş Kurulunca geçersiz sayılan bir aday yerine seçilmiş, ancak bir kişinin milletvekilliğine seçiminin kabul veya reddi Meclise ait bir hak olduğundan tutanağı 31 Mayıs 1931 gün ve 633 sayılı kararla red edilmiştir.

Mustafa Naşit Hakkı Bey (ULUĞ) (1901-1977)

Ömer (Davut) Bey (DİNÇ) (1887-1955)

Rasim (Celâlettin) Bey (1874-1933)

Recep Bey (PEKER) (1889-1950)

Bk. I. Dönem, Ertuğrul

Bk. II. Dönem, Kütahya

MALATYA (6)

(Abdül)muttalip Bey (ÖKER) (1892-1951)

Mahmut (Nedim) Bey (ZABCI) (1882-1955)

(Mehmet) Hilmi Bey, Dr. (OYTAÇ)

(1881-1942)

(Mustafa) İsmet Paşa (İNÖNÜ) (1884-1973)

Talat (Haşim) Bey (URAL) (1901-1951)

Vasıf Bey (ÇİNAY) (1884-1950)

Bk. III. Dönem, Malatya

Bk. II. Dönem, Malatya

Bk. II. Dönem, Malatya

Bk. I. Dönem, Edirne

Bk. III. Dönem, Malatya

MANİSA (11)

Halil (Nifli) Bey (YARALI) (1895-1935)

(Hasan) Saim Bey, Dr. (UZEL) (1882-1941)

Bk. II. Dönem, Saruhan

(Mehmet) Kâni Bey (KARAOSMANOĞLU)	
(1872-1959)	Bk. III. Dönem, Manisa
(Mehmet) Refik Şevket Bey (İNCE)	
(1885-1955)	Bk. I. Dönem, Saruhan
Mehmet Sabri Bey (TOPRAK) (1877-1938)	Bk. II. Dönem, Saruhan
<u>(Mehmet) Tahir Bey (HİTİT)</u> (1891-1964)	
Mustafa Fevzi Bey (SARHAN) (1875-1933)	Bk. II. Dönem, Saruhan
(Mustafa) Turgut Bey (TÜRKOĞLU)	
(1894-1960)	
Osman Bey (ERÇİN) (1880-1964)	Bk. III. Dönem, Manisa
Yakup Kadri Bey (KARAOSMANOĞLU)	
(1889-1974)	Bk. II. Dönem, Mardin
<u>(Yusufl) Hikmet Bey (BAYUR)</u> (1891-1980)	
MARAŞ (4)	
Abdülkadir Bey (EMİRMAHMUTOĞLU)	
(1880-1966)	Bk. II. Dönem, Maraş
Mehmet Bey (ERTEN) (1884-1953)	Bk. II. Dönem, Maraş
(Mehmet) Mithat Bey (SAYLAM)	
(1881-1936)	Bk. II. Dönem, Maraş
(Mehmet) Nuri Bey (URAL) (1869-1942)	Bk. III. Dönem, Maraş
MARDİN (3)	
Abdürrezak Bey (ŞATANA) (1879-1948)	Bk. II. Dönem, Mardin
(Ahmet) İrfan (Ferit) Bey (ALPAYA)	
(1884-1951)	Bk. III. Dönem, Mardin
Ali Rıza Bey (ERTEN) (1887-1964)	Bk. II. Dönem, Mardin
MERSİN (3)	
(Ahmet) Hamdi Bey (ONGUN) (1894-1986)	
(Hasan) Ferit (Celâl) Bey (GÜVEN)	
(1894-1975)	Bk. III. Dönem, Urfa
Süleyman Fikri Bey (MUTLU) (1895-1977)	
MUĞLA (4)	
Hüseyin Avni Bey, Dr. (ERCAN) (1888-1939)	
(Mehmet) Nuri Bey (TUNA) (1882-1938)	Bk. III. Dönem, Muğla
Şükrü Kaya Bey (KAYA) (1883-1959)	Bk. II. Dönem, Menteşe
Yunus Nadi Bey (ABALIOĞLU) (1879-1945)	Bk. I. Dönem, İzmir

MUŞ (4)

Hasan Reşit Bey (TANKUT) (1891-1980)

Kılıçoğlu Hakkı Bey (KILIÇOĞLU)

(1872-1960)

Muhittin Nami Bey (1884-1932)

Naki(yettin) Bey (YÜCEKÖK) (1866-1947)

Bk. III. Dönem, Kocaeli

Bk. II. Dönem, Bitlis

Bk. III. Dönem, Elâziz

NİĞDE (4)

Ahmet Vefik Bey (ULUÇAY) (1878-1967)

(Ali) Galip Bey (YENEN) (1877-1948)

Halit Bey (MENGI) (1884-1958)

(Mahmut) Faik Bey (SOYLU) (1874-1945)

Bk. II. Dönem, Niğde

Bk. II. Dönem, Niğde

Bk. II. Dönem, Kütahya

ORDU (6)

(Ahmet) Hamdi Bey (YALMAN) (1877-1959)

Ahmet İhsan Bey (TOKGÖZ) (1869-1942)

(Ahmet) Şevket Bey (AKYAZI) (1885-1947)

Ali Canib Bey (YÖNTEM) (1887-1967)

İsmail Bey (ÇAMAS) (1872-1954)

(Mehmet) Recai Bey (BAYKAL) (1886-1933)

Bk. I. Dönem, Canik

Bk. III. Dönem, Ordu

Bk. II. Dönem, Ordu

Bk. I. Dönem, Trabzon

RİZE (6)

(Ahmet) Fuat Bey, Dr. (BULCA) (1881-1962)

Akif Bey (AKYÜZ) (1882-1951)

Ali (Rıza) Bey (ZIRH) (1888-1951)

Esat Bey (ÖZOĞUZ) (1871-1954)

Hasan Cavit Bey (BELÜL) (1878-1950)

(Mehmet) Atıf Bey (TÜZÜN) (1885-1970)

Bk. II. Dönem, Rize

Bk. III. Dönem, Rize

Bk. II. Dönem, Rize

Bk. I. Dönem, Lazistan

Bk. II. Dönem, Rize

Bk. I. Dönem, Kayseri

SAMSUN (7)

Asım Bey, Dr. (SİREL) (1876-1943)

Aziz (Hızır) Bey (IŞIK) (1897-1949)

Edhem Bey (TUNCEL) (TUNCAY) (1875-1938)

Emin Bey (GEVECİ) (1889-1934)

(Hasan) Ruşeni Bey (BARKIN) (1884-1953)

Mehmet (HACI YUNUS) BEY (GÜNEŞDOĞDU) (1871-1946)

(Mehmet) Zühtü Bey (DURUKAN)

(1888-1964)

Bk. I. Dönem, Amasya

Bk. III. Dönem, Samsun

Bk. I. Dönem, Canik

Bk. III. Dönem, Konya

SİİRT (2)

Halil Hulki Bey (AYDIN) (1869-1940)

Bk. I. Dönem, Siirt

Mahmut Bey (SOYDAN) (1883-1936)	Bk. II. Dönem, Siirt
SİNOP (4)	
İbrahim Alâattin Bey (GÖVSA) (1889-1949)	Bk. III. Dönem, Sivas
(Ömer) Hulusi Bey (ORUÇOĞLU)	
(1894-1955)	
Recep Zühtü Bey (SOYAK) (1893-1966)	Bk. II. Dönem, Sinop
Yusuf Kemal Bey (TENGİRŞENK)	
(1878-1969)	Bk. I. Dönem,
	Kastamonu

SİVAS (7)

(Abdurrahman) Rahmi Bey (KATOĞLU)	
(1878-1934)	Bk. II. Dönem, Sivas
İsmail (Mehmet) Bey (UĞUR) (1895-1956)	
(Mehmet) Rasim Bey (BAŞARA)	
(1882-1945)	Bk. I. Dönem, Sivas
(Mehmet) Şemsettin Bey (GÜNALTAY)	
(1883-1961)	Bk. II. Dönem, Sivas
Necmettin (Sadık) Bey (SADAK)	
(1890-1953)	Bk. III. Dönem, Sivas
Remzi Bey (ÇİNER) (1876-1952)	Bk. III. Dönem, Sivas
(Yusuf) Ziya(ettin) Bey (BAŞARA)	
(1869-1943)	Bk. I. Dönem, Sivas

ŞEBİN KARAHİSAR (3)

(Hasan) Vasfi (Raşit) Bey (SEVİĞ)	
(1895-1956)	
İsmail Bey (SABUNCU) (1891-1961)	Bk. II. Dönem,
	Şarki Karahisar

Sadri Maksudi Bey (ARSAL) (1881-1957)

TEKİRDAĞ (4)

Celâl Nuri Bey (İLERİ) (1882-1938)	Bk. I. Dönem, Gelibolu
Mahmut Rasim Bey (MUTUK) (1897-1973)	
(Mehmet) Cemil Bey (UYBADIN)	
(1880-1957)	Bk. II. Dönem, Tekirdağ
(Mustafa) Faik Bey (ÖZTRAK) (1882-1951)	Bk. I. Dönem,
	Cebelibereket

TOKAT (6)

- Bekir Lütflü Bey (1875-1933) Bk. III. Dönem, Tokat
(Hüseyin) Hüsnü Bey (KONAY) (1878-1954) Bk. I. Dönem, Mersin
Mustafa (Vasfi) Bey (SÜSOY) (1876-1934) Bk. I. Dönem, Tokat
Nazım Bey (POROY) (1884-1957)
Resai Bey (ERİŞKEN) (1892-1946)
(Salih) Süreyya (Tevfik) Bey (GENCAĞA)
(1892-1953) Bk. III. Dönem, Tokat

TRABZON (9)

- Ali Seydi Bey (1870-1933)
Hakkı Sofu Bey (1880-1933)
Halil Nihat Bey (BOZTEPE) Bk. III. Dönem,
Gümüşane
Hamdi Bey (ÜLKÜMEN) (1888-1969) Bk. I. Dönem, Trabzon
Hasan (Hüsnü) Bey (SAKA) (1886-1960) Bk. I. Dönem, Trabzon
(Hüseyin) Fatın Bey (GÜVENDİREN)
(1871-1955)
Raif Bey (KARADENİZ) (1895-1976)
(Süleyman) Daniş Bey (EYÜBOĞLU)
(1893-1974) Bk. III. Dönem, Trabzon
Süleyman Sırrı Bey (GEDİK) (1862-1939) Bk. II. Dönem, Trabzon

URFA (6)

- (Ali) Behçet Bey (GÜNAY) (1875-1949)
Ali Saip Bey (URSAVAŞ) (1887-1939) Bk. I. Dönem, Urfa
Mahmut Bey (1859-1932) Bk. II. Dönem, Siverek
Mehmet Emin Bey (YURDAKUL)
(1869-1944) Bk. II. Dönem,
Ş.Karahisar
(Mehmet) Refet Bey (ÜLGİN) (1888-1964) Bk. II. Dönem, Urfa
Refet Bey, Dr. (1872-1932) Bk. II. Dönem, Urfa

VAN (2)

- Hakkı Bey (UNGAN) (1880-1943) Bk. I. Dönem, Van
Münip Bey (BOYA) (1872-1958) Bk. II. Dönem, Van

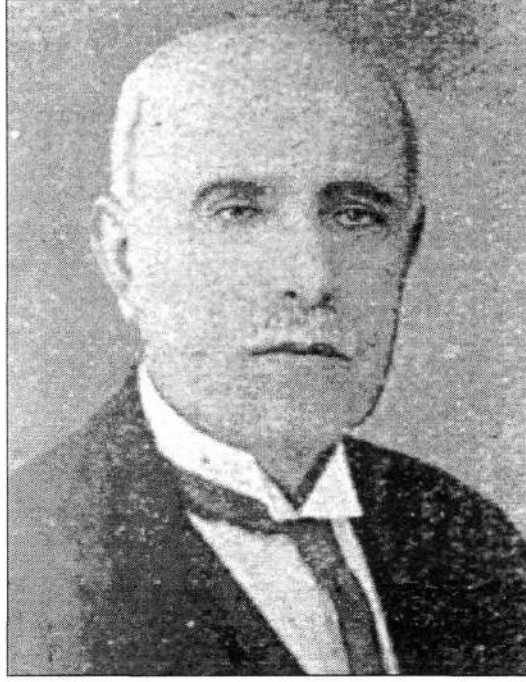
YOZGAT (6)

- Ahmet (Avni) Sungur Bey (SUNGUR) (1894-1948)
Ahmet Cevdet Bey (TAFLIOĞLU)
(1895-1969)

Ahmet Hamdi Bey (1878-1933)	Bk. II. Dönem, Bozok
Avni Doğan Bey (DOĞAN) (1892-1965)	Bk. II. Dönem, Bozok
Süleyman Sırrı Bey (İÇÖZ) (1878-1963)	Bk. I. Dönem, Yozgat
<u>Yahya Kemal Bey (BEYATLI) (1884-1958)</u>	Bk. II. Dönem, Urfa
ZONGULDAK (6)	
(Ahmet) Ragıp Bey (ÖZDEMİROĞLU) (1893-1958)	Bk. II. Dönem, Zonguldak
Celâl Sahir Bey (EROZAN) (1885-1935)	Bk. III. Dönem, Zonguldak
Halil Bey (TÜRKMEN) (1883-1943)	Bk. II. Dönem, Zonguldak
Hasan Bey (KARABACAK) (1877-1945) (İbrahim) Esat Bey (ÇAKMAKKAYA) (1897-1950)	
Rifat Bey (VARDAR) (1878-1948)	Bk. III. Dönem, Zonguldak

ADANA

ALİ MÜNİF BEY (YEĞENA)
(ADANA)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Mersin Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Dönem boyunca İçişleri Komisyonunda çalışmıştır. Ekonomik bunalım nedeni ile taşınmaz mal ihalelerine bazı sınırlamalar getirilmesine dair (28) arkadaşı ile birlikte verdiği kanun önerisi, Adalet ve İktisat komisyonlarından oluşturulan Karma Komisyonunda görüşülerek, durumun Hükümetçe daha kapsamlı bir şekilde ele alınması ve duruma uygun önlemleri içeren bir tasarı getirilmesi hakkındaki raporu 13 Haziran 1932'de Genel Kurul'da kabul edilmiştir.

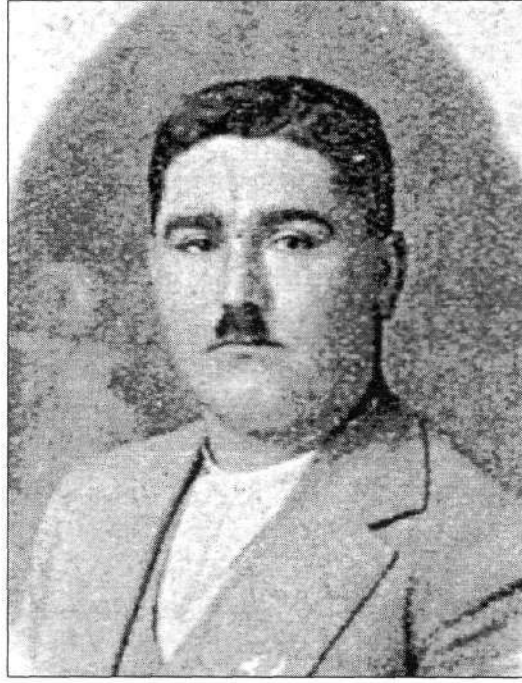
(MUSTAFA) HİLMİ BEY (URAN)
(ADANA)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Adana Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, III üncü Dönemde 26 Aralık 1930'da atandığı Nafia Vekilliğini, seçimlerin yenilenmesi nedeni ile istifa ve yeni kabineyi kurmaya memur edilen **İsmet Paşa** Kabinesinde de korumuş, 16 Şubat 1934'te sağlık durumundan Vekillikten çekilmiştir. IV üncü toplantı yılında İçişleri Komisyonunda çalışmıştır. Genel Kurul'da vekâleti ile ilgili konularda (13) konuşma yapmıştır.

ÖMER (RESUL) BEY (BİÇER)
(ADANA)

1310 (1894)'da İçel-Tarsus İlçesi Yunusoğlu Köyünde doğdu. **Çiftçi Resul Ağa**'nın oğludur. İlk öğreniminden sonra Adana Ziraat Ameliyat Mektebinde okuyarak meslek öğrenimini tamamladı. I inci Dünya Savaşı seferberliğinde askere alınarak çeşitli cephelerde askerlik görevini yerine getirdi. Sonra da İstiklâl Savaşına katıldı. 1922 sonunda terhis edilince köyüne dönerek çiftçiliğini sürdürdü.

TBMM'nin IV üncü Dönemi (1931-1934) için yapılan seçimlerde Adana Milletvekili seçilerek 4 Haziran 1931'de Meclise katıldı. Mecliste, olağanüstü ve ilk toplantı yılında İşçileri, ikinci ve sonraki yıllarda Tarım Komisyonunda çalıştı.

V inci Dönem (1935-1939) seçimlerinde yeniden Adana (Seyhan) milletvekili seçilerek TBMM'deki yerini 3 Nisan 1939 tarihine kadar korudu. Dönem sonu memleketinde tarım ile uğraşısını sürdürdü. 6 Mart 1950'de Adana Adliyesi önünde **Duran Çevik** adındaki bir kişi tarafından öldürüldü. Adana Asri Mezarlıkta toprağa verildi.

Ayşe Sultan ve sonra da **Ayşe Celâdet** ile evli olup **Necmiye** (1925), **Nermin** (1927), **Mehmet Rifat** (1930-1990), **Osman Uğur** (1937), **İsmail Selçuk** (1942) ve **Esmâ Tülün** (1950)'ün babasıdır.

ZAMİR (DAMAR) BEY (ARIKOĞLU)
(ADANA)

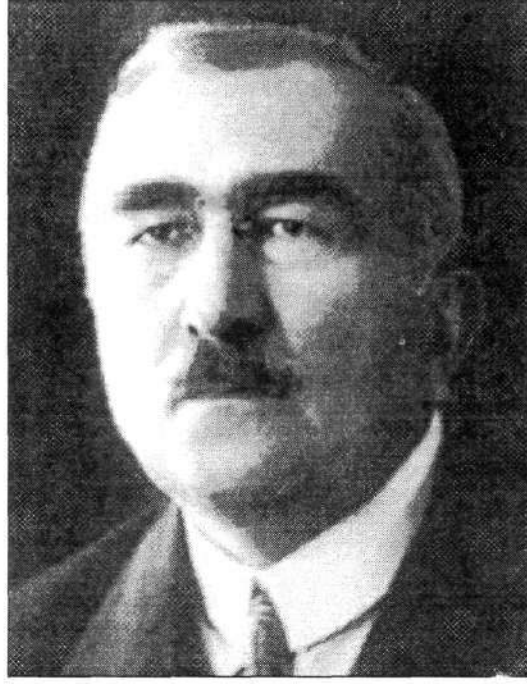
Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Adana Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Olağanüstü toplantı ve I inci yılda İktisat II-IV üncü toplantı yıllarında Tarım Komisyonunda çalışmıştır. Genel Kurulda 1934 Bütçesi üzerinde, buğdayı koruma, elektrik istihlâk vergisi kanunlarının görüşülmesinde ve Teşviki Sanayi Kanununun 7/c maddesinin yorumu münasebetiyle (4) konuşma yapmıştır.

AFYON KARAHIŞAR

AHMET ZİYA (NURİ) PAŞA, Prof. Dr. (BİRGİ)
(AFYON KARAHİSAR)

1288 (1872)'de İstanbul'da doğdu. **Kâtipoğulları**'ndan **Birgili Dr. Mehmet Nuri Bey**'in oğludur. İlk ve orta öğrenimini tamamladıktan sonra Askerî Tıbbiye Mektebine girdi. 24 Şubat 1890'da Tabip Yüzbaşı rütbesiyle mezun olarak bir süre Haydarpaşa Askerî Hastanesinde Tabip Yardımcılığı yaptı. 1892'de sınavla Genel Hastalıklar (Genel Patoloji), 1893'te Cerrahi öğretmen yardımcısı oldu. O sırada İstanbul'da çıkan kolera salgınında Fatih bölgesinde görevlendirildi. 1894'te okulun seçimiyle, bilgi ve görgüsünü artırmak için Almanya'ya gönderildi. Kaiser Wilhelm Tıp Akademisinde teorik ve uygulamalı bir öğrenim ve eğitimden sonra Berlin Tıp Fakültesinden Kulak-Burun ve Boğaz hastalıkları dalında uzmanlık diploması alarak 18 Mart 1900'de yurda döndü. Gülhane Askerî Tababet Tatbikat Mektebi ve Hastahanesinde bu dersleri okutmakla görevlendirildi. Hastahanede Kulak-Burun ve Boğaz hastalıkları servisini kurdu.

1902'de ek görev olarak Şişli Hamidiye Etfal (Çocuk) Hastanesi uzmanlığına atandı. 1904'te Tıbbiye Mektebinde Poliklinik öğretmenliğine getirildi. Bu arada 12 Temmuz 1900'de Sol Kolağası (Kd. Yüzbaşı), 9 Mayıs 1902'de Sağ Kolağası (Önyüzbaşı) oldu. 27 Temmuz 1902'de Binbaşılığa yükseltildi. Kısa aralıklarla yükselterek 13 Ağustos 1904'te Yarbay, 22 Ağustos 1905'te Albay, 24 Ekim 1905'te Mirliva (Tuğ-Tümgeneral), 5 Haziran 1907'de Ferik (Korgeneral) rütbelerini aldı.

II nci Meşrutiyetin ilanından (23 Temmuz 1908) sonra sivil ve asker tıp okullarının fakülte olarak birleştirilmesi üzerine 14 Kasım 1908'de ordudan izinli sayılarak kadrosu Tıp Fakültesine nakledildi. 26 Ağustos 1909'da rütbelerin tasfiyesi kanunu ile rütbesi yarbaylığa indirildi. 3 Mayıs 1910'da Tıp Fakültesi Kulak-Burun ve Boğaz öğretmenliğine getirildi. Balkan savaşında Selânik Fırkası Başhekimî ve sonra da Batı ordusu sağlık müşaviri olarak görev yaptı. 25 Ekim 1912'de Askerî Hastahane olarak kullanılmaya başlanan Fakülte Hastahanesine atandı. 9 Şubat 1913'te Akdeniz Boğazı Mürettep Kuvvetler Menzil Müfettişliğinde görevlendirildi. 16 Mart 1914'te Albaylığa yükseltildi. I inci Dünya Savaşında geçici olarak Fakülte Hastahanesi Başhekimliğini yürüttü. 8 Mayıs 1917'de orduya yaptığı hizmetlerin ödüllendirildiği gerekçesiyle Yedek Mirlivalığa yükseltildiği bildirildi. Görevini savaş sonuna kadar Genel Karargâhta Ordu Cerrahi Müşaviri olarak sürdürdü. 22 Şubat 1919'da isteği üzerine ordudan emekliye ayrılarak Fakültedeki görevine döndü. 1921'de Fakülte Reisliğine (Dekan) seçildi. 31 Mayıs 1933'te Darülfünunun lağvı ve İstanbul Üniversitesinin kurulmasında yeni kadroya alınmadı.

TBMM IV üncü Döneminde Afyon Karahisar Milletvekili **Ruşen Eşref Bey**'in Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliğine atanarak istifası üzerine boşalan milletvekilliğine C.H.P.'nce aday gösterilerek 2 Kasım 1933'te seçildi. 30 Kasım 1933'te Meclise katıldı. IV üncü Toplantı yılında Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonunda çalıştı. 1 Şubat 1934'te başlayan öğrenim döneminde eski kürsüsünde bir sömestr ders vermesi Maarif Vekâletince uygun görülmeyle kendisine Fahri Üniversite Profesörlüğü unvanı verilerek 1933'te yapılan yanlışlığın düzeltilmesine çalışıldı.

V inci Dönemde 8 Şubat 1935'te milletvekili seçilerek yasama görevini ölümüne kadar sürdürdü.

7 Aralık 1936'da Ankara'da öldü. İstanbul-Edirnekapı Şehitliğinde toprağa verildi.

Büyükamiral Hasan Rami Paşa Kızı Hüsniye Şaziment Hanım (1886-1963) ile evlenmiş olup **Büyükelçi Muharrem Nuri Birgi** (1909-1986) nin babasıdır.

Başlıca Eserleri :

1. Enfluenza ve Humma'yı Dank, 1895
2. Fenni Cerrahide Usulü Defi Taaffün (Çeviri), 1896
3. Usulü Muayene-i Bevl, 1913
4. Teşhis ve Tedavi-i Üzniye, 1920-1921
5. Kulak Hastalıkları, 1927

ALİ BEY (ÇETİNKAYA)
(AFYON KARAHİSAR)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Afyon Karahisar Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Olağanüstü, I ve II nci toplantı yıllarında Bütçe Komisyonunda çalışmıştır. III üncü toplantı yılında istifa eden **Hilmi Bey** (Adana) yerine 16 Şubat 1934'te Nafia Vekili atanmış, IV üncü Dönem boyunca görevini sürdürmüştür. Genel Kurulda, bütçe, bayındırlık ve ulaştırma konularında (8) konuşma yapmış, (6) önerge vermiştir.

(ALİ) HAYDAR BEY (ÇERÇEL)
(AFYON KARAHİSAR)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Afyon Karahisar Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Dönem boyunca Millî Eğitim Komisyonunda çalışmıştır. 9 Kasım 1933'de bu Komisyonun Kâtipliğine seçilmiş, dönem sonuna kadar bu görevi sürdürmüştür. Afyon Karahisar'daki Zafer Heykelinin gümrük ve sair resimlerden istisnası hakkında üç arkadaşı ile birlikte yaptığı kanun önerisi 23 Hizaran 1934'te (2537) sayı ile kanunlaşmıştır.

İZZET BEY (AKOSMAN)
(AFYON KARAHİSAR)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Afyon Karahisar Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Olağanüstü toplantıda 9 Mayıs 1931'de İktisat Komisyonuna ayrılmış, ertesi günü Kâtipliğe seçilmiştir.

I inci ve III üncü toplantı yıllarında aynı komisyona üye olmuş, 12.11.1932 ve 8.11.1934'de yeniden kâtipliğe seçilmiştir.

İZZET ULVÎ BEY (AYKURT)
(AFYON KARAHİSAR)

Özgeçmişî için bakınız :

II nci Dönem Afyon Karahisar Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmıştır. Olağanüstü, I ve II nci toplantı yıllarında Millî Eğitim Komisyonu kâtipliğini yapmıştır. III üncü toplantı yılında 9.11.1933'de İçişleri Komisyonuna seçilmiş, IV üncü yılda da bu komisyon üyeliğini sürdürmüştür. III üncü yılda ayrıca Memurin ve Orman Kanunlarının incelenmesi için kurulan geçici komisyonda görev almıştır. 25 Mayıs 1932'de Parlamentolar Türk Grubu Kurucu üyeleri arasında yer almıştır.

(MOLLAOĞLU) CEMAL BEY (AKÇİN)
(AFYON KARAHİSAR)

1305 (1889)'te Afyon'da doğdu. **Mollazade Sadık Bey**'in oğludur. İlk ve orta öğrenimini tamamladıktan sonra İstanbul Darülfünunu Hukuk Şubesine girdi. Ancak üçüncü sınıfta öğrenimi bıraktı. Ailesinin sahip olduğu arazide tarım ve ticaretle meşgul oldu. 1930'da Afyon Elektrik Müessesesi Müdürlüğüne getirildi. Bu görevde iken TBMM'nin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde Afyon Milletvekili olarak 4 Mayıs 1931'de Meclise katıldı. Olağanüstü ve I inci toplantı yılında Sayıştay Komisyonunda kâtip olarak bulundu. II nci de Tarım, III üncü de Gümrük-Tekel, IV üncü yılda Bayındırlık komisyonlarında çalıştı. Ağullar hakkındaki kanunun 1 inci maddesindeki sürenin uzatılması hakkında 29 Mart 1932'de Başkanlığa sunduğu kanun önerisi 7 Nisanda İktisat Komisyonunun olumlu raporu üzerine 21 Nisan 1932'de (1948) sayı ile kanunlaştı. Genel Kurulda çeşitli konularda (13) konuşma yaptı.

IV üncü ve VI ncı dönemlerde tekrar Afyon'dan milletvekili seçilerek yasama görevini ölümüne kadar sürdürdü.

VI ncı Dönem içinde 18 Aralık 1940'ta Ankara'da öldü. IV üncü Dönemde TBMM Genel Sekreterliğine verdiği dört satırlık Hal tercümesinde evli olduğunu belirtmişse de Afyon Nüfus Müdürlüğünden getirtilen nüfus kayıt örneğinde bekâr olduğu yazılıdır.

RUŞEN EŞREF BEY (ÜNAYDIN)
(AFYON KARAHİSAR)

Özgeçmişi için bakınız :

II inci Dönem Afyon Karahisar Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, ilk toplantıda seçildiği Divan Kâtipliğini I inci ve II nci toplantı yıllarında sürdürmüştür. Bu arada 25 Mayıs 1931'de Parlamentolar Türk Grubunun kurucu üyeleri arasında yer almış, Prag'da toplanan Uluslararası Parlamentolar Birliği Ticaret Konferansında Necmettin Sadık (Sivas) ile birlikte TBMM'ni temsil etmiştir.

Cumhurbaşkanlığı Genel Sekterelerliğine atanması itibariyle 31 Ekim 1933'te milletvekilliğinden çekilmiştir.

AKSARAY

(AHMET) BESİM BEY (ATALAY)
(AKSARAY)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Kütahya Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış Dönem boyunca Kitaplık Komisyonunda çalışmıştır. Olağanüstü toplantı, I-III üncü toplantı yıllarında bu komisyonun kâtipliğini yapmıştır. Genel Kurul'da çeşitli konularda (23) konuşma yapmıştır.

Samanpazarı-Hamamönü yolunun açılması amacı ile 1525 sayılı Şosse ve Köprüler Kanununun 4 üncü maddesine bir hüküm eklenmesi hakkında 18 arkadaşı ile birlikte verdikleri Kanun önerisi 27 Haziran 1932'de (1882) sayı ile Kanunlaşmıştır.

(AHMET) SÜREYYA BEY (ÖRGEEVREN)
(AKSARAY)

Özgeçmişı için bakınız :

II nci Dönem Karesi Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Olağanüstü, I inci ve II nci toplantı yıllarında Bütçe, III üncü yılda Adalet Komisyonunda çalışmıştır. Genel Kurul'da çeşitli konularda (16) konuşma yapmıştır.

(ALİ) RIZA (NİSARİ) BEY (ARIBAŞ)
(AKSARAY)

1298 (1882)'de Aksaray'da doğdu. **Ali Paşaoğlu Mehmet Nisari Efendi**'nin oğludur. İlk ve orta öğrenimini Aksaray İbtidai Mektebi ve Rüştîyesinde tamamladı (1897). Bir süre Aksaray Belediye'sinde kâtip ve sandık-emini olarak çalıştı. 19 Mayıs 1909'da Koçhisar Tahsil Memurluğuna atandı. 14 Ocak 1910'da Aksaray Mal Müdür Yardımcılığına getirildi. 10 Kasım 1911'de Bor İlçesi Mal Müdür Yardımcısı oldu. 14 Mayıs 1912'de Aksaray Âşar ve Ağnam Kâtibi olarak görevlendirildi.

I inci Dünya Savaşı Seferberliğinde 12 Ocak 1915'te askere alınarak çeşitli cephelerde savaşa katıldı. Savaş sonu terhisinde Aksaray'a dönerek tarım ve ticaretle meşgul oldu. Millî mücadelede Anadolu ve Rumeli Mudafaayı Hukuk Cemiyeti Aksaray Şubesinde Yönetim Kurulu Üyesi olarak cepheye asker, erzak, cephane sevki, bağış toplanması gibi hizmet ve faaliyetlerde bulundu. Bu hizmetleri karşılığı İstiklâl Madalyası ile ödüllendirildi. 3 Nisan 1921-18 Temmuz 1923 arası Aksaray Cezaevi

Müdürlüğü yaptı. ARMHC'nin Halk Fırkasına dönüştürülmesinde Parti-
nin Aksaray Mutemetliğine getirildi. Bu arada tarım ve ticaret ile uğraşı-
sını da sürdürdü.

TBMM'nin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde bağımsız aday
olarak Aksaray milletvekili seçilerek 4 Mayıs 1931'de Meclise katıldı. Bir
süre sonra CHP'ne geçti. II nci toplantı yılından itibaren Sayıştay Komis-
yonunda çalıştı. Dönem sonu Meclisten ayrıldıktan sonra memleketine
dönerek Gerentol yöresindeki çiftliğinde tarım ile uğraşısına devam etti.
9 Ocak 1940'ta kardeşini ziyaret ve tedavi için gittiği Mersin'de öldü. Ora-
da toprağa verildi.

Elmas Hanım (1885-1973) ile evlenmiş olup, **Lâtife Güçsav** (1910-
1980) **Kâzime Ecemiş** (1911-1993), **Sahire** (1911), **Mehmet Fikret**
(1921-1985), **Mehmet Yücealp** (1923-1993) ve **Halûk** (1924-1988) un
babasıdır.

(MEHMET) YAŞAR BEY (ÖZEY)
(AKSARAY)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Saruhan Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Olağanüstü ve I inci toplantı yılında İktisat, II nci, IV üncü toplantı yıllarında Tarım Komisyonunda çalışmış ve bu komisyonun sözcülüğünü yapmıştır. Genel Kurul'da Yüksek Ziraat Enstitüsü Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkındaki Kanunun görüşülmesinde bir konuşması vardır.

AMASYA

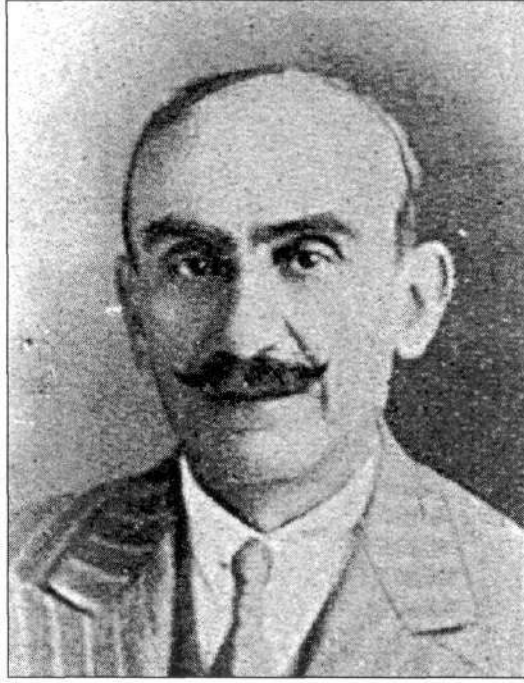
(AHMET) ESAT BEY (URAS)
(AMASYA)

Özgeçmişı için bakınız :

II nci Dönem Amasya Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Dönem boyunca İçişleri Komisyonunda çalışmıştır.

İSMAİL HAKKI BEY (MUMCU)
(AMASYA)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Amasya Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Dönem boyunca İçişleri Komisyonunda çalışmıştır.

(MEHMET) NAFİZ BEY (AKTİN)
(AMASYA)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Amasya Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Dönem boyunca Dilekçe Komisyonunda çalışmıştır. IV üncü toplantı yılında bu komisyonun kâtipliğini yapmıştır. Genel Kurul'da Bina İradları Kanunu ve İcra ve İflas Kanununun değiştirilmesine dair Kanunun görüşülmesinde (2) konuşması vardır.

ANKARA

AKAGÜNDÜZ BEY (ENİS AVNİ)
(ANKARA)

1300 (1884)' de Manastır-Katerina'da doğdu. Piyade Binbaşı Rizeli **Fincioğlu İbrahim Kadri Bey**'in oğludur. İlk ve orta öğrenimini Serez İptidai Mektebi, Selânik Askerî Rüştîyesi, Edirne ve Kuleli Askerî İdadilerinde tamamladıktan sonra Harbiye Mektebine geçti. 1903'te ikinci sınıf öğrencisi iken sağlık durumunun elverişsizliği dolayısıyla askerlikten çıkarıldı. Küçük yaşlarda asıl adını bırakarak Akagündüz adını aldı.

Selânik'te çıkan gazete ve dergilerde (Çocuk Bahçesi ve Genç Kalem-ler) yazarlığa başladı. Dört ay kadar Selânik Gümrük İdaresinde çalıştıktan sonra II nci Meşrutîyetin ilanı (23 Temmuz 1908) üzerine İstanbul'a geldi ve Adana İl İdare Kurulu Başkâtipliğine atandı. 13 ay sonra istifa ederek Fransa'ya gitti. Senjermen Anley Kolejine girdi. Oradan Paris Hukuk Fakültesine yazıldı. 2,5 yıl sonra ikisini de bitiremeden yurda döndü. Gazetecilik ve yazarlığı kendisine meslek edindi. Ulusçu fikirleri ile dikkati çekti.

Mütareke döneminde **Celâl Nuri Bey**'in (İleri) gazetesinde çalışırken (Alay) adındaki mizah gazetesinin başyazarlığını yaptı. Bu gazetede yazdığı bir yazıdan dolayı tutuklanarak "Milliyetçiler Grubu" olarak anılan gazeteciler **Celâl Nuri** (İleri), **Velit Ebüzziya**, **Hüseyin Cahit** (Tanin), **Ahmet Emin** (Vatan) ve **Süleyman Nazif** ile birlikte 9 Nisan 1920'de Malta adasına sürgüne gönderildi. 25 Ekim 1921'de İngilizlerce serbest bırakılan (42) kişi arasında (Montenal) gemisi ile 31 Ekim 1921'de İnebolu'ya getirildi. 1 Kasım'daki İngiliz-Türk esir değişiminden sonra İnebolu'ya çıkmayan (11) kişi arasında İstanbul'a döndü. Gazetecilik yanında hikâye, şiir ve roman yazmaya başladı ve okunan bir yazar oldu.

Ankara'da (Hâkimiyeti Milliye) gazetesinde yazarlık yaptığı sırada TBMM'nin IV üncü Döneminde (1931-1934) Ankara Milletvekili **Ali Kü-tükçüoğlu**'nun 9 Ocak 1933'te ölümü ile boşalan milletvekilliğine 20 Ocak 1933'te seçilerek 1 Mart 1933'te Meclise katıldı. Mecliste, Milli Eğitim Komisyonunda çalıştı. Kürsüde iki konuşma yaptı.

V inci (1935-1939) ve VI ncı Dönem (1939-1943) genel seçimlerinde yeniden Ankara Milletvekili seçilerek yasama görevini 8 Mart 1943 tarihine kadar sürdürdü. Milletvekili iken ve sonra yazı hayatına devam etti.

Yakalandığı kanser hastalığından kurtulamayarak 6 Kasım 1958'de Ankara-Keçiören'deki evinde öldü. Ertesi günü Cebeci Asri Mezarlıkta toprağa verildi. Dul olup, **Doğan Akagündüz** (1914-1990) ün babası idi.

Eserleri :

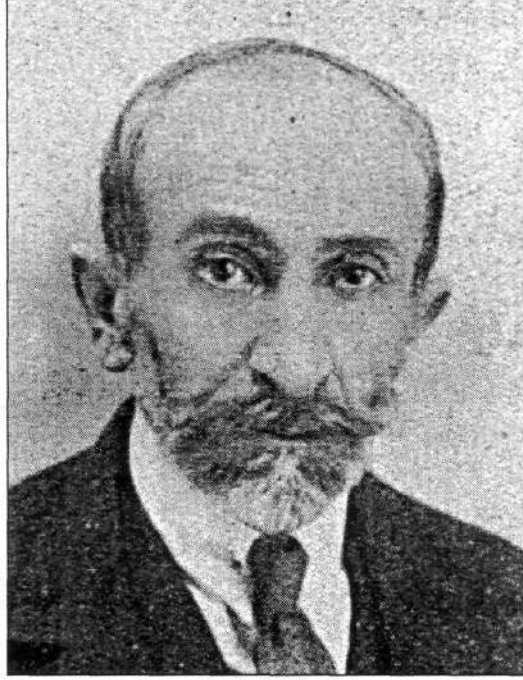
A) Hikâyeler, (Yedi kitapta toplamış olup, adları; Türk Kalbi 1911, Türk'ün Kitabı 1913, Kurbağacık 1919, Hayattan Hikâyeler 1928, Demirelin Hikâyesi 1930, Meçhul Asker 1930, Gazi'nin Gizli Ordusu 1930, Türk Duygusu 1941'dir.

B) Piyesler (11) tane

Muhterem Katil 1914, Yarım Türkler 1919, Köy Muallimi 1932, Yılmazların İkizler 1932, Beyaz Kahraman 1932, Yarım Osman 1933, Gazi Çocukları İçin 1, 2, 3 üncü ciltler, 1933, Mavi Yıldırım 1934, O Bir Devirdi 1938

C) Romanlar (23) tane

Başlıcaları, Dikmen Yıldızı 1928, Odun Kokusu 1928, Tonga, Tonga 1928, İki Süngü Arasında 1929, Üvey Ana 1933, Zekeriya Sofrası 1938, Mezar Kazıcılar 1939, Yayla Kızı 1940, Bir Şoförün Gizli Defteri 1943, Bir Kızın Masalı 1954

ALİ BEY (KÜTÜKÇÜOĞLU)
(ANKARA)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Ankara Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Olağanüstü ve I inci toplantı yılında Sayıştay Komisyonunda çalışmıştır. 9 Ocak 1933'de öldüğü aynı gün Genel Kurula duyurulmuştur.

EŞREF BEY (DEMİREL)
(ANKARA)

1299 (1883)'da Konya-Akşehir Nasrettin Mahallesinde doğdu. **Yüzbaşı İbrahim Bey**'in oğludur. İlk öğrenimini tamamladıktan sonra dört yıllık Tophane 2 nci Sanayi Alayı Mektebini bitirerek Tophane Fişek Fabrikası Çarkhane Şubesinde görevlendirildi (1913). 1916'da bilgi ve görgüsünü artırmak için Almanya'ya gönderildi. Spandau kentindeki fişek fabrikasında bir yıl eğitim gördükten sonra yurda dönerek işine devam etti.

1921 yılı başında millî mücadeleye katılmak üzere işinden ayrıldı. İmalâtı Harbiyenin Ankara Silah Fabrikasında çalışmaya başladı. 1 Temmuz 1925'te Top Edevatı Çarkhanesi şube memuru oldu. Bu arada Sulutorn fabrikasına ısmarlanan yirmi milyon fişeğin muayene ve kabulü için kurulan teknik kurul içinde Hollanda'ya gönderildi. 20 Şubat 1926'da görevini tamamlayarak yurda döndü. 1 Haziran 1927'de fişek fabrikası ustabaşılığı, 1 Haziran 1930'da çarkhane grup teknikerliğine getirildi.

Bu görevde iken TBMM'nin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde CHP adayı olarak Ankara Milletvekilliğine seçildi. 4 Mayıs 1931'de Meclise katılarak dönem boyunca İktisat Komisyonunda çalıştı.

V inci ve VI ncı dönemlerde tekrar Ankara, VII nci Dönemde Kars'tan milletvekili seçilerek yasama görevini 21 Temmuz 1946'ya kadar sürdürdü.

Meclisten ayrıldıktan sonra, isteği üzerine, 19 Eylül 1946'da İş ve İşçi Bulma Kurumu Eskişehir Şubesi Müdürlüğüne atandı. 31 Temmuz 1948'de yaş sınırından emekliye ayrıldı. 1955'te İstanbul-Kadıköy'de yerleşti. 18 Mart 1956'da öldü.

Hayriye Hanım (1885-1966) ile evlenmiş olup çocuğu yoktu.

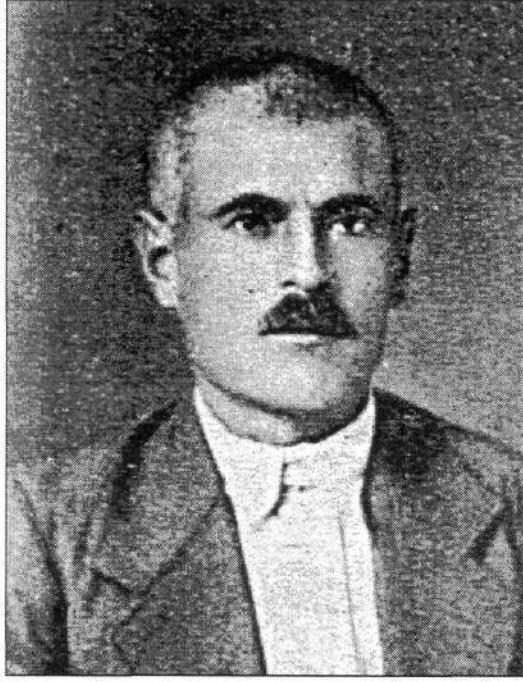
HALİT (FERİT) BEY (MIHÇIOĞLU)
(ANKARA)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Ankara Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Meclis Hesaplarını İnceleme Komisyonunda çalışmıştır. 5 Mayıs 1934'te vefat ettiği, Başbakanlığın 23.5.1934 gün ve Yaz. İş. 6/1606 sayılı yazısı ile bildirilmiştir.

HASAN BEY (DENEK)
(ANKARA)

1308 (1892)'de Kırıkkale-Delice İlçesi Halitli Köyünde doğdu. **Yakup-oğullarından Ahmet Efendi'nin** oğludur. Köyünde okuma yazma öğrendi. Çocukluğundan itibaren ailesinin sahip olduğu arazide çiftçilikle meşgul oldu. Balkan Savaşında 14 Mart 1912'de askere alındı. I inci Dünya Savaşında 3 Ağustos 1914'de ilân edilen seferberlik dolayısıyla askerliği savaş sonuna kadar sürdü. 25 Eylül 1918'de süresiz izinli sayıldı. Topçu Onbaşı olarak Çanakkale, Galiçya ve Filistin cephelerinde savaşa katıldı. Başkomutanlıkça savaş madalyası ve Avusturya-Macaristan motorlu havan bataryasında hizmet ve cesaretinden dolayı da bu devletin madalyası ile ödüllendirildi.

İstiklâl Savaşında 20 Nisan 1920'de yeniden asker olarak batı cephesinde Ağır Topçu Alayında savaşa katıldı. Çavuşluğa yükseltilmekle beraber savaş sonu İstiklâl Madalyası verildi.

Zaferin gerçekleştirilmesinden sonra 11 Nisan 1923'te terhis edilince memleketine döndü, tarım ile uğraşısını sürdürdü. Muhtar seçilerek köyünün bayındır bir hale gelmesine çalıştı.

TBMM'nin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde CHP adayı olarak Ankara milletvekili seçildi. 4 Mayıs 1931'de Meclise katıldı. II nci toplantı yılından itibaren Sayıştay Komisyonunda çalıştı.

Dönem sonu Meclisten ayrılarak köyüne dönüşünde tarım ile uğraşısını sürdürmekle beraber 1935-1947 arası Ankara İl Genel Meclisi ve Daimî Encümen üyeliği yaptı. 25 Kasım 1968'de öldü. Köy kabristanında toprağa verildi.

Gülbeyaz (1896-1932), **Döndü** (1890-1962) ve **Huriye** (1913) Hanımlarla evlenmiş olup, **Zeynep** (1933), **Güngör** (1936-1970), **Ahmet** (1940), **Ahmet** (1943-1954) ve **Ziya** (1948)'nın babasıdır.

MEHMET RASİM BEY (AKTAR)
(ANKARA)

1297 (1881)'de Ankara'da doğdu. **Serattarzade Emin Bey**'in oğludur. Annesi **Necibe** Hanımdır. İlk ve orta öğrenimini İbtidai Mektebi, Rüştîye ve Ankara Mülkî İdadisinde tamamladı. Baba mesleği olarak ticaret alanına girdi. Deri ve tiftik ticareti ile meşgul olarak kısa zamanda itibarlı bir tüccar oldu.

I inci Dünya Savaşının kıtlık günlerinde İstanbul'un ihtiyacı olan zahirenin Ankara yöresinden toplanıp İstanbul'a gönderilmesine büyük katkıda bulundu. Millî mücadelede Mustafa Kemal Paşadan yana olanlar tarafından kurulan Kuvayı Milliye Cemiyetinde yer aldı. Hareketi maddî ve mânevî katkıları ile destekledi. Zaferin gerçekleşmesinden sonra 26 Ağustos 1924'te kurulan Türkiye İş Bankasının kurucu üyeliğine seçildi. 1926-1930 arası Ankara Ticaret Odasının Yönetim Kurulu Başkanlığını yaptı.

TBMM'nin IV üncü Döneminde Ankara Milletvekili Halit Ferit Beyin 23 Mayıs 1934'te ölümü üzerine boşalan milletvekilliğine CHP'ce aday

gösterilerek 25 Mayıs 1934'te seçildi. 30 Mayıs 1934'te Meclise katılarak dönem sonuna kadar Meclis Hesaplarını İnceleme Komisyonunda çalıştı.

V inci Dönemde tekrar Ankara Milletvekili oldu. Dönem içinde 26 Şubat 1938'de İstanbul'da öldü. Erenköy Sahrayı Cedit Kabristanında toprağa verildi. Naaşı sonradan Ankara Asri Mezarlıktaki aile kabristanına nakledildi.

Fatma Hanım (1892-1960) ile evlenmiş olup, **Lütfü** (1910-1912), **Ahmet** (1916-1981), **Salih** (1920), **Necibe** (1922-1934) ve **Halime Bulgurlu** (1924)'nun babasıdır.

MUSLİHİTTİN (ABDULLAH) BEY (TUNCA)
(ANKARA)

1311 (1895)'de Ankara-Altındağ İlçesi, Tatlar Köyünde doğdu. **Kasapoğlu Abdullah Efendi**'nin oğludur. Annesi **Rahime** Hanımdır. Özel olarak ilk öğretim gördükten sonra ailesinin sahip olduğu arazide çiftçilikle meşgul oldu. I inci Dünya Savaşı seferberliğinde (3 Ağustos 1914) askere alınarak İstanbul-Yıldız Muhabere Deposunda eğitim gördükten sonra Irak cephesi için hazırlanan bir telgraf bölümü ile Irak'a gönderildi. Bu cephede savaşlara katıldı. Kutulamare'nin düşmesinden sonra geri çekilen ordu birlikleri arasında Musul'a geldi. Bir süre sonra süresiz izinli sayılmakla memleketine döndü.

Millî mücadelede yeniden askere alınarak 20 nci Kolordu ve Ankara Komutanlığı Kurmayında yazıcı çavuşu olarak görev yaptı. Savaş sonu terhisinde Tatlar Köyünde tarım ile uğraşısını sürdürdü.

TBMM'nin IV üncü Dönem için yapılan seçimlerde CHP adayı olarak Ankara Milletvekilliğine seçildi. 4 Mayıs 1931'de Meclise katılarak ola-

ğanüstü ve I inci toplantı yılında İçişleri, II - IV üncü yıllarda Tarım Komisyonunda çalıştı.

Dönem sonu Meclisten ayrıldığında isteği üzerine 1 Haziran 1936'da Ankara İl Arazi Tahriri Komisyonunda görev aldı. 1938 yerel seçimlerinde Ankara İl Genel Meclisi ve Daimî Komisyon üyesi oldu. Yeniden seçilmek suretiyle 1 Eylül 1946'ya kadar bu görevini korudu. 2 Ekim 1947'de Ankara Otobüs İşletmesine kontrolör olarak girdi. 14 Haziran 1948'de Hareket Müfettişliğine atandı. 15 Kasım 1950'de iş akti feshedilmekle görevinden ayrılarak köyüne döndü. 1970'de Çubuk-Akyurt Köyüne nakletti. 18 Mart 1989'da öldü. Tatlar Köyünde toprağa verildi.

Halime (? -1942), ölümü üzerine **Halise** (1921- ?), boşanmasından sonra **Hanife** (1921) Hanımlarla evlenmiş olup, **Fatma** (Ayık)'ı (1954) evlat edinmiştir.

MUSTAFA KEMAL PAŞA, GAZİ (ATATÜRK)
(ANKARA)

Özgeçmişi için bakınız :

I İnci Dönem Ankara Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Yeni dönemin başlaması nedeni ile yapılan seçimde 4 Mayıs 1931'de yeniden Cumhurbaşkanlığına seçildi.

İsmet Paşa'yı yeniden kabineyi kurmaya memur ederek önerdiği Bakanları atadı.

4 Mayıs 1931'de yeniden Cumhurbaşkanı seçilmesi üzerine ve 1 Kasım 1931, 1 Kasım 1932, 1 Kasım 1933 ve 1 Kasım 1934'te TBMM'nin yeni toplantı yıllarına başlayışında, açış konuşmaları yaptı.

6 Temmuz 1931'de Irak Kralı **Faysal**, 27 Temmuz 1933'te Eski Afgan Kralı **Amanullah Han**, 4 Ekim 1933'te Yugoslavya Kralı **Aleksandr** ve Kraliçe **Mari**, 16-30 Haziran 1934'te İran Şahı **Rıza Pehlevi** ve 2 Ekim

1934'te İsveç Veliahdı **Güstav Adolf** ve eşini konuk etti. 1 Ağustos 1931'de New York-İstanbul direkt uçuşunu gerçekleştiren iki Amerikalı Havacı, 27 Ekimde Sovyet Rusya Hariciye Komiseri **Litvinof**, 2 Aralık 1931'de Bulgaristan Başbakanı **Muşanof**, 12 Haziran 1932'de Hicaz Genel Vâlisi **Faysal**, 27 Eylül'de ABD Genelkurmay Başkanı General **Mac Arthur**, 17 Ekimde Fransa'nın Suriye Yüksek Komiseri **Ponsot**, 27 Ekimde İran Hariciye Nâzırı **Fürugi**, 21 Ağustos 1933'te Fransa Eski Başbakanı **Herriot**, 11 Eylül'de Yunanistan Başbakanı **Çaldaris**, 26 Eylül'de Eski Başbakan **Vanizelos**, 15 Ekim'de Romanya Hariciye Nâzırı **Ti-tulescu**, 20 Ekim'de Macaristan Başbakanı **Gömöş**, 27 Ekim'de Rus Mareşalı **Voroşilof**, 19 Şubat 1934'te Çin Askerî Heyeti, 19 Nisan'da Yugoslavya Hariciye Nâzırı **Yevtiç**, 7 Mayıs'ta Yunanistan Hariciye Nâzırı General **Kondilis**'i kabul ederek görüştü.

Ankara'ya yeni atanan (17) devletin Büyükelçilerini kabul ederek güven mektuplarını aldı.

3 Temmuz 1932'de I inci Tarih Kongresini izledi. 12 Temmuz'da önderliği ile Türk Dili Tetkik Cemiyeti Kuruldu. 26 Eylül'de toplanan I inci Türk Dili Kurultayını izledi. Dil ve tarih çalışmalarına önderlik etti.

Darülfünun'dan Üniversiteye geçilmesi, Yüksek Ziraat Enstitüsü, Millî Musiki ve Temsil Akademisinin kurulması, Devrim hareketleri sürdürülerek ibadette Türk dilinin egemen olması, dinî kıyafetlerin disiplin altına alınması, kadınlara seçme ve seçilme hakkı tanınması, Efendi, Bey, Paşa gibi unvan ve lâkapların kaldırılması, soyadı taşınmasının gerçekleşmesine öncü oldu, her alanda Türk milletini uygar milletler düzeyine getirmek için çaba harcayarak kendisine verilen **ATATÜRK** soyadının gerçekliliğini bütün dünyaya kanıtladı.

RİFAT BEY (ARAZ)
(ANKARA)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Ankara Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Dönem boyunca Meclis Hesaplarını İnceleme Komisyonunda çalışmıştır. I inci toplantı yılı dışında bu Komisyonun sözcülüğünü yapmıştır.

ŞAKİR BEY (KINACI)
(ANKARA)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Ankara Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Dönem boyunca Meclis Hesaplarını İnceleme Komisyonunda çalışmıştır.

YAHYA GALİP BEY (KARGI)
(ANKARA)

Özgeçmişî için bakınız :

I inci Dönem Kırşehir Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Dönem boyunca Bütçe Komisyonunda çalışmıştır. Genel Kurul'da biri Askerî Tayinat ve Yem Kanunu üzerinde, diğeri Türkiye Siyasî Mültecileri Cemiyeti tarafından gönderilen telgraf münasebetiyle (2) konuşması vardır.

ANTALYA

(AHMET) CEMAL BEY Dr. (TUNCA)
(ANTALYA)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Antalya Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Dönem boyunca Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonunda çalışmıştır. Ayrıca, III üncü toplantı yılında İl Özel İdaresi Kanununu incelemek üzere Kurulan geçici Komisyonunda görev almıştır.

(ALÎ) HAYDAR BEY (UÇGUN)
(ANTALYA)

1307 (*)'de halen Yunanistan sınırları içindeki Selânik Kentinde doğdu. Babası **Nazif Bey**, Annesi **Hatice Hanım**'dır. İlk öğrenimini 1903'te Antalya'da, ortayı Biga Rüştîyesinde 1906'da ve liseyi 1911'de Selânik İdadisinde tamamladıktan sonra Konya Hukuk Mektebine girdi. 5 Temmuz 1915'te mezun olarak 3 Eylülde Yozgat-Sorgun Nahiye Müdürlüğüne atandı. 4 Aralık 1915'te Kastamonu-Göl Nahiyesine nakledildi. 26 Mart 1918'de Taşköprü Kaymakamı oldu. 31 Ekim 1918'de Ömerli Kaymakamlığına getirildi. 2 Nisan 1919'da görevinden azledildi. 21 Ekim 1919'da Çermik Kaymakamlığına atandı. 4 Aralık 1919'da yeniden işine son verilmeyle Antalya'da avukatlığa başladı.

1 Kasım 1921'de Finike, 26 Kasım 1922'de Bodrum, 2 Temmuz 1923'te Kaş Bidayet Mahkemesi hâkimliğine getirildi. 27 Kasımda son görevinden istifa suretiyle ayrılarak Antalya'da avukatlık mesleğini sürdürdü CHP'nde politikaya girerek il yönetim kurulu üyeliğine seçildi.

TBMM'nin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde CHP adayı olarak Antalya milletvekili oldu. 4 Mayıs 1931'de Meclise katılarak dönem boyunca Adalet Komisyonunda çalıştı. Ayrıca İş ve Orman Kanun tasarılarını incelemek için III üncü toplantı yılında kurulan geçici komisyonda görev aldı.

Dönem sonu Meclisten ayrılınca Antalya'ya dönerek avukatlığına devam etti. 30 Temmuz 1970'te rahatsızlığını öne sürerek avukatlığı bıraktı. 28 Aralık 1972'de Antalya'da öldü.

Mevhibe Hanım (1896-1985) ile evlenmiş olup, **Mehmet Ertuğrul** (1914-1952), **Fatma Tiraje** (1923) ve **Ümit** (1929) in babasıdır.

(*) Nüfusa kayıtlı ilk doğum tarihi (1310) olup, sonradan (1307) olarak düzeltilmiştir.

(İBRAHİM) NAZİFİ (ŞERİF) BEY (NABEL)
(ANTALYA)

1304 (1892)'de Antalya-İbradı'da doğdu. Babası **Mustafa Şerif Bey**, annesi **Ayşe Hayriye Hanım**'dır. İlk ve orta öğrenimini İbradı ve İstanbul'da tamamladıktan sonra Darülfünun Tıp Fakültesine girdi. 1912'de mezun oldu. Balkan savaşı nedeni ile 2 Kasım 1912'de Yd. Tabip Yüzbaşı rütbesiyle orduya alındı. 28 Kasım 1913'te terhis edilmesiyle Samsun gezici tabipliğine atandı. I inci Dünya savaşı seferberliğinde 12 Eylül 1914'te yeniden askere çağrıldı. Bir yıl hizmetten sonra sağlık durumu dolayısıyla terhis edilmekle 24 Temmuz 1915'te Samsun'daki görevine döndü. 25 Ekim 1915'te bu görevden ayrılarak İstanbul Emniyet Müdürlüğü hekimliğini üstlendi. 12 Ekim 1916'da Şişli Akıl Hastahanesinde asistan olarak uzmanlık eğitimine başladı. 1 Şubat 1917'de, süregelen savaşta yeniden askere alındı. İzmir, Bursa askerî hastahanelerinde görevlendirildi. Savaş sonu 15 Aralık 1918'de terhis edilince 5 Nisan 1919'da Aydın Sağlık Müdür Vekilliğine atandı. 7 Temmuz 1919'da Bursa Gureba Hastahanesi akıl hastalıkları uzmanlığına getirildi.

İstiklâl Savaşında 22 Kasım 1922'de tekrar askerî hizmete alındı. 25 Temmuz 1923'te terhis edildikten sonra Mübadele ve İskân Vekâleti Bursa Bölgesi Başmüdürlüğü Sağlık Müşavirliğine atandı. 8 Mart 1924'te kadro dolayısıyla açıkta kaldı. Altı yıl Bursa'da serbest hekimlik ve ticaret yaptı. 18 Şubat 1930'da Belediye Başkanlığına seçildi.

TBMM'nin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde CHP adayı olarak Antalya Milletvekilliğine seçildi. 4 Mayıs 1931'de Meclise katılarak olağanüstü ve I inci toplantı yılında Bayındırlık, II-IV üncü yıllarda Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonunda çalıştı. II nci yılda bu komisyonun kâtipliğini yaptı. 25 Mayıs 1932'de Parlamentolar Türk Grubunun kurucu üyeleri arasında yer aldı. Genel Kurulda çeşitli konularda (4) kez konuştu.

Meclisten ayrılınca Bursa'ya dönerek hekimlik mesleğini yürütmekle beraber sosyal faaliyetlerde bulundu. Türkocağı ve Bursa Kulübü'nün başkanlığını yaptı.

TBMM'nin IX uncu, X uncu ve XI inci dönemleri için yapılan seçimlerde Demokrat Parti adayı olarak Antalya, Kastamonu ve Amasya'dan milletvekili seçildi. 27 Mayıs 1960'da Silahlı Kuvvetler Millî Birlik Komitesinin ülke yönetimine el koyması ve TBMM'nin kapatılması ile diğer Demokrat Partili milletvekilleri ile birlikte Anayasayı ihlâl suçundan tutuklandı. MBK tarafından kurulan Yüksek Adalet Divanı'ndaki yargılamasında (1) yıl (8) ay hapse hüküm giydi. 26 Mayıs 1962'de öldü.

Ayşe Zehra Belkıs Hanım (1896-1971) ile evlenmiş olup, **Alihe Günel** (1919), **Yezdan** (1921-1982), **Halûk** (1924), **Hayriye Aysel Nazife** (1928) nin babasıdır.

(MEHMET) NUMAN BEY (AKSOY)
(ANTALYA)

1306 (1890)' Antalya-İbradı İlçesinde doğdu. **Hacımusaoğlu Ali Rıza Efendi**'nin oğludur. İlk ve orta öğrenimini İbradı ve Antalya'da tamamladıktan sonra İstanbul Darülfünunu Hukuk Şubesine girerek 1912'de mezun oldu. 28 Eylül 1913'te Konya Ereğlisi Savcılığına atandı. 10 Aralık 1914'te Antalya Savcılığına getirildi. 10 Mayıs 1919'da Korkuteli Kaymakamı oldu. 15 Haziran 1920'de İstanbul Hükümetince görevinden azledildi.

1920-1931 arası Antalya'da avukatlık yaptı. TBMM'nin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde Antalya milletvekili olarak 4 Mayıs 1931'de Meclise katıldı. Dönem boyunca Adalet Komisyonunda çalıştı. Ayrıca, Muamele vergisi kanunu tasarısını incelemek üzere 7 nisan 1934'te kurulan komisyonda görev aldı.

V inci, VI ncı, VII ncı ve VIII inci dönemlerde de Antalya'dan milletvekili seçilerek yasama görevini ölümüne kadar sürdürdü. VIII inci Dönem içinde 20 Kasım 1949'da öldü.

Nadire Hanım (1895-1968) ile evlenmiş olup **Muzaffer Baki** (1916-1990), XVI ncı Dönem İstanbul Milletvekili **Mustafa Muammer** (1917-1990), **Nilüfer** (1923), **Ali Fikret** (1924) ve **Sevim** (1929)'in babasıdır.

RASİH BEY (KAPLAN)
(ANTALYA)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Antalya Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış. Olağanüstü, I inci ve II nci Toplantı yıllarında İçişleri, III üncü de İçişleri ve Maliye, IV üncü toplantı yılında İçişleri ve Bayındırlık Komisyonlarında çalışmıştır. III üncü toplantı yılında ayrıca Belediye ve İl Özel İdaresi Kanunlarının incelenmesi için Kurulan Geçici Komisyonda görev almıştır. Genel Kurul'da çeşitli konularda (30) konuşması vardır.

ARTVIN

(MEHMET) ALİ BEY (OKAR)
(ARTVİN)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Artvin Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Olağanüstü I inci ve II nci toplantı yıllarında Sayıştay Komisyonunda çalışmıştır. III üncü toplantı yılında 1 Kasım 1933'de İdare Âmirliğine seçilmiş, bu görevi yeniden seçilmek suretiyle dönem sonuna kadar sürdürmüştür. Genel Kurul'da Askerlik Kanunu, Millî Savunma 1932 bütçesi ve Dilekçe Komisyonunca verilen bir kararın görüşülmesinde (3) konuşma yapmış, Kütahya Milletvekili **Merhum Rasim Bey**'in oğlunun parasız okutulmasına dair (17) arkadaşı ile birlikte verdiği Kanun önerisi 8 Aralık 1934'de (2602) sayı ile kanunlaşmıştır.

(MEHMET) ASIM BEY (US)
(ARTVİN)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Artvin Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Dönem boyunca Anayasa Komisyonunda çalışmıştır. III üncü ve IV üncü toplantı yollarında bu Komisyonun Kâtipliğini yapmıştır. Genel Kurul'da Matbuat Kanunu ve Rusya ile Ticaret Anlaşmasının Onaylanması Hakkındaki Kanun münasebetiyle (2) konuşması vardır.

AYDIN

ABİDİN BEY (ÖZMEN)
(AYDIN)

1306 (1890)' da Niğde'de doğdu. Ziraat Bankası memurlarından **Hasan Efendi**'nin oğludur. İlk ve orta öğrenimini Niğde'de, liseyi İstanbul Mercan İdadisinde tamamladıktan sonra Mülkiye Mektebine girdi. 1911'de mezun oldu. 19 Aralık 1910'da Maliye Nezareti Varidat Umum müdürlüğünde kâtip olarak başladığı devlet memurluğunu Mülkiye'den mezun olduktan sonra isteği üzerine Dahiliye Nezaretinde sürdürdü. 13 Ekim 1911'de Konya, 13 Mart 1912'de Niğde Maiyet memuru oldu. 15 Mart 1914'te Konya İli hesabına Belçika'ya su mühendisliği öğrenimi için gönderildi ise de I inci Dünya Savaşı seferberliğinde askere çağırılması üzerine yurda dönerek 29 Ağustos 1914'te Talimgâha katıldı. 29 Ekim 1915'te yedek Asteğmen rütbesiyle Çanakkale'de 5 inci Ordunun menzil hizmetlerinde askerlik görevini yaptı. 25 Mart 1916'da Teğmenliğe yükseltildi. Savaş sona erdikten sonra 16 Aralık 1918'de terhis edildi. 27 Nisan 1919'da Malkara Kaymakamlığına atandı. 25 Ekimde Hüdavendigâr

(Bursa) İli Polis Müdürlüğüne getirildi. 6 Mayıs 1920'de Bursa Evkaf Müdürü oldu. 20 Temmuz 1920'de Mudanya Kaymakamlığını vekil olarak yürütmesi uygun görüldü. 13 Ağustos 1920'de casusluk suçu ile tutuklanarak İzmir'e gönderildi. Yunan İşgal Kuvvetleri Divanı Harbindeki yargılamasında 31 Ağustos 1921'de (101) yıl hapis cezasına çarptırıldı. Bu cezayı Atina'da çekmekte iken Zaferden sonra Yunanistan ile yapılan esirlerin değiştirilmesine dair anlaşma çerçevesinde 14 Haziran 1923'te serbest bırakılarak yurda döndü.

22 Ağustos 1923'te Yalvaç Kaymakamlığına atandı. 19 Mart 1924'te Birecik, 13 Eylül 1925'te Kilis Kaymakamı oldu. 4 Temmuz 1926'da Mülkiye Müfettişliğine alındı. 25 Ekim 1927'de Bitlis, 1 Eylül 1929'da Muş, 22 Şubat 1931'de Antalya, 19 Haziran 1933'te Bursa Valisi olarak görevlendirildi. Son görevi sırasında, **Dr. Reşit Galip Beyin** 5 Mart 1934'te ölümü üzerine boşalan Aydın milletvekilliğine 25 Mayıs 1934'te seçilerek 30 Mayısta katıldı. 9 Temmuz 1934'te **Yusuf Hikmetin** istifası ile boşalan Maarif Vekilliğine getirildi.

V inci Dönemde tekrar Aydın'dan milletvekili seçildi. 1 Mart 1935'te Dönem çalışmalarının başlaması nedeni ile istifa eden ve tekrar Kabineyi kurmaya memur edilen **İsmet İnönü** Kabinesinde Maarif Vekilliğini korudu. Ancak 11 Haziran 1935'te istifa suretiyle Vekillikten ayrıldı. 25 Haziran 1935'te Birinci Umumî Müfettişliğe atanması ile milletvekilliğinden de çekildi. 26 Temmuz 1943'te Trakya Umumî Müfettişliğine getirildi. 31 Aralık 1947'de bu görevden istifa etti. Bir süre açıkta kaldıktan sonra 21 Şubat 1948'de Afyon Vâliliğine atandı. 15 Haziran 1950'de iktidara gelen D.P. Hükümeti tarafından emekliye ayrıldı. 1952'de Mudanya'ya yerleşti. 20 Ağustos 1966'da öldü. Mudanya Belediye Mezarlığında toprağa verildi.

Nazire Hanım (1897-?) ile evlenmiş olup, **Turhan Abidin Özmen** (1926)'in babasıdır.

ADNAN BEY (MENDERES)
(AYDIN)

1315 (1899)'te Aydın-Koçarlı İlçesi, Çakırbeyli Köyünde doğdu. İzmirli **Kâtipzade İbrahim Edhem Bey**'in oğludur. Annesi **Aydınlı Hacıpaşazade İzzet Bey**'in Kızı **Tevhide Hanım**'dır. İlk ve orta öğrenimini İzmir İttihat ve Terakki İdadisi ve Kızılçullu Amerikan Kolejinde yaptı. Kolej son sınıf öğrencisi iken süregelmekte olan I inci Dünya Savaşında 4 Aralık 1916'da askere alındı. Talimgâhta geçirdiği eğitimden sonra subay adayı olarak 17 nci Kolordu, 47 nci Tümen, 12 nci Alay emrine atandı. 15 Aralık 1917'de Zabıt Vekili (Asteğmen) rütbesine yükseltildi. 10 Ekim 1918'de sağlık durumundan bir ay havadeğişimi sonunda, 30 Ekimde Mondros Ateşkes Anlaşmasının yürürlüğe girmesi itibarıyla terhis işlemi yapıldı. Aydın'a dönerek Çakırbeyli çiftliğinde tarım ile uğraşısını sürdürdü.

İstiklâl Savaşında 6 Ekim 1920'de yeniden askere alınarak Aydın Askerlik Şubesinde görevlendirildi. 1 Eylül 1921'de Şube İnzibat Subaylığı-

na atandı. 1 Mart 1922'de Menderes Bölgesi Komutan Yaveri oldu. Bölgenin 74 üncü Alaya dönüştürülmesi ile Alay Komutanı Yaveri olarak görevini sürdürdü. Alayın lağvında 12 nci Tümen 35 inci Alay emrine verildi. Zaferden sonra 1 Eylül 1922'de Teğmenliğe yükseltildi. 1 inci Kordord II nci Şube, İstihbarat Şubesi ve İzmir Sansüründe hizmetten sonra 1 Ağustos 1923'te terhis edildi.

1923-1930 arası çiftlikte tarımla meşgul oldu. Aydın Ticaret Odası üyeliği ve Ziraat Odası Başkanlığı yaptı. 12 Ağustos 1930'da İstanbul'da **Ali Fethi Bey**'in Başkanlığında kurulan Serbest Cumhuriyet Fırkası'nda politikaya girerek partinin Aydın örgütünü kurdu ve İl Başkanı oldu. 17 Kasım 1930'da Partinin kendini kapatması üzerine siyasî yaşamını CHP'nde sürdürdü. Aydın İl Örgütünü yeniden düzenleyerek il başkanlığına seçildi.

TBMM'nin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde CHP adayı olarak Aydın Milletvekilliğine seçildi. 4 Mayıs 1931'de Meclise katılarak dönem boyunca Maliye Komisyonunda çalıştı. Son iki toplantı yılında bu komisyonun kâtipliğini yaptı. Ayrıca III üncü toplantı yılında Muamele Vergisi Kanun Tasarısını incelemek üzere kurulan komisyonda kâtip olarak görev aldı. 25 Mayıs 1932'de Parlamentolar Türk Grubuna Kurucu Üye oldu. Genel Kurulda, Gümrük memurlarından memurluk görevlerini savsayanlar ile meslekte kendilerinden yararlanılmayanlar hakkında yapılacak işleme dair kanunun görüşülmesinde bir konuşma yaptı. Bu arada gördüğü öğrenimin lise dengi olduğu hakkında Maarif Vekâletinden aldığı belge ile Ankara Hukuk Fakültesinde öğrenim yaparak 1934-1935 ders yılında mezun oldu.

V inci, VI ncı ve VII nci dönemlerde yine CHP adayı olarak Aydın'dan milletvekili seçildi. Sonradan (4752) sayı ile kabul edilen "Çiftçiyi Topraklandırma Kanunu" tasarısının komisyon ve Genel Kurulda görüşülmesinde bazı hükümlerine karşı çıkarak sözcülüğünü yaptığı komisyondan çekildi. Bu davranışı CHP'nden kopmasının ilk işareti oldu. 7 Haziran 1945'te **Celâl Bayar** (İstanbul), **Fuat Köprülü** (İstanbul) ve **Refik Koral-tan** (Konya) ile birlikte verdikleri "Dörtlü Tahrir" diye anılan ve siyasî hak ve özgürlüklerin Anayasa'da öngörüldüğü genişlikte kullanılması imkânının sağlanmasını isteyen önerge CHP Meclis Grubu toplantısında red edildi. 25 Eylül 1945'te Partinin iç durumunu bozduğu gerekçesiyle **Fu-**

at Köprülü ile birlikte CHP'den çıkarıldı. 7 Aralık 1945'te Demokrat Parti'nin kurucuları arasında yer aldı.

VIII inci Dönemde DP adayı olarak Kütahya'dan milletvekili seçildi. CHP yönetimine karşı muhalefeti sürdürdü.

IX uncu Dönemde İstanbul'dan milletvekili oldu. 14 Mayıs 1950'deki bu seçimde Demokrat Parti tek başına iktidara gelmekle Cumhurbaşkanı seçilen Celâl Bayar tarafından Hükümeti kurmaya memur edildi. 22 Mayıs 1950'de kurduğu Hükümet güven oyu alarak göreve başladı. 9 Mart 1951'de ikinci kabinesini kurdu.

X uncu Dönemde (1954-1957) yeniden İstanbul milletvekili seçildi. 3 üncü kez Başbakanlığa atandı. 9 Aralık 1955'te kabinesini yenilemek suretiyle, görevini dönem sonuna kadar sürdürdü.

XI inci Dönemde tekrar İstanbul milletvekili oldu. 5 inci kez Bakanlar Kurulunu kurmaya memur edildi. On yıl süregelen Başbakanlığında tarımda, ulaşımda, bayındırlıkta önemli iyileştirmeler gerçekleştirildi. ABD ile iyi ilişkiler kuruldu. Birleşmiş Milletler kararına uyularak 20 Temmuz 1950'de Kore'ye askeri birlik gönderilmesi sonuçta Türkiye'nin 18 Ocak 1952'de Kuzey Atlantik Andlaşması (NATO) üyeliğine alınmasını sağladı. 24 Şubat 1955'te Bağdat Paktı oluşturuldu. 11 Şubat 1959'da Zürih, 18 Şubat'ta Londra Andlaşmaları ile Kıbrıs sorununa bir çözüm getirildi. Ancak muhalefette ve iktidarının ilk beş yılında savunduğu demokratik ve liberal politika ile halkın güvenini kazanan Menderes iktidarı, dışa borçlanma ve enflasyonun yükselmesi ile rahatsızlıklara neden olduğu gibi iç politikada muhalefete karşı davranışları ile savunduğu ilkelerden uzaklaşması memlekette huzursuzluklara neden oldu. Partiden ayrılmalar ve yeni partiler birbirini izledi. Siyasî gerginliğin doruk nokta ya geldiği bir dönemde CHP ve bazı gazetelerin memleketi bir karışıklığa götürdüğü savını araştırmak üzere bir soruşturma komisyonu teşkili için bir kısım DP milletvekillerinin önerileri ile 27 Nisan 1960'ta kabul edilen 7468 sayılı Kanunla kurulan bu komisyona parti ve gazete kapatma, tutuklama yetkileri tanınması Ankara ve İstanbul'da DP aleyhinde gösterilere neden oldu. Bu sebeple ilan edilen sıkıyönetime rağmen hareket devam etti.

27 Mayıs 1960'ta Silahlı Kuvvetler adına Millî Birlik Komitesi ülke yönetimine el koymakla Eskişehir'de bulunan Başbakan tutuklanarak An-

kara'ya getirildi. Sonra da tutuklanan Cumhurbaşkanı, Bakanlar Kurulu üyeleri ve DP milletvekilleri ile birlikte Yassıada'ya götürüldü. Millî Birlik Komitesince kurulan Yüksek Adalet Divanında Anayasayı ihlâl ve çeşitli suçlardan dolayı yapılan yargılaması sonunda 15 Eylül 1961'de ölüm cezasına çarptırıldı. Bu ceza 17 Eylül 1961'de Yassıada'da yerine getirildi.

22 Mayıs 1987 gün ve 3374 sayılı Kanunla, kendisi ve eski bakanlardan **Fatin Rüştü Zorlu** ve **Hasan Polatkan**'ın İmralı'da bulunan mezarları, Başbakanın uygun göreceği, hizmetleriyle mütenasip bir yere törenle nakli ve ayrıca İstanbul Vatan Caddesine "Adnan Menderes Bulvarı", İstanbul'da kurulmakta olan hızlı tramvay tesisine de "Adnan Menderes Hızlı Tramvay Tesis" ve İzmir Cumaovasında yapılmakta olan hava alanına "Adnan Menderes Hava Alanı" adı verilmesi kabul edildi.

11 Nisan 1990 gün ve 3623 sayılı Kanunla, 3374 sayılı Kanunun adı ve 1 inci maddesi değiştirilerek, 12 Haziran 1960 gün ve 1 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi uyarınca kurulan Yüksek Adalet Divanınca Türk Ceza Kanununun 146 ncı maddesine göre mahkûm edilenlerin hukuken itibarları iade edildiği gibi İmralı'daki mezarının ve Eski Bakanlar **F. R. Zorlu** ve **H. Polatkan**'ın İmralı'da bulunan mezarlarının Bakanlar Kurulunun uygun göreceği, hizmetleriyle mütenasip bir yere Devlet töreni ile nakledilecekleri saptandı.

Bakanlar Kurulu, bu çerçevede Adnan Menderes Bulvarı adını alan İstanbul-Aksaray-Topkapı arasındaki Vatan Caddesinde bir Anıtmezar yaptırdı. Menderes ve iki Eski Bakanın naaşları, ölümünün 29 uncu yıldönümü olan 17 Eylül 1990'da Yassıada'dan alınarak Aksaray-Murat Paşa Camiinde kılınan cenaze namazından sonra Cumhurbaşkanı, Başbakan, Bakanlar, TBMM Üyeleri, Eski Parlamenterler, askerî ve mülkî erkân ve halkın katıldığı Devlet töreni ile Anıtmezarda toprağa verildi.

Fatma Berrin Hanım (1905-1994) ile evlenmiş olup, **Yüksel** (1930-1972) **Mutlu** (1937-1978) ve **Aydın** (1946)'ın babasıdır.

FUAT (ŞAHİN) BEY (ERLÂÇİN)
(AYDIN)

1299 (1883)'da Aydın'da doğdu. **Sökeli Şahinoğullarından Şükrü Efendi'nin** oğludur. İlk ve orta öğrenimini Aydın İbtidai Mektebi ve İdadisi ve İstanbul-Mercan İdadisinde tamamladıktan sonra Arapça öğrenmek için iki yıl medresede öğrenim gördü. 1906'da Halkalı Ziraat Yüksekokulunu bitirdi. Ailesinin sahip olduğu arazide çiftçilik yaptı, ayrıca ticaretle meşgul oldu.

1919'da Yunan işgalinde Reddi İlhak Cemiyetinin kurucuları arasında yer alarak ulusal direnişin gelişmesi ve güçlenmesine çalıştı. Yörede kurulan Göçmen Komisyonları, Yunan Zulmünü Soruşturma Komisyonunda ve Anadolu ve Rumeli Müdafaayı Hukuk Cemiyetinde görev yaptı.

1924-1928 arası Aydın Belediye Başkanlığını yürüttü. 1930'da Aydın'da Serbest Cumhuriyet Fırkasının kurucuları arasında yer aldı.

TBMM'nin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde Bağımsız aday olarak Aydın Milletvekilliğine seçildi. 4 Mayıs 1931'de Meclise katılarak

olağanüstü ve I inci toplantı yılında İktisat, II nci ve III üncü'de Gümrük-Tekel, IV üncü toplantı yılında Tarım Komisyonunda çalıştı.

Dönem sonu Meclisten ayrılınca Aydın'a döndü. 1940'ta "Halkın Dili" adında bir gazete çıkardı. "Aytepe Yapı Kooperatifi" ve "Aydın Çiftçiler Derneği"nin kuruluşuna öncülük etti.

20 Şubat 1962'de Aydın'da öldü. Şehir mezarlığındaki aile kabristanında toprağa verildi.

Refika Hanım (1889-1977) ile evlenmiş olup, **Şükrü** (1910-1992), **Feridun** (1912-1970), **Semiha Noyan**, (1913), **Sabri** (1915-1980), **Füruzan Şurdagün** (1916-1992), **Dündar** (1921-1991), **Nuran** (1924-1944), **Sermet** (1928) in babasıdır.

HASAN TAHSİN BEY (SAN)
(AYDIN)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Aydın Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Anayasa Komisyonunda çalışmıştır. Genel Kurul'da çeşitli konularda (25) konuşma yapmıştır.

MAZHAR BEY, DR. (GERMEN)
(AYDIN)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Aydın Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Anayasa Komisyonunda çalışmıştır. 25 Mayıs 1932'de Parlamentolar Türk Grubu kurucu üyeleri arasında yer almıştır. Genel Kurul'da çeşitli konularda (7) konuşma yapmıştır.

REŞİT GALİP BEY, Dr.
(AYDIN)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Aydın Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonuna seçilerek Olağanüstü ve I inci Toplantı yılında bu komisyonun sözcülüğünü yapmıştır. Esat Bey (Bursa)'ın istifası üzerine 19 Eylül 1932'de Maarif Vekilliğine atanmış, sağlık durumu nedeni ile 13 Ağustos 1933'te bu görevden ayrılmıştır. İstanbul Darülfunununun kaldırılması ve yerine Üniversitenin kurulması, Vekilliği döneminde gerçekleşmiştir. Maarif Vekili olarak Genel Kurulda (8) konuşması vardır.

5 Mart 1934'te vefat ettiği, aynı gün Genel Kurula duyurulmuştur.

BALIKESİR

AHMET VASFİ BEY (ŞENSÖZEN)
(BALIKESİR)

1308 (1892)'de Bandırma'da doğdu. **Hatipoğlu Hafız Mehmet Ham-di Efendi**'nin oğludur. Annesi **Hafize Hanım**'dır. İlk öğrenimini Bandırma İbtidai Mektebi, orta ve liseyi İstanbul Vefa İdadisinde tamamlayarak, Darülfünun Hukuk Şubesine girdi. Son sınıfta öğrenci iken I inci Dünya Savaşının başlaması nedeni ile askere alınarak 10 Ağustos 1914'te Yedek Subay talimgâhına gönderildi. 20 Haziran 1915'te eğitimi sona ermekle subay adayı rütbesiyle bir süre talimgâhta öğretmen olarak alıkonuldu. 11 Şubat 1916'da Asteğmenliğe yükseltilerek 10 uncu Kafkas Tümeni emrine atandı. Tümenin çeşitli birliklerinde takım subayı olarak doğu harekâtına katıldı. Bu arada 15 Aralık 1916'da Teğmenliğe yükseltildi. Kelkit'in Ruslardan geri alınmasında bir süre vekil olarak İlçe Kaymakamlığı yaptı. İlçede mülkî idare kurulduktan sonra 11 inci Kafkas Tümeni 97 nci Alay Taburuna Yaver oldu. Savaşın sona ermesinde 7 Kasım 1918'de terhis edildi. Hukuk Fakültesindeki öğrenimini tamamlayarak 13 Eylül 1919'da diploma aldı. Bandırma'da avukathğa başladı.

Millî mücadelede Bandırma'da Kuvayı Milliye adına gönüllü kuvvetler toplayıp donatarak cepheye gönderdi. Bu uğraşısını savaş boyunca sürdürdü. Zaferden sonra mesleğine Balıkesir'de devam etti. 1923-1927 arası İl Genel Meclisi ve 1924'te Daimî Encümen Üyesi yaptı. Bu arada Kızılay ve Şehit Çocukları Yuvasında çalıştı.

TBMM'nin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde CHP adayı olarak Balıkesir milletvekilliğine seçildi. 4 Mayıs 1931'de Meclise katılarak olağanüstü ve I inci, IV üncü toplantı yıllarında Adalet, IV üncü yılda ayrıca Gümrük - Tekel Komisyonunda çalıştı ve bu Komisyonun Kâtipliğini yaptı. III üncü toplantı yılında İskân ve Muamele Vergisi Kanun Tasarılarını incelemek üzere kurulan geçici komisyonda görev aldı. Genel Kurulda çeşitli konularda (4) konuşma yaptı.

Dönem sonu Meclisten ayrılınca isteği üzerine 9 Mart 1935'te Maliye Vekâleti Hukuk Müşavirliği Müşavir Avukatlığına atandı. 1 Nisan 1935-20 Ekim 1935 arası Ankara-Kazanç Vergisi İtiraz Tetkik Komisyonu Başkanı olarak görevlendirildi. 30 Eylül 1941'de Hukuk Müşavirliğine getirildi. Onüç yıl bu görevi yürüttükten sonra 4 Mayıs 1954'te isteği üzerine emekliye ayrıldı.

30 Temmuz 1954-3 Temmuz 1975 arası Ankara Barosuna kayıtlı avukat olarak çalıştı.

28 Ekim 1985'te kronik yetmezliğinden tedavide bulunduğu Ankara Numune Hastanesinde öldü. Askerî Mezarlıkta toprağa verildi.

Ayşe Nimet Hanım (1908-1976) ile evlenmiş olup, **Safter Efser Hulzman'** (1932) ın babasıdır.

"Osmanoğullarının Varlıkları ve II inci Abdülhamit'in Emlâki" adlı önemli araştırması, Türk Tarih Kurumu tarafından 1982'de kitap halinde bastırılmıştır.

ALİ ŞUURİ BEY
(BALIKESİR)

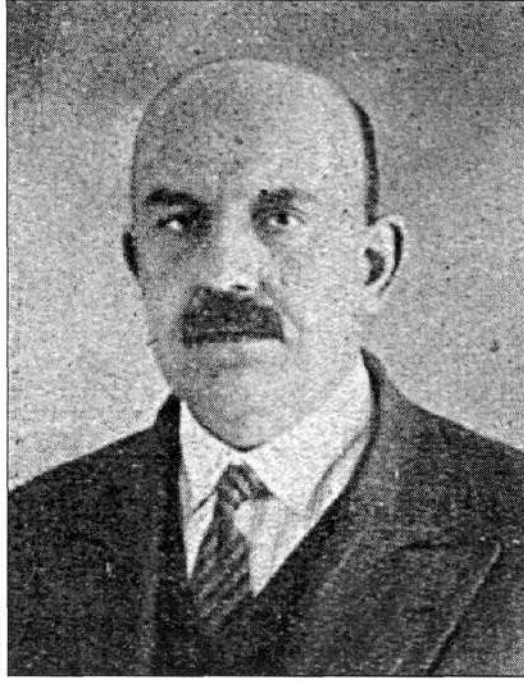
Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Karesi Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Olağanüstü, I inci ve II nci toplantı yıllarında Anayasa Komisyonunda çalışmıştır. Genel Kurul'da, ölüm cezasına çarptırılan bir kişi hakkındaki Komisyon raporu üzerinde olarak bir konuşma yapmıştır.

20 Temmuz 1934 İstanbul Senjorj hastahanesinde vefat ettiği, 25 Temmuz'da Genel Kurul'a duyurulmuştur.

(HÜSEYİN) HACİM (MUHİTTİN) BEY (ÇARIKLI)
(BALIKESİR)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Balıkesir Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Olağanüstü ve I inci toplantı yılında İçişleri, son yılda Anayasa Komisyonunda çalışmıştır.

(HÜSEYİN) MUZAFFER BEY (AKPINAR)
(BALIKESİR)

1307 (1891)'de halen Yunanistan sınırları içindeki Rodos'ta doğdu. **Reji Müdürü Hüseyin Süreyya Bey**'in oğludur. Annesi **Habibe Pervin Hanım**'dır. İlk ve orta öğrenimini tamamladıktan sonra İstanbul Eczacı Mektebine girdi. 1913'de mezun olarak ailesinin göç ettiği Gebze ilçesinde eczahane açtı.

I inci Dünya savaşında askere alınarak Antakya ve Şam'da bulaşıcı hastalıklar teşkilatında gezici sağlık memurluğu ve Nablus Cerrahi Hastanesinde eczacılık yaptı. Savaş sonu terhis edilince Edremit'de yerleşti.

Millî Mücadelede Kuvayı Milliye teşkilatına girerek Ayvalık cephesinde düşmanla çarpıştı. Yunanlılara esir düştü. Zaferden sonra tutsak değişimi anlaşmasına göre serbest bırakıldığında Edremit'de mesleğini sürdürdü. Anadolu ve Rumeli Mudafaayı Hukuk Cemiyeti ve Cemiyetin CHF'na dönüştürülmesinde Edremit şubesinin kurucuları arasında yer aldı. Türkocağı şubesini ve idman yurdunu kurdu, başkanlıklarını yaptı.

TBMM'nin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde CHP adayı olarak Balıkesir Milletvekilliğine seçildi. 4 Mayıs 1931'de Meclise katılarak dönem boyunca Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonunda çalıştı. 3 üncü toplantı yılında ayrıca Belediye ve İş Kanunu tasarılarının incelenilmesi için kurulan geçici komisyonda görev aldı. Genel Kurulda, Kazanç Vergisi Kanununun görüşülmesinde bir konuşma yaptı. Dönem sonu Meclisten ayrılarak Edremit'e döndü. CHP ile bağlantısını korudu. 1939 Olağanüstü Kongresinde Balıkesir delegesi olarak bulundu.

VI ncı, VII ncı ve VIII inci dönemlerde yeniden Balıkesir Milletvekili seçilerek yasama görevini 14 Mayıs 1950'ye kadar sürdürdü. Sonraki yaşamını eczahane işleterek ve hayır işleri ile uğraşarak geçirdi.

7 Mart 1955'de Edremit'de öldü. Kent mezarlığında toprağa verildi.

Leman H. (1904-1989) ile evlenmiş olup **Hüseyin Yılmaz** (1927) ve **Süreyya Erdem** (1929) in babasıdır.

İki oğlu tarafından 19 Mayıs 1984'de babaları adına kurulan "**Muzaffer Akpınar** Eğitim ve Sosyal Yardım Vakfı", yörede babalarının kurucusu olduğu okul ve sosyal tesisleri yaşatma ve geliştirme yanında "**Muzaffer Akpınar** Halk Kütüphanesi", 1 "Göz Kliniği" 2 "Hastahane Pavyonu", 4 ilkokul ve 3 lise yaptırarak Millî Eğitim Kültür ve Sağlık Bakanlıklarına bağışlamışlardır. Bir anaokulu, 1 Öğretmenler Lokali ve 2 Sağlık Merkezi inşa halindedir.

İBRAHİM (CEVDET) BEY (YÖRÜK)
(BALIKESİR)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Karesi Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Dönem boyunca Meclis Hesaplarını İnceleme Komisyonunda çalışmıştır. Genel Kurul'da, Belediye Teşkilatı Olan Yerlerde Muhtar ve İhtiyar Heyetlerinin Kaldırılması Hakkındaki Kanunun görüşülmesinde bir konuşma yapmıştır.

İSMAİL HAKKI BEY (UZUNÇARŞILIOĞLU)
(BALIKESİR)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Balıkesir Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Olağanüstü ve I inci toplantı yılında Sayıştay Komisyonunun Başkanlığını yapmıştır. II - IV üncü toplantı yıllarında Kitaplık Komisyonunda çalışmıştır. Genel Kurul'da, Matbuat Kanununun görüşülmesinde bir konuşması vardır.

KÂZIM PAŞA (ÖZALP)
(BALIKESİR)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Balıkesir Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Dönemin 4 Mayıs 1931'de başlayan Olağanüstü toplantısında TBMM Başkanlığına seçilmiş, 1 Kasım 1931, 1932, 1933 ve 1934'de yapılan seçimlerde yeniden Başkanlığa seçilmek suretiyle görevini sürdürmüştür. (TBMM Başkanlığına ilk kez II nci Dönemde 26 Kasım 1924'de seçilmiş olup III üncü Dönemde de her yıl yeniden seçilmek suretiyle Başkanlığı korumuştur.)

(MEHMET) CAVİT BEY (DEMİR)
(BALIKESİR)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Karesi Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Dönem boyunca Meclis Hesaplarını İnceleme Komisyonunda çalışmıştır. Son toplantı yılında bu Komisyonun Kâtipliğini yapmıştır.

MEHMET PERTEV BEY (ETÇİOĞLU)
(BALIKESİR)

1308 (1892)'de Balıkesir'de doğdu. **Abdullah Bey**'in oğludur. Annesi **Fatma Hanım**'dır. İlk ve orta öğrenimini Balıkesir İbtidai Mektebi ve Rüştîyesinde, liseyi İstanbul Mercan İdadisinde tamamlayarak 1912'de Darülfünun Hukuk Şubesine girdi. 3 üncü sınıfa geçtiği sırada I inci Dünya Savaşının başlaması nedeni ile askere alındı. Talimgâh eğitiminden sonra subay adayı olarak çeşitli cephe ve görevlerde savaşa katıldı. Savaş sonu Yd. Üsteğmen rütbesi ile terhis edildiğinde Balıkesir'e dönerek ticaretle meşgul oldu.

Millî mücadelede ordunun ikmal işlerini yürüten teşkilâtta görev aldı. 1925'te CHF'nda politikaya girdi. İl İdare Heyeti Başkanı oldu. İl Genel Meclisi ve Daimî Komisyon üyeliği yaptı.

TBMM'nin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde CHP adayı olarak Balıkesir milletvekilliğine seçildi.

4 Mayıs 1931'de Meclise katılarak dönem boyunca Maliye Komisyonunda çalıştı. III üncü Toplantı yılında ayrıca Orman Kanunu tasarısını incelemek üzere kurulan geçici komisyonda görev aldı. Dönem sonu Meclisten ayrılınca Balıkesir'e dönerek yağ ve sabun ticareti ile uğraşısını sürdürdü. Bu arada CHP ile ilişkisini koruyarak 1939'da İl İdare Kurulu Başkanlığına seçildi.

28 Şubat 1943'te yapılan VII nci Dönem genel seçimlerinde yeniden Balıkesir milletvekili oldu. Yasama görevini VIII inci Dönemde de seçilmek suretiyle ölümüne kadar sürdürdü. 21 Ağustos 1946'da Ankara'da öldü. Asri Mezarlıkta toprağa verildi.

Hatice Mihriye Hanım (1906-1974) ile evlenmiş olup, **Ferruh Kaya** (1925) ve **Erten Kök** (1936) ün babasıdır.

(MUSTAFA) ENVER BEY (ADAKAN)
(BALIKESİR)

1312 (1896)'de halen Yunanistan sınırları içindeki Girit'te doğdu. **Bi-çakoğlu İbrahim İsmet Bey**'in oğludur. Annesi **Fatma Hanım**'dır. İlk ve orta öğrenimini Sakız Adasında, liseyi Edirne İdadisinde tamamladıktan sonra İstanbul Yüksek Mühendis Mektebine girdi. I inci Sınıfta öğrenci iken I inci Dünya Savaşının başlaması üzerine askere alınarak Talimgâha gönderildi. Temel eğitimden sonra demiryolu subay adayı olarak Çanakkale ve Kafkasya cephelerinde çeşitli görevlerle savaşa katıldı. Azerbaycan-Bakü İstasyonu Komutanı iken savaşın sona ermesiyle terhis edilerek İstanbul'a geldi.

Anlaşma devletleri tarafından işgal edilmiş olan İstanbul'un ağır havasına dayanamayarak mühendislik öğrenimine devam etmek üzere Almanya'ya gitti.

Braunschweig'deki Carolo-Wilhelmina Teknik Yüksek Okulunda makine ve elektroteknik öğrenim ve eğitimi görerek 28 Temmuz 1924'te bu dalda yüksek mühendis diploması alarak yurda döndü. Edremit'de yer-

leşti. İlk iş olarak kenti elektrik şebekesine kavuşturmak için özel sermaye ile bir şirket kurdu ve işletti.

TBMM'nin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde bağımsız aday olarak Balıkesir milletvekilliğine seçildi. 24 Mayıs 1931'de Meclise katılarak olağanüstü ve I inci toplantı yılında Maliye ve Millî Savunma komisyonlarında çalıştı. 5 Mart 1932'de Maliye Komisyonundan istifa etti. 25 Mayıs 1932'de Parlamentolar Türk Grubunun kurucu üyeleri arasında yer aldı. II nci yılda aynı komisyonlara yeniden seçildi. III üncü toplantı yılında Bütçe Komisyonu üyeliği yaptı. Son toplantı yılında Bütçe Komisyonunun kâtibi oldu.

Genel Kurulda özellikle bütçe ve vergi konularında beş konuşma yaptı.

V inci Dönemde CHP adayı olarak yeniden Balıkesir milletvekilliğine seçilerek yasama görevini 26 Mart 1939 tarihine kadar sürdürdü.

Dönem sonu Meclisten ayrılınca İstanbul'a yerleşti. 21 Temmuz 1939'da Üsküdar'da "AK-AN Kimya Maddeleri Fabrikası"nı kurdu. Kişisel ticaret işlerini 29 Ocak 1942'de Endüstri T.A.Ş.'ne devretti. Bu arada 9 Haziran 1941'de Endüstri T.A.Ş.'nin kurucu ortakları arasında yer aldı. İstanbul Sanayi Odasının başkanlığını yaptı. "Hür Fikirler Cemiyeti"nin kurulmasına öncülük etti.

Demokrat Parti'nin Kuruluşunda bu partiden yeniden politikaya girdi. İstanbul İl Başkanlığına seçildi. 14 Mayıs 1950'de yapılan IX uncu dönem seçimlerinde İstanbul Milletvekili olarak TBMM'ne katıldı. İki yıl Bütçe Komisyon üyeliği yaptı. Ancak İktidar-Muhalefet çakışması ve politika yaşamındaki gereksiz sertleşmeler kendisini aktif politikadan uzaklaştırdı.

1954'de Meclisten ayrılınca İstanbul-Beylikdüzü'nde geniş bir çiftlik ve 450 000 ağaçlı bir orman kurdu.

1960 İhtilalinden sonra merkez sağ partilerinin birleşmeleri için çaba harcadı. Başarılı olamayınca "Memleketçi Serbest Parti" kuruldu. Ancak bu girişimde sonuçsuz kaldı. Bu aşamada gençliğinden beri sevdiği deniz ve yelken sporları ile uğraşmayı yeğledi.

17 Şubat 1984'de İstanbul'da öldü. Edirnekapi şehitliğinde toprağa verildi.

Rebia Mesadet H. (1911) ile evlenmiş olup **Fatma İlhan** (1930-1992) **Ayşe Solmaz KALMIK** (1931), **Mehmet Nevzat ADAKAN** (1939) ve **Zeynep Sema KILAVUZ** (1944) un babasıdır. Adına ailesi tarafından kimse-siz çocuk ve gençlere hizmet vermek üzere bir vakıf kurulmuştur.

BAYAZIT (*)

() Osmanlı Devletinde Erzurum İline bağlı Liva (Mutasarrıflık) iken TBMM'nin 18 Ağustos 1920 tarih ve 36 sayılı kararı ile (Bağımsız Liva), 1924 Anayasası ile (İl) olmuş, (BAYAZIT) adı, Bakanlar Kurulunun 4 Mayıs 1935 tarih ve 2/2460 sayılı kararı ile (AĞRI) olarak değiştirilmiştir.*

(AZİZ) İHSAN BEY (TAV)
(BAYAZIT)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Bayazıt Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Olağanüstü, I ve II nci toplantı yıllarında Maliye Komisyonunda kâtip olarak çalışmıştır. III üncü yılda Bütçe Komisyonu üyeliğine seçilmiş, son yılda bu Komisyonun kâtipliğini yapmıştır. Genel Kurul'da çeşitli konularda (23) konuşması vardır.

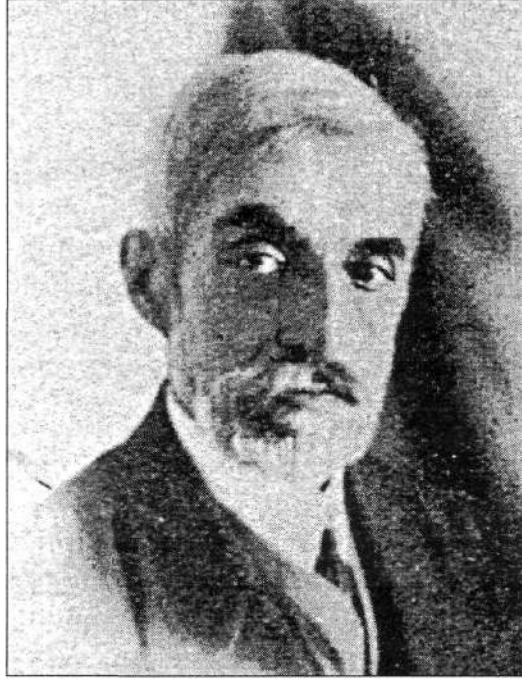
HALİT BEY (BAYRAK)
(BAYAZIT)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Bayazıt Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Olağanüstü toplantıda İdâre Amirliğine seçilmiştir. Her toplantı yılında yeniden seçilmek suretiyle bu görevini dönem sonuna kadar sürdürmüştür.

UBEYDULLAH EFENDİ
(BAYAZIT)

1274 (1857)'te İzmir'de doğdu. **Hatipoğlu Hoca Şakir Efendi**'nin oğludur. Annesi **Sakir Hanım**'dır. Medresede eğitim görüp icazet aldıktan sonra Tıbbiye Mektebine girdi. Üçüncü sınıf öğrencisi iken siyasetle uğraştığından dolayı sürgün kararı alınca Avrupa'ya kaçtı. Oradan Amerika'ya gitti. Hayatını her türlü işi yaparak kazandı. İngilizce, Fransızca öğrendi. Yurda dönüşünde çeşitli gazete ve dergilerde din üzerine ve sosyal konularda yazılar yazdı. Özellikle Müslümanlığı cahillik ve bağnazlığın ele geçirmesinden kurtarmaya ve hürriyet fikirlerini yaymaya çalıştı.

Halen Suudi Arabistan sınırları içindeki Taif kentinde sürgünde iken 23 Temmuz 1908'de II nci Meşrutiyetin ilanından sonra kurulan Mebusan Meclisi için 4 Kasım'da yapılan seçimlerde İttihat ve Terakki Fırkası adayı olarak Aydın Milletvekilliğine seçildi. II nci Dönemde yeniden Aydın ve III üncü Dönemde İzmir Milletvekili oldu. 23 Eylül 1915'te Hariciye Nezaretinin gösterdiği lüzum üzerine Türkiye sınırları dışında vatanî hizmet

ifası için Meclis kararı ile süresiz izinli sayıldı. Bu görevi dönem sonuna kadar sürdürdü.

10 Mart 1919'dan itibaren Damat Ferit Hükümeti'nin İngilizlerin de isteklerine uyarak yaygınlaştırdığı İttihat ve Terakki Fırkası ileri gelenlerinin tutuklanmaları sırasında tutuklanarak Harbiye Nezareti Bekirağa Bölüğüne hapsedildi. 28 Mayıs 1919'da, Örfî Divanı Harp'te yargılamaları devam ettiği bir sırada İngiliz askerleri tarafından Bekirağa Bölüğünden alınan (78) kişilik katile arasında Malta Adasına sürgüne gönderildi. Ankara Hükümeti'nin baskısı sonucu, ilk salıverilen (37) sürgün arasında 30 Nisan 1921'de serbest bırakıldı. Türlü serüvenler geçirerek yurda döndü.

Medenî nikâhın kabulünden sonra bir ara Beyoğlu Belediyesinde evlendirme memurluğu yaptı.

TBMM'nin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde CHP adayı olarak Bayazıt Milletvekilliğine seçildi. 4 Mayıs 1931'de Meclise katılarak olağanüstü ve I inci toplantı yılında Dilekçe Komisyonunda çalıştı. 25 Mayıs 1932'de TBMM'nde kurulan Uluslararası Parlamentolar Birliği Türk Grubu üyeliğine getirildi.

V inci Dönemde yeniden Bayazıt Milletvekilliğine seçilerek yasama görevini ölümüne kadar sürdürdü.

12 Ağustos 1937'de İstanbul'daki evinde öldü. Zincirlikuyu mezarlığında toprağa verildi.

Evlenmemişti.

BİLECİK

(HALİL) İBRAHİM BEY (ÇOLAK)
(BİLECİK)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Ertuğrul Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Dönem boyunca Millî Savunma Komisyonunda çalışmıştır. Muamele Vergisi Kanununun geçici maddesinin yorumu hakkında verdiği önerge üzerine durum Bütçe Komisyonunca incelenmiş, konunun yorum ile değil geçici 2 nci madde değiştirilmek suretiyle çözüme bağlanacağı görüşü ile hazırladığı tasarı 26 Aralık 1931'de Genel Kurul'da görüşülerek sonuçta red edilmiştir.

(MUSTAFA) HAYRETTİN BEY (KARAN)
(BİLECİK)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Bilecik Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Dönem boyunca Dilekçe Komisyonunda çalışmıştır. Olağanüstü toplantıda Komisyonun Sözcülüğünü, I inci yılda Kâtipliğini yapmıştır. Genel Kurul'da Ziraat Vekâleti 1932 bütçesi üzerinde bir konuşması vardır.

SALİH BEY (BOZOK)
(BİLECİK)

Özgeçmişi için bakınız :

III nci Dönem Bozok Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Dönem boyunca Millî Savunma Komisyonunda çalışmıştır. **Fazıl Ahmet Bey** (Elâziz) ve iki arkadaşının, bazı gazetelerin izledikleri yayın tarzı hakkında verdikleri gensoru önergesine Başbakan **İsmet Paşa**'nın 5 Temmuz 1931'de Genel Kurul'da yaptığı konuşmasının yayın ve ilânına dair 17 arkadaşı ile birlikte verdiği önerge 11 Temmuz'da kabul edilerek gereği yerine getirilmiştir.

BOLU

EMİN CEMAL BEY (SUDA)
(BOLU)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Bolu Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Dönem boyunca Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonunda çalışmıştır. Ayrıca III üncü toplantı yılında İş Kanunu Tasarısını incelemek üzere kurulan Geçici Komisyonda görev almıştır.

FALİH RIFKI BEY (ATAY)
(BOLU)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Bolu Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Dönem boyunca Dışişleri Komisyonunda çalışmıştır. 25 Mayıs 1932'de Uluslararası Parlamentolar Birliği Türk Grubu Üyeliğine seçilmiştir.

HASAN CEMİL BEY (ÇAMBEL)
(BOLU)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Bolu Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Dönem boyunca Dışişleri Komisyonunda çalışmıştır.

İSMAİL HAKKI BEY (UZMAY)
(BOLU)

1297 (1881)'de halen Bulgaristan sınırları içindeki Şumnu kentinde doğdu. **Salmanlıoğlu Ahmet Efendi**'nin oğludur. Annesi **Rukiye Hanım**'dır. İlk öğrenimini memleketinde yaptıktan sonra Bursa Ziraat Ameliyat Mektebinde öğrenim gördü. Sonra da İstanbul Halkalı Ziraat Yüksekolunda okuyarak 1904'de orman mühendisliği diploması aldı.

3 Aralık 1904'de Kesendire Orman Süvari Memurluğu ile devlet hizmetine girdi. 14 Aralık 1906'da Orman Müfettiş Yardımcısı oldu. Bu görevini Doyran Vodina, Vardar ve Karaferye yörelerinde 28 Temmuz 1910'a kadar sürdürdü. 2 Ağustos 1910'da Adapazarı Fen Memurluğuna atandı. 3 Nisan-16 Kasım 1921 arası vakıf orman ve arazileri fen memurluğunda bulundu. 20 Kasım 1911'de tekrar Selanik bölgesine atandı ise de Balkan savaşındaki işgaller nedeni ile bölgeden ayrılarak 30 Kasım 1912'de Ankara Fen Memurluğuna getirildi. 19 Şubat 1913'de Miha-ıçık İlçesi Fen Memuru oldu. 8 Ağustos 1916'da Ankara Orman Müfet-

tişliğine atandı. Müfettişlik görevini Çanakkale, tekrar Ankara, Alaiye, (Alanya), Elmalı, Aydın, Bursa, Bilecik, İnegöl ve Sinop bölgelerinde 30 Ağustos 1924'e kadar sürdürdü.

12 Eylül 1924'de İzmir Orman Kontrol Memurluğuna getirildi. 1 Haziran 1928'de İzmir Müdürü oldu. Bu görevde iken, TBMM'nin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde, Bolu'dan bağımsızlar için boş bırakılmış olan milletvekilliğine seçilmiş **Salâh Cimcoz Bey**'in aynı zamanda İstanbul'dan seçilmiş bulunması itibariyle Bolu Milletvekilliğinden istifa etmekle boşalan milletvekilliğine 6 Haziran 1931'de seçildi. 15 Haziran'da Meclise katılarak II nci toplantı yılı başından dönem sonuna kadar Tarım Komisyonunda kâtip olarak çalıştı. Ayrıca III üncü toplantı yılında İskân Kanununun incelenmesi için kurulan geçici Komisyonunda görev aldı. Dönem içinde verdiği üç kanun önerisinden, ormanların fennî ve idarî işlemleri hakkındaki İktisat Komisyonuna, Avcılık hakkındaki Tarım, İçişleri ve Adliye Komisyonlarına gönderildi ise de dönem sonuna kadar bir sonuca bağlanmadı. Muhacir ve Mültecilerin gümrük muafiyetleri kanununda değişikliğe dair önerisi ise İskân Kanununun 34 üncü maddesinde yapılan değişiklikle önerisinin amacı gerçekleştirildiğine dair İçişleri Komisyonu raporu 24 Kasım 1934'de Genel Kurulda kabul edilmek suretiyle sonuçlandı.

V inci Dönemde yeniden Bolu Milletvekilliğine seçilerek yasama görevini 26 Mart 1939'a kadar sürdürdü. Bu arada isteği üzerine 1 Şubat 1936'da devlet memurluğundan emekliye ayrıldı.

Meclisten aydıldıktan sonra yeniden hizmet isteğinde bulunması üzerine 5 Ekim 1939'da ücretli olarak orman sınırlama ve kamulaştırma danışmanlığına atandı. 1943-1947 arası İstanbul Bölgesinde orman fen memurluğu ve Üsküdar Orman Bölge Şefliği yaparak 1948 başında hizmetten ayrıldı.

Yaşamını emekli olarak İstanbul'da sürdürdü. 11 Temmuz 1950'de öldü. Üsküdar Karacaahmet mezarlığında toprağa verildi. **Şehzane, Hacer, Nikbaht** ve **Ülfet** (1902-1980), Hanım'larla ölüm ve bir boşanma ile birbirini izleyerek dört kez evlenmiş olup, Prof. Dr. **Afet İnan** (1907-1985), **Ahmet Reşat** (1910-1990), **Nezihe Var** (1919) **Hikmet Mefharet Aylan** (1924) ve **Kutlu Oğuz Hakkı** (1931) nın babasıdır.

(MEHMET) CEVAT ABBAS BEY (GÜNER)
(BOLU)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Bolu Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Dönem boyunca Dışişleri Komisyonunda çalışmıştır. 25 Mayıs 1932'de Parlamentolar Türk Grubu kurucu üyeleri arasında yer almıştır.

(MEHMET) ŞÜKRÜ BEY (GÜLEZ)
(BOLU)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Bolu Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Dönem boyunca İktisat Komisyonunda çalışmıştır. Ayrıca, III üncü toplantı yılında İl Özel İdaresi ve Muamele Vergisi Kanun tasarılarını incelemek üzere kurulan geçici komisyonlarda görev almıştır. Ferağ ve İntikal Harçları Kanununda değişiklik yapılmasını öngören 20 Mayıs 1931 günlü Kanun önerisi, Bütçe ve Maliye Komisyonlarının ilgili kanunlarda yapılan yeni düzenlemeler karşısında başka bir değişikliğe gerek görülmediğine dair raporları 25 Temmuz 1931'de Genel Kurulda görüşülerek kabul edilmek suretiyle dikkate alınmamıştır.

Genel Kurulda çeşitli konularda (18) konuşması vardır.

BURDUR

MEHMET HALİT BEY (ONARAN)
(BURDUR)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Kars Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

11 Haziran 1931'de Meclise katılmış, I inci Toplantı yılında Millî Savunma ve Sağlık ve Sosyal Yardım, II nci ve III üncü'de İçişleri (Kâtip olarak) ve IV üncü yılda Gümrük Tekel Komisyonlarında çalışmıştır. Genel Kurul'da çeşitli konularda (5) konuşma yapmıştır.

MUSTAFA ŞEREF BEY (ÖZKAN)
(BURDUR)

Özgeçmiş için bakınız :

II nci Dönem Burdur Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

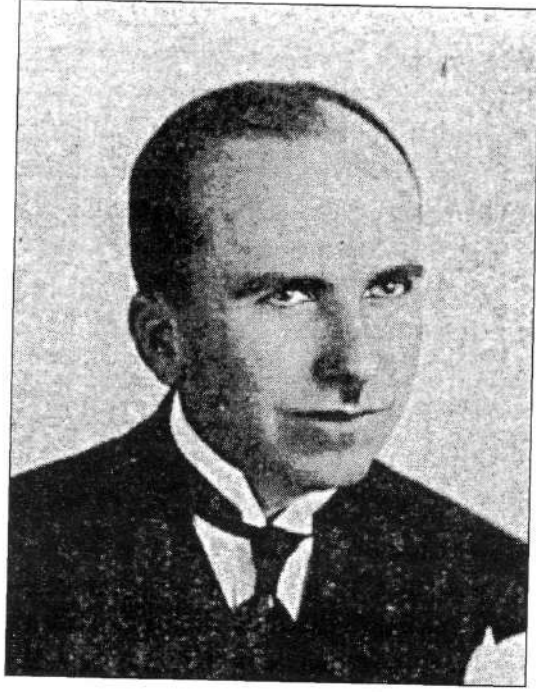
4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, önceki Dönemde 26 Eylül 1930'da atandığı İktisat Vekilliği görevini seçimden sonra kurulan kabinede de korumuştur.

8 Eylül 1932'de Vekillikten istifa etmesi üzerine II nci toplantı yılında Maliye Komisyonu Başkanlığına seçilmiş, III üncü ve IV üncü yıllarda Bütçe Komisyonu Başkanlığı yapmıştır.

Yunanistan Parlamentosu üyelerinden T.C. Devlet Demiryollarında parasız seyahat etmelerine dair Mükerrerrem Bey (Isparta) ile 28 Nisan 1934'te verdikleri Kanun önerisi, 24 Mayıs 1934'te (2495) sayı ile kanunlaşmıştır.

Genel Kurulda (16)'sı İktisat Vekili olarak, bakanlığı ile ilgili ve başka konularda (52) konuşma yapmıştır.

BURSA

(ABDÜLHALİM) GALİP BEY, Dr. (KAHRAMAN)
(BURSA)

1306 (1890)' da Antalya-Korkuteli İlçesinde doğdu. **Hacı Ahmet Avni Efendi**'nin oğludur. Annesi **Pakize Hanım**'dır. İlk öğrenimini Korkuteli İbtidai Mektebinde, orta ve liseyi Antalya, İzmir ve Midilli İdadilerinde tamamladıktan sonra 1911'de İstanbul Tıp Fakültesine girdi. Dördüncü sınıf öğrencisi iken I inci Dünya Savaşının çıkması üzerine askere alındı. 21 Ağustos 1914'te yardımcı tıp personeli olarak Gümüşsuyu Askerî Hastahanesine atandı. 22 Eylül 1914'te Sıhhiye Çavuşu rütbesiyle İzmir Askerî Hastahanesinde görevlendirildi.

23 Şubat 1916'da serbest bırakılmakla Tıp Fakültesine dönerek öğrenimini tamamladı. 17 Ağustos 1917'de Tıp Fakültesi Cildiye Asistanlığına atandı. 16.9.1917'de Burdur Hükümet Tabibi olarak görevlendirildi. 2 Şubat 1918'de Yd. Tabip Teğmen rütbesiyle yeniden alınarak Adana Askerî Menzil Hastahanesine tâyin edildi. 5 Temmuz 1918'de terhisi üzerine isteği ile Antalya Belediye Tabibi oldu.

İstiklâl Savaşında 15 Ocak 1921'de Yd. Tabip Yüzbaşı rütbesiyle tek-

rar askerî hizmete alındı. Afyon 2 nci Kolordu Merkez Hastahanesi, Mürettep Fırka Gezici Hastahanesi, 52 nci Alay Başhekimliği, 6 ncı Fırka 1 inci Gezici Hastahanesi ve Burdur Askerî Hastahanesi ve 101 No.'lu Hastahanesinde görev yaptıktan sonra 9 Haziran 1923'te terhis edildi. 8 Ekim 1923'te Antalya Belediye Tabipliği görevine döndü. 20 Nisan 1926'da bu görevden ayrılarak serbest hekimlik yapmaya başladı. C.H.P.'nde politikaya girdi. Merkez ilçe teşkilâtını kurdu. Kızılay, Çocuk Esirgeme, Türk Hava Kurumu ve Türkocağı gibi ulusal kurumlarda çalışarak başkanlıklarında bulundu.

28 Nisan 1928'de Antalya Belediye Başkanlığına getirildi. 18 Ekim 1930'da ayrıldı. C.H.P. İl İdare Kurulu Başkanlığını yaptı. TBMM'nin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde Bursa milletvekili olarak 4 Mayıs 1931'de Meclise katıldı. Dönem boyunca Bütçe Komisyonunda çalıştı. Genel Kurul'da çeşitli konularda (6) konuşma yaptı.

V inci ve VI ncı dönemlerde yine Bursa, VII nci ve VIII inci dönemlerde Antalya'dan seçilmek suretiyle milletvekilliğini 14 Mayıs 1950'ye kadar sürdürdü. Meclisten ayrılınca isteği üzerine 22 Mayıs 1950'de İstanbul Merkez Hükümet Tabipliğine atandı. Ancak 18 Ekim 1950'de emekliye ayrıldı. Sonraki yaşamını zaman zaman Antalya, Yeşilyurt ve İstanbul'da oturarak hayır işleri yapmakla geçirdi. İstanbul Kuledibi Hastanesine bir Hayati Kimya laboratuvarı kurarak armağan etti. (1287) değerli kitabını Antalya Tekelioğlu Kitaplığına verdi. Antalya-Soğuksu Mahallesinde sahibi olduğu arsaya 5000 metrekare bahçeli, iki katlı ve on derslikli, kendi adı ile anılan bir ilkokul yaptırdı. 14 Ekim 1975'te öldü. Antalya kabristanında toprağa verildi.

Azize H. (1899-1977) ile evlenmiş olup Ahmet Ferda (1924-1993), Leyla Meryem (1926) ve Sevim Ertenü (1931) nün babasıdır.

(AHMET) REFİK BEY Prof. Dr. BAKTERİYOLOG (GÜRAN)
(BURSA)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Bursa Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Dönem boyunca Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonunda çalışmıştır. Son üç yıl bu Komisyonun Kâtipliğini yapmıştır. Genel Kurul'da çeşitli konularda (4) konuşması vardır.

EMİN FİKRİ BEY
(BURSA)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Aydın Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Olağanüstü, I inci, II nci ve III üncü Toplantı yıllarında İçişleri ve IV üncü yılda ayrıca Gümrük-Tekel Komisyonunda çalışmıştır.

1700 sayılı Dahiliye Memurları Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun önerisi 26 Nisan 1934'te gündeme alınmış, 10 Mayıs 1934'te (2429) sayı ile kanunlaşmıştır.

Genel Kurulda 1934 bütçesi ve Türk Ceza Kanununda yapılacak değişiklik tasarısı üzerinde olmak üzere iki kez konuşmuştur.

13/14 Aralık 1934'te vefat ettiği, 14 Aralık 1934'te, Genel Kurula duyurulmuştur.

(HASAN) REFET BEY (CANITEZ)
(BURSA)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Bursa Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, 1 Kasım 1931'de yapılan Başkanlık Divanı seçiminde Başkanvekili seçilmiştir. 1 Kasım 1932, 1933 ve 1934'de de yeniden seçilerek bu görevini dönem boyunca sürdürmüştür.

Genel Kurul'da seçimine teşekkür konuşmaları yanında Soyadı Kanun Tasarısı üzerinde bir konuşması vardır.

(MEHMET) ESAT BEY (SAGAY)
(BURSA)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Bursa Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, önceki dönemde 26 Eylül 1930'da atandığı Maarif Vekilliğini seçimden sonra kurulan kabinede de korumuştur. 19 Eylül 1932'de Vekillikten istifasından sonra 1 Kasım 1932'de TBMM Başkanvekilliğine seçilmiş, 1 Kasım 1933 ve 1934'teki seçimlerde de Başkanvekili olmuştur.

Genel Kurul'da (12)'si Bakanlığı ile ilgili olmak üzere (14) konuşması vardır.

(MEHMET) RÜŞTÜ BEY (EGEL)
(BURSA)

1309 (1892)'de halen Yunanistan sınırları içindeki Selânik İlinin Vodina Kentinde doğdu. **Sipahioğlu Hacı Ahmet Efendi**'nin oğludur. Annesi **Ayşe Hanım**'dır. İlk okulu Vodina'da, orta öğrenimini Selânik İttihat ve Terakki İdadisinde tamamladıktan sonra Yüksek Ziraat Okuluna girdi. Ancak Selânik'in Balkan Savaşında Yunan işgaline uğraması üzerine öğrenimini yarıda bırakarak ailesiyle birlikte Bursa'ya göç etti. Öğrenimini Bursa İpekböcekçiliği Okulunda tamamladı. 1915'te öğretmenlik mesleğine girerek dokuz yıl Bursa ve Mudanya'da çeşitli ilk okullarda öğretmenlik ve başöğretmenlik yaptı.

Zaferin gerçekleşmesinden sonra Bursa'da İpekböceği tohumu ve koca üretilmesi ticaretine girişti. Kardeşleri ile birlikte kurdukları firma ile 1928'de Fransa ve Almanya'dan makineler getirterek ipekli dokuma fabrikasını faaliyete geçirdi. Belediye Meclisi üyeliği ve Türk Hava Kurumu Başkanlığı yaptı.

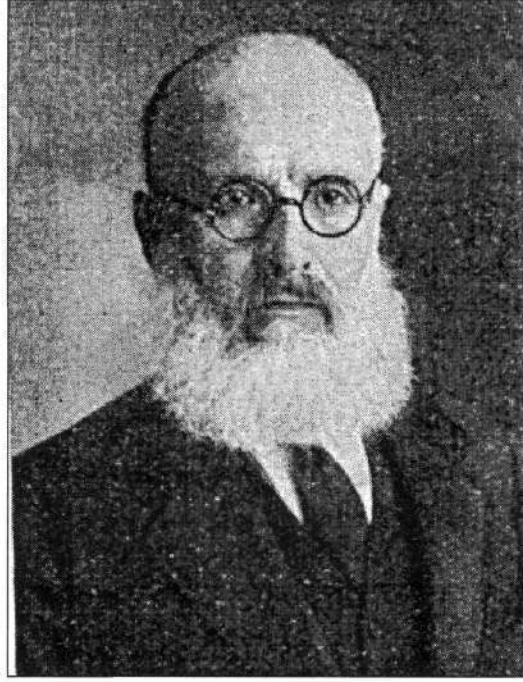
TBMM'nin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde, Bursa'da bağımsız adayların katılımı için boş bırakılan milletvekilliğine bağımsız aday olarak seçildi. I inci Toplantı yılında C.H.P. Grubuna girdi. Mecliste I inci Toplantı yılında Sağlık ve Sosyal Yardım, II nci de Gümrük-Tekel, III üncü ve IV üncü toplantı yıllarında İktisat Komisyonunda çalıştı. Ayrıca III üncü Toplantı yılında Muamele Vergisi ve İskân Kanunu tasarılarının incelenmesi için kurulan geçici komisyonda görev aldı. Dönem içinde Başkanlığa verdiği iki önergeden, Dilekçe Komisyonunun bir kararının Genel Kurulda görüşülmesine dair olanı, aylık bağlanması istenilen şehit çocuklarının, babalarının şehit olduğu tarihte Bulgaristan uyruğunda bulunmaları ve sonradan Bursa'ya göç etmiş olmaları itibarıyla yabancı uyruklu olanlara aylık bağlanamayacağına dair Dilekçe Komisyonunun 25 Mayıs 1933 tarihli raporu 28 Mayıs'ta Genel Kurul'da kabul edilmek suretiyle red edildiği gibi Mübadele ve Tefviz işlerinin kesin tasfiyesi ve intacı hakkında kanunun 4 üncü ve 1771 sayılı Kanunun 1 inci maddelerinin yorumu için verdiği önerge ise 19 Ekim 1933'te İçişleri ve Maliye Komisyonlarına havale edilmekle beraber dönem sonuna kadar sonuçlanmadı. Yaptığı üç kanun önerisinden, ipekböceği tohumu yetiştirilmesi ve satılması hakkındaki kanunun 14 üncü maddesinin değiştirilmesine dair olanı 25 Mayıs 1933'te havale edildiği Tarım, Maliye ve Bütçe komisyonlarında kaldı. Savaşlardan zarar gören bir aile bireylerine aylık bağlanması hakkında **Abdülhak Bey** (Erzincan) ve **Halit Bey** (Bayazıt) ile birlikte 30 Mayıs 1933 tarihli önerisi, 11 Haziran 1933'te "Bazı Şehit Ana ve Babalarına Maaş Tahsisi" şeklinde (2302) sayı, diğer Muamele Vergisi Kanununun 2 nci maddesi (o) fıkrasının değiştirilmesine dair 19 Kasım 1934 tarihli önerisi ise 23 Aralık 1934'te (2663) sayı ile kanunlaştı.

Üç arkadaşı ile birlikte verdiği ve deniz kıyılarından başlayarak bütün ağaçları kaplayan, dut bahçeleri ve meyve ağaçlarını kurutan (Diyaspis Pendegonna) haşeresinin tahribatına karşı ne gibi önlem alındığına dair sözlü sorusu 14 Nisan 1934'te Ziraat Vekili tarafından cevaplandırıldı.

Genel Kurulda çeşitli konularda (56) konuşma yaptı. (EGEL) soyadı, 3/4 Aralık 1934'te ATATÜRK tarafından verildi.

Meclisten ayrıldıktan sonra Bursa'ya dönerek ipekböceği tohumu yetiştirilmesi, koza ve ipekli dokuma işleri ticareti ile uğraşısını sürdürdü. Antalya'da satın aldığı arazisinde çiftçilik yaparak yaşamını tamamladı. 9 Kasım 1976'da Antalya'da öldü. Bursa-Pınarbaşı'ndaki aile kabristanında toprağa verildi.

İclâl Hanım (1894-1947) ile evlenmiş olup, **Orhan Tekin** (1922), **Nevin** (1926-1993), **Oğuz** (1928), **Ayşan Öncel** (1930) ve **Güneş** (1936) in babasıdır.

MUSTAFA FEHMİ BEY (GERÇEKER)
(BURSA)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Bursa Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, II nci, III üncü ve IV üncü Toplantı yıllarında Dilekçe Komisyonunda çalışmıştır.

RASİM FERİT BEY, Dr.(TALAY)
(BURSA)

1305 (1889)'de Trablusgarp' (Libya) ta doğdu. **Kâtipoğlu Mehmet Ferit Paşa**'nın oğludur. Annesi **Behiye Sare Hanım**'dır. İlk ve orta öğrenimini tamamladıktan sonra İstanbul Mülkî Tıbbiye Mektebine girdi. 1906'da mezun olarak Fransa'ya gitti ve Paris'te genel cerrahi uzmanlığı öğrenimi yaptı. Yurda döndüğünde 1 Mart 1911'de İstanbul Küçük Sağlık Memurları Okulu öğretmenliğine atandı. Kızılay Heyeti Başkanı olarak 1911'de Trablusgarp ve 1912'de Balkan Savaşlarına katıldı. 14 Temmuz 1913'te Sıhhiye Genel Müdürlüğü Müfettişi oldu. 9 Kasım 1915'te İstanbul İl Sağlık Müdürlüğüne getirildi. 20 Ekim 1918'de istifa suretiyle bu görevden ayrıldı. Bir süre serbest çalıştıktan sonra 1 Mart 1920'den itibaren üç ay Emniyet Genel Müdürlüğü kadrosunda görev aldı. 3 Ocak 1923'te Sağlık ve Sosyal Yardım Müfettişi oldu. 3 Kasım 1923'te Şişli Et-fal (Çocuk) Hastahanesi operatörlüğüne atandı. 15 Haziran 1925'te bu görevden ayrılarak ticaret ile meşgul olmaya başladı. İstanbul Ticaret ve

Sanayi Odası kayıtlarına göre genel olarak taahhüt ve inşaat işleri yaptığı gibi bazı özel şirketlerin yönetiminde görev aldı.

TBMM'nin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde C.H.P. adayı olarak Bursa Milletvekilliğine seçildi. 4 Mayıs 1931'de Meclise katılarak olağanüstü toplantıda Sağlık ve Sosyal Yardım ve İktisat Komisyonlarında, sonraki yıllarda sadece İktisat Komisyonunda çalıştı. 25 Mayıs 1932'de Parlamentolar Türk Grubu kurucu üyeleri arasında yer aldı ve Genel Sekreterliğe seçildi. 1932 yılında Konsey Üyeliği yaptı ve 26 Temmuz 1932'de Cenevre'de toplanan Parlamentolar Birliği 28 inci Konferansına katıldı. III üncü toplantı yılında İl Özel İdaresi, Belediye ve İş Kanunu tasarılarının incelenmesi için kurulan geçici komisyonda görev aldı.

V inci, VI ncı ve VII nci dönemlerde Niğde'den milletvekili seçilerek yasa görevini 21 Temmuz 1946'ya kadar sürdürdü. Bu arada 1 Haziran 1946'da memuriyetten emekliye ayrıldı.

Meclisten ayrıldıktan sonraki yaşamı hakkında bir bilgi derlenemedi. 6 Mart 1965'te İstanbul'da öldü.

Emine Fatime Hanım (1880-1945) ile 28 Ağustos 1922'de evlenmiş olup, **Ayşe Feyhan'** (1923-1968)'ın babasıdır.

(SÜLEYMAN) ASAF BEY (DORAS)
(BURSA)

Özgeçmişi için bakınız :

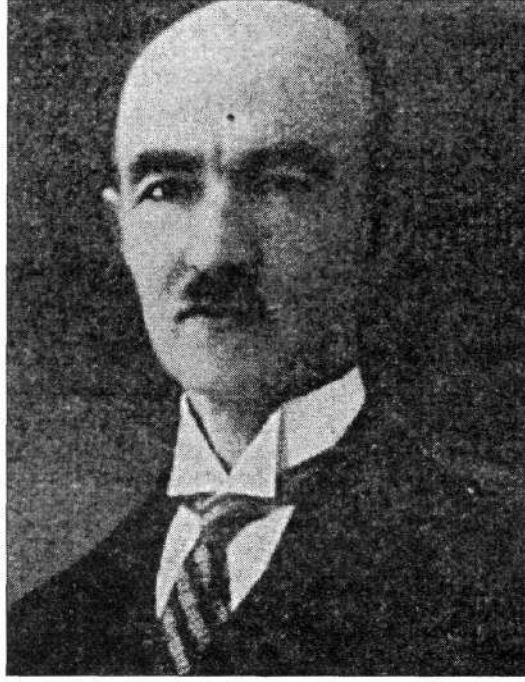
II nci Dönem Hakkâri Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Dönem boyunca Anayasa Komisyonunda çalışmıştır.

CEBELİBEREKET (*)

(*) Osmanlı Devletinde halen Suriye Arap Cumhuriyeti sınırları içindeki (Halep) İline bağlı Liva (Mutasarrıflık) iken Türkiye-Fransa arasındaki 20 Ekim 1921 tarihli Anlaşmaya göre Suriye'de kalan Halep ilinden ayrılarak Adana İline bağlanmış, 1924 Anayasası ile (İl) olmuştur. 20 Mayıs 1933 gün ve 2197 sayılı Kanunla, İl merkezi olan (Osmaniye) adı ile Seyhan (Adana) İline ilçe olarak bağlanmıştır.

(ABDULLAH) NACİ PAŞA (ELDENİZ)
(CEBELİBEREKET)

Özgeçmişi için bakınız :

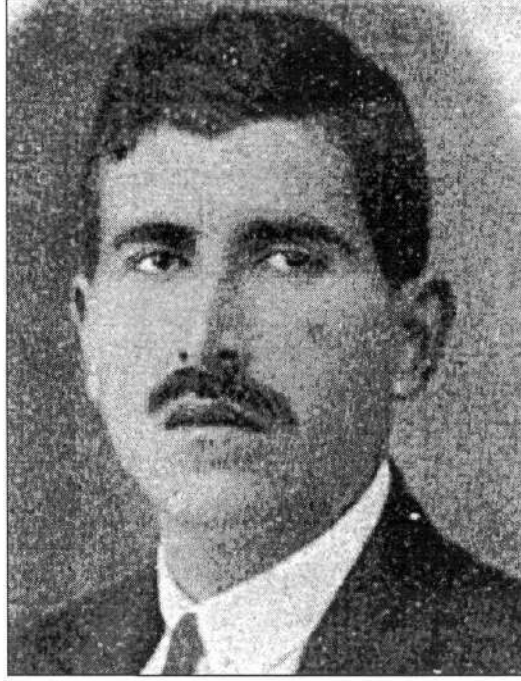
III üncü Dönem Cebelibereket Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Millî Savunma Komisyonunda çalışmıştır. Ayrıca III üncü Toplantı yılında İskân Kanunu tasarısını incelemek üzere kurulan geçici komisyonda görev almıştır. Eski Hama Mutasarrıfı **Kemal Bey**'in Ermeniler tarafından gaspedilen para, mücevherat ve eşyasına karşılık terkedilen taşınmazlardan kendisine bir şey verilmesine dair 4 Temmuz 1931 tarihli Kanun önerisi, Maliye ve Bütçe komisyonlarının, 1771 sayılı Kanuna göre buna imkân bulunmadığına dair raporları, 2 Mayıs 1932'de Genel Kurulda görüşülerek uygun görülmeyle dikkate alınmamıştır.

25 Mayıs 1932'de TBMM'nde kurulan Uluslararası Parlamentolar Birliği Türk Grubu Başkanvekilliğine seçilmiştir.

Genel Kurulda çeşitli konularda (6) konuşması vardır.

HASAN BASRİ BEY (DEMİR)
(CEBELİBEREKET)

1315 (1899)'de K. Maraş'ta doğdu. **Kışlıoğlu Ahmet Efendi**'nin oğludur. Annesi **Esma Hanım**'dır. Küçük yaşta babasını kaybedince annesi ile beraber Adana-Osmaniye İlçesi, Çardak Köyüne yerleşerek çiftçilikle meşgul olmaya başladı. Sonradan sanata heves ederek demircilik öğrendi. I inci Dünya savaşında 1917'de askere alınarak bu savaş ve İstiklâl Savaşında Osmaniye'nin Fransızlardan kurtarılması harekâtına ve çeşitli cephelerde muharebelere katıldı. Şeyh Sait ayaklanmasında er olarak vatanî görevini yaptı. Terhisinden sonra Osmaniye'de bir Alman ile birlikte açtıkları işyerinde demirci ustası olarak çalıştı. Bir süre Mamure 2 nci yol dairesinde ustabaşı olarak bulundu.

TBMM'nin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde C.H.P. adayı olarak Cebelibereket milletvekili seçildi. 4 Mayıs 1931'de Meclise katılarak Olağanüstü ve I inci toplantı yılında Sayıştay, II nci ve III üncü'de Gümrük-Tekel, son toplantı yılında Tarım komisyonlarında çalıştı. Genel Ku-

rul'da Hayvan Vergisi Kanun tasarısının görüşülmesinde 29 Haziran 1931'de bir konuşma yaptı.

Sivas Kongresinin toplandığı sırada Mustafa Kemal Paşaya bir telgraf çekerek yöredeki durum ve etnik gruplar hakkında bilgi vermesi, milletvekilliği için aday gösterilmesine neden olduğu söylenir.

Meclisten ayrıldıktan sonra Osmaniye'ye dönerek bir süre sanatı ile meşgul oldu. Sonraki yaşamını, sahibi olduğu çiftliğinde sürdürdü. 21 Ocak 1980'de öldü.

Hatice adlı iki Hanım (1900-1983) ve (1899-1978) ile evlenmiş olup **Ayşe** (1922-1936), **İhsan** (1926), **Akif** (1928), **Ahmet Azmi** (1930), **Şakibe** (1930), **Mustafa** (1934), **Faruk** (1938) ve **Orhan** (1939)'ın babasıdır.

İBRAHİM HAKKI BEY (METE)
(CEBELİBEREKET)

1292 (1876)'de Karahisarışarki Sancağı (Giresun)'nın Alucra İlçesi, Kutluca Köyünde doğdu. Murtazaoğullarından Yusuf Efendinin oğludur. Annesi Hanife Hanımdır. İlk öğrenimini tamamladıktan sonra 1892'de Padişah iradesi ile Kuleli Askerî İdadisi zâdegân sınıfına girdi. 1895'te siyasi nedenlerle izlendiğinin farkına vararak Mısır'a kaçtı. Üç ay sonra af edildiğinden yurda döndü. Hukuk Mektebinde öğrenime başladı. Ancak 1 Aralık 1898'de, okuldan kaçarak alaya çıkarılan öğrencilerin Trablusgarp fırkasına sevkleri hakkındaki irade üzerine yakalanarak Trablusgarp'e gönderildi. Ailesinin başvurusu üzerine Tophane İdaresine bağlı istihkâm alayına alındı. Maçka silahhanesinde güvenlik işlerinde görevlendirildi. Yetenek ve başarıları üzerine rütbeler alarak Başçavuşluğa yükseltildi. 20 Ağustos 1907'de sınavla Teğmenliğe terfi ettirilerek Kanun Zabıtlığına atandı. 23 Temmuz 1908'de bu hizmetten alınarak İstihkâm Alayında görevlendirildi.

Bu görevde iken Yıldız'da açılan Jandarma Subay Okuluna girdi. 17 Nisan 1910'da mezun olarak Adana-Ceyhan Jandarma Takım Komutanlığına atandı. 13 Nisan 1912'de Üsteğmenliğe yükseltildi. Bölgenin güvenlik işlerinde gösterdiği başarı üzerine bir yıl kıdem zammı alarak 14 Aralık 1915'te Yüzbaşı oldu ve 44 üncü Tümen K. emrine verildi. I inci Dünya Savaşında bir süre de Suriye Cephesinde 4 üncü Ordu emrinde hizmetten sonra Adana Jandarma Alay Merkez Bölüğü Komutanlığına atandı. Mutareke (30 Ekim 1918) den sonra kalabalık olan ailesini Ceyhan'daki arazisinde çiftçilik yaparak geçindirmek üzere askerlikten istifa etti. İstifası 11 Ocak 1919 tarihli irade ile kabul edildi. Ancak 17 Aralık 1918'den itibaren bölgenin Fransa tarafından askerî işgale uğraması üzerine Türk halkının isteği ve işgal kuvvetleri Komutanının uygun görmesi üzerine görevden ayrılmayarak 17 Şubat 1919'dan itibaren Cebelibereket (Osmaniye) Jandarma Komutanlığını üstlendi. 17 Temmuz 1919'a kadar bu görevde kaldıktan sonra 6 Ağustos 1919'da Ceyhan Kaymakamlığını vekil olarak yürütmesi uygun görüldü. Tabur Komutanlığında, eşkıyanın izlenmesinde ve ortadan kaldırılmasında başarılı olduğu, İslâm ve Hristiyan askerlerin iyi geçimini sağladığı hakkında Fransız İşgal Komutanının raporu üzerine 19 Kasım 1919'da İstanbul Hükümeti tarafından Binbaşılığa yükseltildi. Bu arada kaymakamlıktan istifa etti. Ceyhan ve yöresinde geçici bir hükümet tesis ederek, gönüllü olarak halktan düzenlediği çetelerle savunma cephesini oluşturdu. Emrindeki birlikler, Maraş'ta kurulan tümen birlikleri içinde yer alıncaya kadar milis kıtaları ile Ceyhan Grubu Komutanlığını yaptı, sonra da Maraş 59 uncu Alay, 3 üncü Tabur Komutanı olarak görevlendirildi. Bu görevleri sırasında Fransızlar tarafından Ceyhan'daki çiftliği yakılarak ailesinin pek çok zarara uğratılması ve sağlığının da bozulmuş olması itibariyle 4 Şubat 1922'de terhisini istedi. İsteği, Millî Müdafaa Vekâletince 2 Mart 1922'de kabul edildi.

15 Ağustos 1923'te Ceyhan Kaymakamlığına atandı. 5 Ocak 1924'te görevden çekilerek emekliye ayrıldı. Salihiye (Kuzucak) Köyünde yerleşerek çiftlik kurdu.

C.H.P'de politikaya girerek Parti Mutemetliği, İl Genel Meclisi Üyeliği, Ceyhan Belediye Başkanlığı yaptı.

T.B.M.M.'nin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde Cebelibereket Milletvekili seçilmekle 4 Mayıs 1931'de Meclise katıldı. Olağanüstü ve

I inci toplantı yılında Sayıştay, II nci ve IV üncü yıllarda Gümrük-Tekel komisyonlarında çalıştı. III üncü toplantı yılında Belediye Kanunu tasarısını görüşmek üzere kurulan geçici komisyonda görev aldı. Askerî ve Mülkî Tekaüt Kanununun 7 nci maddesine bir fıkra eklenmesi hakkındaki kanun önerisi, 17 Aralık 1934'te Maliye ve Bütçe Komisyonlarına havale edildi, ancak dönem sonuna kadar sonuçlanamadı. Genel Kurulda çeşitli konularda (6) konuşma yaptı.

V inci ve VI ncı dönemlerde Seyhan (Adana) Milletvekili seçilerek yassama görevini ölümüne kadar sürdürdü. 14 Şubat 1942'de öldü. Ceyhan-Kuzucak Köyünde toprağa verildi.

Safiye (1901-1981), Aliye ve Döndü Hanımlarla evlenmiş olup, Yusuf İzzettin (?-?), İsmail Hakkı (1898-1964), Mürüvvet Temir (1903-1965), Münataze Tarhan (1906-1945), Münevver Menet (1910-1969), Murteza (?-?), TBMM XI inci, XV inci Dönem Adana Milletvekili, 1966-1975 Cumhuriyet Senatosu Üyesi ve Gençlik ve Spor Bakanı Muslihittin Yılmaz (1920), Oktay (1926) ve Erdoğan' (1933-1964)'ın babasıdır.

ÇANAKKALE

AHMET CEVAT BEY (EMRE)
(ÇANAKKALE)

1292 (11 Eylül 1876) (*) de halen, Yunanistan sınırları içindeki Girit adası Resmo kentinde doğdu. Çiftçilik ve zahire ticareti yapan **Topçubaşioğlu Hüseyin Efendi**'nin oğludur. Annesi **Yıldız Hanım**'dır. Küçük yaşta babasını kaybettiğinden dedesi Mustafa ağa tarafından yetiştirildi. Öğrenimini Kalives köy okulu ve Rum okulunda, Kandiye İdadisi ve Resmo Rüştîyesinde tamamladı. 1890'da Girit Valisi Cevat Paşa tarafından, okullarını başarı ile bitiren beş kişi arasında İstanbul Kuleli Askerî İdadisine gönderildi. 1894'te Harbiye Mektebine geçti. Öğrenimini sürdürdüğü sırada meşrutiyet yanlısı olarak Padişah II nci **Abdülhamit**'e karşı hareketlerde yer aldığı öğrenilerek tutuklandı; ancak kaçmayı başarmasına rağmen izlendiğini ve yakalanacağını anlayınca teslim oldu. Bir süre Yıldız Sarayında Mabeyn'de sorgusu için tutuklu kaldıktan sonra Taş-

(*) Bu kayıt, kendi eseri "İki Neslin Tarihi" kitabında belirttiği tarih olup, nüfus kaydında doğum tarihi 1294'tür.

kışla Divanı Harbinde yargılandı ve 1 Eylül 1897'de ölüm cezasına hüküm giydi. Bu ceza, Padişah tarafından sürgüne çevrilmekle 11 Eylül'de Fizan (Libya)'a sürgüne gönderildi.

1898 Haziranında, Padişahın tahta çıkışının yıldönümünde Trablusgarp'ta sürgünde bulunan diğer cezalılarla birlikte affedilerek serbest bırakıldı. Bir süre Trablusgarp Valisi Müşir Recep Paşanın, siyasî sürgünler arasında Paris'ten dönen oğlu Nurettin Bey'e öğretmenlik yaptı. Ayrıca eski vali Rasim Paşanın çiftliğini yönetti, bazı ticarî girişimlerde bulundu. 1902'de sınavla Trablusgarp İstinaf Mahkemesi zabıt kâtibi oldu. 1905 Mayısında Trablusgarp'tan ayrılarak Girit Hanya'ya, oradan memleketi Resmo'ya geldi. Vakıf İdaresine memur olarak girdi. Bir ara Rus subaylarının çocuklarına Fransızca dersi verdi.

23 Temmuz 1908'de II nci Meşrutiyetin ilanı üzerine Resmo'dan ayrılarak İzmir'e geldi, kısa bir süre Yeni Asır Gazetesinde yazarlık yaptıktan sonra İstanbul'a geçerek İkdâm, Şurayı Ümmet ve Sabah Gazetelerinde çalıştı. Darülmualimin'in yeniden düzenlenmesinde 26 Ekim 1909'da Fransızca öğretmenliğine atanarak, Müdür **Satı Bey**'in yanında görev aldı. Ayrıca Türkçe, sarf ve nahiv (gramer) okuttu.

Balkan Savaşı sırasında İfham Gazetesinde siyasî yazılar yazmakla beraber Türkiye'yi destekleyen parlamenterlerle temasta bulunarak Sırp, Bulgar ve Yunanlıların mezalimini protesto etmek için Berlin ve Paris'e gitti. Sosyalist Parti Başkanı Jaure ile konuştu. Londra'ya geçerek temascılarını sürdürdü. Savaş sonu Londra dönüşü İsviçre'de tüketim kooperatifleri üzerinde incelemeler yaptı. Topladığı bilgi ve aldığı sonuçları bir raporla Dahiliye Nâzırı **Talât Bey**'e sundu.

Satı Bey'in Nişantaşında kurduğu (Darülmürebbiyat) adındaki özel okulda öğretmenlik yaptı.

11 Ekim 1917'de Darülfünun Edebiyat Fakültesinde "Ural-Altay Dilleri" kürsüsünde ders veren Alman Profesör Giese'ye asistan oldu. 1918'de Alman Profesörün ayrılması üzerine kürsüye öğretmen olarak atandı. Görevini 10 Ocak 1920'de kürsünün kaldırılmasına kadar sürdürdü. Bu arada Akşam gazetesinde "Atımız için" başlıklı dizi yazıları yayımlandı.

1927 Ekiminde Vakıf Gazetesinde "Muhtaç Olduğumuz Lisan İnkılâbı" dizi yazıları ile dil devriminin öncüleri arasında yer aldı. 1928 Mayı-

sında Maarif Vekili Necati Bey tarafından Alfabe Komisyonuna atandı. Komisyonun 26 Haziran 1928'de yaptığı toplantıda ileri sürdüğü ilkelerle **Gazi Mustafa Kemal Paşa**'nın takdirini kazandı. Dil Encümeninin oluşumunda Türkçe Gramer hazırlama görevini üstlendi. 1928-1932 arası "Muhit" dergisini yayımladı. 12 Temmuz 1932'de Türk Dili Tetkik Cemiyetinin kuruluşunda ilk üyeler arasında yer aldı. Kurumun 26 Eylül 1932'den itibaren, aralıklı tarihlerde, 19 Aralık 1949'a kadar yapılan I - VI ncı Kurultaylarında Merkez Kurulu üyesi ve Kol Başkanı olarak görev yaptı.

12 Ocak 1933'te **Samih Rifat Bey**'in ölümü ile boşalan Çanakkale Milletvekilliğine seçilerek 14 Ocak 1933'te Meclise katıldı. III üncü toplantı yılında Maliye, IV üncü de Millî Eğitim Komisyonunda çalıştı. V inci Dönemde yeniden Çanakkale'den seçilerek yasama görevini 3 Nisan 1939'a kadar korudu.

1 Ekim 1942'de memuriyetten emekli olmakla beraber Türk Dil Kurumundaki görevini sürdürdü ve dil alanında önemli eserler verdi.

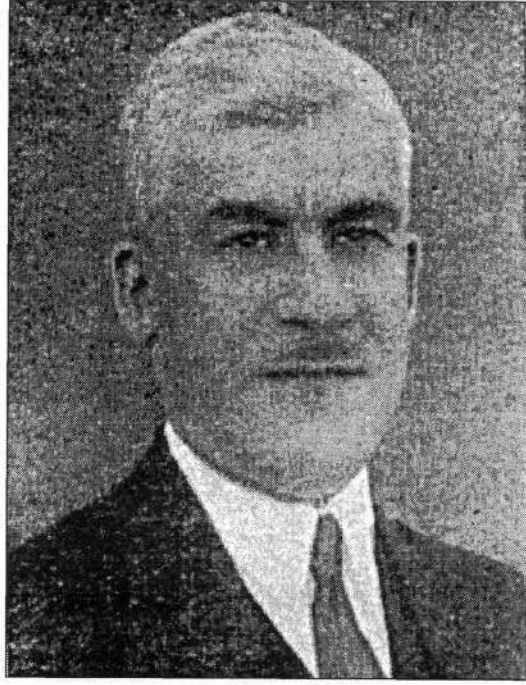
10 Aralık 1961'de Ankara'da öldü. Asrî mezarlıkta toprağa verildi.

Ratibe Hanım (1878-1952) ile evlenmiş olup, **Cahit** (1901-1958), **Muzaffer** (1905-1950) **Leman Kansoy** (1907-) ve **Suat Cansay** (1908-1978)'ın babası'dır.

Başlıca Eserleri :

- Avrupada Âdâbı Muâşeret, 1909
- Lisan-ı Osmani, 1912
- Bizde Kadın, 1912
- Haram Yiyicilik, 1913
- Güzel Kıraat, 1914
- Musahabat-ı Ahlâkiye, 1914
- Güzel Elifba, 1914
- Şöhret Sahibi Müellifler Gözü ile Türkler "Le Turcs d'après les aiteuras celebres", 1919
- Anadolu Yavrusunun Kitabı, 1919
- Muhtaç Olduğumuz Lisan İnkılâbı, 1928
- Muhtasar Türkçe Gramer, 1928

- Dil Yazıları, 1934
- Eski Türk yazısının menşei, 1938
- Türkçenin Yapılışı, 1942
- Türkçede İsim Temelleri, 1943
- Türkçe Dilbilgisi, 1945
- Türk Lehçelerinin Mukayeseli Grameri, 1949
- Atatürk'ün İnkılâp Hedefi ve Tarih Tezi, 1956
- İki Neslin Tarihi, Mustafa Kemal Neler Yaptı, 1960

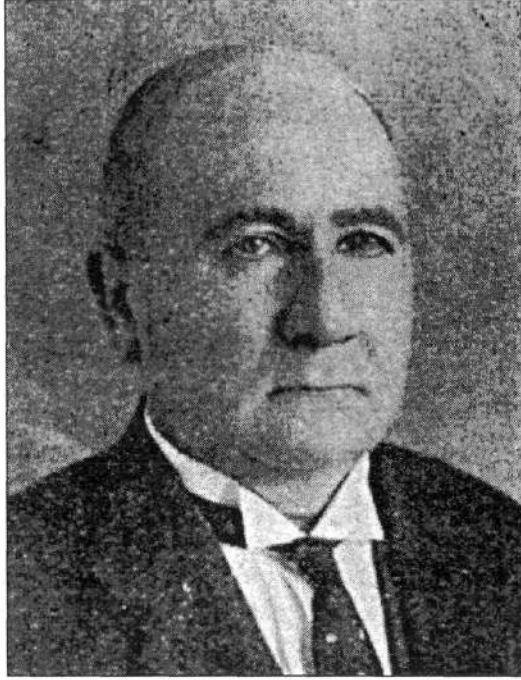
(MEHMET) ŞÜKRÜ BEY (YAŞIN)
(ÇANAKKALE)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Biga Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca İçişleri Komisyonunda, II nci, III ncü ve IV üncü toplantı yıllarında komisyon sözcüsü olarak çalışmıştır. 25 Mayıs 1932'de kurulan Parlamenterler Birliği Türk Grubunda yer almıştır. Arazi Vergisi Kanunun 5 inci maddesinin kapsamının yorumu hakkında 11 Mayıs 1932'de verdiği önerge, Maliye ve Bütçe Komisyonlarının olumlu raporları 21 Kasım 1932'de Genel Kurul'da kabul edilmek suretiyle (181) sayı ile önerge doğrultusunda yorumlanmıştır. Genel Kurul'da, özellikle sözcüsü olduğu konularda (48) konuşma yapmıştır.

OSMAN NİYAZİ BEY (BURCU)
(ÇANAKKALE)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Karesi Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Adalet Komisyonunda, çalışmıştır. Ayrıca III ncü toplantı yılında Muamele Vergisi ve Memurin kanunlarının incelenmesi için kurulan geçici komisyonlarda görev almıştır.

SAMİH RİFAT BEY
(ÇANAKKALE)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Biga Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Olağanüstü toplantıda Kitaplık Komisyonu Başkanlığına seçilmiştir. Bu görevini I nci yılda da sürdürmüş, 3 Aralık 1932'de müzmin ciğer hastalığından vefatı, 5 Aralıkta Genel Kurul'a duyurulmuştur.

ZİYA GEVHER BEY (ETİLİ)
(ÇANAKKALE)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Çanakkale Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Olağanüstü toplantıda Divan Kâtipliğine seçilmiştir. Bu görevini her toplantı yılı başında yeniden seçilmek suretiyle III üncü Toplantı yılı sonuna kadar sürdürmüştür. 25 Mayıs 1932'de kurulan Parlamenterler Birliği Türk Grubunda yer almıştır. Genel Kurul'da çeşitli konularda (40) kez konuşmuştur.

ÇANKIRI

(AHMET) TALÂT BEY (ONAY)
(ÇANKIRI)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Çankırı Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Millî Eğitim Komisyonunda çalışmıştır. Ayrıca III üncü toplantı yılında Belediye Kanunu tasarısını incelemek üzere kurulan geçici komisyonda görev almıştır. Genel Kurul'da Diyanet İşleri Başkanlığı ve Millî Eğitim Bakanlığı bütçeleri üzerinde olmak üzere (2) konuşma yapmıştır.

(MEHMET) RİFAT BEY (ÜNÜR)
(ÇANKIRI)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Çankırı Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Sayıştay Komisyonunda çalışmıştır.

MUSTAFA ABDÜLHALİK BEY (RENDİ)
(ÇANKIRI)

Özgeçmişini için bakınız :

II nci Dönem Çankırı Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, 23 Aralık 1930'da **İsmet Paşa** kabinesinde atandığı Maliye Vekilliğini, dönem başında kurulan yeni **İsmet Paşa** kabinesinde de korumuştur. 3 Şubat 1934'de istifa suretiyle bu görevden ayrılmıştır. Dilekçe komisyonu kararlarından dördünün Genel Kurul'da görüşülmesi için (4) önerge vermiş olup Genel Kurul'da özellikle vekâletine ilişkin konularda (75) konuşma yapmıştır.

(YUSUF) ZİYA BEY (ESEN) (İSFENDİYAROĞLU)
(ÇANKIRI)

Özgeçmişi için bakınız :

I ıcı Dönem Çankırı Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Meclis Hesaplarını İnceleme Komisyonunda çalışmıştır.

ÇORUM

(ABDULLAH) İSMET BEY (EKER)
(ÇORUM)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Çorum Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Olağanüstü ve I inci toplantı yılında Maliye, II nci, III üncü ve IV üncü yıllarda Gümrük ve Tekel Komisyonlarının başkanlığını yapmıştır. Genel Kurul'da, ilgili olduğu konularda (38) kez konuşmuştur.

BEKİR (KARAMEHMET) BEY (KAYALI)
(ÇORUM)

1302 (1886)'de Çorum-Sungurlu İlçesi, Türkhacılarhanı Köyünde doğdu. **Karamehmet Hasan-Fatmanın** oğludur. İlk öğrenimini köyünde tamamladıktan sonra ailesinin sahibi olduğu arazide çiftçilik yaparak yaşamını sürdürdü.

TBMM'nin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde CHP adayı olarak Çorum Milletvekilliğine seçildi. 4 Mayıs 1931'de Meclise katıldı. II-IV üncü toplantı yıllarında Gümrük-Tekel Komisyonunda çalıştı.

Meclisten ayrıldıktan sonra köyüne dönerek tarım ile uğraşısına devam etti. 6 Ekim 1945'te öldü. Köy mezarlığında toprağa verildi.

Hatice (1882-1923) ve **Meryem** (1896-1963) **Hanım**'larla evlenmiş olup, **Hasan** (1904-1969), **Bahri** (1911-1915), **Hasna** (1913), **Adile** (1921) **Mehmet Hulusi** (1921-1937) ve **Muazzaz** (1934)'in babasıdır.

İSMAİL KEMAL BEY (ALPSAR)
(ÇORUM)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Çorum Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca İçişleri Komisyonunda çalışmıştır. Ayrıca III üncü toplantı yılında Memurin ve Orman Kanunu tasarılarının incelenmesi için kurulan geçici komisyonlarda görev almıştır. Genel Kurul'da çeşitli konularda (20) konuşma yapmıştır.

(MEHMET) MÜNİR BEY (ÇAĞIL)
(ÇORUM)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Çorum Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Adalet Komisyonunda çalışmıştır. III üncü ve IV üncü toplantı yıllarında bu Komisyonun başkanlığını yapmıştır.

MUSTAFA (ELVAN) BEY, Dr. (CANTEKİN)
(ÇORUM)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Kozan Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Bütçe Komisyonunda çalışmıştır. Ayrıca III üncü toplantı yılında İskân Kanunu tasarısını incelemek üzere kurulan geçici komisyonda görev almıştır. Genel Kurulda çeşitli konularda (6) konuşma yapmıştır.

NEBİ NABİ (RIZA) BEY (YILDIRIMTEKİN)
(ÇORUM)

1304 (1888)'te Çorum-Evciyenikışla Köyünde doğdu. Babası **Zülfikârîoğlu Emirze**, annesi **Sultan Hanımdır**. İlk öğrenimini köyünde tamamladıktan sonra ailenin sahibi olduğu arazide çiftçilik yaparak yaşamını sürdürdü. Balkan, I inci Dünya ve İstiklâl savaşlarına katıldı. 17 yerinden yaralandı. Zaferden sonra Muhabere Çavuşu rütbesiyle terhis edilmekle köyüne döndü.

Çorum İl Merkezine bağlı Çağşak Köyünün mahallesi olan Evciyenikışla'nın Çağşak köyünden ayrılmasıyla bu köyün muhtarlığına getirildi.

TBMM'nin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde CHP adayı olarak Çorum Milletvekilliğine seçildi. 4 Mayıs 1931'de Meclise katıldı. II-IV üncü toplantı yıllarında Tarım Komisyonunda çalıştı. V inci Dönemde tekrar Çorum'dan Milletvekili olarak yasama görevini 26 Mart 1939'a kadar korudu.

Meclisten ayrıldıktan sonra köyüne dönerek tarım ile uğraşısını sürdürdü. 3 Temmuz 1954'te öldü. Köy mezarlığında toprağa verildi.

Bağdat (1886-1954) ve **Elmas** (1916-?) Hanımlarla evlenmiş olup, **Şevket** (1917-1944), **Hüsniye** (1926), **Yılmaz** (1931), **Şahinbaz** (1936), **Necla** (1937), ve **Zeynep** (1941)'in babasıdır.

DENİZLİ

(AHMET) NECİP ALİ BEY (KÜÇÜKA)
(DENİZLİ)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Denizli Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Başkanlık Divanının oluşturulmasında İdare Âmirliğine seçilmiştir. Bu görevini I inci Toplantı yılında yeniden seçilmek suretiyle sürdürmüş, aynı zamanda Kitaplık Komisyonunda çalışmıştır.

1 Ekim 1931'de Bükreş'te toplanan Parlamentolar Birliği 27 nci Konferansında **Reşit Saffet** Bey (Kocaeli) ile birlikte TBMM'ni temsil etmiştir.

II nci, III üncü ve IV üncü toplantı yıllarında Anayasa Komisyonu üyesi olarak görev yapmış olup, 38 arkadaşı ile birlikte verdiği, Ankara Belediyesi konut yaptırmak için ödünç verilmiş olan paranın faizlerinin affına dair kanun önerisi 25 Nisan 1932'de İçişleri ve Bütçe Komisyonla-

rına havale edilmiş, ancak dönem sonuna kadar gündeme gelmemiştir. Genel Kurulda Bina İratları Vergisi, 1931 Bütçe Kanunu ve Millî İktisadiyatı Koruma Vergisi Kanun tasarıları üzerinde (3) konuşma yapmıştır.

EMİN ASLAN BEY (TOKAT)
(DENİZLİ)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Denizli Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Olağanüstü ve I inci toplantı yılında İktisat, II nci, III üncü ve IV üncü yıllarda Tarım Komisyonunda çalışmıştır. Ayrıca III üncü toplantı yılında Belediye Kanunu tasarısını incelemek üzere kurulan geçici komisyonda görev almıştır. Genel Kurulda çeşitli konularda (11) konuşma yapmıştır.

HAYDAR RÜŞTÜ BEY (ÖKTEM)
(DENİZLİ)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Denizli Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Başkanlık Divanının oluşturulmasında Kâtipliğe seçilmiştir. Bu görevini, her toplantı yılı başında yeniden seçilmek suretiyle dönem sonuna kadar sürdürmüştür.

MAZHAR MÜFÎT BEY (KANSU)
(DENİZLİ)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Hakkâri Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Meclis Hesaplarını İnceleme Komisyonunda çalışarak denetçilik yapmıştır.

25 Mayıs 1932'de Parlamentolar Türk Grubu kurucu üyeleri arasında yer almış ve Grubun saymanlığına seçilmiştir. Genel Kurulda çeşitli konularda (54) kez konuşmuştur.

(MUSTAFA) KÂZİM BEY, Dr. (SAMANLI)
(DENİZLİ)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Denizli Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonunda çalışmıştır. Ayrıca III üncü toplantı yılında İskân Kanunu tasarısını incelemek üzere kurulan geçici komisyonda görev almıştır.

YUSUF BEY (BAŞKAYA)
(DENİZLİ)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Denizli Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Tarım Komisyonunda çalışmıştır.

DİYARİBEKİR *

(*) İlin adı, Bakanlar Kurulunun 10 Aralık 1937 gün ve 2/7789 sayılı Kararı ile (DİYARBAKIR) olarak değiştirilmiştir.

(MEHMET) KÂZİM PAŞA (SEVÜKTEKİN)
(DİYARİBEKİR)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Diyarıbekir Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Millî Savunma Komisyonunda çalışmıştır. I inci toplantı yılında komisyonun kâtipliğini, II nci, III üncü ve IV üncü toplantı yıllarında sözcülüğünü yapmıştır.

Muhtelif maddelerden alınacak İstihlâk Vergisi hakkında 2458 sayılı Kanunun 2546 sayılı Kanunla değişik 1 inci maddesine bazı hükümler eklenmesine dair **Ahmet Hamdi** Bey (Konya) ve Dr. **Rasim Ferit** Bey (Bursa) ile birlikte verdikleri Kanun önerisi 5 Temmuz 1934 'de 2583 sayı ile Kanunlaşmıştır.

Genel Kurulda, özellikle sözcülüğünü yaptığı kanun tasarıları üzerinde (13) konuşması vardır.

ZEKÂÎ BEY (APAYDIN)
(DİYARİBEKİR)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Adana Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, III üncü dönemde 26 Aralık 1930'da atandığı Mudafaayı Milliye Vekilliğini, 4 Mayıs 1931'de İsmet Paşanın kurduğu yeni kabinede de korumuştur.

Dilekçe Komisyonunun iki kararının Genel Kurul'da görüşülmesi istemine dair 1 Aralık 1933 ve 12 Nisan 1934 tarihli önergeleri üzerine görüşme açılmış, ancak Komisyon raporları benimsenmiştir.

Genel Kurul'da bakanlığı ile ilgili konularda (24) konuşma yapmıştır.

ZEKİ MESUT BEY (ALSAN)
(DİYARİBEKİR)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Edirne Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Dışişleri Komisyonunda Kâtip olarak çalışmıştır. 25 Mayıs 1932'de kurulan Parlamenterler Birliği Türk Grubunda yer almış. Konsey Üyeliğine seçilmiştir. Genel Kurul'da (3) konuşma yapmıştır.

ZÜLFÜ BEY (TİĞREL)
(DİYARİBEKİR)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Diyarıbekir Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Maliye Komisyonunda çalışmıştır. Ayrıca III üncü toplantı yılında İskân Kanunu tasarısını incelemek üzere kurulan geçici Komisyonunda görev almıştır.

EDİRNE

HASAN HAYRÎ BEY (TAN)
(EDİRNE)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Edirne Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Adalet Komisyonunda çalışmıştır. **M. Şeref Bey** (Edirne) ile birlikte verdiği, Edirne şehri elektrik tesisatı için getirilen malzemeden gümrük ve muamele vergisi alınmaması hakkındaki Kanun önerisi, lüzum kalmadığı gerekçesiyle 5 Mayıs 1934'de geri alınmıştır. Genel Kurul'da İcra ve İflas Kanununda değişiklik tasarısının görüşülmesinde bir konuşması vardır.

(MEHMET) FAİK BEY (KALTAKKIRAN)
(EDİRNE)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Edirne Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Olağünüstü ve I inci toplantı yılında İktisat, II nci, III. ve IV üncü yıllarda Bütçe Komisyonunda çalışmıştır. Ayrıca, III üncü toplantı yılında İskân Kanunu tasarısının incelenmesi için kurulan geçici Komisyonunda görev almıştır.

(MEHMET) ŞEREF (ETTİN) BEY (AYKUT)
(EDİRNE)

Özgeçmişî için bakınız :

I inci Dönem Edirne Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Adalet Komisyonunda çalışmıştır. Ayrıca III üncü toplantı yılında İskân Kanunu tasarısının incelenmesi için kurulan geçici Komisyonunda görev almıştır. **Hasan Hayri** Bey (Edirne) ile birlikte verdikleri, Edirne şehri elektrik tesisatı için getirilen malzemeden gümrük ve muamele vergisi alınmaması hakkındaki Kanun önerisi, lüzum kalmadığı gerekçesiyle 5 Mayıs 1934'da geri alınmıştır. Genel Kurul'da çeşitli kanunlarda (8) konuşma yapmıştır.

ŞAKİR BEY (KEŞEBİR)
(EDİRNE)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Çatalca Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Olağanüstü ve I inci toplantı yılında Bütçe Komisyonunda, II nci, III. ve IV üncü toplantı yıllarında başkan olarak İktisat Komisyonunda çalışmıştır.

ELÂZİZ (*)

(*) Osmanlı Devletinde adı (MÂMURETÜLAZİZ) iken TBMM Hükümetine (ELÂZİZ) olarak intikal etmiş, beldenin adı Bakanlar Kurulunun 10 Aralık 1937 gün ve 2/7806 sayılı kararı ile (ELÂZİÇ) olarak değiştirilmiştir.

AHMET SAFFET BEY (OHKAY)
(ELÂZİZ)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Elâziz Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Millî Savunma Komisyonunda çalışmıştır. Genel Kurul'a 1918 sayılı Kaçakçılığın Men' ve Tâkibi hakkındaki kanun görüşülmesinde bir konuşma yapmıştır.

(ALİ) FUAT BEY (AĞRALI)
(ELÂZİZ)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem İstanbul Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

Hüseyin Beyin ölümü üzerine boşalan Elâziz Milletvekilliğine, 22 Ekim 1933'te ara seçimde seçilmiş, 26 Ekim'de Meclise katılmıştır. Aynı gün Genel Kurulda okunan Cumhurbaşkanlığı tezkeresi ile, hasta ve tedaviye muhtaç olan ve bu sebeple görevinden istifa eden **Hilmi Bey**in yerine Nafia Vekâletine atandığı, Maliye Vekâleti Vekilliğini de yürütmesi uygun görüldüğü bildirilmiştir.

3 Şubat 1934'te Maliye Vekilliğine asil olarak atanmış, Nafia Vekâleti Vekilliği de 16 Şubat 1934'te bu vekâlet **Ali Bey** (Afyon)'in atanması ile son bulmuştur.

Genel Kurul'da çeşitli konularda (32) konuşma yapmıştır.

FAZIL AHMET BEY (AYKAÇ)
(ELÂZİZ)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Elâziz Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Dışişleri Komisyonunda çalışmıştır. 25 Mayıs 1932'de kurulan Parlamenterler Birliği Türk Grubunda yer almıştır. 26 Temmuz 1932'de Cenevre'de toplanan Parlamentolar Birliğinin 28 inci konferansına katılmıştır.

HASAN TAHSİN BEY (BERK)
(ELÂZİZ)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Elâziz Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, olağanüstü, I-III üncü toplantı yıllarında Bütçe, IV üncü yılda Dilekçe Komisyonunda çalışmıştır. Ayrıca III üncü toplantı yılında İskân Kanunu tasarısını incelemek üzere kurulan geçici komisyonda görev almıştır. Genel Kurul'da Devlet Demiryolları 1932 bütçesi üzerinde bir konuşma yapmıştır.

HÜSEYİN BEY (GÖKÇELİK) (HANAĞASI)
(ELÂZİZ)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Elâziz Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Olağanüstü ve I inci Toplantı yılında İçişleri Komisyonunda çalışmıştır. Meclisin çalışmalarına ara verdiği dönemde, 6 Ağustos 1933 günü Elâziz'den köyüne gitmekte iken üzerine felâk gelerek düştüğü ve derhal gönderilen hekimin tedavesine rağmen felç sonu öldüğü, Elâziz Valiliğinin telgrafla bildirmesi üzerine, Başbakanlığın 15.8.1933 gün ve Yazı İşleri 2/2378 sayılı yazısı ile TBMM Başkanlığına bildirilmiş, 1 Ekim 1933'de Genel Kurulun bilgisine sunulmuştur.

(MEHMET) FUAT (ZİYA) BEY (ÇİYİLTEPE)
(ELÂZİZ)

1286 (1870'de Sofya (Bulgaristan)'da doğdu. Mirliva **Ziya Paşanın** oğludur. Annesi **Hatice Behçet Hanımdır**. İlk öğrenimini Sarıgözel İbtidai Mektebinde, orta ve liseyi Soğukçeşme Askeri Rüştîyesi ve Kuleli Askeri İdadisinde tamamladıktan sonra 1 Temmuz 1887'de Harbiye Mektebine girdi. 1890'da Piyade Teğmen rütbesiyle mezun olarak Kurmay sınıfına ayrıldı. 23 Mart 1893'te Erkânıharbiye Mektebi -Harp Akademisi- ni Kurmay Yüzbaşı rütbesiyle bitirerek Genelkurmay I inci Şubesinde görevlendirildi. 7 Mayıs 1895'te Kolağası -Kd. Yüzbaşı- oldu. 30 Mayıs 1895'te bazı illerde göçmenlerin yerleştirilmesi için boş arazi araştırması yapan komisyonda çalıştı. 23 Ağustos 1899'da 4 üncü Ordu Kurmayına atandı. 9 Haziran 1902'de Türkiye-Rusya Sınırı 1 inci bölge komiserliğine getirildi bu görevde iken 2 Nisan 1903'te Binbaşılığa yükseltildi. Sağlık durumu elvermediğinden Komiserlikten alınması isteği kabul edilerek 10 Ekim 1903'te 4 üncü Ordu Kurmayına verildi. 24 Mart 1904'de Erzurum 7 nci Nizamiye Fırkasına atandı. Kısa bir süre Ordu Kurmayında görev yaptıktan sonra 6 Ağustos 1906'da Halep 19 uncu Redif Fırkasına nakle-

dilerek Hamidiye Hicaz Demiryolu Fen Heyeti refakatinde çalışması uygun görüldü. 10 Ağustos 1906'da yarbaylığa yükseltildi.

11 Ağustos 1907'de Erzincan Harbiye Mektebi Müdür ve Ders Nâzırlığına atandı. 5 Ekim 1908'de Genelkurmay I inci Şube Müdürlüğüne getirildi. 30 Aralık 1909'da Albaylığa yükselterek Yemen-San'a'daki 13 üncü Fırka Kurmayına memur edildi. Rütbelerin tasfiyesinde Albaylığa yükselme tarihi 30 Eylül 1908 olarak düzeltildi. Bu arada bir süre 39 uncu Fırka Komutanlığına vekâlet etti. 30 Ocak 1910'da Kerkük Redif Fırkası Komutanlığına atandı. Sıcak bölgelerde hizmet süresi sona ermekle 31 Ocak 1911'de Genelkurmay Başkanlığı emrine alındı.

3 Temmuz 1912'de Nizamiye 8 inci Fırka Komutanlığına getirildi. 4 Temmuz 1913'te Çatalca hattındaki 5 inci Fırka Komutanı oldu. Balkan Savaşında Soğucak dere ve Karaağaç deresi muharebelerine katıldı. 15 Temmuz 1914'te Türk-Rus Sınırı Sınırlama Komisyonu Başkanı olarak görevlendirildi. Görev gereği Tiflis'te bulunduğu sırada I inci Dünya Savaşının çıkması ve Rusya ile savaş haline girilmesi nedeniyle Moskova-Stokholm-Berlin üzerinden yurda döndü. Görevde beliren bir yanlış anlama sonucu 16 Kasım 1914'te emekliye ayrıldı.

16 Şubat 1915'te yeniden hizmete alınarak, Fırka Komutanı olarak görevlendirilmek üzere 3 üncü Ordu K. emrine verildi. 28 Mart 1915'te 3 üncü Ordu Menzil Müfettişi olarak görevlendirildi. 29 Eylül 1915'te Bağdat Demiryolu Toros-Amanos hattı, köprü ve tünel inşaatı Müfettişliğine getirildi. 20 Kasım 1918'de Genel Karargâh Kömür Şubesi Müdürlüğüne atandı.

14 Nisan 1920'de millî mücadeleye katılarak İzmit-Adapazarı Demiryolu İşletme Müdürlüğü yaptı. Emekli iken hizmete alınmış olanların emekliye ayrılmaları hakkındaki karar gereğince 31 Mart 1923'te emekliye ayrıldı.

TBMM'nin IV üncü Döneminde Elâziz Milletvekili **Mustafa Memduh Bey** (ESENDAL) in Kâbil Büyükelçiliğine atanarak çekilmesi üzerine boşalan milletvekilliğine 22 Ekim 1933'te yapılan ara seçimde CHP adayı olarak seçildi. 26 Ekim 1933'te Meclise katılarak III ve IV üncü toplantı yıllarında Millî Savunma Komisyonunda çalıştı. Ayrıca III üncü toplantı

tı yılında Belediye ve İş Kanunu tasarılarının incelenmesi için kurulan geçici komisyonlarda görev aldı.

V ve VI ncı dönemlerde de yeniden Elâziz Milletvekili seçilerek yasma görevini ölümüne kadar sürdürdü. 12 Aralık 1942'de öldü.

Müzeyyen Hanım (1882-1943) ile evlenmiş olup, **Mehmet Kâmuran** (1909-1977) **Mehmet Derviş** (1913)'in babasıdır (*)

İstiklâl Savaşında Büyük Taarruzda 27 Ağustos 1922 günü, birliğinin emredilen saatte Çiyltepe hedefine varamamış olmasına üzülererek kendisini öldüren Albay **Reşat**'ın kardeşidir.

(*) TBMM Genel Sekreterliğine verdiği hâl tercümesinde üç erkek çocuğu olduğu yazılı bulunmasına rağmen, İstanbul-Fatih, Hasan Halife Mahallesi'ndeki kaydında iki oğlu yazılıdır.

(MUSTAFA) MEMDUH ŞEVKET BEY (ESENDAL)
(ELÂZİZ)

1300 (1884)'te İstanbul-Fatih'de doğdu. **Mehmet Şevket** Beyin oğludur. Annesi **Emine Sadiye Hanım**'dır. Küçük yaşta babasını kaybettiği için çocukluğu dedesinin Çorlu yöresinde Elvan çiftliğinde ve Çorlu'da geçti. Bu nedenle de düzenli bir öğrenim yapamadı. Bir süre İstanbul'da "Rehberi Marifet" adındaki özel okulda, bir yıl Edirne'de, üç yıl da İstanbul Mülki İdadisinde okudu. Ancak kişisel çabası ile kendini yetiştirdi ve Fransızca öğrendi. 1900'de Gümrük İdaresinde memur olarak devlet hizmetine başladı. 1906'da İttihat ve Terakki Cemiyetine girdi. 1908'de II nci Meşrutiyetin ilânı ile İstanbul'a çağırılarak örgütün teftiş işlerinde görevlendirildi. Parti Müfettişi olarak Anadolu ve Rumeli illerini dolaştı ve özellikle çiftçi ve küçük esnafın sorunları üzerinde incelemeler yaptı.

TBMM'nin açılması hazırlıklarında Ankara'ya gelerek milletvekilleri ile yakın ilişki kurdu. Yeni devletin örgütlenmesinde meslekî temsilin esas olarak alınması ve bu şekilde çiftçi ve küçük esnafın korunmasını savundu. 1 Haziran 1920'de TBMM Hükümetinin Azerbaycan Temsilcili-

ğine atandı. Eylülde Bakû'de toplanan I inci Doğu Halkları Kongresinde Hükümet Temsilcisi olarak bulundu. 30 Mart 1924'te Bakû Temsilciliğinin kaldırılması üzerine açıkta kalarak yurda döndü.

21 Eylül 1924'te Galatasaray Lisesi Tarih Öğretmenliğine atandı. 23 Kasımda ek görev olarak İstanbul Erkek Lisesinde de tarih öğretmenliği yaptı. 17 Eylül 1925'te Kabataş Erkek Lisesi tarih öğretmeni oldu. 5 Ekim 1925'te Tahran Büyükelçiliğine getirildi. Bu görevinden 31 Ağustos 1930'da ayrıldı. Gazi **Mustafa Kemal** Paşanın üç ay süren yurt içi gezilerine katıldı.

TBMM'nin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde CHP adayı olarak Elâziz Milletvekilliğine seçildi. 4 Mayıs 1931'de Meclise katılarak olağanüstü ve I inci toplantı yılında Anayasa Komisyonunda çalıştı. 10 Mayıs 1933'te Kâbil Büyükelçiliğine atanması nedeni ile 7 Haziran 1933'te milletvekilliğinden çekildi.

VI ncı Dönemde 19 Ekim 1941'deki ara seçimde Bilecik Milletvekilliğine seçilmesi dolayısıyla Büyükelçilikten ayrıldı. VII nci ve VIII inci dönemlerde yeniden milletvekili seçilerek yasama görevini 14 Mayıs 1950'ye kadar sürdürdü. Bu arada 1941-1945 arası CHP Genel Sekreterliği yaptı. 25 Kasım 1946'da Dışişlerinden emekliye ayrıldı. Politikada ve dışişlerinin yanında edebiyat alanındaki çalışmaları ve özgün öykücülüğü ile ün yaptı. 1916'da başlayan yazarlığını, aralıklarla ölümüne kadar sürdürdü. 16 Mayıs 1952'de Ankara'da öldü. Asri Mezarlıkta toprağa verildi.

Ayşe Faide Hanım (1891-1985) ile evlenmiş olup **Mehmet** (1911-1990), Prof. Dr. **Ahmet** (1918) ve **Emine Nihal Sarıdal** (1924)'ni babasıdır.

Başlıca Eserleri :

Ayaşlı ile Kiracıları (Roma)

Hikâyeler (Otlakçı) 1 inci Kitap, 1940

Hikâyeler (Mendil Altında) 2 nci Kitap, 1946

Temiz Sevgiler (Yeni baskı), 1965

Ev Ona Yakıştı (Yeni baskı), 1972

(Bütün hikâyeleri 10 cilt halinde Bilgi Yayınevi tarafından yayımlanmıştır. (1984-1985)

ERZİNCAN

ABDÜLHAK BEY (FIRAT)
(ERZİNCAN)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Erzincan Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Adalet Komisyonunda çalışmıştır. Ayrıca III üncü toplantı yılında Memurin ve İş Kanunu tasarılarının incelenmesi için kurulan geçici komisyonda görev almıştır. Genel Kurul'da çeşitli konularda (17) konuşma yapmıştır.

AZİZ SAMİH BEY (İLTER)
(ERZİNCAN)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Erzincan Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Olağanüstü toplantıda Bayındırlık Komisyonu Sözcülüğüne seçilmiştir. I ve II nci toplantı yıllarında ayrıca Millî Savunma Komisyonunda görev almış, III üncü toplantı yılında sadece Bayındırlık Komisyonunda çalışmıştır. Son toplantı yılında bu komisyonun sözcülüğünü yapmıştır. Genel Kurul'da çeşitli konularda (5) konuşması vardır.

(MUSTAFA) SAFFET BEY (ARIKAN)
(ERZİNCAN)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Kocaeli Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Olağanüstü toplantıda Dışişleri Komisyonuna seçilmiştir. 1 Kasım 1931'den itibaren dönem sonuna kadar Komisyonda Başkan olarak görev yapmıştır.

ERZURUM

AHMET FİKRİ BEY, Dr. (TÜZER)
(ERZURUM)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Erzurum Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonunun Başkanı olarak görev yapmıştır.

ASIM (VASFİ) BEY (MÜHÜRDAROĞLU)
(ERZURUM)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Erzurum Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Olağanüstü ve I inci toplantı yılında Sayıştay, II nci toplantı yılı ve sonrası Bütçe Komisyonunda çalışmıştır.

HAKKI ŞİNASİ PAŞA Dr. (EREL)
(ERZURUM)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem İstanbul Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonunda çalışmıştır. Ayrıca III üncü toplantı yılında İl Özel İdaresi ve İskân Kanunu tasarılarının incelenmesi için kurulan geçici Komisyonunda görev almış, İskân Komisyonunun başkanlığını yapmıştır. Genel Kurul'da (3) konuşması vardır.

HÜSEYİN AZİZ BEY (AKYÜREK)
(ERZURUM)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Erzurum Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Bütçe Komisyonunda çalışmıştır. Ayrıca İl Özel İdaresi Kanunu tasarısını incelemek üzere III üncü toplantı yılında kurulan geçici komisyonda görev yapmış, 25 Mayıs 1932'de kurulan Parlamenterler Birliği Türk Grubunda yer almıştır. Genel Kurul'da çeşitli konularda (5) konuşma yapmıştır.

(MEHMET) NAFİ ATUF BEY (KANSU)
(ERZURUM)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Erzurum Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, ilk toplantıda Millî Eğitim Komisyonuna seçilerek dönem boyunca bu komisyonun başkanlığını yapmıştır.

25 Mayıs 1932'de Parlamentolar Türk Grubunun kurucu üyeleri arasında yer almış ve Konsey Üyeliğine seçilmiştir.

394 sayılı Hafta Tatili Kanununa bir madde eklenmesi hakkında 10 arkadaşı ile birlikte 15 Ekim 1933'te verdiği Kanun Önerisi, İçişleri Komisyonunca, Cumhuriyetin ilân edildiği 29 Ekim gününün millî bayram sayılması hakkındaki 638 sayılı Kanunla ilgili görülerek bu kanuna ek kanun olarak (2321) sayı ile kanunlaşmış, 7 arkadaşı ile birlikte verdiği, Hayvanlar Vergisi Kanununun 5 inci maddesine bir fıkra eklenmesine

dair Kanun Önerisi 24 Nisan 1933'te Tarım, Maliye ve Bütçe komisyonlarına havale edilmişse de dönem sonuna kadar gündeme gelmemiştir.

Genel Kurul'da çeşitli konularda (4) konuşma yapmıştır.

(MEHMET) NAFİZ BEY (DUMLU)
(ERZURUM)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Saruhan Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, olağanüstü ve I inci toplantı yılında, Dilekçe, II nci ve sonraki yıllarda Tarım Komisyonunda çalışmıştır. Ayrıca III üncü toplantı yılında Belediye Kanunu tasarısının incelenmesi için kurulan geçici komisyonda görev almıştır.

NECİP ASIM BEY (YAZIKSIZ)
(ERZURUM)

Özgeçmişı için bakınız :

III üncü Dönem Erzurum Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonunda çalışmıştır.

ESKİŞEHİR

AHMET BEY (ÖZDEMİR)
(ESKİŞEHİR)

1315 (1899)'te Eskişehir'de doğdu. Döndüoğlu **Ali Efendi**'nin oğlu olup, annesi **Gülsüm Hanım**dır. İlk ve orta öğrenimini Eskişehir İbtidai Mektebi ve Sanayi Mektebinde tamamladıktan sonra 1 Aralık 1916'da Eskişehir Anadolu Demiryolları Fabrikasına çırak olarak girdi. 1 Aralık 1922'de tesviyeci ustası, 1 Haziran 1928'de makina montörü oldu. Bu arada askerlik görevini yerine getirerek 18 Nisan 1924'te terhis edildi.

TBMM'nin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde CHP adayı olarak Eskişehir milletvekilliğine seçildi. 4 Mayıs 1931'de Meclise katılarak dönem boyunca Bayındırlık Komisyonunda çalıştı. Ayrıca III üncü toplantı yılında İş Kanunu tasarısını incelemek üzere kurulan geçici komisyonda görev aldı. V inci Dönemde yeniden Eskişehir milletvekili seçilerek yasa- ma görevini 26 Mart 1939'a kadar sürdürdü.

Meclisten ayrıldıktan sonra hizmet isteminde bulunması üzerine 2 Eylül 1939'da Devlet Demiryolları Eskişehir Mağazası Şefreyonluğuna

atandı. 1 Temmuz 1947'de emekliye ayrıldı. Sağlık durumu elverinceye kadar lületaşı madenciliği ve ticareti yaptı. Halen (12 Ocak 1993) felçli ve ağır hasta olarak hayattadır.

Zehra, Rabia ve **Dursun** (1910-1966) **Hanımlarla** evlenmiş, son eşinden olma **Hatice Leman Özok** (1933), **Yaşar** (1938), **Gülsüm Aynur Ayvaz** (1940), **Mehmet Ali** (1948)'nin babasıdır.

CAFER BEY (SAYILIR)
(ESKİŞEHİR)

1304 (1888)'te Eskişehir-Tokat Köyünde doğdu. **Topaloğlu Mustafa Efendi**'nin oğlu olup, annesinin adı **Fadime**'dir. İlk öğrenimini köyünde tamamladıktan sonra ailenin sahip olduğu arazide çiftçilikle meşgul oldu. I inci Dünya Savaşı seferberliğinde askere alınarak önce Yemen, sonra Çanakkale cephelerinde savaşa katılarak yaralandı.

Milli Mücadelede köy muhtarı olarak Yunanlılara karşı çıkması ve köyünü savunması nedeni ile tutsak edildi, ancak kısa bir süre sonra kaçıp kurtulmayı başardı.

TBMM'nin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde CHP adayı olarak Eskişehir milletvekilliğine seçildi. 4 Mayıs 1931'de Meclise katılarak II nci toplantı yılı başından itibaren dönem sonuna kadar Tarım Komisyonunda çalıştı.

Meclisten ayrıldıktan sonra köyüne dönerek tarım ile uğraşısını sürdürdü. 6 Mayıs 1947'de öldü. Eskişehir-Odunpazarı Mezarlığında toprağa verildi.

Hatice ve **Naşko** (1898-1987) **Hanımlarla** evlenmiş olup, **Kadriye Özdemir** (1919), **Cevriye** (1924), **Lütfiye Toprak** (1934) ve **Türkân Atakan** (1937)'in babasıdır.

“Sayılır” soyadını **Atatürk**'ün verdiği, kızları tarafından ifade edilmektedir.

EMİN BEY (SAZAK)
(ESKİŞEHİR)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Eskişehir Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca İktisat Komisyonunda çalışmıştır. Ayrıca İskân Kanunu tasarısını incelemek üzere III üncü toplantı yılında kurulan geçici komisyonda görev almıştır.

YUSUF ZİYA BEY (ÖZER)
(ESKİŞEHİR)

1286 (1870)'da Yozgat-Akdağmadeni İlçesinde doğdu. **Otuzbiroğlu Mehmet Ataullah Efendi**'nin oğludur. Annesi **Kamer Hanım**dır. İlk ve orta öğrenimini tamamladıktan sonra 1892'de İstanbul Hukuk Mektebine girdi. Öğrenciliğini sürdürmekle beraber 12 Şubat 1893'ten itibaren İstanbul ve Yöresi Gümrük Nezareti Muhasebesinde ve sonra da yabancı gümrüğünde memur olarak çalıştı. 1896'da Hukuk Mektebinden diploma aldı. 22 Eylül 1897'de Malatya Bidayet Mahkemesi Savcı Yardımcılığına atandı. 12 Temmuz 1898'de Serez (Selânik) Bidayet Mahkemesinde görevlendirildi. 3 Haziran 1901-28 Temmuz 1907 arası açıkta kaldı. 29 Temmuzda Adliye Nezareti Mezhepler Müdür Yardımcılığına getirildi. 1 Kasım 1909'da Adalet Müfettişi oldu. 28 Mayıs 1911'de Hukuk İşleri Genel Müdürlüğüne atandı. 11 Mayıs 1914'te İstanbul İstinaf Mahkemesi Üyesi, 20 Haziran 1916'da Deniz Ticaret Mahkemesi Başkanı oldu.

27 Ekim 1917'de Adalet hizmetinden ayrılarak Darülfünun Hukuk Fakültesi Ceza Muhakemeleri Usulü Müderris (Profesör)liğine getirildi. 22 Şubat 1926'dan itibaren Hukuk Tarihi okuttu.

TBMM'nin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde CHP adayı olarak Eskişehir milletvekilliğine seçilerek 4 Mayıs 1931'de Meclise katıldı. Dönem boyunca Adalet Komisyonunda çalıştı. Ayrıca Muamele Vergisi ve Orman Kanunu tasarılarını incelemek üzere III üncü toplantı yılında kurulan geçici komisyonda görev aldı. 25 Mayıs 1932'de kurulan Parlamento Birliği Türk Grubu'nda yer aldı. Genel Kurul'da çeşitli konularda (7) konuşma yaptı.

V inci ve VI ncı dönemlerde de yeniden Eskişehir milletvekili seçilerek yasama görevini 1 Mart 1943 tarihine kadar sürdürdü. 1931-1941 yılları arasında Ankara Hukuk Fakültesi Anayasa Hukuku Profesörlüğü yaptı ve 15 Nisan 1931'de **Atatürk**'ün direktifleri ile kurulan Türk Tarih Tetkik Cemiyeti (Türk Tarih Kurumu) kurucu üyeleri arasında yer aldı. 1 Temmuz 1942'de memuriyetten emekliye ayrıldı.

Meclisten ayrıldıktan sonra 29 Temmuz 1944 tarih ve 3/1314 sayılı Kararname ile Devlet Ziraat İşletmeleri Kurumu Yönetim Kurulu Üyeliğine atandı. Bu görevde iken 7 Nisan 1947'de Ankara'da öldü. Asri Mezarlıkta toprağa verildi.

IV üncü Dönemde TBMM Genel sekreterliğine verdiği kısa hal tercümesinde eşinin öldüğü ve iki çocuk sahibi olduğunu belirtmişse de T.C. Emekli Sandığındaki dosyasında mevcut 3 Eylül 1302 tarihli nüfus tezkeresinden hareketle kaydı araştırılmış, ısrarlı izlemelere rağmen nüfus kaydına ulaşmak mümkün olamamış ve bu itibarla da ölü eşi ve çocuklarının kimliği saptanamamıştır.

Akdağmadeni Özer Köyünde doğduğu, ancak köy nüfusunda ve 1302 tarihli nüfus tezkeresinde belirtilen Ahışhavi Mahallesinde kaydı bulunmadığı, Yeşildere Mahallesindeki bir okula adının verildiği anlaşılmıştır.

Başlıca Eserleri :

Usulü Cezaiye Nazariyatı, 2 Cilt

Yunanlılardan Evvel Türk Medeniyeti, 1928

Âriler-Turanîler, (Almanca) Leipzig, 1932

Mısır Tarihi, 1939 TTK Yayını

Çevirileri :

XVIII inci Asırda Şark Meselesi

Akdeniz Medeniyeti (Albert Sorel)

Anadolu'nun Taksimi

GAZİANTEP (*)

(*) Adı Aynıtap (ANTEP) olarak, halen Suriye Arap Cumhuriyeti sınırları içindeki (Halep) İline bağlı Liva (Mutasarrıflık) iken TBMM Hükümetine intikalinden sonra adı, 8 Şubat 1921 gün ve 93 sayılı Kanunla (GAZİANTEP) olmuş, 1924 Anayasası ile il haline gelmiştir.

AHMET REMZİ BEY (GÜRES)
(GAZİANTEP)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Gaziantep Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, ilk toplantıda Bütçe Komisyonuna seçilmiştir. Uşak Şeker Fabrikası Müdürlüğüne atanması nedeni ile 21 Ocak 1932'de milletvekilliğinden istifası 7 Nisan 1932'de Genel Kurul'un bilgisine sunulmuştur.

KILIÇ ALİ BEY (KILIÇ)
(GAZİANTEP)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Gaziantep Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Milli Savunma Komisyonunda çalışmıştır.

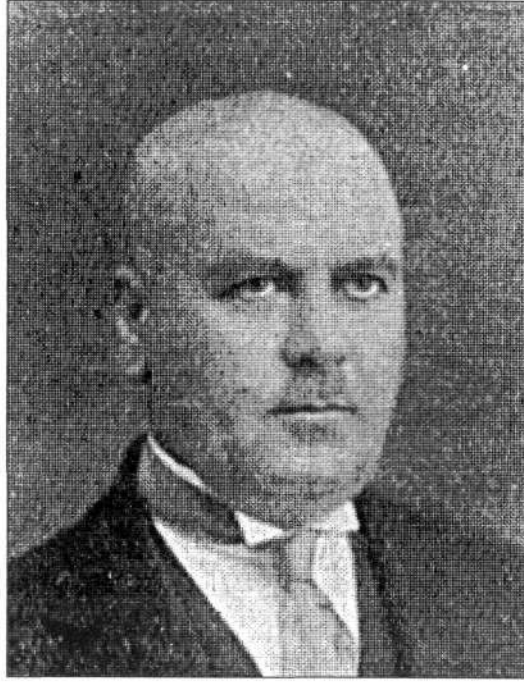
(MEHMET) NURİ BEY (CONKER)
(GAZİANTEP)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Kütahya Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

Uşak'ta Şeker Fabrikası Müdürlüğüne atanması nedeni ile istifa eden **Ahmet Remzi** Bey yerine 17 Nisan 1932'de seçilmiş, 21 Nisan 1932'de Meclise katılmıştır. 25 Mayıs 1932'de Parlamentolar Türk Grubunun kurucu üyeleri arasında yer almıştır. III üncü ve IV üncü toplantı yıllarında Bütçe Komisyonunda çalışmıştır. Genel Kurul'da Askerlik Dersi Muallimlerinin ücretlerine dair kanun ile Tuz Tekeli 1932 yılı bütçesi üzerinde (2) konuşması vardır.

MEHMET ŞAHİN BEY (ŞAHİN)
(GAZİANTEP)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Gaziantep Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Dilekçe Komisyonunda çalışmıştır. Genel Kurul'da çeşitli konularda (8) kez konuşmuştur.

REŞİT BEY (AĞAR)
(GAZİANTEP)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Malatya Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Dilekçe Komisyonunda çalışmıştır. Genel Kurul'da çeşitli konularda (100) kez konuşmuştur.

GİRESUN

(AHMET) MÜNİR BEY (AKKAYA)
(GİRESUN)

Özgeçmiş için bakınız :

II nci Dönem İzmir Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, ilk toplantıda Dilekçe Komisyonu-na seçilerek Olağanüstü ve I inci Toplantı yılında Komisyonun Sözcülü-ğünü yapmıştır. 20 Aralık 1931'de Komisyon Başkanlığına seçilmiştir. II nci, III üncü ve IV üncü toplantı yıllarında İçişleri Komisyonunda çalış-mış, ayrıca İl Özel İdaresi Kanunu tasarısının incelenmesi için III üncü Toplantı yılında kurulan geçici komisyonda görev almıştır.

Dilekçe Komisyonunun bir kararının Genel Kurulda görüşülmesi için **Lütfi Müfit** Bey (Kırşehir) ile birlikte verdiği önerge, konuyu yeniden in-celeyen Dilekçe Komisyonunun yapılan işlemin mevzuata uygun olduğu hakkındaki 5 Temmuz 1934 günlü raporu, Genel Kurulda kabul edilmek suretiyle sonuçlanmıştır.

Genel Kurul'da, Bina İratları ve Matbuat Kanunu tasarılarının görü-şülmesinde (2) konuşma yapmıştır.

(ALİ) ŞEVKET BEY (ÇOLAK)
(GİRESUN)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Giresun Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, ilk toplantıda Dilekçe Komisyonu-na seçilmiştir. II nci, III üncü ve IV üncü toplantı yıllarında Sayıştay Komisyonunda çalışmıştır. Genel Kurul'da İcra ve İflas Kanununda değişik-lik yapan tasarımın görüşülmesinde bir konuşması vardır.

HAKKI TARIK BEY (US)
(GİRESUN)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Giresun Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, ilk toplantıda Anayasa Komisyonu-na seçilmiştir. Dönem sonuna kadar bu Komisyonun Sözcülüğünü yapmıştır.

Dönem içinde Başkanlığa, üç önerge ve yedi kanun teklifi sunmuş olup 1881 sayılı Matbuat Kanununun 38 inci maddesinin yorumu hakkındaki önergesi, konuya maddede yapılacak bir değişiklik ile çözüm getirilebileceği görüşü ile 4 Haziran 1932'de 2001 sayılı Kanunla kabul edilmiş, Meclis soruşturması sırasında izlenecek yöntemin saptanmasına dair önergesi ise 15 Haziran 1932'de İçtüzük'ün 169 uncu maddesinin 170 inci madde ile birleştirilmesi ve 171 inci maddeye bir fıkra eklenmesi Genel Kurulda kabul edilmek suretiyle yerine getirilmiştir.

Deniz Gedikli Subaylarının aylık ve yemek bedelleri hakkındaki Dilekçe Komisyonunun 388 No.lu kararının Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi de durumu yeniden inceleyen ve konunun ancak bir kanunla düzeltileceğini savunan Komisyonun raporu 15 Aralık 1932'de Genel Kurul'da kabul edilmek suretiyle sonuçlanmıştır.

Kanun önerilerine gelince :

1. 118 arkadaşı ile birlikte verdiği, Teşkilâtı Esasiye Kanununun 95 inci maddesinin değiştirilmesi hakkındaki önerisi, 10 Aralık 1931'de (1893) sayı ile,

2. 1881 sayılı Matbuat Kanununun geçici (B) maddesinin değiştirilmesine dair olanı 8 Haziran 1933'te (2281) sayı ile

3. 4 arkadaşı ile birlikte verdiği, Cumhuriyetin ilânının 10 uncu yıl dönümünün kutlanmasına dair öneri, 11 Haziran 1933'te (2305) sayı ile,

4. 1154 sayılı Hariciye Vekâleti Memurun Kanununun geçici 1 inci maddesinin değiştirilmesi hakkındaki öneri, yeni bir geçici madde düzenlenmek suretiyle 23 Aralık 1933'te (2279) sayı ile,

5. Avukatlık Kanununun bazı maddelerini değiştiren 708 sayılı Kanunun 6 ncı maddesine bir fıkra eklenmesine dair öneri 18 Haziran 1934'te (2516) sayı ile kanunlaşmıştır.

İçtüzük'ün 68 inci maddesinin değiştirilmesine dair önerisi 21 Mayıs 1932'de kabul edilmiştir. İçtüzük 50 ve 53 üncü maddelerinin yorumu hakkındaki önerisi ise 17 Aralık 1932'de Anayasa Komisyonuna havale edilmiş, ancak dönem sonuna kadar gündeme gelmemiştir.

Genel Kurul'da çeşitli konularda (48) kez konuşmuştur.

İHSAN (LÂTİF) PAŞA (SÖKMEN)
(GİRESUN)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem İstanbul Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, olağanüstü toplantıda Millî Savunma Komisyonu Sözcülüğüne seçilmiş, I inci ve sonraki toplantı yıllarında Komisyonun başkanlığını yapmıştır. Genel Kurul'da çeşitli konularda (13) konuşması vardır.

KÂZIM BEY (OKAY)
(GİRESUN)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Giresun Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Bütçe Komisyonunda çalışmıştır. Sayım Vergisinin azaltılması hakkındaki Kanun Önerisi 24 Kasım 1932'de Tarım, İktisat, Maliye ve Bütçe Komisyonlarına havale edilmiş, ancak dönem sonuna kadar gündeme gelmemiştir.

Genel Kurul'da Türk-Sovyet Ticaret ve Seyrisefain Anlaşması üzerinde bir konuşması vardır.

GÜMÜŞHANE

EDİP SERVET BEY (TÖR)
(GÜMÜŞHANE)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem İstanbul Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca İktisat Komisyonunda çalışmıştır. İktüzük'ün 68 inci maddesinin değiştirilmesi hakkında **Turgut Bey** (Manisa) ve Dr. **Saim** Bey (Manisa) ile birlikte 2 Mayıs 1932'de verdiği önerge, aynı konudaki başka bir önerge ile birlikte görüşülerek Anayasa Komisyonunun düzenlediği metin doğrultusunda değiştirilerek kabul edilmiştir.

25 Mayıs 1932'de Parlamentolar Türk Grubunun kurucu üyeleri arasında yer almıştır.

HASAN (FEHMI) BEY (ATAÇ)
(GÜMÜşHANE)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Gümüşhane Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis alışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, ilk toplantıda Bütçe Komisyonuna ve başkanlığına seçilerek bu görevini I inci ve II inci toplantı yıllarında da sürdürdü. III üncü ve IV üncü yıllarda Maliye Komisyonunda Başkan olarak görev yaptı.

Ankara Şehri İmâr Müdürlüğüne yapılan kamulaştırmalarda Belediye İstimlâk Kanununun uygulanması hakkındaki 25 Haziran 1934 tarihli önergesi, Adalet ve İçişleri komisyonlarının, konuya 2290 sayılı Yapı ve Yollar Kanununda eklenecek bir madde ile çözüm getirilmesi uygun olacağına dair raporu ile düzenlediğı metin 4 Temmuz 1934'te Genel Kurulda görüşülerek (2555) sayı ile Kanunlaştı. Ayrıca verdiğı iki kanun önerisinden Gümrük Tarifesi Kanununun 28 inci maddesinin değıştirilmesi-

ne dair olan 7 Ocak 1932'de (1926) sayı, 1932 Bütçe Kanununa bağılı (M) cetveline bir kayıt eklenmesi hakkındaki 7 Temmuz 1932'de (2067) sayı ile Kanunlaştı. Üçüncü olarak **Sait Azmi** Bey (Kayseri) ile birlikte verdiği 2330 sayılı Af Kanununa bir madde eklenmesine dair kanun önerisi Adalet Komisyonunca, düzenlemenin Avukatlık Kanunu içinde gerçekleştirilmesi düşüncesi ile benzer konudaki **Hakkı Tarık** Bey (Giresun)'in önerisi ile birleştirilmek suretiyle 18 Haziran 1934'te (2516) sayılı Kanun olarak kabul edildi.

Dönem içinde yaptığı (185) konuşma ile Genel Kurul'da en çok söz alan milletvekili oldu.

ŞEVKET BEY (ERDOĞAN)
(GÜMÜŞHANE)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Gümüşhane Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Millî Savunma Komisyonunda çalışmıştır. IV üncü toplantı yılında Komisyonun Kâtipliğini yapmış, ayrıca İş Kanunu tasarısını incelemek üzere III üncü toplantı yılında kurulan geçici komisyonda görev almıştır.

HAKKÂRÎ

İBRAHİM BEY (ARVAS)
(HAKKÂRİ)

Özgeçmişi için bakınız :

II inci Dönem Van Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Dilekçe Komisyonunda çalışmıştır.

ISPARTA

(AHMET) KEMAL (ETTİN) BEY (TURAN)
(ISPARTA)

1312 (1896)'de Isparta'da doğdu. Kundakçıoğlu **Mehmet Nuri Efendinin** oğludur. Annesi **Azize Hanımdır**. İlk ve orta öğrenimini Isparta'da, liseyi Konya Sultanisinde 1915'te tamamladı. Darülfünunda açılan sınavda başarı göstererek fen diploması aldı. 26 Eylül 1915'te Akşehir İdadisi Güzel Yazı Öğretmeni iken 1 Aralıkta askere alınarak Yedek Subay Talimğâhına gönderildi. 26 Nisan 1916'da Subay adayı olarak Suriye Cephesinde I inci Dünya Savaşına katıldı. 31 Temmuz 1917'de Asteğmenliğe yükseltildi. 6 Temmuz 1919'da terhis edilmesiyle Isparta İdadisi Tabiiye öğretmenliğine atandı. 1 Aralık 1920'de Fransızca öğretmeni oldu.

İstiklâl Savaşında 18 Mayıs 1921'de yeniden hizmete alınarak Dinar 6 ncı Fırka Karargahında görevlendirildi.

Konya Menzil Müfettişliğinde görevli iken 26 Mart 1922'de Teğmenliğe yükseltildi. 26 Nisan'da terhis edildi. Tekrar Millî Eğitim hizmetine gi-

rerek Isparta İdadisi ve Öğretmen Okulunda Fransızca ve Beden Eğitimi Öğretmenlikleri yaptı. 10 Eylül 1923'te öğretmenlikten ayrılarak İzmir'de bir basımevi kurdu ve basım işletmeciliği yaptı.

TBMM'nin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde bağımsız olarak Isparta milletvekilliğine seçildi. 4 Mayıs 1931'de Meclise katılarak dönem boyunca Maliye Komisyonunda çalıştı. II nci toplantı yılı sonuna kadar Komisyonun Kâtipliğini, III üncü ve IV üncü yıllarda Sözcülüğünü yaptı. Ayrıca Muamele Vergisi Kanunu Tasarısını incelemek üzere III üncü toplantı yılında kurulan geçici komisyonda görev aldı. I inci toplantı yılından itibaren CHP Grubu'nda yer aldı.

Türkiye Afyon Yetiştiriciler Satış Birliği hakkında 2061 sayılı kanunun geçici 1 inci maddesinin 3 üncü fıkrasının değiştirilmesi **İzzet** Bey (Afyon), **İbrahim** ve **Hüseyin Hüsnü** Beyler (Isparta) ile birlikte verdiği Kanun Önerisi 30 Mart 1933'de (2125) sayı ile, Askeri ve Mülki Tekaüt Kanununun 55 inci maddesine bazı fıkralar eklenmesine dair **Mahmut Nedim** Bey (Malatya) ile birlikte verdiği Kanun Önerisi, benzer konudaki Hükümet tasarısı ile birleştirilmek suretiyle (2190) sayı ile kanunlaştı.

Genel Kurul'da çeşitli konularda (19) kez konuştu. Bu arada Ankara Hukuk Fakültesine devam ederek 31 Ekim 1934'te mezun oldu.

V, VI, VII inci ve VIII nci dönemlerde de Isparta'dan milletvekili seçilerek TBMM'deki yasama görevini 14 Mayıs 1950'ye kadar korudu. 1 Kasım 1950'de Ankara Barosuna kaydını yaptırarak Avukatlık yapmaya başladı. Ancak 4 Temmuz 1951'de isteği ile Baro levhasından kaydı silindi. Sonraki yaşamına dair bir bilgi derlenemedi. 3 Nisan 1960'da öldü. **Hayati** (1904-1945) ve **Emine Hanım**'larla (1909-?) evlenmiş olup, **Süleyman Ekrem** (1923) ve **Azize Nurhan** (1928)'in babasıdır.

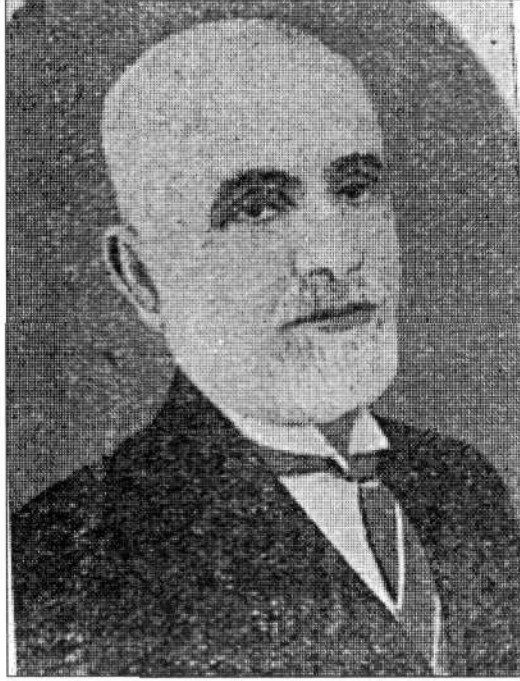
(AHMET) MÜKERREM BEY (KARAAĞAÇ)
(ISPARTA)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Isparta Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Bütçe Komisyonunda çalışmıştır. III üncü ve IV üncü toplantı yıllarında bu komisyonun başkanvekilliğini yapmıştır. Genel Kurul'da çeşitli konularda (47) kez konuşmuştur.

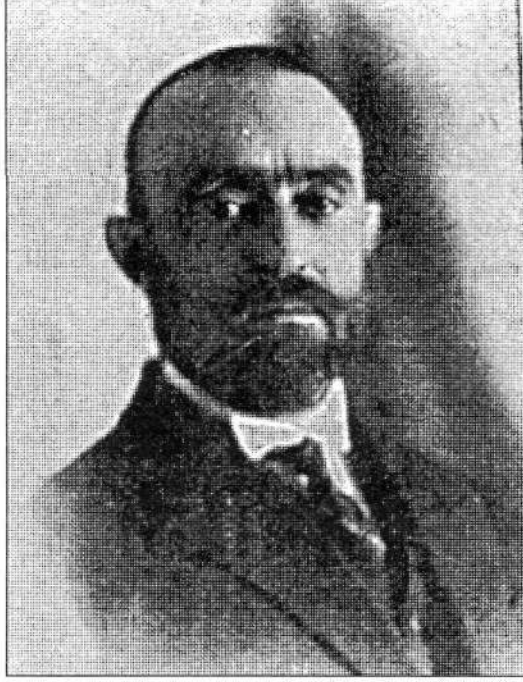
HÜSEYİN HÜSNÜ BEY (ÖZDAMAR)
(ISPARTA)

Özgeçmiş için bakınız :

I inci Dönem Isparta Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Bayındırlık Komisyonunda çalışmıştır. Genel Kurul'da Hayvanlar Vergisi Kanununun görüşülmesi sırasında bir konuşma yapmıştır.

İBRAHİM BEY (DEMİRALAY)
(ISPARTA)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Isparta Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Dilekçe Komisyonunda çalışmıştır. Genel Kurul'da çeşitli konularda (17) kez konuşmuştur.

İÇEL (*)

(*) Merkezi (SİLİFKE) olarak Liva (Mutasarrıflık) iken 20 Mayıs 1933 gün ve 2197 sayılı Kanunla (İÇEL) adı altında merkezi (MERSİN) olarak Mersin ili ile birleştirilmiştir.

(MEHMET) EMİN BEY (İNANKUR)
(İÇEL)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem İçel Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, olağanüstü, I-III üncü toplantı yıllarında Maliye, IV üncü yılda Millî Eğitim Komisyonunda çalışmıştır. Ayrıca, III üncü toplantı yılında Orman Kanunu tasarısının incelenmesi için kurulan geçici komisyonda görev yapmıştır.

(MEHMET) HAKKI BEY (SAYDAM)
(İÇEL)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem İçel Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Bayındırlık Komisyonunda çalışmıştır.

İSTANBUL

ABDÜLHAK HAMİT BEY (TARHAN)
(İSTANBUL)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem İstanbul Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de IV üncü Dönemin olağanüstü toplantısının açılmasında Meclisin en yaşlı üyesi olarak yaşlı başkan sıfatı ile bir konuşma yapmış, iyi dileklerini sunmuştur.

AHMED HAMDİ BEY (DENİZMEN)
(İSTANBUL)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem İstanbul Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Millî Savunma Komisyonunda çalışmıştır. Genel Kurul'da 1932 bütçesi ve Tapu Kanununun görüşülmesinde iki konuşma yapmıştır.

(AHMET) HAMDİ (MUSTAFA) BEY (GÜRSOY)
(İSTANBUL)

1314 (1898)'te İnebolu'da doğdu. Kaba **Ali Zade Hacı Mustafa** Efendinin oğludur. Annesi **Azize Hanım**'dır. İlk ve orta öğrenimini İnebolu İbtidai Mektebi ve Rüştîyesinde tamamladıktan sonra Kastamonu Ticaret İdadisi 3 üncü sınıfına kadar öğrenim gördü. 1916'da Kastamonu İl Özel İdaresi hesabına Almanya'ya dericilik öğrenimine gönderildi. I inci Dünya Savaşı sonu öğrenimini yarıda bırakarak yurda döndü. İstiklâl Savaşına katılarak Batı Cephesinde üç yıl askerlik hizmetini yerine getirdi. Zaferden sonra Almanya'ya dönerek öğrenimini tamamladı. 1925'te yurda döndü. 1927'de İstanbul-Kazlı Çeşme'de Alber-Jozef Kamhi Deri Fabrikasında çalışmaya başladı.

1929'da CHP'nde politikaya girdi. TBMM'nin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde CHP adayı olarak İstanbul Milletvekilliğine seçildi. 4 Mayıs 1931'de Meclise katılarak olağanüstü ve I inci toplantı yılında İktisat, II nci, III üncü ve IV üncü yıllarda Maliye Komisyonunda çalıştı.

1932 Bütçe Kanununun 40 ıncı maddesinin yorumuna dair 16 Mart 1934'te verdiği önerge, Bütçe Komisyonunun yorum gerektirecek bir sorun bulunmadığı hakkındaki raporu 28 Nisan 1934'te Genel Kurulda kabul edilmek suretiyle yanıtlandı. **Hayrullah** Bey (İstanbul) ile birlikte verdikleri, lâstikten yapılan ayakkabıların İstihlâk Vergisine dair Kanun önerisi, 28 Haziran 1934'te (2546) sayı ile kanunlaştı. Dönem içinde Genel Kurul'da çeşitli konularda (4) konuşma yaptı.

V inci Dönemde yeniden İstanbul Milletvekilliğine seçilerek yasama görevini 26 Mart 1939'a kadar sürdürdü.

Meclisten ayrıldıktan sonra sigortacılık, kooperatifçilik işlerinde serbest olarak çalıştı. 24 Eylül 1960'ta İstanbul'da öldü. Beylerbeyi-Küplüce mezarlığında toprağa verildi.

İclaliye Hanım (1909) ile evlenmiş olup, **Emine Taciser Korman** (1930) ve **Oktay** (1935)'in babasıdır.

AHMET RASİM BEY
(İSTANBUL)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem İstanbul Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, rahatsızlığı nedeni ile 1 Haziranda iki ay izinli olarak ayrılmıştır. I inci toplantı yılında Anayasa Komisyonunda çalışmıştır.

22 Eylül 1932'de İstanbul-Heybeliada'daki evinde vefat ettiği, Başkanlığın, 23.10.1932 gün ve Mua Md. 6/2541 sayılı yazısı ile bildirilmiş, 10.11.1932'de Genel Kurulun bilgisine sunulmuştur.

AKÇURAOĞLU YUSUF BEY (AKÇURA)
(İSTANBUL)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem İstanbul Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca İktisat Komisyonunda çalışmıştır. Genel Kurul'da çeşitli konularda (7) konuşma yapmıştır.

ALİ RANA BEY (TARHAN)
(İSTANBUL)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Samsun Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, olağanüstü ve I inci toplantı yılında Bütçe Komisyonuna seçilerek Başkan vekilliğini yapmıştır.

31 Aralık 1931'de, 29 Aralık 1931 gün ve 1909 sayılı Kanunla kurulan Gümrük ve İhisarlar Vekâletine atanmış, dönem sonuna kadar bu görevi sürdürmüştür.

Genel Kurul'da Bakan olarak çeşitli konularda (25) konuşma yapmıştır.

ALİ (SADETTİN) (RIZA) BEY (BARLAS)
(İSTANBUL)

1285 (1869)'te İstanbul-Çamlıca'da doğdu. Mirliva (tümgeneral) **Sadettin Paşa**'nın oğludur. Annesi **İffet Hanım**'dır. İlk ve orta öğrenimini tamamladıktan sonra 1885'te Harbiye Mektebine girdi. 31 Mayıs 1888'de Piyade Teğmen rütbesiyle mezun olarak 4 üncü Ordu Telgraf Bölüğüne atandı. 10 Eylül 1890'da Tıbbiye İdadisi Dahiliye Zabıtlığına nakledildi. 8 Şubat 1891'de Üsteğmen, 6 Şubat 1898'de Yüzbaşılığa yükseltildi. 24 Temmuz 1899'da Akşehir Redif 28 inci Alay Bölük Komutanı olarak görevlendirildi. 8 Ağustos 1904'te Kolağası (Kd. Yüzbaşı) lığa yükseltilerek Antalya Redif 31 inci Alay Tabur Komutanlığına getirildi. 30 Ekim 1907'de Binbaşı rütbesiyle Redif 97 nci Alay Tabur Komutanlığına verildi. 7 Mayıs 1908'de Edirne Nizamiye 83 üncü Alay 4 üncü Tabur Komutanı oldu. Taburu ile Hareket Ordusuna katılarak İstanbul'a geldi. Maçka Kışlası ve Yıldız Sarayını işgal ile burada mevcut askerleri silahsızlandırmakla görevlendirildi. Hareket Ordusundaki görevi son bulduktan sonra Tekirdağ'ındaki Alayına katıldı. 1911 İtalya Savaşında mensup ol-

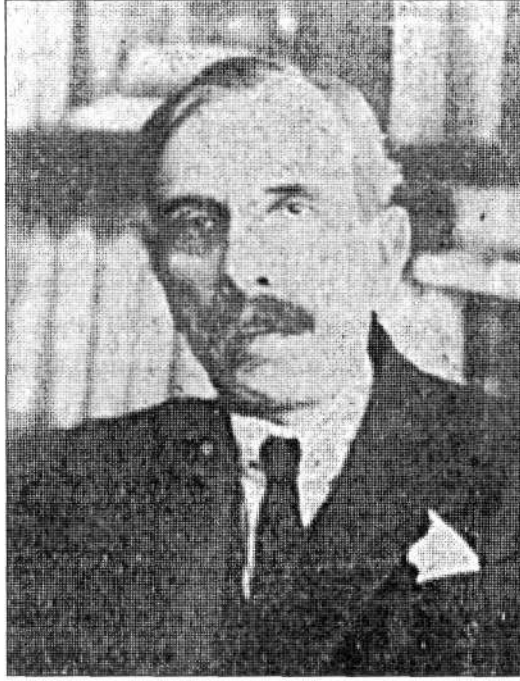
duğu 4 üncü Fırka ile Maydos ve Gelibolu Yarımadasının tahkimatına memur edildi.Balkan Savaşında 11 inci Alay Komutan Vekili olarak Karaağaç, Çatalca muharebelerinde, Edirne ileri hareketinde bulundu. 12 Ocak 1914'te 2 nci Kolordu, 11 inci Alay Komutanlığına atandı. 29 Kasım 1914'te Yarbaylığa yükseltildi. 22 Kasım 1915'te 20 nci Alay Komutanlığına getirildi. I inci Dünya Savaşında Kerevizdere hattının savunmasında gösterdiği başarı ile Harp madalyası ile ödüllendirildi. 1916'da Doğudaki muharebelere katıldı. 18 Şubat 1919'da Harbiye Nezareti Askeri Tevkifhane (tutukevi) Müdürlüğüne atandı. **Halil Paşa'nın** kaçışı olayında tutuklanarak yargılandı. 35 gün sonra aklanarak salıverildi. 11 Ocak 1920'de Merkez Dairesi İnşaat Eski Hesaplarını Tasfiye Komisyonu Başkanı oldu. 1909'da Yıldız Sarayındaki eylemi yağmacılık sayılıp 22 Ağustos 1920'de açığa alınarak Divanı Harp'te yargılandı. 26 Eylülde beş ay hapse hüküm giydi.

23 Şubat 1921'de Anadolu'ya geçerek millî mücadeleye katıldı. Kastamonu Merkez Komutanı, sonra da 43 üncü Alay Komutanı olarak görevlendirildi. 15 Ekim 1921'de Albaylığa yükseltilerek 5 inci Fırka Piyade Liva Komutanlığına atandı. 27 Ağustos 1925'te yaş sınırından emekliye ayrıldı.

TBMM'nin IV üncü Döneminde Trakya Umumi Müfettişliğine atanarak çekilen **İbrahim Tali Bey**'den boşalan milletvekilliğine 15 Mayıs 1934'te CHP adayı olarak seçildi. 2 Haziran 1934'te Meclise katılarak dönem sonuna kadar Millî Savunma Komisyonunda çalıştı.

V inci Dönemde, 8 Şubat 1935'te yeniden İstanbul Milletvekilliğine seçilerek yasama görevini 26 Mart 1939'a kadar sürdürdü. Sonraki yaşamını İstanbul, Ankara ve tekrar İstanbul'da geçirdi. 14 Ekim 1950'de öldü.

Fitnat Hanım (1875-1944) ile evlenmiş olup, **Münir** (1897-1928), **Ferit** (1892), **Kudret** (1900) ve **Süreyya** (1905)'nın babasıdır.

HALİL EDHEM BEY (ELDEM)
(İSTANBUL)

1277 (1861)'de İstanbul-Bebek'te doğdu. Eski Sadrazamlardan **İbrahim Edhem Paşa**'nın oğludur. Annesi **Fatma Şerife Hanım**'dır. İlk ve orta öğrenimini Bebek İptidai Mektebi ve Kaptan İbrahim Paşa Rüştiyesinde yaptı. Babasının 1875'te Berlin Elçiliğine atanması üzerine Rüştiye 3 üncü sınıftan ayrılarak orta öğrenimini Berlin'de tamamladı. Bir yıl İsviçre-Zürich Ünivresitesi Tabii İlimler Şubesi ve sonra da Viyana Politeknik Yüksek Okulunda üç yıl Tabii İlimler ve Kimya öğrenimi gördü. Bir yıl da Bern Üniversitesine devam ederek Felsefe Doktoru diplomasını aldı. 13 Ağustos 1885'te yurda dönüşünde Seraskerlik Fabrikalar Nezareti Müşavirliğine atandı. 11 Kasım 1889'da Genelkurmay Dairesi Tercüme Şubesine naklolundu. 11 Aralık 1892'de Müze Müdür Yardımcılığına getirildi. II nci Meşrutiyetin ilânından sonra 15 Temmuz 1909'da İstanbul Şehremini oldu. 20 Ocak 1910'da ölen kardeşi **Hamdi Bey**'in yerine Âsar-ı Atika (Eski Eserler) Müzeleri müdürlüğüne getirildi. 16 yılı müdür yardımcısı olmak üzere, 39 yıla yaklaşan müzelerdeki görev yaşamında,

Anadolu'nun çeşitli yerlerinde dolaşarak eski eserleri ve kazı yerlerini yakından denetlediği gibi, Konya'da bulunan Sidamara Lahdini kendisi İstanbul'a getirdi. Ayrıca bu süre içinde Darüşşafaka, Mülkiye Mektebi, Darülmuallimin (Öğretmen Okulu) ve Darülfünun'da Tabiiye ve Jeoloji Öğretmenliği ve kardeşinin kurduğu Sanayii Nefise (Güzel Sanatlar) Mektebinde Müdürlük yaptı. 25 Mayıs 1913'te "Tarih-i Osmani Encümeni" üyeliğine seçilerek Encümenin çıkardığı Dergide inceleme ve araştırma ürünü yazılar yazdı. Hilafetin kaldırılmasından müze haline getirilmesi ve Eski Eserler Müzesi Müdürlüğü emrine verilmesi kararlaştırılan Topkapı Sarayının düzeni için 16 Nisan 1924'te kurulan komisyonda görevlendirildi. 18 Ağustos 1927'de Maarif Vekâletince Türk Tarih Encümeni Üyeliğine getirildi. 4 Haziran 1930'da Türk Tarihi Tetkik Cemiyetinin (Türk Tarih Kurumu) kuruluşunda kurucu üyeler arasında yer aldı ve bir süre Kurumun Asbaşkanlığını yaptı. Bu arada çeşitli uluslararası bilim dernekleri ve yabancı üniversitelerin üyelikleri ve onur doktorluklarına seçildi. Uluslararası Arkeoloji kongrelerinde Türkiye'yi temsil etti.

Devlet hizmetinde yaş sınırını doldurmasına rağmen, 3 Nisan 1926 gün ve 3424 sayılı Kararname ile 4 yıl daha hizmette kalması sağlandı. 22 Ekim 1930 gün ve 10102 sayılı Kararname ile bu süre bir yıl daha uzatıldı. 1 Mart 1931'de emekliye ayrıldı.

TBMM'nin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde CHP adayı olarak İstanbul Milletvekilliğine seçildi. 4 Mayıs 1931'de Meclise katılarak ilk toplantıda Kitaplık Komisyonuna seçildi. II nci ve III ncü toplantı yıllarında Komisyonun Başkanlığını yaptı.

V inci Dönemde yeniden İstanbul Milletvekilliğine seçildi. Dönem içinde 17 Kasım 1938'de İstanbul'da öldü.

Sadiye Hanım (1872-1964) ile evlenmiş olup, **Süleyman** (?-1934) ve **Fatma Belkıs Ezine** (1899-1987)'nin babasıdır.

(HASAN) HAYRULLAH BEY (ERGİN)
(İSTANBUL)

1316 (1900)'da İstanbul'da doğdu. Babası **Hacı Ali Ağa**, annesi **Ümmühan Hanım**'dır. İlk ve Orta öğrenimini tamamladıktan sonra Mercan İdadisi 11 inci sınıfına kadar okudu. I nci Dünya savaşının devam ettiği dönemde silah altına alındı. Topçu subay adayı olarak Çanakkale savaşlarına katıldı. Savaş sonu terhisinde İstanbul Malûl Gaziler Pazarına kunduracı çırağı olarak girip, kısa zamanda kalfa oldu. 1922'de Bayazıt-Okçularbaşı'nda Azim Kundura Mağazasını açtı.

TBMM'nin IV ncü Dönem seçimlerinde CHP adayı olarak İstanbul Milletvekilliğine seçildi. 4 Mayıs 1931'de Meclise katılarak dönem boyu Sayıştay Komisyonunda çalıştı. **Hamdi Mustafa** Bey (İstanbul) ile 29 Mayıs 1934'te birlikte verdiği, deri ve kundura sanayiinin korunması amacı ile lâstik ayakkabılardan istihlâk vergisi alınmasına dair Kanun Önerisi 28 Haziran 1934'te (2546) sayı ile kanunlaştı.

V inci Dönemde yeniden İstanbul Milletvekilliğine seçilerek yasama görevini 26 Mart 1939'a kadar korudu.

Meclisten ayrıldıktan sonra kunduracılık mesleğini aynı yerde ölümüne kadar sürdürdü. 30 Ağustos 1976'da öldü. Eyüp Mezarlığında toprağa verildi.

Ayşe Zübeyde (1904-1963) ve **Ayşe Rahmiye** (1908) Hanımlarla evlenmiş olup, **Emine Nesrin Kutlu** (1925), **Metin** (1926), **Güngör Taner** (1935), **Seçkin** (1944) ve **Engin** (1946)'in babasıdır.

(HASAN) VASIF BEY (DOKUMAN)
(İSTANBUL)

1302 (1886) (*)'de Aydın'da doğdu. Babası **İbrahim Edhem** Efendi, annesi **Hafize Hanım**'dır. İlk ve orta öğrenimini Aydın ve Manastır (Yugoslavya) (1904) İdadilerinde tamamladıktan sonra bir yıl İstanbul Hukuk Mektebinde okudu. 10 Mart 1910'da Hama (Suriye) İdadisi Fransızca öğretmenliğine atandı. 13 Haziran 1910'da Jimnastik Öğretmenliğini de üstlendi. 15 Eylül 1910'da Aydın İdadisine nakledildi. 1 Kasım 1910'da Adana Sultanisi Dahiliye Şefi oldu. Ancak ders yılı sonunda okula dönmediğinden 23 Eylül 1911'de istifa etmiş sayıldı. Başvurusu üzerine 21 Ocak 1912'de Ankara Öğretmen Okulu Fransızca Öğretmenliğine atandı. Bu görevde iken 12 Eylül 1912'de istifa suretiyle ayrıldı. Bir yıl Darülfünun Riyaziyat Şubesinde hazırlık dersleri gördükten sonra İsviçre'ye giderek Lozan Mühendis Mektebi'ne girdi. I inci Dünya Savaşı seferberliğinde askere çağrılmakla yurda döndü. İmalâtı Harbiye Tophane Fabrikasında Kâtip olarak görevlendirildi.

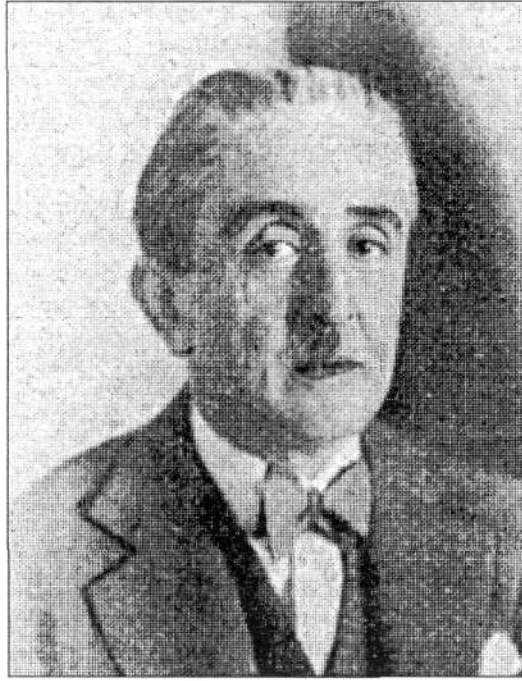
(*) Doğum tarihi İstanbul 5 inci Asliye Hukuk Hakimliği'nin 16 Temmuz 1937 günlü ilâmı ile (1309) olarak düzeltilmiştir.

Ziraat ve Ticaret Nezareti hesabına öğrenim yapmak üzere Avusturya'ya gönderilmesi uygun görülmüş olmakla, 26 Ekim 1916'da terhis edildi. 15 Şubat 1917-28 Haziran 1919 arası Brunn Tekstil Sanayii Devlet Okulunda, 22 Eylül 1919-14 Ağustos 1920 arası Almanya-Crefeld Boyacılık ve Kimya Sanayii Yüksek Okulunda öğrenim görerek Tekstil mühendisliği ve boyacılık kimyagerliği diplomaları aldı. Alman tekstil ve boya fabrikalarında staj ve eylemli görevden sonra yurda dönerek yükümlülüğünü yerine getirmek üzere İktisat Vekâleti hizmetine girdi. 17 Kasım 1923'te Sanayi ve Mesai Genel Müdürlüğü Gezici Boya Öğretmenliğine atandı. 9 Mayıs 1925'te aynı Genel Müdürlük Fen Kurulu Tekstil Mühendisliğine getirildi. 21 Ocak 1928'de Sanayi Müfettişi oldu. 23 Aralık 1928'den itibaren görevini Sanayi Genel Müdürlüğünde sürdürdü. 1 Eylül 1929'da İstanbul İl Sanayi Müfettişi olarak görevlendirildi.

TBMM'nin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde CHP adayı olarak İstanbul Milletvekilliğine seçildi. 4 Mayıs 1931'de Meclise katılarak II-IV üncü toplantı yıllarında İktisat Komisyonunda çalıştı. Ayrıca Muamele Vergisi Kanunu tasarısını incelemek üzere III üncü toplantı yılında kurulan geçici komisyonda görev aldı. İktisadi bakımdan önemli gördüğü bu konunun bir an önce görüşülmesi için iki önerge vererek kanun çıkmasına öncülük etti. İstanbul'daki imtiyazlı şirketlerin abonelerinden aldıkları güvence paralarını Sanayi Bankasına yatırmaları hakkında 28 Aralık 1931'de verdiği önergeyi, bir yanıt alamaması nedeniyle geri çekerek 15 Mart 1934'te konuyu "Güvence Paralarının Muhafazası Usulüne Dair" bir kanun önerisi şeklinde Meclise sundu ise de İktisat ve Bayındırlık komisyonlarına havale edilen öneri, dönem sonuna kadar gündeme gelmedi. Çeşitli maddelerden alınacak İstihlâk Vergisi Hakkındaki Kanunun geçici maddesine bir fıkra eklenmesine dair 9 Haziran 1934'te verdiği kanun önerisi de aynı şekilde sonuçlanamadı. Genel Kurul'da çeşitli konularda (12) konuşma yaptı.

Dönem sonu Meclisten ayrılınca başvurusu üzerine 15 Şubat 1937'de Hereke Mensucat Fabrikası Başmühendisliğine atandı. 28 Mayıs 1938'de aynı görevle Defterdar Fabrikasına nakledildi. 1 Şubat 1942'de Fabrikasının Müdürlüğüne getirildi. 1 Aralık 1944'te Sümerbank Teknik Müfettişi oldu. 13 Temmuz 1946'da yaş sınırından emekliye ayrıldı. 30 Ocak 1953'te İstanbul'da öldü. Eyüp mezarlığında toprağa verildi.

Nevin Hanım (1908-1950) ile evlenmiş olup, **Günaydın Cebeci** (1928), **Özaydın** (1929-1991)'in babasıdır.

(HÜSEYİN) SALÂH CİMCOZ BEY (CİMCOZ)
(İSTANBUL)

1291 (1875)'de İstanbul-Kadıköy'de doğdu. Babası **Hasan Asım** Bey, annesi **Fatimetüzzehra Hanım**dır. İlk ve orta öğrenimini tamamladıktan sonra Mercan İdadisi ve İstanbul Hukuk Mektebini bitirdi. Gazeteci olarak İttihat ve Terakki Partisinde politikaya girdi. II nci Meşrutiyetin ilânından sonra 3 Eylül 1908'de **Celâl Esat** (Arseven) Bey ile birlikte siyasi mizah gazetesi (Kalem)'i çıkarmaya başladı.

İstanbul Mebusan Meclisinin III üncü Dönemi için 27 Mayıs 1914'te yapılan seçimlerde İstanbul Milletvekili olarak Meclise girdi. Mondros Ateşkes Anlaşmasının imzasından sonra 21 Aralık 1918'de Meclisin Padişah tarafından kapatılması üzerine yasama görevi sona erdi. 16 Mart 1920'de İstanbul'un işgalinden sonra İngilizler tarafından Bekirağa Bölüğü Cezaevinden alınan eski nazır, politikacı, yönetici ve subay (67) kişi arasında 28 Mayıs 1919'da Malta Adasına sürgüne gönderildi. Ankara Hükümetinin girişimleri ile 30 Nisan 1921'de (33) sürgün ile birlikte ser-

best bırakılarak bir gemi ile İtalya'nın Toronto Limanına gönderildi. Avrupa'yı dolaşarak yurda döndü.

1926 Haziranında İzmir'de ortaya çıkarılan, **Gazi Mustafa Kemal Paşa**'ya suikast davasının devamı olarak İttihat ve Terakki Fırkasının ileri gelenleri arasında Ankara İstiklâl Mahkemesindeki yargılanması sonucu suikast, hükümeti devirme hareket ve girişimlerine katıldığı sabit olmakla, 31 Ağustos 1926'da beraatine karar verildi.

TBMM'nin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde CHP adayı olarak İstanbul ve ayrıca Bolu'da milletvekili seçildi. 4 Mayıs 1931'de Meclise katılarak İstanbul Milletvekilliğini tercih ettiğini bildirdi. Dönem boyunca Dışişleri Komisyonunda çalıştı. Ayrıca Belediye Kanunu Tasarısının incelenmesi için III üncü Toplantı yılında kurulan geçici komisyonda görev aldı. 25 Mayıs 1932'de Parlamentolar Türk Grubunun kurucu üyeleri arasında yer aldı.

V inci, VI ncı ve VII inci dönemlerde de yeniden İstanbul Milletvekilliğine seçilerek yasama görevini 5 Ağustos 1946'ya kadar korudu. 15 Ekim 1947'de İstanbul'da öldü. Erenköy-Sahrayıcedit mezarlığında toprağa verildi.

Hasene Mazlume Hanım (1885-1961) ile evlenmiş olup, **İbrahim Edhem** (1905- 1989), **Fatma Zehra Barşal** (1906), **Bülent** (1914), **Emel Korutürk** (1915) ve **Saynur Oral** (1917)'in babasıdır.

Celal Esat Bey ile birlikte yazdığı "Selim Salis" adlı piyes uzun süre İstanbul Şehir Tiyatrosunda oynanmıştır.

(İBRAHİM) ALÂETTİN (CEMİL) BEY (TOPÇUBAŞIOĞLU)
(İSTANBUL)

1305 (1889)'te İstanbul'da doğdu. Japonya gezisi dönüşünde 18 Eylül 1890'da batan Ertuğrul Fırkateyni Komutan Yardımcısı Deniz Yarbay **Ahmet Cemil Bey**'in oğludur. Annesi **Fatma Faika Hanım**'dır. İlk öğrenimini Kızıltoprak Zühtüpaşa Mektebinde tamamladıktan sonra yedi yıllık Nümune-i Terakki İdadisinde öğrenim görerek 1905'te diploma aldı. Bir süre "College Faure" Fransız okuluna devam etti. Hukuk Mektebinde okuyarak 1909-1910 ders yılında mezun oldu. Adliye Nezaretince açılan sınavı kazanarak 15 Kasım 1911'de Fransa'ya gönderildi. Paris Hukuk Fakültesinden "Hukuk Başölyesi" diploması alarak 1915'te yurda döndü.

12 Haziran 1915'te Evkaf Nezareti Okullar ve Medreseler Müfettişliği'ne atandı. 25 Eylül'den itibaren de Darülhıfabetü'laliye Medresesinde Fransızca Öğretmenliği yapması uygun görüldü. 4 Mayıs 1916'da Nezaret Memur-in Kalemi Mümeyyizi oldu. 1 Şubat 1917'de Dahiliye Nezareti Aşiretler ve Göçmenler Genel Müdürlüğü Sevkiyat Şubesi Müdür Yar-

dımcılığına getirildi. 12 Ekim 1918'de Ticaret ve Ziraat Nezareti Dış Ticaret Şubesi Müdürü olarak görevlendirildi. 20 Mart 1919'da bu görevin kaldırılması nedeni ile açığa kaldı. Aynı yıl sonunda Paris'e giderek komisyonculukla geçimini sağlamakla beraber, Milli Hükümetin yardımı ile yayımlanmakta olan "Echo I 'islam" dergisinin yönetimini üstlendi. 1926'da Türkiye'ye döndü. Kısa bir süre Alkollü İçkiler Tekel İdaresinde Satınalma Şefliği yaptıktan sonra 23 Şubat 1927'de İstanbul Şehremamenti İktisat Müdür Yardımcılığına atandı. Bu görevden 18 Mart 1929'da istifa suretiyle ayrıldı. Bir süre İstanbul Ticaret Odasında kredi raportörü ve İktisat Vekâletinde mütercim olarak çalıştı. Türk Kooperatifçilik Cemiyetinin kurulmasında etkili olarak Cemiyetin Genel Sekreterliğine seçildi.

TBMM'nin IV üncü Döneminde istifa ya da iki yerden seçilmeleri itibariyle boşalan milletvekilleri için 3 Haziran 1931'de yapılan seçimde İstanbul Milletvekili olarak 11 Haziran 1931'de Meclise katıldı. II nci toplantı yılında İktisat Komisyonuna seçilerek dönem sonuna kadar bu komisyonda çalıştı. Ayrıca Belediye Kanunu tasarısının incelenmesi için III üncü toplantı yılında kurulan geçici komisyonda görev aldı. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 5 inci maddesinin yorumu hakkında verdiği önerge 14 Mart 1932'de ilgili komisyonlara havale edilmekle beraber, dönem sonuna kadar gündeme gelmedi. 25 Mayıs 1932'de Parlamentolar Türk Grubunun kurucu üyeleri arasında yer aldı.

1 Mart 1935'te Meclisten ayrıldıktan sonra isteği üzerine memuriyetten emekli oldu. Sonraki yaşamında kooperatifçilikle ilgisini sürdürerek, kooperatifçiliğin yurt düzeyinde yayılması için çaba harcadı. Cemiyetin yayın organı Karınca Dergisinin Yazı İşleri Müdürlüğünü yaptı.

7 Ocak 1961'de öldü.

Leman Tezer Hanım (1891-1979) ile evlenmiş olup, **Mediha Selma** (1912), **Münir Cemil** (1914-1991), **Fuat Lütfü** (1917-1972) ve **Nihat** (1921-1977)'in babasıdır.

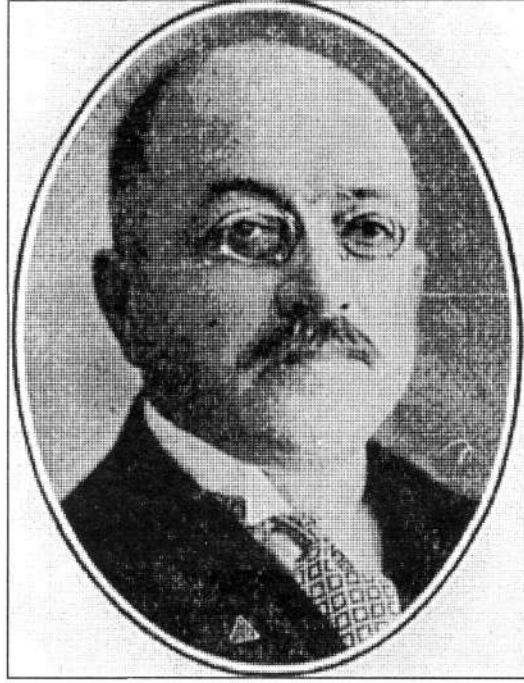
(İBRAHİM) REFİK BEY (SAYDAM)
(İSTANBUL)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Bayazıt Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, I inci dönemde 10 Mart 1921-14 Aralık 1921 arası Vekilliği dışında II nci dönemde 3 Mart 1925 den beri sürdürmekte olduğu Sıhhiye ve Muaveneti İctimaiye Vekilliğini bu dönem başında yeni kurulan kabinede de korumuştur. Genel Kurul'da Bakanlığı ile ilgili konularda (10) konuşma yapmıştır.

İBRAHİM TALİ BEY (ÖNGÖREN)
(İSTANBUL)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Diyarbekir Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

I inci Umumi Müfettişi iken 2 Aralık 1932'de seçilmiş, 15 Aralık 1932'de Meclise katılmıştır.

Trakya Umumi Müfettişliğine atanması nedeni ile 9 Nisan 1934'de milletvekilliğinden istifası 26 Nisanda Genel Kurul'un bilgisine sunulmuştur. Trakya Umumi Müfettişliği 19.2.1934 gün ve 2/150 sayılı Kararname ile kurulmuş olup atama kararnamesinin tarihi 18 Mart 1934'tür.

(MEHMET) MİTHAT BEY (DAĞDEMİR) (*)
(İSTANBUL)

1300 (1884)'de Girit (Yunanistan)'in Hanya kentinde doğdu. **Demircioğlu Hüseyin Ağa**'nın oğludur. Annesi **Hatice Hanım**'dır. İlk ve orta öğrenimini Hanya İdadisinde tamamladıktan sonra 1900'de Bursa Ziraat Ameliyat Mektebi ve 20 Ekim 1904'te İstanbul Halkalı Ziraat Yüksekokulundan mezun oldu. 3 Ocak 1905'te Eskişehir Orman Süvari Memurluğu ile devlet hizmetine girdi. 29 Kasım 1906'da İnebolu Orman Müfettişliğine Vekil olarak atandı. 31 Aralık 1907'de Bolu Orman Müfettişi oldu. 18 Eylül 1909'da Orman ve Madenler Nezareti Genel Müfettiş yardımcılığına getirildi. 5 Mart 1914-7 Ocak 1916 arası Orman Bölge Müfettişi olarak görevlendirildi. 30 Kasım 1917'ye kadar Hicaz Demiryolu İşletmesi Ziraat Memurluğu yaptı. Bu tarihte Mentеше (Muğla), 1 Ekim 1918'de Batum Orman Müdürü oldu. 17 Şubat 1919'da Bursa Ziraat

(*) 11 Haziran 1931'de TBMM Genel Sekreterliğine verdiği kısa hal tercümesinde Adı ve Soyadı hanesine (Mithat Kuzay Demircioğlu) yazmış ise de sonradan DAĞDEMİR Soyadını aldığı saptanmıştır.

Ameliyat Mektebi Müdürlüğüne atandı. 24 Ağustos 1920'de İstanbul Hükümetince görevinden azledilmekle bir süre açıkta kaldı.

6 Kasım 1921'de İstanbul, 1 Nisan 1923'te Bolu Orman Müdürü olarak görevlendirildi. 22 Kasım 1923'te Orman Yüksekokulu Müdürlüğüne getirildi. 1924 Mart başından itibaren Müdürlüğün Rektörlüğe dönüştürülmesinde bu göreve atandı ve ayrıca Orman İktisadiyatı ve Muamelâtı öğretmenliği yaptı. Görevindeki başarısı nedeni ile kendisine "Fahri Müderrislik" unvanı verildi. 20 Nisan 1924'te Orman Genel Müdürlüğüne atandı. Gazi Orman Çiftliğindeki fidanlığın kurulması ve geliştirilmesi hizmetinden dolayı 29 Ocak 1927'de takdirname ile ödüllendirildi. Nisan 1926'da Roma'da toplanan Uluslararası Ormancılık Kongresinde Türkiye Temsilcisi olarak hazır bulundu. 12 Eylül 1927'de Ziraat Vekâleti Teftiş Kurulu Başkanı oldu.

TBMM IV üncü Döneminde 5 Haziran 1931'de yapılan seçimde CHP adayı olarak İstanbul Milletvekilliğine seçildi. 11 Haziranda Meclise katılarak II nci toplantı yılı başından itibaren dönem sonuna kadar Tarım Komisyonunda çalıştı. Ayrıca Memurin Kanunu Tasarısını incelemek üzere III üncü toplantı yılında kurulan geçici komisyonda görev aldı.

V inci Dönem seçimlerinde yeniden İstanbul Milletvekili olarak yasa-ma görevini 26 Mart 1939'a kadar sürdürdü.

Meclisten ayrıldıktan sonra hizmet istemi üzerine 26 Nisan 1939'da Ziraat Vekâleti Mütihassıs Müşavirliğine atandı. 1 Haziran 1940'da Etüd Bürosu Uzmanlığına getirildi. 1 Ocak 1950'de görevden ayrıldı. 5 Ağustos 1959'da İstanbul'da öldü.

Ayşe Kerime Hanım (1892-1952) ile evlenmiş olup, 1956'da **Hüseyin Fehime Kızı** 1935 doğumlu Neriman'ı evlat edinmiştir.

(MEHMET) YAŞAR BEY (YAZICI)
(İSTANBUL)

1314 (1898)'te Tirebolu ilçesinde doğdu. **Yazıcıkızıoğlu Seyit Efendi**'nin oğludur. Annesi **Mevlûde Hanım**dır. İlk öğrenimini İstanbul Kasımpaşa Nümune Mektebinde tamamladıktan sonra iki yıl da Tophane-Fevziye Rüştîyesinde okudu. 1912-1914 arası Kasımpaşa-Bahriye Tersanesinde tesviyeci çırağı olarak çalıştı. 1914-1919 arası Tophane Fabrikasına geçti. Bir yıl İzmir'de ve dokuz yıl Fransa'da bir yat'da, mesleği ile ilgili işlerde çalışarak yurda döndü.

Devlet Denizyolları Fabrikasında Tesviyeci olarak görevde iken TBMM'nin IV üncü Dönem için yapılan seçimlerde CHP'den aday gösterilerek İstanbul Milletvekilliğine seçildi. 4 Mayıs 1931'de Meclise katılarak II nci Toplantı yılı başından itibaren dönem sonuna kadar İktisat Komisyonunda çalıştı. Ayrıca İş Kanunu tasarısını incelemek üzere III üncü Toplantı yılında kurulan geçici komisyonda görev aldı. Genel Kurulda (2) konuşma yaptı.

V inci Dönem seçimlerinde yeniden İstanbul Milletvekilliğine seçilerek yasama görevini 26 Mart 1939 tarihine kadar sürdürdü.

8 Haziran 1944'te Devlet Denizyolları Şehir Hatları İşletmesinde Köprü Atölyesi Teknisyeni olarak yeniden görev aldı. 1 Ocak 1954'te İşletmenin Atölyeler Servisi Şefi oldu. 1 Ocak 1960'ta Gemi Tamir Atölyesi Şefliğine getirildi. 13 Temmuz 1963'te yaş sınırı nedeniyle emekliye ayrıldı. 7 Kasım 1980'de İstanbul'da öldü. Feriköy Mezarlığında toprağa verildi.

Mukaddes Hanım (1911) ile evlenmiş olup, çocuğu yoktu.

(MUSTAFA) SADETTİN (RIZA) BEY (URAZ)
(İSTANBUL)

1310 (1894)'da Çanakkale-Lâpseki ilçesinde doğdu. Hüseyinreisizade-lerden **Mehmet Rıza Efen**'nin oğludur. Annesi **Rahmiye Hanım**dır. İlk ve orta öğrenimini memleketinde tamamladıktan sonra 4 Ocak 1910'da Çarlık Nahiyesi Tahrirat Kâtibi olarak Devlet hizmetine girdi. 13 Mayıs 1910'da Ziraat Bankasına Lâpseki memur yardımcısı oldu. 30 Mart 1911'de Bankanın İstanbul ve Yöresi Şubesinde 3 üncü kayıt memuru olarak görevlendirildi. 21 Temmuz 1913'te İnegöl Sandığı memurluğuna getirildi. 19 Mayıs 1914'te Merkez Memurin şubesinde görev aldı. 27 Haziran 1914'te Ankara İl Müfettiş Yardımcılığına atandı. 4 Ocak 1915'te istifa ederek bankadan ayrıldı. Bir süre ticaret şirketlerinde muhasebecilik ve yöneticilik, sonra da ticaret yaptı.

1927'de CHP'nden politikaya girerek İstanbul İl Genel Meclis Üyeliğine seçildi. TBMM'nin IV üncü Dönemi için yapılan genel seçimden sonra istifa, ya da iki yerden seçilenlerden boşalan milletvekillikleri için 3 Ha-

ziran 1931'de yapılan seçimde CHP adayı olarak İstanbul Milletvekilliğine seçildi. 11 Haziran 1931'de Meclise katılarak dönem boyunca Bütçe Komisyonunda çalıştı. Genel Kurul'da çeşitli konularda (9) konuşma yaptı.

V inci ve VI ncı Dönemlerde de İstanbul Milletvekilliğine seçilerek yasaama görevini ölümüne kadar sürdürdü. 2 Şubat 1943'te İstanbul'da öldü.

Emine Perihan Hanım (1912) ile evlenmiş olup, **Suna** (1933)'nın babasıdır.

ZİYA BEY (KARAMURSAL)
(İSTANBUL)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem İstanbul Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

IV üncü dönemde istifa eden ya da iki yerden seçilmeleri dolayısıyla boşalan milletvekillikleri içinde yapılan ilk ara seçimde CHP adayı olarak seçilmiş, 11 Haziran 1931'de Meclise katılmıştır. I inci toplantı yılında Maliye Komisyonunda Kâtip, II nci, VI nci toplantı yıllarında Dilekçe Komisyonunda Sözcü olarak çalışmıştır. Genel Kurul'da çeşitli konularda (7) konuşma yapmıştır.

İZMİR

(AHMET) HAMDİ BEY (AKSOY)
(İZMİR)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Ertuğrul Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katıldı. Millî Eğitim komisyonunda çalıştı. III üncü toplantı yılında ayrıca İş Kanunu tasarısı için kurulan özel komisyonda üye olarak bulundu.

(AHMET) TEVFİK RÜŞTÜ BEY (ARAS)
(İZMİR)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Mentеше Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, 4 Mart 1925'de III üncü İsmet Paşa Hükümetinde atanmış olduğu Hariciye Vekilliğini bu dönem süresince de korumuştur. Genel Kurul'da özellikle dış ilişkiler üzerinde (19) konuşma yapmıştır.

Dönem içinde görüşmelerde bulunmak üzere Cenevre, Tahran, Moskova, Roma, Londra ve Sofya'ya gitmiş, 16 Haziran 1933'de Londra'da açılan "Dünya İktisat kongresi"nde bir konuşma yapmıştır.

HALİL BEY (MENTEŞE)
(İZMİR)

1290 (1874)'da Muğla-Milâs İlçesinde doğdu. Kadızade **Salih Efendi**'nin oğludur. İlk ve orta öğrenimini İzmir'de yaparak 1891'de İzmir idadisinden mezun oldu Ziraat öğrenimi yapmak üzere İstanbul'a gelip Halkalı Ziraat Yüksekokuluna girdi ise de sonradan vazgeçerek İzmir'e dönüp Senjozef Fransız Okulunda Fransızcasını ilerletmek istedi. 1892'de tekrar İstanbul'a dönerek Hukuk Mektebine devama başladı. İkinci sınıfında okurken ilerici fikirleri dolayısıyla izlenmekte olduğunun farkına vararak Fransa'ya kaçtı. Öğrenimini Paris Hukuk Fakültesinde tamamladı. Bu arada Paris'te **Ahmet Rıza Beyin** Padişah **Abdülhamit** karşıtı hareketlerine katıldı. "Osmanlı Hürriyet Cemiyeti"nin kurucuları arasında yer aldı. 1898'de yurda dönerek Milâs'taki çiftliğinde tarım ile meşgul oldu.

23 Temmuz 1908'de II nci Meşrutiyetin ilânından sonra Mebusan Meclisi için yapılan seçimlerde Menteşe Milletvekili seçilerek 17 Aralık

1908'de Meclise katıldı. İttihat ve Terakki Fırkası Başkanı **Talât Bey**'in **Hüseyin Hilmi Paşa**'nın 2 nci Sadaretinde İçişleri Bakanlığına atanması üzerine, Meclis Grup Başkanlığına seçildi. **İbrahim Hakkı Paşa** kabinesinde görevini sürdüren **Talât Bey**'in çekilmesi üzerine 19 Şubat 1911'de İçişleri Bakanı oldu. İtalya ile Trablusgarp Savaşının ilânı ile kabinenin 29 Eylül 1911'de istifası üzerine Bakanlık görevi sona erdi. Meclisin Anayasa Komisyonu Başkanlığına getirildi.

Mebusan Meclisinin I inci Dönemi, Padişahın 18 Ocak 1912 tarihli kapatma iradesiyle son bulmakla Ocak sonu/Şubat başında yapılan II nci Dönem seçimlerinde yine Mentеше'den milletvekili oldu. 15 Mayıs 1912'de Meclis Başkanlığına seçildi. 5 Ağustos 1912'de Padişah iradesi ile II nci Dönem çalışmalarına son verilmekle başkanlık görevi de sona erdi.

Meclisin kapatıldığı bu dönemde **Ahmet Muhtar Paşa** kabinesinin eski hükümet üyelerinin de dahil olduğu bazı tutuklamalara girişmesi ile nefisini korumak için Paris'e kaçtı. Ancak 23 Ocak 1913'te Babiâli baskını ile **Mahmut Şevket Paşa**'nın Sadarete getirilmesinden sonra 1913 Şubat ayı içinde yurda döndü. **Mahmut Şevket Paşa**'nın 11 Haziran 1913'te öldürülmesinden sonra kurulan **Sait Halim Paşa** kabinesinde Devlet Şûrası Başkanlığına getirildi.

22 Temmuz 1913'te Edirne'nin geri alınmasından sonra başlayan Osmanlı-Bulgar barış görüşmelerinde **Talât Bey** ve Çürüksulu **Mahmut Paşa** ile birlikte Türk tarafını temsil etti.

20 ay süren bir aradan sonra 1914 Nisanında yapılan Mabusan Meclisi III üncü Dönem seçimlerinde tekrar Mentеше milletvekili oldu. 14 Mayıs 1914'te Meclisin açılışında yeniden başkanlığa seçilmekle Devlet Şûrası Başkanlığından çekildi. II nci Dünya Savaşının patlak vermesiyle seferberlik ile birlikte sıkıyönetim ve moratoryum ilân edilmekle 2 Ağustos 1914'te Meclisin çalışmalarına Kasım başına kadar ara vermesi Padişah tarafından irade edildi. Ağustos ve Eylül ayları içinde Vükelâ Heyeti kararı ile, Bulgaristan ve Romanya ile görüşmelerde bulunmak üzere Sofya ve Bükreş'e gidip döndü.

2-5 Kasım arası Rusya, İngiltere ve Fransa'nın savaş ilânından sonra 14 Aralık 1914'te çalışmalarına başlayan Meclisin 1 Mart 1915'te yeniden tatile girmesinde 18 Martta görüşmelerde bulunmak üzere Alman-

ya'ya gönderildi. Haziran içinde yurda dönüşünden sonra 3 Temmuz 1915'te Bulgaristan ile yapılacak ittifak anlaşması görüşmelerini yürütmekle görevlendirildi. 24 Ekim 1915'te, **Sait Halim Paşa** tarafından yürütülmekte olan Dışişleri Bakanlığına atandı. 4 Şubat 1917'de kurulan **Talât Paşa** Kabinesinde Adalet Bakanı oldu ve ayrıca Şurayı Devlet Başkanlığına vekillik etmesi uygun görüldü. Bu görevi sırasında Şer'iyye Mahkemelerinin Adalet Bakanlığına bağlanmasını gerçekleştirdiği gibi medenî Hukukta ileri bir aşama olan Aile Hukuku Kararnamesini çıkarttı. 11 Mayıs 1918'de Batum'da toplanan Konferansta 3 ncü Ordu Komutanı **Vehip Paşa** ile birlikte Türkiye'yi temsil ederek Azerbaycan, Ermenistan ve Gürcistan ile ayrı ayrı üç barış andlaşması imzaladı.

10 Ekim 1918'de üçüncü kez Mebusan Meclisi Başkanlığına seçildi. I inci Dünya Savaşının sonu olan 30 Ekim 1918 Mondros Ateşkes anlaşmasından sonra **Talât, Enver** ve **Cemal Paşalarla** İttihat ve Terakki ileri gelenlerinin yurt dışına kaçmalarında, 4 Kasımda verilen bir önerge ile **Sait Halim** ve **Talât Paşa** kabineleri üyelerinin "Yüce Divan'a sevki istenmekle, 23 Kasımda soruşturmayı yapan Meclis 5 inci Şubesine çağrılarak sorgusu yapıldı. Ancak 20 Aralık 1918 tarihli irade ile Meclis kapatılmakla ilgililerin durumu hakkında bir karar verilmesi mümkün olmadı.

10 Mart 1919'da, İttihat ve Terakki Fırkasının önde gelen ve kabinelerde görev alan 20 kadar kişi içinde **Damat Ferit** Hükümeti tarafından tutuklanarak önce Polis Müdürlüğünde gözaltına alındı, 18 gün sonra da Harbiye Nezareti Bekirağa Bölüğüne konuldu. 28 Nisanda Örfi Divan-ı Harp'te yargılanmalarına başlandı. Nazırlar genellikle Ermeni soykırımı ile suçlanmaktadır. Yargılama sona ermeden tutuklulardan 67 kişi ile birlikte 28 Mayıs 1919'da İngilizler tarafından Bekirağa bölüğünden alınarak "Princess Ena" gemisi ile Malta Adasına sürgüne gönderildi. Ancak kendisinin de dahil olduğu 12 sürgün, 21 Eylül tarihine kadar, önce Limni Adası Mondros Limanında tutuldu, gerek Mondros ve gerek Malta'da İngiltere hariciye Nâzırı Lord Curzon'a gönderdiği mektuplarda, Türkiye'nin savaş politikasını savundu. Ankara Hükümeti ve **Mustafa Kemal Paşa'nın** girişimi ve baskıları ile 32 sürgün arasında 30 Nisan 1921 günü serbest bırakıldı. Bir süre İtalya ve Almanya'da kaldı ve Zaferden sonra yurda dönerek Milâs'taki çiftliğine çekildi.

Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının kuruluşundan (17 Kasım 1924) sonraki ara seçimde bu partinin İzmir adayı olarak yeniden politikaya

girdi ise de partinin **Şeyh Sait** ayaklanmasında Bakanlar Kurulunca 3 Haziran 1925'te kapatılması üzerine politika ile ilgisini kesti.

TBMM'nin IV ncü Dönemi (1931-1934) için yapılan seçimlerde, bağımsız adaylar için boş bırakılan iki İzmir milletvekilliğinden birine adaylığını koyarak seçilmekle, 4 Mayıs 1931'de Meclise katıldı. Olağanüstü ve I inci toplantı yılında Anayasa Komisyonunda çalıştı. 25 Mayıs 1932'de Parlamentolar Türk Grubunun kurucu üyeleri aarsında yer aldı. II nci Toplantı yılında 7 Kasım 1932'de Dışişleri Komisyonuna seçildi. Bu Komisyondaki çalışmaları dönem sonuna kadar sürdü. 6 Kasım 1933'te İskân Kanunu tasarısını incelemek üzere kurulan özel komisyonda görev aldı. Birkaç yıldan beri hissedilen ekonomik bunalım nedeni ile Gümrük Tarife Kanununda ithalatı kısıtlayıcı değişiklikler yapılması hakkında 5 Aralık 1931'de bir kanun teklifi verdi. Ancak öneriyi inceleyen İktisat, Maliye ve Bütçe komisyonları, 31 Temmuz 1931 gün ve 1873 sayılı Kanunla bu konuda Hükûmete yetki verilmiş olmakla yeni bir kanuna gerek olmadığını belirtmekle 2 Aralık 1933 birleşimindeki görüşmede bu görüş benimsendi. Genel Kurul'da özellikle anayasal konularda bütçe kanunlarının görüşülmesinde iç-dış politika hakkında (44) konuşma yaptı.

V inci, VI ncı ve VII nci dönemlerde de CHP adayı olarak İzmir'den milletvekili seçilerek Parlamento'daki yerini 5 Ağustos 1946'ya kadar korudu. VIII inci Dönem için partisi tarafından aday gösterilmeyince memleketine dönerek tarım ile uğraşısını sürdürdü. Siyasal anılarını 1946 Ekiminde Cumhuriyet Gazetesinde yayımladı. 2 Nisan 1948'de Milâs'ta öldü, aynı yerde toprağa verildi. **Lütfiye Hanım** (1878-1929) ile evlenmiş olup, **Ali Nahit Menteşe** (1902-1976)'nin babası idi.

Anıları ayrıca oğlu tarafından, "Babam **Halil Menteşe**'nin Hayatından Kısa Notlar" adı ile 1950'de Milâs'ta yayımlanmış, Anıların tümü Kasım 1986'da Hürriyet Vakfı tarafından Eski Milletvekili ve Bakan **İsmail Arar**'ın geniş bir giriş yazısıyla "Osmanlı Mebusan Meclisi Reisi **Halil Menteşe**'nin Anıları" adı altında basılmıştır.

(HASAN) HÜSNÜ BEY (KİTAPÇI)
(İZMİR)

1302 (1886)'de Selânik-Yenice Vardar'da doğdu. Ragıpzade **Ali Ragıp Bey**'in oğludur. İlk ve orta öğrenimini İzmir'de tamamladıktan sonra İstanbul Hukuk Mektebine girerek 1909'da diploma aldı. Adliye Nezaretinde çalışmaya istekli olarak 23 Ekim 1909'da Selânik Bidayet Mahkemesi 1 inci Ceza Dairesi Üyeliğine atandı. Kısa bir süre sonra İstinaf Mahkemesi Cünha Dairesi Üyeliğine getirildi. 2 Ekim 1910'da Kosova İstinaf Mahkemesi üyesi oldu. Balkan Savaşında Kosova'nın düşmesi üzerine 14 Aralık 1912'den itibaren açıkta kaldı. 29 Ekim 1913'te İçel Bidayet Mahkemesi Savcılığına atandı ise de gitmeyerek istifa etti ve İzmir'e dönerek ticaret yapmaya başladı.

17 Ekim 1916'da yeniden Adliye hizmetine girerek, işgal tarihi 15 Mayıs 1919'a kadar İzmir'de hâkimlik yaptı. 1919-1931 arası ticaretle meşgul oldu.

TBMM'nin IV ncü Dönemi (1931-1934) için yapılan seçimlerde bağım-

sız aday olarak İzmir Milletvekili seçildi. 4 Mayıs 1931'de Meclise katıldı. Mecliste Sayıştay Komisyonunda çalıştı.

V inci, VI ncı ve VII nci dönemlerde CHP adayı olarak Muğla'dan milletvekili seçilerek Parlamento'daki yerini 5 Ağustos 1946 tarihine kadar korudu. 24 Kasım 1947'de İzmir'de öldü. 9 Ekim 1925'te **Emine Leman Hanım** (1900-1967) ile evlenmiş olup, çocuğu yok idi.

(HÜSEYİN) VASIF BEY (ÇINAR)
(İZMİR)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Saruhan Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

Seçimi müteakip 4 Mayıs 1931'deki olağanüstü toplantıda Başkanvekilliğine seçilmiş, 1 Kasım 1931'deki ilk toplantı yılının açılmasında yapılan seçimde yerini korumuştur.

Roma Büyükelçiliğine atanması nedeniyle 31 Mayıs 1932'de milletvekilliğinden çekildiğini bildirmiştir. Genel Kurul'a arzı 1.6.1932 Bk. IV üncü Dönem Zabıt Ceridesi : C. 9 - s. 2

Moskova Büyükelçisi iken 2 Haziran 1935'de ölmüştür.

KÂZİM PAŞA (İNANÇ)
(İZMİR)

1296 (1880)'da Diyarbakır'da doğdu. **Alyanakzade Sefer Bey**'in oğludur. İlk ve orta öğrenimini tamamladıktan sonra 15 Mart 1897'de Harbiye Mektebine girdi. 17 Ocak 1900'de Piyade Teğmen rütbesiyle mezun olup Erkânıharbiye (Kurmay) sınıfına ayrıldı. 2 Şubat 1901'de Üsteğmenliğe yükseltildi. 6 Aralık 1902'de Kurmay Yüzbaşı olarak Erkânıharbiye Mektebi (Harp Akademisi)'ni bitirdi. Kurmay stajı için 5 inci Ordu emrine verildi. 23 Şubat 1904'te Genelkurmay 1 inci Şubesine atandı. 9 Mart 1905'te Kd. Yüzbaşı oldu. 14 Haziran 1909'da I inci Ordu emrinde Tabur Komutanlığına getirildi 14 Haziranda rütbesi Binbaşılığa yükseltildi.

20 Mart 1911'de mesleki bilgisini geliştirmek üzere Almanya'ya gönderildi. Bir yıl Alman Ordusunda eğitim gördükten sonra yurda dönüşünde 26 Mart 1912'de Genelkurmay 3 üncü Şubeye atandı. 29 Eylül 1912'de XV nci Kolordu 1 inci Şube Müdürü oldu. Balkan Savaşında ayrıca, Doğu Rumeli Ordusu 3 üncü Şube ve Genel Karargâh 2 nci Şube

Müdürü olarak bulundu. 10 Ağustos 1913'te Roma Askeri Ateşeliğine getirildi. 3 Ağustos 1914'te I inci Dünya Savaşının çıkması üzerine yurda çağrılarak I inci Ordu Haberalma Şubesi, sonra da Harekât Şubesi Müdürü olarak görevlendirildi. 12 Şubat 1915'te Ordu K. Kurmay Başkanı oldu ve rütbesi Yarbaylığa yükseltildi.

14 Aralık 1915'te Albaylığa yükseltilerek görevini sürdürdü. 12 Haziran 1917'de Yıldırım Ordular Grubu Kurmay Başkanlığına getirildi. 1 Mart 1918'de Mirliya (Tümgeneral) lığa yükseltildi. 5 Kasım 1918'de Genelkurmay II nci Başkanı oldu. 11 Nisan 1920'de görevinden azledilerek açığa alındı.

27 Haziran 1920'de milli mücadeleye katılmak için Ankara'ya geldi. TBMM Hükümetince batı cephesi bölgesinde güvenlik, asayiş ve haberalma işlerini yürütmekle görevlendirildi. 12 Kasım 1920'de Millî Mudafaa Vekâleti Müsteşarı oldu. 8 Ağustos 1921'de Başkomutanlık Kalemi Başkanlığına getirildi.

21 Mart 1922'de VI ncı kolordu Komutanı olarak Dumlupınar Meydan Savaşına katıldı. 4 Ekim 1924'te Ferik (Korgeneral) lığe yükseltilerek IX uncu Kolordu Komutanlığına atandı. 31 Ekimde de 3 üncü Ordu Komutanı oldu.

20 Haziran 1925'te özür bildirerek görevinden çekildi. 22 Ağustos 1926'da Samsun Vâliliğine atandı. Bu görevde iken askerlik ve memuriyetten birini tercih etmesi istenmesi üzerine vâliliği tercih etmekle 21 Ekim 1928'de askerlikten emekliye ayrıldı. Samsun Vâliliği görevini sürdürdüğü sırada bir soruşturma nedeni ile lüzum görülmesi üzerine 30 Kasım 1930'da vekâlet emrine alındı. 25 Şubat 1931'de de tasfiyeye tâbi tutuldu. Ancak tasfiye kararı Devlet Şûrasınca 12 Kasım 1932'de kaldırıldı.

TBMM'nin IV üncü Döneminde İzmir Milletvekili **Vasıf Beyin** Roma Büyükelçiliğine atanarak çekilmesi üzerine boşalan yere 5 Aralık 1932'de yapılan ara seçimde seçilmekle 22 Aralık 1932'de Meclise katıldı. Mecliste III üncü ve IV üncü toplantı yıllarında Bütçe Komisyonunda çalıştı. Genel Kurulda Millî Mudafaaya ilişkin konularda ve bütçe görüşmelerinde (16) konuşma yaptı.

V inci Dönemde 8 Şubat 1935'te yeniden İzmir Milletvekilliğine seçil-

di. Dönem içinde 21 Eylül 1938'de öldü. İstanbul-Edirnekapı Şehitliğin-
de toprağa verildi. Naaşı, 6 Kasım 1981 gün ve 2549 sayılı Devlet Mezar-
lığı Kanununun geçici 1 inci maddesi gereğince 25 Ekim 1988'de Anka-
ra-Devlet Mezarlığına nakledildi.

Fatma İsmet (1886-1958) ve boşanması ile **Hava Semiha** (1904-?)
Hanımlarla evlenmiş olup, ilk eşinden **Fatma Neyran** (YETMEN) (1907-
1974) adında bir kızı olmuştur.

MAHMUT CELÂL BEY (BAYAR)
(İZMİR)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Saruhan Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmıştır. 8 Eylül 1932'de İktisat Vekâletinden istifa eden **Mustafa Şeref Bey** (Burdur) yerine 9 Eylül'de İktisat Vekili atanmış olup IV üncü dönem süresince yerini korumuştur. Bakan atanmadan önce olağanüstü ve I inci toplantı yılında Dışişleri komisyonunda çalışmıştır. Bakan olarak Genel Kurul'daki konuşma sayısı (15) dir.

MAHMUT ESAT BEY (BOZKURT)
(İZMİR)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem İzmir Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Anayasa Komisyonunda çalışmıştır. Basın suçlarından hükümlü olanlarla, tâkibat yapılanların affı hakkındaki Kanun önerisi, Cumhuriyetin 10 uncu yıldönümü dolayısıyla kabul edilen 2330 sayılı Af Kanununda yer almıştır. Genel Kurul'da, Ceza Muhakemeleri Usulü ve İcra ve İflâs Kanunlarında değişiklik yapılmasına dair Kanunların görüşülmesinde iki konuşma yapmıştır.

MEHMET SADETTİN BEY (EPİKMEN)
(İZMİR)

1310 (1894)'te İzmir'de doğdu. **Ekremzade Ahmet Şakir Bey**'in oğludur. İlk ve orta öğrenimini İzmir'de tamamladıktan sonra 1913'te Macaristan'a giderek Budapeşte "Jozef Üniversitesi" Mühendislik bölümüne kaydoldu. Ancak I inci Dünya Savaşının çıkması üzerine yurda dönerek Tophane fabrikasında askerlik görevini yerine getirdi. Mütarekeden sonra öğrenimini tamamlamak üzere tekrar Macaristan'a gitti. 16 Nisan 1924'te Makine Mühendisliği diploması aldı. Budapeşte'de bulunduğu millî mücadele yıllarında Yunanlıların Avrupa'da Türkler aleyhine propagandalarına karşı Macar gazetelerinde Türk dâvasını anlatan yazılar yazdı.

Yurda dönünce İzmir'de bir tarım aletleri ve makine fabrikası kurdu. Bu şekilde ilk kez yerli pulluk yapımını gerçekleştirdi.

TBMM'nin IV üncü Dönem (1931-1934) seçimlerinde CHP adayı olarak İzmir milletvekilliğine seçildi. 4 Mayıs 1931'de Meclise katılarak dö-

nem sonuna kadar İktisat Komisyonunda çalıştı. III üncü toplantı yılında Muamele Vergisi Kanunu tasarısı için kurulan geçici komisyonda görev aldı.

V inci, VI ncı ve VII nci dönemleride yine İzmir'den milletvekili seçilerek TBMM'ndeki yerini 5 Ağustos 1946'ya kadar korudu. Dönem sonu İzmir'e döndüğünde "Bilumum Motorlar, Profil Demirleri v.s. İthalatı, Top-tan ve Perakende Dahili Ticareti" adı altında 2 Mayıs 1947 tarihinde kurmuş olduğu firma ile ölümüne kadar ticaret yaşamını sürdürdü.

7 Aralık 1963'te İzmir'de öldü. Balçova Kabristanında toprağa verildi. **Reşide H.** (1915) ile evlenmiş olup 29 Mayıs 1963'te **Figen Müzeyyen Anafarta** (1950)'yı evlât edinmiştir.

(MEHMET) ŞÜKRÜ BEY (SARAÇOĞLU)
(İZMİR)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem İzmir Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmıştır. II nci toplantı yılında 7 Kasım 1932'de Dışişleri Komisyonuna seçilmiştir. 25 Mayıs 1933'de istifa eden **Yusuf Kemal Bey** (Sinop) yerine Adliye Vekilliğine atanmış, dönem sonuna kadar yerini korumuştur. Genel Kurul'da Osmanlı borçları, Osmanlı Bankası, İstanbul Rıhtım Şirketinin satın alınması ve başka iki kanun tasarılarının görüşülmesinde beş konuşma yapmıştır.

(MUSTAFA) KÂMİL BEY (DURSUN)
(İZMİR)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem İzmir Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katıldı. Dönem sonuna kadar Maliye Komisyonu üyesi olarak çalıştı. Ayrıca 2 Aralık 1933'de İskân Kanunu, 13 Aralık 1933'de Memurin Kanunu ve 3 Nisan 1934'de Belediye Kanunu tasarılarını görüşmek üzere geçici komisyonlarda görev aldı. Genel Kurul'da çeşitli konularda (12) konuşma yaptı. Cumhurbaşkanının İzmir'e gelmekte olan heykellerinin gümrük resmi ve muamele vergisinden muaf tutulması hakkında üç arkadaşı ile birlikte yaptıkları öneri, 4 Ocak 1932'de 1916 sayı ile kanunlaştı.

MUSTAFA RAHMÎ BEY (KÖKEN)
(İZMİR)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem İzmir Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, 10 Mayıs 1931'de seçildiği İktisat Komisyonu Başkanlığını I inci ve II nci toplantı yıllarında tekrar seçilmek suretiyle korumuştur. III üncü toplantı yılında 9 Kasım 1933'de Tarım Komisyonu Başkanlığına seçilmiş, IV üncü yılda da bu görevi sürdürmüştür. Genel Kurul'da dört kez söz almıştır.

KARS

FAİK BEY (BERMEK)
(KARS)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Kars Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, II nci, III üncü ve IV üncü toplantı yıllarında Millî Savunma Komisyonunda çalışmıştır.

(MEHMET) BAHA (ETTİN) TALİ ALİ BEY (ÖNGÖREN)
(KARS)

Özgeçmiş için bakınız :

III üncü Dönem Kars Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, olağanüstü toplantıda 9 Mayıs 1931'de İçişleri Komisyonuna seçilmiştir. I inci ve II nci toplantı yıllarında da bu komisyonda çalışmış, III üncü ve IV üncü toplantı yıllarında Bayındırlık Komisyonunda görev almıştır. III üncü toplantı yılında ayrıca Vilâyetler İdaresi Kanunu için kurulan geçici komisyonda bulunmuştur.

MEHMET NAZİF BEY (SİREL)
(KARS)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Zonguldak Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, olağanüstü toplantı ve I inci toplantı yılında Adalet, II nci, III üncü toplantı yıllarında Adalet ve Adalet ve Anayasa, IV üncüde Adalet Komisyonunda çalışmıştır.

MUHİTTİN PAŞA (AKYÜZ)
(KARS)

1286 (1870)'de İstanbul-Fındıklı'da doğdu. Edirne Evkaf muhasebecisi **Mehmet Şevki Bey**in oğludur. İlk ve orta öğrenimini tamamladıktan sonra 18 Ağustos 1885'te Harbiye Mektebine girerek 31 Mayıs 1888'de Piyade Teğmen rütbesiyle mezun oldu. 28 inci alayda görevlendirildi. 8 Ekim 1888'de Harbiye Mektebi Askeri Coğrafya Öğretmen Yardımcılığına atandı. 6 Ocak 1891'de Üsteğmen, 8 Aralık 1893'te Yüzbaşı, 14 Mart 1896'da Kd. Yüzbaşılığa yükseltildi. 1897 Yunan Savaşına katıldı. Savaşın sona ermesi ile öğretmenlik görevine döndü. 26 Aralık 1898'de Binbaşı ve 21 Temmuz 1902'de Yarbay oldu. Öğretmenliğini sürdürdüğü sırada 17 Mart 1905'te öğrencilere Padişah **Abdülhamit** aleyhinde telkinlerde bulunduğu ihbar edilmekle Taşkışla Harp Divanında yapılan yargılaması sonunda askerlikten tard ve rütbeleri alınmak suretiyle Diyarbakır'a sürgün edildi. Bir süre sonra sürgün yeri Erzurum ve Erzincan olarak değiştirildi.

23 Temmuz 1908'de II nci Meşrutiyetin ilânından sonra 10 Eylül 1908'deki af kararı ile rütbesi geri verilerek 1 inci Ordu açığına atandı. 30 Ekim 1908'den itibaren bir süre Bahriye Mektebi Müdürlüğü ve Harbiye Nezareti Piyade Dairesi Şube Müdürlüğü yaptı. 22 Mart 1909'da **Mahmut Paşa**'nın Yaveri oldu. 6 Eylül 1909'da Beyoğlu Mutasarrıflığına getirildi. 8 Ağustos 1912'de Harbiye Nezareti Muhakema Dairesinde görevlendirildi.

7 Ekim 1912'de 4 üncü Tümen 11 inci Alay Komutanı olarak Balkan Savaşına katıldı. Bir süre Tümen Komutan Vekilliği yaptı. 31 Ağustos 1913'te Albaylığa yükselterek Asir Mutasarrıflığını yürütmek üzere Asir Tümeni Komutanlığına atandı. 13 Aralık 1916'da Mirliya (Tümgeneral)'liğe yükseltildi. 6 Nisan 1918'de Hicaz Kolordusu Komutanlığına getirildi. Savaş sırasında 21 Şubat 1919'da İngilizler tarafından esir edilerek Mısır'a götürüldü. 21 Eylül 1919'da serbest bırakılınca bir süre izin aldı.

1 Eylül 1920'de millî mücadeleye katılmak üzere İstanbul'dan ayrıldı. 21 Eylül 1920'de Kolordu Komutanı yetkisi ile Kastamonu ve Bolu, Adana'nın Fransızlardan geri alınmasında, 1 Kasım 1921'de Adana ve yöresi komutanı olarak görevlendirildi. 7 Ekim 1922'de Tahran Büyükelçiliğine atandı. 16 Mart 1926'da Kahire Büyükelçiliğine getirildi. 24 Eylül 1928'de askerlikten ayrılarak Dışişleri Bakanlığı kadrosuna geçti.

TBMM'nin IV üncü Dönemi (1931-1934) için yapılan seçimlerde Kars Milletvekilliğine seçilerek 1 Haziran 1931'de Meclise katıldı. Olağanüstü toplantıda ve I inci toplantı yılında Millî Savunma ve Anayasa Komisyonlarında çalıştı. I inci yılda Millî Savunma Komisyonunun sözcülüğünü yaptı. Sonraki yıllarda üye olarak görevini sürdürdü. Genel Kurul'da dört konuşma yaptı.

V inci ve VI ncı dönemlerde de Kars'tan Milletvekili seçilerek yasama görevini ölümüne kadar sürdürdü. VI ncı Dönem içinde 11 Kasım 1940'ta Ankara'da öldü. Hava Şehitliğinde toprağa verildi.

Fatma Mediha Hanımla (1878-1947) ile evlenmiş olup, **Mehmet Ziyaettin** (1897-1928), **Hasan Nurettin** (1903-1964) ve **Ali Seyfettin** (1911-1967)'in babası idi.

ÖMER LÜTFİ BEY (KÜNTAY)
(KARS)

1304 (1888)'de (*) Artvin'in Oruçlu Köyünde doğdu. Hocaoglu **Kâmil Efendinin** oğludur. 1893'te ailenin Selânik'e göç etmesiyle ilk ve orta öğrenimini tamamladı. 20 Temmuz 1903'te aday memur olarak Yakova ilçesi bidayet mahkemesi kaleminde görevlendirildi. 22 Şubat 1904'te İlçe Tahrirat Kalemi Kâtipliğine vekil olarak, 1 Nisanda da asaleten atandı. 17 Ağustosta Kosova ili İstinaf Mahkemesi Ceza Dairesi Zabıt Kâtipliğine getirildi. 28 Ekim 1908'de istifa ederek Selânik Hukuk Mektebine devama başladı. Ancak okulu tamamlamadan ayrılarak 25 Eylül 1910'da İstinaf Mahkemesi Zabıt Kısmı Mülâzımı olarak görev aldı. 3 Ocak 1911'de yeniden istifa ile İstanbul Darülfunun Hukuk Şubesine girdi. 1918-1919 ders yılında diploma aldı. Bu arada çeşitli okullarda öğretmenlik ve yöneticilik yaptı.

(*) Artvin'deki nüfus kaydında bu tarih belirtilmekle beraber memuriyet sicil dosyasındaki eski harfli hal terciimesinde (1296) tarihinde doğmuş olduğu yazılmıştır.

27 Eylül 1920'de Elviye-i Selâse-Kars, Ardahan, Artvin-Maarif Müfettişliğine atandı. Bu toprakların Gürcüler ve Ermeniler tarafından işgale uğraması üzerine 1 Mart 1921'de görevi sona erdi.

Bölgenin Ana Vatana katılmasından sonra 1922'den itibaren Artvin'de Avukatlık yapmaya başladı. İl Genel Meclisinde ve Daimi Encümeninde üyelik yaptı. Türkocağı ve Kızılay gibi kültür ve hayır derneklerinde çalıştı.

TBMM'nin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde Kars Milletvekili olarak 4 Mayıs 1931'de Meclise katıldı. II nci ve III üncü toplantı yıllarında Tarım Komisyonunda çalıştı. 26 Aralık 1933'te İskân Kanunu tasarı- sı için kurulan geçici komisyona seçildi. Genel Kurul'da yerel sorunlarla ilgili olarak (16) konuşma yaptı.

V inci ve VI ncı dönemlerde de yeniden Kars Milletvekili seçilerek yasa- ma görevini 3 Nisan 1939 tarihine kadar sürdürdü.

Dönem sonu Mudanya-Tirilye'de yerleşerek çiftçilik ile yaşamını sür- dürdü. 21 Eylül 1951'de İstanbul'da öldü. Edirnekapı Şehitliğinde topra- ğa verildi.

Aliye Hanım (1899-1958) ile evlenmiş olup, **İsmet Temoçin** (1923-1974), **Doğan Cengiz** (1927-1987), **Uğul** (1939) ve **Çankaya** (1932)'nin babasıdır.

KASTAMONU

AHMET MUHTAR BEY
(KASTAMONU)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem İstanbul Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Ara seçimde 14 Mart 1934'te seçilmiş, 25 Mart 1934'te Meclise katılmıştır.

3 Temmuz 1934'te Ankara Nümune Hastahanesinde zatürriyeden öldüğü Başbakanlığın 5 Temmuz 1934 tarih ve Yazı İşleri 6/2198 sayılı yazısı ile bildirilmiştir.

ALİ RIZA BEY (DİREKOĞLU)
(KASTAMONU)

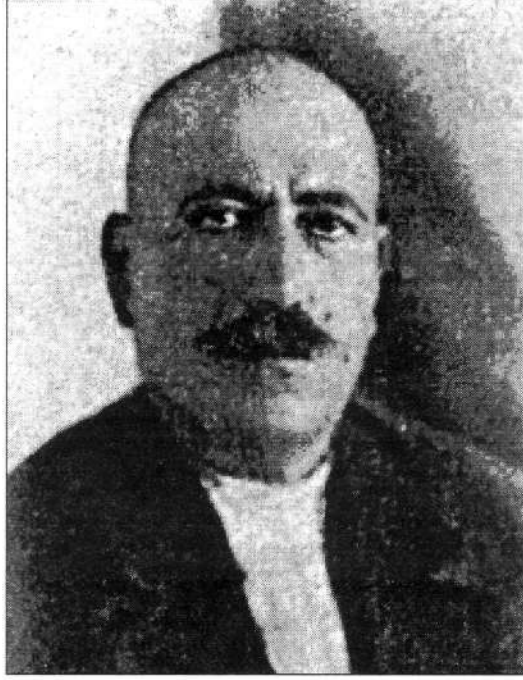
Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Kastamonu Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Millî Savunma Komisyonunda çalışmıştır. Genel Kurul'da iki kez söz alarak konuşmuştur.

IV-V inci Dönem arası 29 Ocak 1935'te vefat etmiştir.

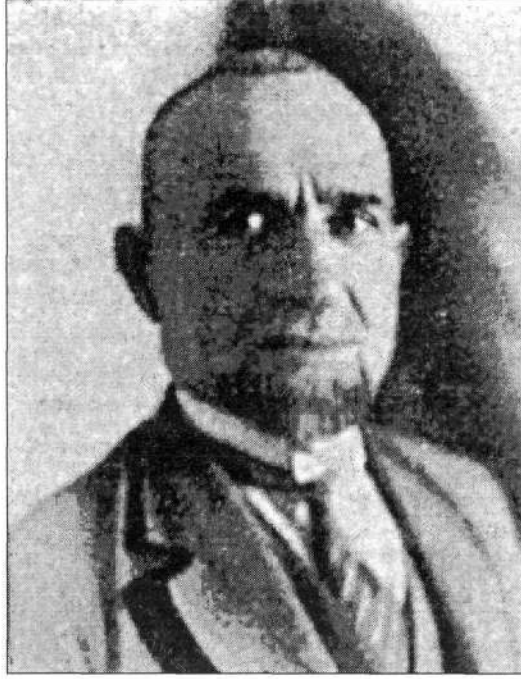
HALİL BEY (TEKŞEN)
(KASTAMONU)

1289 (1873)'da Kastamonu-Azdavay İlçesinin Samancı Köyünde doğdu. **Tekkenişinzade Mehmet Efendinin** oğludur. İlk ve orta öğrenimini Daday İptidai Mektebi ve Rüştîyesinde tamamladıktan sonra 1890'da asker oldu. Orduda kalarak Küçüksabay olarak eğitim gördü. Başçavuşluğa kadar yükseldi. Cide redif taburu ile 1897 Yunan Savaşına katıldı. 1897'de terhis olarak memleketine döndü. Köyündeki arazisinde çiftçilikle meşgul oldu.

TBMM'nin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde CHP adayı olarak Kastamonu milletvekili seçildi. 4 Mayıs 1931'de Meclise katıldı. II nci toplantı yılından itibaren Tarım Komisyonunda çalıştı.

Dönem sonu memleketine dönerek tarım ile uğraşısını sürdürdü. 2 Eylül 1947'de öldü. Samancı Köyü mezarlığında toprağa verildi.

Hacca ve ölümü üzerine **Safiye Hanım** ile evlenmiş olup, **Ali** (1901-1925), **Mehmet** (1904-1909), **Şerife** (1909-1925), **Sultan** (1910) **İsmail Hakkı** (1928-1988) ve **Ahmet Mahir**' (1922) in babasıdır.

HASAN FEHMİ BEY (TÜMERKAN)
(KASTAMONU)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Kastamonu Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Olağanüstü toplantı ile I inci ve II nci toplantı yıllarında Dilekçe Komisyonunda çalışmıştır. Gümrük tarifesini ve vergi konularında yaptığı dört kanun teklifinden ikisi 7 Temmuz 1932 ve 20 Mayıs 1933 tarihlerinde 2066 ve 2184 sayılarla kanunlaşmıştır. Dönem içinde Genel Kurul'da beş konuşma yapmıştır.

Karaciğer kanserinden 18 Aralık 1933 tarihinde İstanbulda öldüğü Valiliğin iş'arına atfen İçişleri Bakanlığından bildirilmekle Başbakanlığın 13 Ocak 1934 tarih ve Yazışleri 6/156 sayılı yazısı ile bildirilmiştir. 18 Ocak'da Genel Kurulun bilgisine sunulmuştur.

Bk. IV üncü Dönem Zabıt Ceridesi : C. 19 - S. 73

REFİK BEY (ILGAZ)
(KASTAMONU)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Kastamonu Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Maliye Komisyonunda çalışmıştır.

SUAT BEY, Dr. (SOYER)
(KASTAMONU)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Kastamonu Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonunda çalışmıştır. Beş kanun teklif etmiş, ikisini sonradan geri almıştır. Üç kanun önerisi, Komisyonların olumsuz görüşleri kabul edilerek, red edilmiştir. Genel Kurul'da çeşitli konularda (8) konuşma yapmıştır.

TAHSİN BEY (COŞKAN)
(KASTAMONU)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Yozgat Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca İktisat Komisyonunda çalışmıştır.

VELED BEY (İZBUDAK)
(KASTAMONU)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Kastamonu Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Kütüphane Komisyonunda çalışmıştır.

KAYSERİ

AHMET HİLMİ BEY (KALAÇ)
(KAYSERİ)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Kayseri Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Bütçe Komisyonunda çalışmıştır. Ayrıca Vilayetler İdaresi Kanun Tasarısını görüşmek üzere 25 Kasım 1933'de kurulan geçici komisyonda görev almıştır. Genel Kurul'da çeşitli konularda (3) konuşma yapmıştır.

AHMET TEVFİK BEY (ŞATIR)
(KAYSERİ)

1307 (1891)'de Kayseri-Melikgazi İlçesi, Tavlusun Köyünde doğdu. **Şatırağazade Mehmet Abdullah Efendinin** oğludur. İlk ve orta öğrenimini memleketinde tamamladıktan sonra İstanbul - Vefa İdadisine girerek 1908'de mezun oldu. 1911-1912 ders yılında Darülfünun Hukuk Mektebinden diploma aldı. Bu arada Kasım 1910 - Şubat 1913 arası İstanbul 1 inci Ceza ve 2 nci Hukuk Dairelerinde aday memur olarak çalıştı.

1 Mart 1913'te Adliye Nezareti Özel Kalemine atandı. 4 Mayıs 1913'te Nezaretin Memurin Sicil Kaleminde görevlendirildi. 7 Ağustos 1913'te Keskin İlçesi Bidayet Mahkemesi Savcılığına getirildi. I inci Dünya Savaşı seferberliğinde silâh altına alınarak 21 Eylül 1914'te 24 üncü Fırka Adli Müşavirliğine atandı. 9 Temmuz 1917'de 46 ncı Fırkada görevlendirildi. Savaşa son veren Mondros Ateşkes Anlaşmasından sonra 1 Aralık 1918'de terhis edilmesi üzerine 14 Şubat 1919'da Keskin Bidayet Mahkemesi Başkanlığına atandı. 24 Temmuzda bu görevden çekilerek Kayse-

ri'de avukatlık yapmaya başladı. Ancak 5 Ekim 1920'de Kayseri Bidayet Mahkemesi üyeliğine getirildi. İstiklâl Savaşında 5 Mayıs 1921'de askere alındı ise de 23 Temmuzda terhis edilerek Kayseri İstinaf Mahkemesi üyesi olarak görevlendirildi. 23 Aralık 1922'de İstinaf Savcısı, 1 Mayıs 1924'te Ağır Ceza Savcısı oldu. 24 Aralık 1924'te Kırşehir Ağır Ceza Savcılığına getirildi. 8 Ekim 1925'te sağlık durumundan dolayı bu görevden çekilerek tekrar Kayseri'de avukatlık yapmaya başladı.

TBMM'nin IV üncü Dönem için yapılan seçimde Kayseri İlinde bağımsız adaylar için boş bırakılan iki milletvekilliğinden birine milletvekili seçilerek 4 Mayıs 1931'de Meclise katıldı. Sonradan C.H.P.'ne girdi. Olağanüstü, I-III üncü toplantı yıllarında Dilekçe, IV üncü de Adalet Komisyonunda çalıştı.

Meclisten ayrıldıktan sonra yeniden hizmet isteğinde bulunması üzerine 15 Temmuz 1935'te Adana Savcılığına atandı. 25 Haziran 1947'de Sivas Ağır Ceza Mahkemesi Başkanlığına getirildi. 13 Ocak 1949'da Yozgat Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı oldu. 12 Aralık 1951'de emekliye ayrıldı. 23 Aralık 1952'de Kayseri'de öldü.

Nadire Hanım (1899-1975) ile evlenmiş olup, **Kâmuran** (1921), **Mehmet Tevfik** (1922) ve **Neriman** (1922) ın babasıdır.

(MUSTAFA) REŞİT BEY (ÖZSOY)
(KAYSERİ)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Kayseri Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Olağanüstü toplantı ile I inci yılda Adalet, II nci, III üncü ve IV üncü toplantı yıllarında Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonunda çalışmıştır.

OSMAN BEY (COŞKUN)
(KAYSERİ)

1308 (1892)' de Kayseri-Develi İlçesinde doğdu. **Topalmusaoğullarından Ali Sabri Efendinin** oğludur. İlk ve orta öğrenimini Develi ve Erzin-can'da tamamladıktan sonra 1911'de İstanbul-Vefa İdadisinden mezun oldu. Mülkiye Mektebi son sınıf öğrencisi iken I inci Dünya Savaşı seferberliğinde 7 Ağustos 1914'te yedeksubay adayı olarak silâh altına alındı. Doğu ve Güney cephesindeki savaflara katıldı. Bu arada 5 Nisan 1915'te Asteğmen, 1 Eylül 1916'da Teğmenliğe yükseltildi. Mutarekeden (30 Ekim 1918) sonra Fransızların Güney Bölgesini işgallerinde ulusal güçlerin oluşturduğu direniş hareketinde Kilikya Kuvayı Milliye Komutanı **Kozanoğlu Doğan** (Binbaşı **Kemal Doğan**) **Bey** komutasında Kuzey Cephesi Komutanı olarak özellikle Haçin' (Saimbeyli) in düşmandan kurtarılmasında etkili oldu. Bir süre bu ilçenin Kaymakamlığını yürüttü. Fedakârca hizmetlerinden dolayı İstiklâl Madalyası ile ödüllendirildi. Sağlık durumundan 11 Aralık 1921'de terhis edildi. Bir süre Develi Medresesindeki coğrafya ve matematik öğretmenliğini sürdürdü. 1924'te Develi Bele-

diye Başkanı oldu. İki yıl bu görevde kaldıktan sonra istifa ederek ticaret ile meşgul olmaya başladı.

TBMM'nin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde, Kayseri İlinden bağımsız adaylar için boş bırakılan iki yerden birine milletvekili seçilerek 4 Mayıs 1931'de Meclise katıldı. Sonradan C.H.P. ne girdi. II nci toplantı yılından itibaren Sayıştay Komisyonunda çalıştı.

Meclisten ayrıldıktan sonra bir süre İzmir İncir Üzüm Tarım Satış Kooperatifleri Birliği ve Mersin İthalât ve ihracatçı Birliklerinde (*) görev yaptı. 1 Kasım 1958'de Develi'de öldü.

Neyiretülkbal Hanım ile evlenmiş olup, **Turhan** (1927), **Yıldız** (1934) ve **Ali** (1939) nin babasıdır.

(*) Kızı Yıldız YEĞENAGA'nın biyografi sorularına cevabında belirttiği bu görevleri belgelemek mümkün olamamıştır.

SAÎT (AZMÎ) BEY (FEYZİOĞLU)
(KAYSERİ)

1305 (1889)'te Kayseri'de doğdu. **Hakkı Beyin** oğludur. İlk ve orta öğrenimini Kayseri'de tamamladıktan sonra İstanbul Darülfünunu Hukuk Şubesinde öğrenim görerek 23 Eylül 1912'de "Mektebi Hukuk" tan diploma aldı. Adalet mesleğine girdi. Adliye Nezaretindeki stajından sonra 25 Aralık 1923'te Nusaybin Bidayet Mahkemesi Başkanlığına atandı. 3 Haziran 1914'te Palu İlçesi, 27 Ekim 1915'te Kemah, 12 Mayıs 1917'de Zara Bidayet Mahkemesi Başkanı oldu. Kısa bir süre sonra hâkimlikten istifa suretiyle çekilerek mutareke sırası (30 Ekim 1918) Kayseri'ye döndü ve Avukatlık yapmaya başladı. Mesleğini ölümüne kadar sürdürdü.

Kurtuluş savaşı sırasında Kayseri'de yayımlanan "Misakı Millî" gazetesinin başyazarlığını yaptı. 1922'de "Kızıl Hilâl" adı ile bir dergi çıkardı.

TBMM IV üncü Dönem seçimlerinde Kayseri'den milletvekili seçilerek 4 Mayıs 1931'de Meclise katıldı. Dört toplantı yılında da Adalet Komisyonunda çalıştı. Üçüncü toplantı yılında Belediye, Muamele vergisi, İş ve

Orman Kanunları için kurulan Özel Komisyonlarda görev aldı. Kürsüde (42) konuşma yaparak komisyonda görüşülen tasarılar üzerinde açıklamalarda bulundu.

Dönem sonunda Kayseri'ye dönerek avukatlığa devam etti. Baro Başkanlığına seçildi.

1939'da haftalık "Atayol" gazetesinin başyazarı olarak bu gazetede meslekî ve siyasî yazılar yazdı.

VIII inci Dönemde yeniden Kayseri Milletvekili oldu. 5 Ağustos 1946'da Meclise katıldı. Dönem sona ermeden 22 Şubat 1950'de Kayseri'de öldü. **Neyyire Hanım** ile evlenmiş olup, **Oğuz Alp** (1913), **Turgut** (1925), **Turhan** (1922-1988), **Yavuz** (1927), **Ümit' (ÜÇÖK)** (1936) in babasıdır. Oğullarından **Turhan Feyzioğlu**, Sivas XI inci, Kayseri XII-XVI ncı dönem milletvekili olarak Parlamentoda bulunmuş, Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığı ve Millî Eğitim Bakanlığı yapmıştır.

KIRKLARELİ

FUAT BEY Dr. (UMAY)
(KIRKLARELİ)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Bolu Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Anayasa Komisyonunda çalışmıştır. Genel Kurul'da Sayıştay raporları ve kazanç vergisi üzerine iki konuşma yapmıştır.

MEHMET NAHİT BEY (KERVAN)
(KIRKLARELİ)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Kırklareli Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Bütçe Komisyonunda çalışmıştır.

ŞEVKET BEY (ÖDÜL)
(KIRKLARELİ)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Kırklareli Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Bütçe Komisyonunda çalışmıştır. Genel Kurul'da Vakıflar Genel Müdürlüğü 1931 bütçesi üzerinde olarak bir kez konuşmuştur.

KIRŞEHİR

(AHMET) HAZIM BEY (BÖREKÇİ)
(KIRŞEHİR)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Kırşehir Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Sayıştay Komisyonunda çalışmıştır. 10 Kasım 1934'de Komisyonun Sözcülüğüne seçilmiştir.

LÜTFİ MÜFİT BEY (ÖZDEŞ)
(KIRŞEHİR)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Kırşehir Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Millî Savunma Komisyonunda çalışmıştır. Genel Kurul'da Soyadı Kanununun görüşülmesinde bir konuşma yapmıştır.

SERDAR (AHMET) BEY (TANRISEVER)
(KIRŞEHİR)

1 Mart 1317 (1901)'de Kırşehir'de doğdu. **Ahmetoğlu Mustafa Beyin** oğludur. İlk ve orta öğrenimini Kırşehir İdadisi ve Bursa Ziraat Ameliyat Mektebinde tamamladıktan sonra öğretmenliği yeğlemesiyle 7 Mart 1920'de Kırşehir Darüleytam (Yetimler Okulu) öğretmenliğine atandı. 1920-1924 arası Başköy, Yenice, Kayabaşı ve Kale İlk okullarında öğretmenlik ve Başöğretmenlik yaptı. 19 Eylül 1924'te dört ay için askere alındı. Terhisinden sonra 5 Şubat 1925'te Kırşehir-Dinekbağı İlk Okulu Başöğretmenliğine getirildi. Bu görevde iken Konya Erkek Öğretmen Okulunda açılan ve yedi hafta süren uygulama kursuna katıldı. 1925-1930 arası Merkez, Aşıkpasha ve Namık Kemal İlk okullarında Başöğretmen olarak görevlendirildi.

TBMM'nin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde Kırşehir milletvekili olarak 4 Mayıs 1931'de Meclise katıldı. II nci toplantı yılından itibaren Gümrük Tekel Komisyonunda çalıştı. 5 Nisan 1934'te Belediye Ka-

nunu tasarısını görüşmek üzere kurulan geçici komisyona seçildi. İlk okul öğretmenlerine tatil zamanlarında tarım kursları açılması için bir kanun önerdi, ancak öneri kanunlaşmadı.

Dönem sonu Meclisten ayrılınca 13 Mart 1935'te Toprak Mahsulleri Ofisinde eksper olarak görev aldı. 1935-1941 arası çeşitli görevlerde bulundu. 14 Kasım 1941'de Ankara Bölge Amirliğine atandı. Şef eksperlik yaptı. 27 Şubat 1945'te Samsun Şubesi Şefi oldu. 2 Mart 1951'de bu görevden emekliye ayrıldı. Ankara-Mamak'ta yerleşti. Sonra da çocuklarının tahsili nedeni ile İstanbul'a taşındı. 9 Ağustos 1977'de Kadıköy-Kuyubaşı'ndaki evinde öldü.

Kadın Hanım (1901-1975) ile evlenmiş olup **Nezihe** (1926), **Yaşar** (1927-1940), **Mediha** (1932) ve **Sevim** (1933) in babasıdır.

KOCAELİ

ALİ BEY (DİKMEN)
(KOCAELİ)

1291 (1875)'de halen Gürcistan sınırları içindeki Batum'da doğdu. **Şirinzade Hüseyin Beyin** oğludur. Annesi **Sultan Hanımdır**. İlk ve orta öğrenimini İstanbul Darüşşefaka (Lisesi) da tamamlayarak 1896'da diploma aldı. 3 Mart 1896'da Rüsumat (Gümrük) Emaneti'nde kâtip olarak devlet hizmetine girdi. 30 Eylül 1905'te istifa ederek Adapazarı Azınlık Okulları öğretmenliğine, 8 Eylül 1910'da İzmit İlk Öğretim Okulu öğretmenliğine atandı. 23 Eylül 1913'te Vakıf İlim Kurulları Müdürlüğü Mümeyyizi oldu. 18 Ekim 1914'te Evkaf Nezareti İlim Kurumları Müdür Muavinliğine getirildi. Bu görevde iken İstanbul Mebusan Meclisinin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde İzmit'ten milletvekili seçilerek 12 Ocak 1920'de Meclise katıldı. 18 Mart 1920'de Meclisin kapatılması ile iki dönem İstanbul Genel Meclisi Üyeliğinde bulundu.

Zaferden sonra İzmit'e dönerek Kullar Köyündeki çiftliğinde tarım ile meşgul oldu.

TBMM IV üncü Dönemi için 24 Nisan 1931'de yapılan seçimlerde Kocaeli seçim çevresinde bağımsız adaylar için boş bırakılan iki yerden birine adaylığını koyarak milletvekili seçildi. 4 Mayıs 1931'de Meclise katıldı. Olağanüstü ve I inci toplantı yılında Maliye, II nci toplantı yılında Gümrük ve Tekel (Kâtip), III üncüde Tarım ve IV üncü yılda Tarım ve Gümrük - Tekel komisyonlarında çalıştı. Dönem içinde C.H.P.'ne girdi.

V, VI, VII ve VIII inci dönemlerde de Kocaeli'den milletvekili seçilmek suretiyle TBMM'ndeki yerini 14 Mayıs 1950'ye kadar korudu.

Meclisten ayrıldıktan sonra İzmit'teki çiftliğinde tarım ile uğraşısını sürdürdü. Bu arada çiftliğinin 24 hektar, 9 936 m²'lik bölümünü "Meyve Fidanlığı ve Üretim Çiftliği" adı ile bir müessese kurmak kaydı ile Kocaeli Özel İdaresine bağışladı. Geri kalan bölümünü de 1955'te kardeşi ve kardeş çocuklarına devrederek İstanbul'a yerleşti. 1959'da (*) Şişli'deki evinde öldü. Hiç evlenmemiştir.

(*) Nüfus kaydında Sağ olarak gözlükte olup 1957'de öldüğü yeğeni tarafından ifade edilmiş, emekli aylığını almakta olduğu İstanbul - Adalar Malmüdürlüğü ise 1 Mart 1959'dan itibaren aylığını almadığını belirtmekle bu kayıt geçerli sayılmıştır.

(HÜSEYİN) SIRRI BEY (BELLİOĞLU)
(KOCAELİ)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem İzmit Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Bağımsız olarak adaylığını koyup seçilmiş, 4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış. Dönem boyunca Sayıştay Komisyonunda çalıştı. Genel Kurul'da, özellikle bütçeler, dış ilişkiler, malî ve ekonomik konular üzerinde (85) konuşma yapmıştır.

İBRAHİM SÜREYYA BEY (YİĞİT)
(KOCAELİ)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Saruhan Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Dışişleri Komisyonunda çalışmıştır. Ayrıca Belediye Kanunu tasarısını incelemek üzere 9 Nisan 1934'te kurulan geçici komisyonda görev almıştır. Atatürk soyadının eklemeler yapılmak suretiyle kimse tarafından alınamayacağı hakkında kanun önermiş ve Genel Kurul'da görüşülmesinde bir konuşma yapmıştır.

KEMALETTİN BEY (OLPAK)
(KOCAELİ)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Kocaeli Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Olağanüstü toplantıda Dilekçe Komisyonuna ayrılarak 11 Mayıs 1931'de Komisyonun Başkanlığına seçilmiştir. Öteki toplantı yıllarında bu komisyonda üye olarak çalışmıştır.

(MEHMET) RAGIP BEY (AKÇA)
(KOCAELİ)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Kocaeli Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Adalet Komisyonunda çalışmıştır. Ayrıca Belediye ve Memurin Kanun tasarılarını incelemek üzere 7 Nisan 1933 ve 18 Aralık 1933 tarihlerinde kurulan geçici komisyonlarda görev almıştır.

(MEHMET) SELÂHATTİN BEY (YARGI)
(KOCAELİ)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Kocaeli Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Adalet Komisyonu-na seçilerek bu Komisyonun sözcülüğünü yapmıştır. Ayrıca Orman Kanunu tasarısı için 7 Aralık 1933'de kurulan geçici komisyonda görev almıştır. Genel Kurul'da (70) kez söz alarak, özellikle sözcülüğünü yaptığı kanun tasarılarının görüşülmesinde açıklayıcı konuşmalar yapmıştır.

(REŞİT) SAFFET BEY (ATABİNEN)
(KOCAELİ)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Kocaeli Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Olağanüstü toplantı ile I, III ve IV üncü toplantı yıllarında Dışişleri, II nci de Sayıştay Komisyonunda çalışmıştır. Ayrıca 6 Kasım 1933'de İskân Kanunu tasarısı için kurulan geçici komisyonda görev almıştır.

KONYA

AHMET HAMDİ BEY (DİKMEN)
(KONYA)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Konya Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Olağanüstü ve I inci toplantı yılında İktisat, III - IV üncü yıllarda Tarım Komisyonunda çalışmıştır. Genel Kurul'da, İcra ve İflas Kanununda yapılacak değişiklik tasarısının görüşülmesinde bir konuşması vardır.

(AHMET) KEMAL ZAİM BEY (SUNEL)
(KONYA)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Konya Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Olağanüstü, I inci ve II nci toplantı yıllarında Bütçe Komisyonu Sözcülüğünü yapmıştır. Genel Kurulda, Komisyonun incelediği hemen her konuda açıklayıcı olarak (61) konuşması vardır.

T.C. Ziraat Bankası Genel Müdürlüğüne atanması üzerine 1 Mart 1933 tarihinde milletvekilliğinden istifası 4 Mart 1933'te Genel Kurul'da okunarak bilgiye sunulmuştur.

(ALİ) FUAT PAŞA (CEBESÖY)
(KONYA)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Ankara Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Ali Haydar Beyin ölümü ile boşalan milletvekilliğine bağımsız aday olarak seçilmiş, 10 Haziran 1933'te Meclise katılmıştır. III ve IV üncü toplantı yıllarında Millî Savunma ve Anayasa komisyonlarında çalışmıştır.

ALİ HAYDAR BEY
(KONYA)

1292 (1876)'de Konya'da doğdu. **Çinoğullarından Hasip Efendinin** oğludur. İlk ve orta öğrenimini Konya'da tamamladıktan sonra 1898'de İstanbul-Halkalı Ziraat Yüksek Okulundan mezun oldu. 5 Nisan 1899'da devlet hizmetine girerek Beyrut Orman İdaresine atandı. 17 Aralık 1900'de Selânik Ziraat Ameliyat Mektebine öğretmen oldu. 29 Eylül 1909'da Hüdavendigâr (Bursa) İl Ziraat Müdürlüğüne getirildi. Ek görev olarak Bursa Ziraat Ameliyat Mektebinde öğretmenlik yaptı.

Bu görevde iken Osmanlı Mebusan Meclisinin III üncü Dönemi için 4 Mart 1914'te yapılan seçimlerde Konya'dan milletvekili seçildi. 21 Aralık 1918'de Meclisin kapatılması üzerine yasama görevinden ayrıldı. 1920-1923 arası Konya İl Genel Meclisi Üyeliğinde ve İstiklâl Savaşı sırasında Tekâlifî Milliye Komisyonu Başkanvekilliğinde bulundu.

28 Nisan 1924'te Konya Ziraat Müdürlüğüne atandı. 5 Ocak 1928-20 Şubat 1930 arası Ankara Şehremaneti Bahçeler Müdürlüğü yaptıktan

sonra 24 Şubat 1930'da Konya Nümune Çiftliği ve Hayvan Islahat ve Teksiri Müessesesi Müdürlüğüne getirildi.

TBMM'nin IV üncü Dönemi için 24 Nisan 1931'de yapılan seçimlerde Konya milletvekili seçilerek 4 Mayıs 1931'de Meclise katıldı. Olağanüstü ve I inci toplantı yılında Meclis Hesaplarını İnceleme Komisyonunda çalıştı. 24/25 Nisan 1933'te Konya'da kalp sektesinden öldü.

Saime Hanım ile evlenmiş olup **Hasip Uğurlu'** (1918) nun babasıdır. Aile (**AKSOY**) soyadını almıştır.

ALİ MUZAFFER BEY, Prof. (GÖKER)
(KONYA)

16 Haziran 1890'da İstanbul'da doğdu. Harbiye Nezareti Muhasebat Dairesi Şube Müdürlerinden **Ali Şerafettin Beyin** oğludur. İlk ve orta öğrenimini Vefa-Şemsülmaarif Kadıköy Mecidiye ilk okulları, **Zühtü Paşa** Rüştîyesi ve Mercan İdadisinde tamamladıktan sonra 22 Ağustos 1909'da Mülkiye Mektebinden mezun oldu. Maarif Nezaretince açılan bir sınavı kazanarak Fransa'ya gönderildi. Paris Siyasal İlimler Okulunda öğrenim yaparak tarih ve diplomasi şubesinden diploma aldı. Yurda dönüşünde 4 Mart 1912'de İstanbul Darülfünunu Edebiyat Şubesi Tarih Bölümüne öğretim yardımcısı olarak atandı. 9 Kasım 1914'te profesörlüğe yükseltildi.

13 Aralık 1915'te Yeni Zamanlar Tarihi Profesörü oldu. Ayrıca Yüksek Ticaret Okulunda İktisat, Galatasaray Sultanisi ve Erkânıharbiye Mektebinde (Harp Akademisi) siyasî tarih derslerini okuttu.

11 Ekim 1922'de Fakültenin Türkiye-Avrupa İlişkileri Kürsüsü Profesörlüğüne getirildi. 24 Temmuz 1923'te Lozan Barış Andlaşması gereğin-

ce kurulan Türk-Yunan asker ve sivil esirlerini değiştirme Komisyonunda Türk delegesi olarak görevlendirildi. 1 Ocak 1929'da İstanbul ve Trakya Bölgesi Maarif Eminliğine atandı. 2 Temmuz 1931'de tekrar öğretim üyeliğine dönerek Son Zamanlar Tarihi Profesörü oldu. 13 Eylül 1931'de Fakülte Dekanlığına, 26 Mart 1932'de Türk Tarih Kurumu Üyeliğine seçildi. Kurumun dört yıla yakın bir süre Genel Sekreterliğini yaptı. 31 Temmuz 1933'te Darülfünunun lağıvı üzerine öğretim görevinden ayrıldı.

TBMM'nin IV üncü Döneminde Konya Milletvekili **Kâzım Hüsnü Beyin** 1 Mart 1934'te ölümü üzerine boşalan milletvekilliğine seçilerek 15 Mart 1934'te Meclise katıldı. Bütçe Komisyonunda çalıştı. IV üncü toplantı yılı başında Başkanlık Divanında Kâtipliğe seçildi.

V inci, VI ncı ve VII nci dönemlerde de Konya'dan milletvekili oldu. VII nci Dönem içinde 3 Ağustos 1944'te Tokyo Büyükelçiliğine atanması nedeniyle milletvekilliğinden istifa etti. 22 Ağustos 1947'de Ottawa, 21 Temmuz 1949'da da Moskova Büyükelçiliğine getirildi. 17 Eylül 1952'de Yüksek Müşavir Büyükelçi olarak merkeze alındı. 10 Haziran 1953'te isteğı üzerine emekliye ayrıldı. 10 Haziran 1959'da İstanbul'da öldü. Karacaahmet mezarlığında toprağı verildi.

Saliha Pakize Hanım (1887-1959) ile evlenmiş olup çocuğı yoktu.

Yayımlanmış Eserleri :

1. Türk Tarih Kurumunun İlmi Faaliyetleri Hakkında Rapor, İstanbul, 1937
2. İkinci Türk Tarih Kongresi, İstanbul, 1938
3. Türklerde Sanayi, İstanbul, 1938
4. Osmanlı İmparatorluğunun Avrupa ile Ticarî Münasebetleri,
5. Cihan Tarihi
6. Umumî Tarih
7. IX uncu Asrın Diploması Tarihi

(BEKİR) REFİK BEY (KORALTAN)
(KONYA)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Konya Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Olağanüstü ve I inci toplantı yılında Sayıştay Komisyonunda çalışmıştır. II nci yılda Komsiyonun sözcülüğünü yapmıştır. III ve IV üncü toplantı yıllarında Başkanlık Divanı Kâtipliğine seçilmiştir.

1452 sayılı Kanunun 2 nci maddesine bağlı cetvelde Adliye Vekâleti Vilâyetler memurlarına dair hükümler ile Hâkimler Kanununun çağdaştırılması hakkındaki 12 Temmuz 1931 tarihli yorum önerisi, Bütçe Komisyonunun 1931 yılı Bütçe Kanununun 18 inci maddesi son fıkrası hükmü karşısında yoruma değer olmadığı görüşü 21 Temmuz 1931'de Genel Kurul'da kabul edilerek red edilmiştir.

Genel Kurul'da dönem içindeki konuşma sayısı (51) dir.

(HALİL) KÂZİM HÜSNÜ BEY
(KONYA)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Konya Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Olağanüstü, I inci ve II nci toplantı yıllarında Bütçe Komisyonunda çalışmıştır. II nci toplantı yılında Komisyonun Başkanvekilliğini yapmıştır.

Halkevleri binalarının Bina Vergisinden muaf tutulması hakkındaki 31 Mayıs 1932 günlü kanun önerisi, Maliye ve Bütçe komisyonlarının, Halkevlerinin kamuya yararlı ve ticarî amacı olmayan bir kurum olduğu ve dolayısıyla esasen vergiden muaf bulunduğu görüşü ile yorum getirilerek kabul edilmiş, Halkevleri için ithal olunacak radyo ve sinema makinelerinin vergi ve resimlerden istisnası hakkında **Hakkı Tarık Bey (Giresun)** ile birlikte yaptığı öneri (2154) sayı ile 20 Nisan 1933'te kanunlaşmıştır.

Dönem içinde 19 Şubat 1934'te İstanbul'da vefat ettiği 1 Mart 1934'te Genel Kurula duyurulmuştur.

(HASAN) TAHSİN BEY (UZER)
(KONYA)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem İzmir Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Kemal Zaim Beyin istifası üzerine boşalan milletvekilliğine 21.4.1933'de seçilmiş, 8 Mayıs 1933'de Meclise katılmış.

III üncü ve IV üncü toplantı yıllarında Maliye Komisyonunda çalışmış, ayrıca Orman Kanunu tasarısını görüşmek üzere kurulan geçici komisyonda görev almıştır.

(MUSA) KÂZIM BEY (GÜREL)
(KONYA)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Aksaray Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Olağanüstü ve I inci toplantı yılında Sayıştay, II - IV üncü toplantı yıllarında Maliye Komisyonunda çalışmıştır. Genel Kurul'da, Arazi Vergisi Kanunu tasarısı ve Devlet Demiryolları 1934 Bütçesinin görüşülmesinde iki konuşma yapmıştır.

MUSTAFA BEY (ULUSAN)
(KONYA)

Özgeçmişı için bakınız :

II nci Dönem Konya Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Meclis Hesaplarını İnceleme Komisyonunda çalışmıştır.

MUSTAFA (LÜTFİ) BEY, (EKEN)
(KONYA)

1317 (1901)'de Konya-Karatay İlçesi, Hayiroğlu Köyünde doğdu. **Nurullahoğullarından Hasan Efendinin** oğludur. İlk öğrenimini köyünde tamamlayarak küçük yaşlardan itibaren babasının sahip olduğu arazide çiftçilik yaptı.

TBMM'nin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde Konya milletvekili seçilerek 4 Mayıs 1931'de Meclise katıldı. II nci toplantı yılından itibaren Tarım Komisyonunda çalıştı.

Dönem sonu köyüne dönerek çiftçilikle uğraşısını sürdürdü. 13 Ocak 1993'te köyünde öldü. Aynı yerde toprağa verildi.

Fatma Hanım (1908-1957) ve sonra **Elmas Hanım** (1910) ile evlenmiş olup **Ayşe BARAN** (1927), **Melâhat İÇÖZ** (1928) ve **Ülkü ERTE'** (1945) nin babasıdır.

NAİM HAZİM BEY (ONAT)
(KONYA)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Konya Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Millî Eğitim Komisyonunda çalışmıştır. Genel Kurul'da çeşitli konularda (7) konuşma yapmıştır.

ŞABAN SIRRI BEY, (ÖNVER)
(KONYA)

1304 (1888)'te Kayseri'de doğdu. **Hocekioglu Ahmet Efendi'nin** oğludur. İlk ve orta öğrenimini Kayseri ve Konya'da tamamladıktan sonra Konya Hukuk Mektebinde okuyarak 1912'de diploma aldı. 1912-1919 arası Konya'da dâvavekilliği yaptı. Bir süre Konya Ovası Sulama İdaresinde çalıştıktan sonra 10 Temmuz 1923'te Anadolu-Bağdat Demiryolları Genel Müdürlüğü Teftiş Dairesine memur olarak girdi. 27 Nisan 1924'te Avukatlık ruhsatı almakla 27 Kasım 1924'te İdarenin Konya Avukatlığına getirildi.

Bu görevde iken TBMM'nin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde Konya milletvekili olarak 4 Mayıs 1931'de Meclise katıldı.

Olağanüstü ve I inci toplantı yılında Bayındırlık, son iki yılda Adalet Komisyonunda çalıştı. Genel Kurul'da çeşitli konularda (5) konuşması vardır.

Dönem sonu Meclisten ayrılınca isteği üzerine 14 Nisan 1935'te Üsküdar Vergiler İtiraz Komisyonu Başkanlığına atandı. 10 Mart 1937'de

istifa edip İstanbul Barosuna kaydını yaptırdı. Ölümüne kadar Avukatlığını sürdürdü. 4 Ekim 1943'te İstanbul-Büyükdada'da öldü. Aynı yerde toprağa verildi.

Saadet Nakiye (HÖCEK) (1898-1986) ile evlenmiş olup **Turan Emel VADA** (1917), **Ümit HÖCEK** (1919-1991) ve **Ayten ÖZBEK**' (1926) in babasıdır.

TBMM'ndeki kayıtlarda adı (**Şaban Sırrı**), sonraki kayıtlarda soyadı nüfus kaydı (**ÖNVER**) olmasına rağmen (**HÖCEK**) olarak yazılıdır.

TEVFİK FİKRET BEY (SILAY)
(KONYA)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Konya Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Adalet Komisyonunda çalışmıştır. Genel Kurul'da, İcra ve İflâs Kanununda yapılacak değişikliğe dair tasarının görüşülmesinde bir konuşma yapmış, Konya Ovası Sulama İdaresinin Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki Kanunda değişiklik yapılmasına dair kanun önerisi, Hükûmet tasarısı ile birleştirilmek suretiyle 21 Mayıs 1932'de (1971) sayı ile kanunlaşmıştır.

KÜTAHYA

(AHMET) TEVFİK BEY
(KÜTAHYA)
Manisalıoğlu Ahmet Esat Oğlu

Kütahya milletvekilliklerine seçilmiş olan Uşak Belediye Başkanı **Alâ-ettin Bey**'le Tavşanlı Belediye Başkanı **Halil Bey**lerin seçimden önce kanuni süresinde Belediye Başkanlığından istifa etmemiş olmaları itibariyle, seçimleri, Teftiş Kurulunca geçersiz sayılmış ve yerlerine sonraki sıralardaki **Mustafa** ve **Tevfik Bey**ler getirilmişlerse de milletvekilliğinin kabul veya reddi Meclise ait bir hak olması itibariyle tutanakları 31 Mayıs 1931 tarih ve 633 sayılı kararla RED ve milletvekillikleri kabul edilmemiş olmakla, özgeçmişleri hakkında bilgi derlenmemiştir.

ALÂETTİN BEY (TİRİTOĞLU)
(KÜTAHYA)
Mehmet Oğlu Uşak 1903 Doğumlu

İkinci seçmen seçimine başlamazdan iki ay önce Belediye Başkanlığından istifa etmediğinden seçim tutanağı 20 Haziran 1931 tarih ve 637 sayılı Kararla RED olunmakla hakkında bilgi derlenmemiştir.

Bk. V inci Dönem Maraş Milletvekilleri.

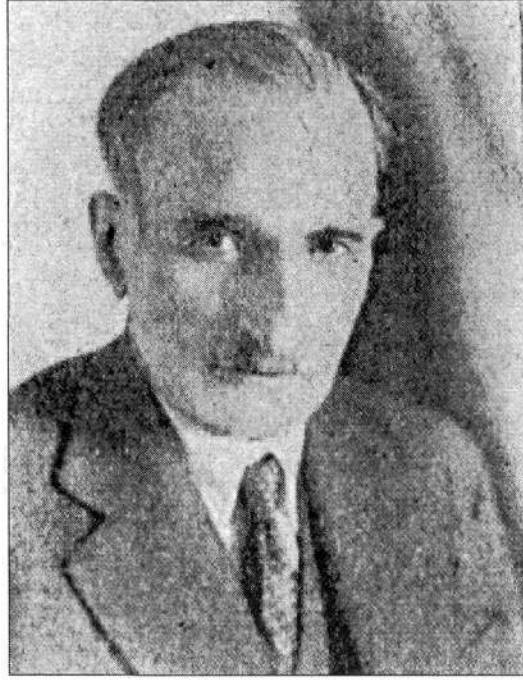
HALİL BEY (BENLİ)

(KÜTAHYA)

Mehmet Oğlu Tavşanlı 1898 Doğumlu

İkinci seçmen seçimine başlamazdan iki ay önce Belediye Başkanlığından istifa etmediğinden seçim tutanağı 20 Haziran 1931 tarih ve 637 sayılı Kararla RED olunmakla özgeçmişi hakkında bilgi derlenmemiştir.

Bk. VII nci Dönem Kütahya Milletvekilleri.

İBRAHİM (KÂZİM) BEY (DALKILIÇ)
(KÜTAHYA)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Kütahya Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Bayındırlık Komisyonunda çalışmıştır.

(İDRİS) HAKKI BEY (LÖKER)
(KÜTAHYA)

1308 (1892)'de Kütahya'da doğdu. **Lökoğlu Süleyman Reşit Efendi'**-nin oğludur. İlk ve orta öğrenimini Kütahya İptidai Mektebi ve İdadisinde tamamladıktan sonra İstanbul Darülfünunu Hukuk Şubesinde öğrenim gördü. 11 Şubat 1914'te diploma alarak öğrenimine devam etmek üzere Fransa'ya gitti. Ancak I inci Dünya Savaşının çıkması üzerine yurda dönüş yolculuğunda İngilizler tarafından tutuklanarak Kahire ve İskenderiye'deki sivil esir kamplarında alıkonuldu.

Mondros Ateşkes Anlaşmasından (30 Ekim 1918) sonra serbest bırakılınca İstanbul'a geldi. Adliye Nezaretinde memuriyet istemesi üzerine Ezine Savcılığına atandı. Kentin 1921'de işgalinde bir süre tutuklu kaldı. Serbest bırakılınca görevden ayrılarak İstanbul'a geldi. Bu arada babasının ölümü dolayısıyla işlerini tasfiye ettikten sonra Kütahya'ya döndü. 1923'te (Halk) adı ile haftalık bir gazete çıkardı. Bir yıl sonra gazete-yi kapatarak Avukatlığa başladı. 1929'da Kütahya Barosunun kurulmasına öncülük ederek başkanlığına seçildi.

TBMM'nin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde Kütahya milletvekili olarak 4 Mayıs 1931'de Meclise katıldı. Dönem boyunca Bayındırlık Komisyonunda çalıştı. III üncü toplantı yılında Belediye ve İller İdaresi Kanun Tasarılarının incelenmesi için kurulan geçici komisyonda görev aldı. Genel Kurul'da Hukuk Muhakemeleri Usulu Kanununun değişiklik tasarısı ve Atatürk soyadının ek ve değişikliklerle başkası tarafından kullanılamayacağı hakkındaki kanunun görüşülmesinde iki konuşma yaptı.

Meclisten ayrılınca 28 Mart 1935'te Ankara Barosuna naklederek mesleğini ölümüne kadar Ankara'da sürdürdü. 16 Ekim 1961'de Ankara'da öldü. Cebeci Asri mezarlığında toprağa verildi.

Hatice Muazzez Hanım ile evlenmiş olup, **Erhan** (1925-1969), **Altan** (1927) ve **Teoman** (1929) ın babasıdır.

MEHMET BEY (SOMER)
(KÜTAHYA)

1298 (1882)'de Selânik'te doğdu. Reji memurlarından **İbrahim Efendi**'nin oğludur. İlk ve orta öğrenimini Selânik İbtidai Mektebi ve Rüştîyesinde tamamladıktan sonra 13 Haziran 1902'de aday memur olarak Düyunu Umumiye (Osmanlı Borçlar) İdaresine girerek Beyrut Gümrük Müdürlüğünde görevlendirildi. Kısa bir süre sonra Selânik Merkezine alınarak 1903-1912 arası İdarenin Rumeli'deki çeşitli memuriyetlerinde görev yaptı. Balkan Savaşında Selânik'in Yunan işgaline uğraması üzerine İstanbul'a göç ederek İstanbul ve Yöresi Başmüdürlüğünde görev aldı. 10 Haziran 1915'te Kasımpaşa Tuz Ambarında, 12 Eylül 1917'de Merkez Mühimme Müdürlüğünde, 4 Ocak 1920'de Foça Müdürlüğünde görevlendirildi. Yörenin Yunan ordusunca işgali üzerine Ankara'ya gelerek 1 Ağustos 1923'te millî hükümet tarafından Ankara Düyunu Umumiye Başmüdürlüğüne atandı. 3 Haziran 1924'te İdarenin Baş Müfettişliğine getirildi. 4 Aralık 1926'da Varidatı Mahsusa Genel Müdür Vekili, 1 Haziran 1927'de Tuz Tekeli Müdürü, 12 Temmuz 1927'de İskân Genel Müdürü oldu.

TBMM'nin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde, Kütahya'dan seçilen iki milletvekilinin tutanaklarının red edilmesi üzerine açılan milletvekilliğine seçilerek 29 Haziran 1931'de Meclise katıldı. II nci toplantı yılından itibaren İçişleri Komisyonunda çalıştı. IV üncü toplantı yılında bu Komisyonun kâtipliğini yaptı. Ayrıca İskân Kanunu tasarısını incelemek üzere kurulan geçici komisyonda görev aldı. Genel Kurulda özellikle göç ve iskân konularında ve bütçe görüşmelerinde (22) konuşma yaptı. Apol-yont Gölü Balık Resminin indirilmesi hakkında **Rüştü Bey** (Bursa) ile birlikte yaptığı kanun önerisi 12 Mayıs 1934'te İktisat Komisyonuna havale edildi ise de dönem sonuna kadar kanunlaşmayarak kadük oldu. 23 Aralık 1934'te memuriyetten emekliye ayrıldı.

V inci Dönemde yine Kütahya'dan milletvekili seçilerek yasama görevini 26 Mart 1939'a kadar sürdürdü. 5 Ekim 1939-29 Haziran 1945 arası İller Bankası Yönetim Kurulu Üyeliği yaptı. 4 Nisan 1950'de İstanbul'da öldü. Zincirlikuyu Mezarlığında toprağa verildi.

Fatma Hanım (1891-1965) ile evlenmiş olup, **Asime ŞEHSUVAROĞ-LU** (1913) **Halide Feriha KUNT** (1919), **Yusuf Kenan SOMER** (1922), **Güner KÂHYAOĞLU** (1922) ve **Ahmet SOMER** (1931) in babasıdır.

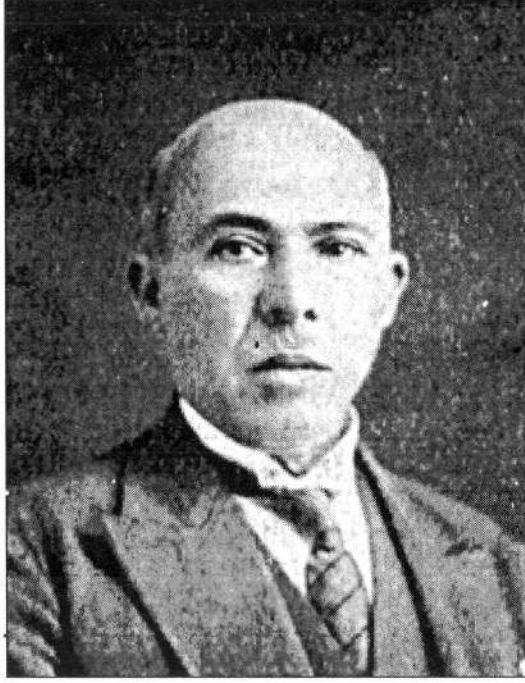
MUHLİS BEY (ERKMEN)
(KÜTAHYA)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Kütahya Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Olağanüstü toplantıda Bütçe Komisyonuna, ardından Komisyonun kâtipliğine seçilmiştir. 29 Aralık 1931 tarih ve 1910 sayılı Kanunla Ziraat Vekâletinin yeniden kurulması üzerine 31 Aralık'da bu bakanlığa atanmış, dönem sonuna kadar görevini korumuştur. Genel Kurul'da Bakanlığı ile ilgili kanunların ve bütçelerinin görüşülmesinde (11) konuşma yapmıştır.

MUSTAFA BEY (BACAK)
(KÜTAHYA)

Hasan Oğlu, Uşak 1876 Doğumlu

Kütahya Milletvekilliğine seçilmiş olan Uşak Belediye Reisi **Alâattin** ve Tavşanlı Belediye Reisi **Halil Beylerin**, seçimden önce Belediye Reisliğinden istifa etmemiş olmaları itibarıyla seçim, Teftiş Heyetince geçersiz sayılmış ve yerlerine, sonraki **Mustafa Bacak** ve **Tevfik Beyler** milletvekilliğine getirilmişlerse de milletvekilliğinin kabul ve reddi Meclise ait bir hak olduğundan 31 Mayıs 1931 tarih ve 633 sayılı Kararla milletvekilliği RED edilmiş olmakla özgeçmişi hakkında bilgi derlenmemiştir.

Bk. VI ncı Dönem Kütahya Milletvekilleri.

MUSTAFA NAŞİT HAKKI BEY (ULUĞ)
(KÜTAHYA)

29 Ekim 1902'de İstanbul-Şehzadebaşı'nda doğdu. **Binbaşı Hakkı Bey**'in oğludur. İlk ve orta öğrenimini İstanbul'da tamamladıktan sonra 1919'da Darülfünun Hukuk Şubeşine girdi. Öğrenciliği sırasında "Vakit" gazetesinde gazeteciliğe başladı. 1922'de mezun olunca gazetenin Ankara Muhabirliğine getirildi. 1925'te gazetesini adına Dersim ve yöresinde incelemeler yaparak izlenimlerini gazetede ve ayrıca kitap halinde yayımladı. Aynı yıl sonunda "Hâkimiyeti Milliye" gazetesinin yazı işleri müdürü oldu.

Anadolu ve Rumeli Müdafaa-yı Hukuk Cemiyetinin Halk Fırkasına dönüştürülmesinde Ankara kadrosunda yer aldı. Çocuk Esirgeme Kurumu ve Türk Hava Kurumunun Ankara teşkilâtında kurucu üye olarak bulundu.

TBMM'nin IV üncü Döneminde Kütahya Milletvekili **Rasim (Celâlettin) Bey**'in 12 Aralık 1933'te ölümü üzerine boşalan milletvekilliğine

11 Mart 1934'te seçilerek 15 Mart 1934'de Meclise katıldı. Son toplantı yılında Maliye Komisyonunda çalıştı. İskân Kanunu, Petrol İnhisarı ve Bayındırlık memur ve hizmetlerinin yasaklı olduğu işler hakkındaki kanunların görüşülmesinde, Genel Kurul'da (3) konuşma yaptı.

V inci Dönemde yeniden Kütahya Milletvekili seçilerek yasama görevini 26 Mart 1939'a kadar sürdürdü.

Meclisten ayrıldıktan sonra gazeteciliğini yönetici olarak sürdürdü. 1939-1952 arası Ulus Gazetesi müessese müdürlüğünü yürüttü. Bu arada Türk Matbuat Cemiyetinin kurucularından oldu. Bu Cemiyetin ve 1953'de kurulan Basın Birliğinin Genel Sekreterliğini yaptı. 1952, Türk Basın Birliği ve Ortakları Şirketinin genel müdürlüğünde bulundu. 1954'te Gazete Sahipleri Sendikasının onur genel sekreterliğine, 1959'da Uluslararası İlanlık Derneği Üyeliğine, ayrıca, Sendika Genel Sekreteri olarak gazete sahiplerinin müşterek birliği olan (Milletlerarası Gazete Yayıncıları Federasyonu-FİEJ) Konsey Üyeliğine seçildi. FİEJ'in 1969 Haziranında İstanbul'da yapılan XII nci Kongresini hazırladı ve bu kongrede teşkilatını temsil etti.

Almanya'da bulunduğu sırada 28 Nisan 1977'de Bonn'da öldü.

Hatice Mübeccel Hanım (1909-?) ile evlenmiş olup, **Ümit** (1929-1942) ve **Mehmet CAN'** (1943-1971) ın babasıdır.

Başlıca Eserleri :

1. Derebeyi ve Dersim, 1932
2. Tunceli Medeniyete Açılıyor, 1939
3. Çanakkale Destanı, 1965
4. Emperyalizme Karşı Türkiye (1922-1924), 1971
5. Siyasî Yönleriyle Kurtuluş Savaşı, 1973
6. Hemşerimiz Atatürk, 1972, 1973
7. Halifeliğin Sonu, 1975

ÖMER (DAVUT) BEY (DİNÇ)
(KÜTAHYA)

1303 (1887)'de Kütahya, Sabuncupınar İlçesi, Uluköy'de doğdu. **Davutoğlu Efendi**'nin oğludur. İlk öğrenimini köyünde tamamladıktan sonra babasının sahip olduğu arazide çiftçilik ve hayvancılık yapmaya başladı. I inci Dünya Savaşında asker olarak Çanakkale Cephesinde savaştı. Mütareke (30 Ekim 1918) den sonra köyüne dönüşünde bir süre Muharlık yaptı. Yunan işgalinde görevi bırakarak batı cephesinde vatan hizmetini yerine getirdi.

Zaferden sonra köyünde tarımla uğraşısını sürdürdü. TBMM'nin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde Kütahya Milletvekili olarak 4 Mayıs 1931'de Meclise katıldı. Mecliste olağanüstü ve I inci toplantı yılında Maliye, sonraki yıllarda Sayıştay Komisyonunda çalıştı. V inci Dönemde yeniden Kütahya Milletvekili seçilerek TBMM'ndeki yerini 26 Mart 1939 tarihine kadar korudu.

Meclisten ayrıldıktan sonra köyündeki işine devam etti, hayır işlerinde çalıştı. 22 Ocak 1955'te öldü. Köy mezarlığında toprağa verildi.

Emetullah Hanım (1890-1963) ile evlenmiş olup **Halil** (1909-1978), **Hatice** (1910), **Mustafa** (1912-1988), **Hanife** (1918), **Sabire** (1922) ve **Azime** (1923) nin babasıdır.

RASİM (CELÂLETTİN) BEY
(KÜTAHYA)

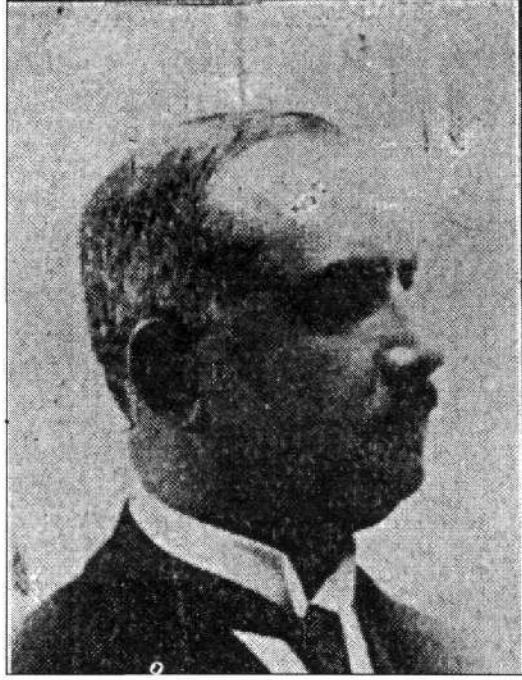
Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Cebelibereket Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

IV üncü Dönemde Kütahya'dan seçilen iki milletvekilinin tutanaklarının Genel Kurul kararı ile red edilmesi üzerine yapılan seçimde milletvekili olarak 29 Haziran 1931'de Meclise katıldı. I ve II nci toplantı yıllarında Millî Savunma Komisyonunda çalıştı. Genel Kurul'da Devlet Demiryolları ve Limanları 1931 Bütçe Kanununun görüşülmesinde bir konuşma yaptı.

12 Aralık 1933'te İstanbul-Alman Hastanesinde kalp yetmezliğinden öldüğü, 14 Aralık 1933'te Genel Kurula duyuruldu.

RECEP BEY (PEKER)
(KÜTAHYA)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Kütahya Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, aynı zamanda Burdur'dan milletvekili seçildiğinden Kütahya'yı tercih ederek Burdur milletvekilliğinden istifa etmiştir.

Olağanüstü toplantıda Millî Savunma Komisyonuna seçilerek 13 Mayıs 1931'de Komisyon Başkanlığına getirilmiş, 1 Kasım 1931'e kadar bu görevde bulunmuştur. Bu arada 19 Mayıs 1931'de yeniden C.H.P. Genel Sekreteri olmuş, 26 Temmuz 1932'den itibaren bir süre Avrupa merkezlerinde incelemelerde bulunmuştur. Genel Kurul'da çeşitli konularda (11) konuşma yapmıştır.

MALATYA

(ABDÜL) MUTTALİP BEY (ÖKER)
(MALATYA)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Malatya Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Olağanüstü toplantı ve I inci yılda İçişleri Komisyonunda kâtip, sonraki yıllarda üye olarak çalışmıştır.

MAHMUT (NEDİM) BEY (ZABCI)
(MALATYA)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Malatya Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Olağanüstü ve I inci toplantı yılında Maliye ve Milli Savunma Komisyonlarında çalışmıştır. II nci toplantı yılında Millî Savunma Komisyonunun kâtipliğini yapmış, sonraki yıllarda üye olarak bulunmuştur. Ayrıca, Belediye Kanunu tasarısının görüşülmesi için kurulan geçici komisyonda görev almıştır.

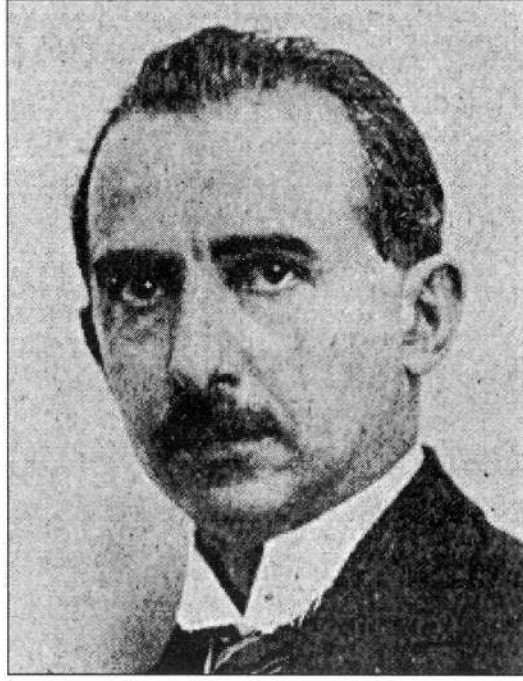
(MEHMET) HİLMİ BEY, Dr. (OYTAÇ)
(MALATYA)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Malatya Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonunda çalışmıştır. Ayrıca Memurin Kanunu tasarısını görüşmek üzere kurulan geçici komisyonda görev almıştır.

(MUSTAFA) İSMET PAŞA (İNÖNÜ)
(MALATYA)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Edirne Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katıldı. Manisa'dan da milletvekili seçildiğinden Malatya'yı tercih ederek Manisa milletvekilliğinden istifa etti.

Seçimlerin yenilenmesi nedeniyle, başkanı olduğu İcra Vekilleri Heyetinin istifasını Cumhurbaşkanı'na sundu. Yeniden kurduğu kabinenin programını 9 Mayıs'ta Mecliste okudu. 287 mevcudun oybirliği ile güvenoyu aldı. Dönem içinde 5 Temmuz 1931'de basın hürriyeti, 29 Kasım 1931'de Hükümetin izlediği ekonomik ve mali politika ve aldığı önlemler, 5 Temmuz 1934'te Hükümetin genel politikası üzerinde yaptığı konuşmalardan sonra Meclisin güvenoyunu istemekle Hükümete güvenildiği saptandı.

1 Ekim 1931'de Yunanistan'a, 23 Nisan 1932'de Sovyet Rusya'ya, 22 Mayıs 1932'de İtalya'ya, 19 Eylül 1933'te Bulgaristan'a resmî ziyaretlerde bulundu.

"**Kemal**" özdâdlı Cumhurbaşkanımıza "**Atatürk**" soyadının verilmesi hakkında (22) milletvekili ile birlikte verdiği kanun önerisi 24 Kasım 1934'te (2587), Teşkilâtı Esasiye Kanununun 10 ve 11 inci maddeleri ile İntihabı Mebusan Kanununun bazı maddelerinin değıştirilmesi ve bu kanuna bir madde eklenmesine dair (258) milletvekili ile birlikte vermiş olduğu öneri de 5 Aralık 1934'te (2598) ve (2599) sayı ile kanunlaştı. TBMM seçimlerinin yenilenmesi hakkındaki **Cemil UYBADIN** (Tekirdağ) ve **Recep PEKER** (Kütahya) ile birlikte verdiği önerge 5 Aralık 1934'te kabul edilerek seçimlerin yenilenmesine karar verildi. Mecliste dönem içinde çeşitli konularda (13) konuşma yaptı.

TALÂT (HAŞİM) BEY (URAL)
(MALATYA)

1317 (1901)'de Malatya'da doğdu. **Haşimbeyzade Mehmet Bey**'in oğludur. İlk ve orta öğrenimini Malatya İbtidai Mektebi ve İstanbul-Kadıköy İdadisinde tamamlayarak Eczacı Mektebine girdi. Ancak babasının politik nedenlerle öldürülmesi dolayısıyla öğrenimine devam edemeyerek Malatya'ya döndü. Ailesinin geniş arazisinde çiftçilik ve hayvancılık yaparak yaşamını sürdürdü.

Millî Mücadelede Mudafaayı Hukuk Cemiyetinde görev aldı. C.H.P.'nin yöredeki faaliyetine öncülük etti.

TBMM'nin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde Malatya milletvekili olarak 4 Mayıs 1931'de Meclise katıldı. II nci ve III üncü toplantı yıllarında Gümrük-Tekel, son toplantı yılında Dilekçe Komisyonunda çalıştı.

Dönem sonu Meclisten ayrılınca Malatya'ya dönerek tarımla uğraşısına devam etti. 1950'de hastalanarak tedavi için İstanbul'a oğlu Dr. Gün-

han FIRAT'ın yanına geldi. 12 Şubat 1951'de öldü. Feriköy mezarlığında toprağa verildi.

Macide Hanım (1905-1935) ve sonra da **Zeynep Hanım** (1910-?) ile evlenmiş olup, TBMM XVII nci Dönem Ankara Milletvekili **Neriman EL-GİN** (1921-1994), **Dr. M. Günhan** (1922) ve **Olçay** (1935) ın babasıdır.

VASIF BEY (ÇİNAY)
(MALATYA)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Malatya Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca İçişleri Komisyonunda çalışmıştır.

MANISA

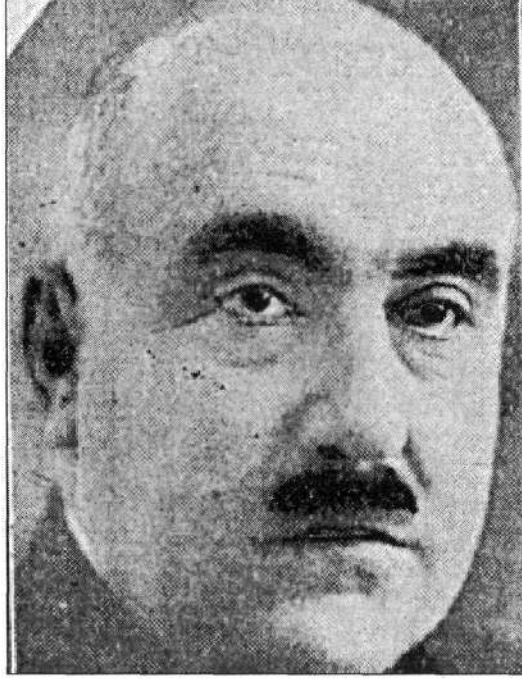
HALİL (NİFLİ) BEY (YARALI)
(MANİSA)

1311 (1895)'de Koçana (Sırbistan-Kosova) da doğdu. Babası **Niflize de Ali Efendi**, Annesi Tevhide Hanımdır. Aile Türkiye'ye gelerek Manisa-Saruhanlı ilçesine yerleşerek çiftçilikle yaşamını sürdürdü.

TBMM'nin IV üncü Dönem seçimlerinde CHP adayı olarak Manisa Milletvekilliğine seçildi. Ancak Meclisin açılışına katılmayarak 4 Mayıs 1931'de sağlık durumu ve işlerinin çokluğu nedeni ile milletvekilliğinden istifa ettiğini yazılı olarak TBMM Başkanlığına bildirdi. Durum 14 Mayıs 1931'de Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

6 Kasım 1935'te Manisa'da öldü. Çatal kabristanında toprağa verildi.

Emine Hanım (1906) ile evlenmiş olup, **Cavit** (1927), **Fahrettin** (1928) ve **Suzan DEĞERLİ** (1931) nin babasıdır.

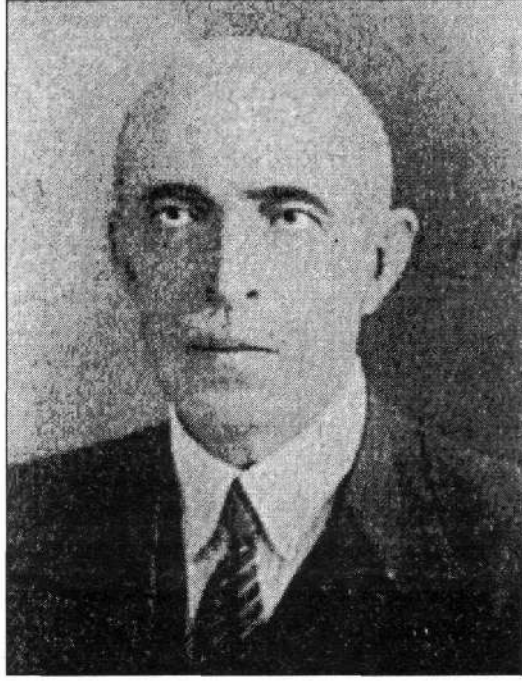
(HASAN) SAİM BEY Dr. (UZEL)
(MANİSA)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Saruhan Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

IV üncü Dönem seçimlerinden boş kalan veya boşalan milletvekillikleri için yapılan ilk ara seçimde CHP adayı olarak seçilmiş, 20 Haziran 1931'de Meclise katılmıştır. II nci toplantı yılından itibaren Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonunda çalışmış, IV üncü yılda komisyonun kâtipliğini yapmıştır. Ayrıca İl Özel İdaresi Kanunu tasarısının incelenmesi için III üncü toplantı yılında kurulan geçici komisyonda görev almıştır.

(MEHMET) KÂNÎ BEY (KARAOSMANOĞLU)
(MANİSA)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Manisa Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Olağanüstü ve I inci toplantı yılında İktisat, II nci ve III üncü yılda Gümrük-Tekel ve IV üncü yılda Maliye Komisyonlarında çalışmıştır.

(MEHMET) REFİK ŞEVKET BEY (İNCE)
(MANİSA)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Saruhan Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Adalet Komisyonunda çalışmıştır. Köy Kanununun 17 nci maddesine bir fıkra eklenmesi ve 21 inci maddesinin değiştirilmesine dair olarak 16 Kasım 1933'te verdiği Kanun önerisi 2 Haziran 1934'te (2491) sayı ile, Taşocakları Nizamnamesinin 17 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında Kanun önerisi 2 Haziran 1934'te (2492) sayı ile kanunlaşmıştır.

Genel Kurul'da yaptığı (182) konuşma ile Meclisin **Hasan Fehmi Bey** (Gümüşhane) den sonra kürsüde en çok söz alan milletvekili olmuştur.

MEHMET SABRİ BEY (TOPRAK)
(MANİSA)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Saruhan Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, III üncü toplantı yılı sonuna kadar Dışişleri, IV üncü yılda Gümrük-Tekel komisyonlarında çalışmıştır. Genel Kurulda (2) kez söz almıştır.

(MEHMET) TAHİR BEY (HİTİT)
(MANİSA)

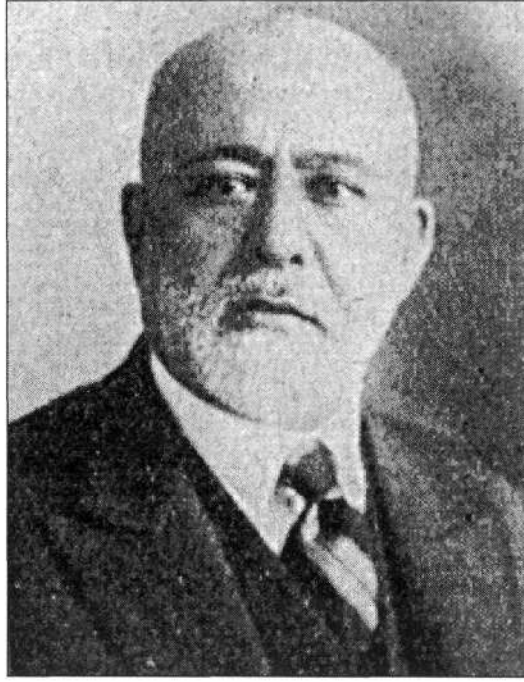
1307 (1891)'de Bolu'da doğdu. **Hattatzade Mehmet Hakkı Efendi**-nin oğludur. Annesi **Huriye Hanım**'dır. İlk ve orta öğrenimini tamamladıktan sonra 1909 yılından itibaren Adliyede, Orman ölçüm memurluğunda, Maarif ve Daimî Encümen başkâtipliklerinde bulundu. 1920-1923 arası Belediye Meclisi Üyeliği yaptı. 1924'te Belediye Başkanı oldu. 1930'da Başkanlıktan ayrıldı. Ticaret ve Sanayi Odası Başkanlığına getirildi. Kurmuş olduğu Orman İşletme T.A.Ş.'nin müdürlüğünü üstlendi. Bu arada CHP İl İdare Kurulu Başkanlığını da yürüttü.

TBMM'nin IV üncü Dönem seçimlerinde Manisa Milletvekilliğine seçilen **Halil Nifli Bey**'in istifası üzerine boşalan milletvekilliğine CHP adayı olarak seçildi.

20 Haziran 1931'de Meclise katılarak II nci toplantı yılından itibaren Maliye Komisyonunda çalıştı. Ayrıca Muamele Vergisi ve Orman Kanunu tasarılarının incelenmesi için III üncü toplantı yılında kurulan geçici komisyonda görev aldı.

V inci Dönem seçimlerinde yeniden Manisa Milletvekili olarak yasa-
ma görevini 26 Mart 1939'a kadar korudu. Meclisten ayrıldıktan sonraki
yaşamı hakkında bir bilgi derlenemedi. Nüfus kaydına göre 15 Nisan
1964'te öldü.

Afife Hanım (1895-1952) ile evlenmiş olup, çocuğu yoktu.

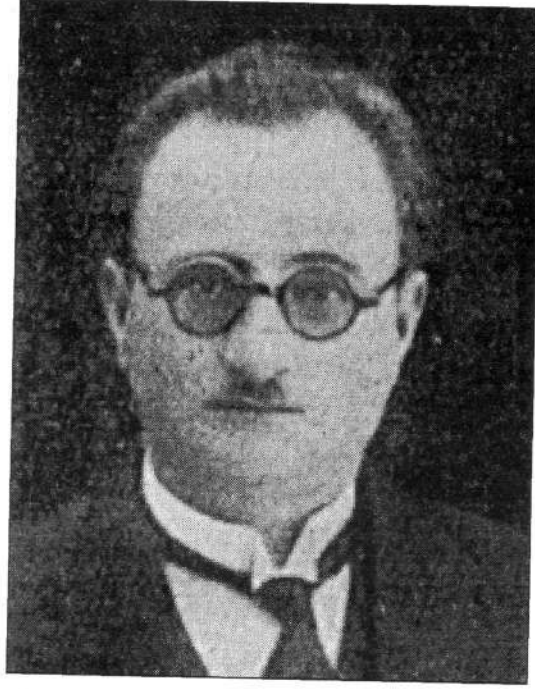
MUSTAFA FEVZİ BEY (SARHAN)
(MANİSA)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Saruhan Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, II nci toplantı yılı sonuna kadar Adalet Komisyonu Başkanlığı yapmıştır. Paris' (Fransa) te tedavide bulunduğu sırada bir ameliyat sonucu 19 Eylül 1933'de vefat ettiği Başbakanlığın 1.10.1933 gün ve Yaz. İş. 6/2724 sayılı yazısı ile bildirilmiştir. Yazı aynı gün Genel Kurulun bilgisine sunulmuştur.

(MUSTAFA) TURGUT BEY (TÜRKOĞLU)
(MANİSA)

1307 (1891)'de Girit-Resmo' (Yunanistan) da doğdu. Babası **Salih Ağa**, Annesi **Esma Hanım**'dır. İlk ve orta öğrenimini İzmir-Kemalpaşa İptidai Mektebi ve İzmir İdadisinde tamamladıktan sonra Selânik Hukuk Mektebine girdi. Ancak düşman işgali dolayısıyla öğrenimini tamamlayamadan ikinci sınıftan ayrıldı. İzmir'de yerleşerek İdadi Fransızca öğretmenliği, Anadolu Gazetesinde başyazarlık yaptı. İl Genel Meclis Üyeliğine seçildi.

15 Şubat 1927'de İzmir Ticaret ve Sanayi Odası Genel Sekreterliğine atandı. Bu görevde iken TBMM'nin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde CHP adayı olarak Manisa Milletvekilliğine seçildi.

4 Mayıs 1931'de Meclise katılarak dönem boyunca Bütçe Komisyonunda çalıştı. Menemen olayında şehit edilen yedek subay öğretmen Kurbilay'ın annesine aylık bağlanması hakkındaki kanun tasarısının 27 Aralık 1933'te Genel Kurul'da görüşülmesi sırasında aynı olayda şehit edi-

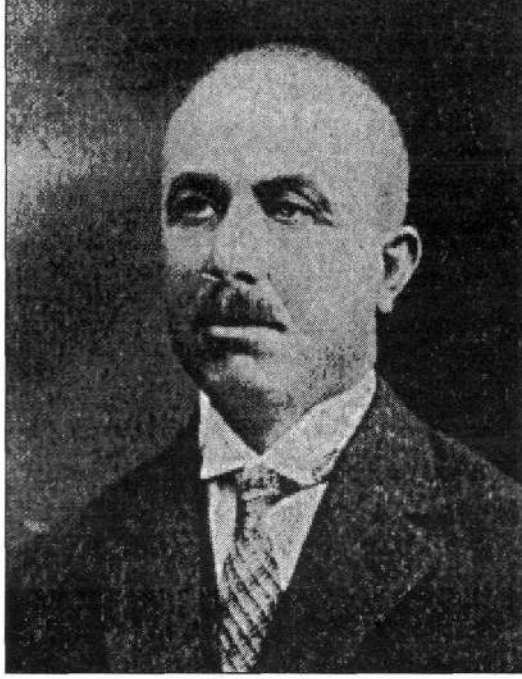
len Bekçi Hasan ve Şevki'nin ailelerine aylık bağlanmasına dair kanun önerisi, 12 Mayıs 1934'te (2432) sayı ile kanunlaştı.

V inci Dönemde yeniden Manisa Milletvekili olarak yasama görevini 26 Mart 1939'a kadar korudu.

Meclisten ayrıldıktan sonra İzmir Ticaret Odası Genel Sekreterlik görevine döndü. 1955'e kadar yirmi yıl bu görevi sürdürdükten sonra sağlık durumu nedeniyle emekliye ayrıldı.

2 Kasım 1960'da İzmir'de öldü. Kemalpaşa ilçesi kabristanında toprağa verildi.

Fitnat Hanım (1888-1967) ile evlenmiş olup, çocuğu yoktu.

OSMAN BEY (ERÇİN)
(MANİSA)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Manisa Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, II nci toplantı yılı sonunda Bayındırlık, III üncü ve IV üncü yıllarda Maliye Komisyonunda kâtip olarak çalışmıştır.

YAKUP KADRİ BEY (KARAOSMANOĞLU)
(MANİSA)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Mardin Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış. III üncü toplantı yılı sonuna kadar Dışişleri Komisyonunda çalışmıştır.

25.10.1934 gün ve 2993 sayılı Kararname ile Tiran Elçiliğine atanması nedeni ile 27.10.1934'de milletvekilliğinden istifa ettiği aynı gün Genel Kurulun bilgisine sunulmuştur.

(YUSUF) HİKMET BEY (BAYUR)
(MANİSA)

1306 (21 Ocak 1891)'da İstanbul'da doğdu. **Kâmil Paşazade Haşmet Bey**'in oğludur. Annesi **Memduha Hanım**'dır. İlk öğrenimini özel öğretmenlerden aldı. Orta ve lise öğrenimini 12 Temmuz 1909'da Galatasaray Sultanisinde tamamladı. Hükümet hesabına yüksek öğrenim için Fransa'ya gönderildi. "Louis Le Grand" lisesinde bir yıl okuduktan sonra Sorbonne Üniversitesine girip genel matematik ve teknik mihanik derslerine devam etti. Ancak I inci Dünya Savaşının çıkması üzerine öğrenimini tamamlayamadan yurda döndü.

17 Kasım 1914'te Galatasaray Sultanisi Eşya İlmi ve Jeoloji öğretmenliğine atandı. Ek olarak 4 Şubat 1915'ten Ağustos sonuna kadar İstanbul Sultanisinde matematik öğretmenliği yaptı. 11 Kasım 1919'da Nişantaşı Sultanisinin Hikmet ve tatbikatı öğretmenliğini de üstlendi. 10 Ağustos 1920'de Matbuat Umum Müdürlüğü Fransızca propaganda memurluğuna getirildi. 1 Ekimde bu görevden ayrılarak Ankara'ya geldi. Hariciye Vekâleti Siyasî İşler Müdürü olarak görevlendirildi.

1 Aralık 1923'te Londra Temsilciliği Müsteşarlığına atandı. Londra ve Lozan Konferanslarında Türk Delegasyonuna danışmanlık yaptı.

15 Aralık 1924'te Hariciye Vekâleti Siyasî İşler Genel Müdürü oldu. 24 Haziran 1925'de Orta Elçi olarak Belgrat Temsilciliğine getirildi. 20 Kasım 1927'de Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri olarak görevlendirildi. 26 Mart 1932'de Türk Tarihi Tetkik Cemiyeti (Türk Tarih Kurumu) Üyeliğine seçildi.

TBMM'nin IV üncü Döneminde Manisa Milletvekili **Mustafa Fevzi Bey** 19 Eylül 1933'te ölümü üzerine boşalan milletvekilliğine seçilerek 26 Ekim 1933'te Meclise katıldı. 27 Ekim 1933'te, **Dr. Reşit Galip Bey**'in istifası ile boşalmış olan Maarif Vekilliğine atandı. 18 Kasım 1933'te, yeni kurulan İstanbul Üniversitesini bir konuşma ile açtı. 4 Mart 1934'te Üniversitede ilk inkılap dersini verdi. 9 Temmuz 1934'te vekillik görevinden çekildi. Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesine Hint Tarihi Profesörü oldu. IV üncü toplantı yılında Dışişleri Komisyonunda çalıştı. Genel Kurul'da çeşitli konularda (8) konuşma yaptı.

V inci, VI ncı Dönem seçimlerinde CHP adayı olarak yeniden Manisa Milletvekilliğine seçildi. 1946'da CHP'nden ayrıldı. 20 Temmuz 1948'de kurulan Millet Partisinin kurucuları arasında yer aldı ve iki yıl genel başkanlığını ve partinin yayın organı olan "Kudret" gazetesinin başyazarlığını yaptı. Atatürkçülük ve Lâikliğe karşı bazı davranışları nedeni ile 1952'de partiden istifa etti.

X uncu ve XI inci dönemlerde Demokrat Parti listesinden bağımsız olarak Manisa Milletvekilliğine seçildi. 27 Mayıs 1960'ta Silahlı Kuvvetlerin ülke yönetimine el koymasında, bağımsız seçilmesine rağmen Demokrat Partili milletvekillerinin suçlarına katıldığı savı ile onlarla birlikte tutuklandı. Yüksek Adalet Divanındaki yargılanması sonunda 15 Eylül 1961'de (4) yıl (2) ay hapse hüküm giydi. 16 Ekim 1962 gün ve 78 sayılı Kanunla hüküm giyenlerin cezalarının dört yılı affedilmekle serbest bırakıldı. Sonraki yaşamını politikadan uzak olarak bilimsel çalışmalarla geçirdi ve eserler verdi. 6 Mart 1980'de İstanbul'da öldü.

Nazife Hanım (1902-1963) ile evlenmiş olup çocuğu yoktu.

Başlıca Eserleri :

Türkiye Devletinin Dış Siyaseti, 1934

Türk İnkılâp Tarihi, 3 Cilt (10 Kitap) 1940-1967

Hindistan Tarihi, 3 Cilt, 1946-1950

Atatürk, Hayatı ve Eseri 1 Cilt, 1963

XX nci Yüzyılda Türklüğün Tarih ve Acun Siyaseti Üzerindeki Etkileri, 1974

MARAŞ (*)

(*) 7 Şubat 1973 gün ve 1657 sayılı Kanunla, adı (KAHRAMANMARAŞ) olarak değiştirilmiştir.

ABDULKADİR BEY (EMİR MAHMUTOĞLU)
(MARAŞ)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Maraş Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, II nci toplantı yılından itibaren dönem sonuna kadar Sayıştay ve Dilekçe Komisyonlarında çalışmıştır.

MEHMET BEY (ERTAN)
(MARAS)

Özgeçmişı için bakınız :

II nci Dönem Maras Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, II nci toplantı yılından itibaren dönem sonuna kadar Sayıştay Komisyonunda çalışmıştır.

(MEHMET) MİTHAT BEY (SAYLAM)
(MARAS)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Maraş Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Olağanüstü ve I inci toplantı yılında İçişleri, II nci, III üncü ve IV üncü yıllarda Maliye Komisyonunda çalışmıştır. Ayrıca, Orman Kanunu tasarısının incelenmesi için III üncü toplantı yılında kurulan geçici komisyonda görev almıştır.

(MEHMET) NURİ BEY (URAL)
(MARAS)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Maras Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Olağanüstü ve I inci toplantı yılında İktisat, II nci, III üncü ve IV üncü yıllarda Tarım Komisyonunda çalışmıştır. Ayrıca İskân Kanunu tasarısının incelenmesi için III üncü toplantı yılında kurulan geçici komisyonda görev almıştır. Genel Kurul'da, çeşitli konularda (5) konuşma yapmıştır.

MARDİN

ABDURREZZAK BEY (ŞATANA)
(MARDİN)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Mardin Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Dilekçe Komisyonunda çalışmıştır.

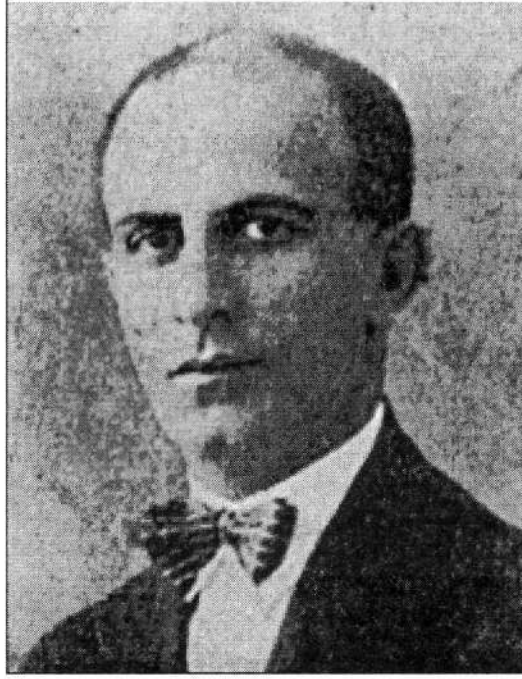
(AHMET) İRFAN (FERİT) BEY (ALPAYA)
(MARDİN)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Mardin Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, ilk toplantıda İdare Amirliğine seçilerek bu görevini her toplantı yılı başında yeniden seçilmek suretiyle dönem sonuna kadar sürdürmüştür. III. toplantı yılında ayrıca Kitaplık Komisyonunda çalışmıştır.

ALİ RIZA BEY (ERTEN)
(MARDİN)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Mardin Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, III üncü toplantı yılı sonuna kadar İktisat, IV üncü yılda Dilekçe Komisyonunda çalışmıştır. II nci ve III üncü toplantı yıllarında İktisat Komisyonunun Kâtipliğini yapmıştır. Kara Nakliye Vasıtalarından Devlet, Vilâyet ve Belediyelerce Alınmakta Olan Vergi ve Resimlerin Bir Elden Tahsili Hakkındaki Kanun önerisi 27 Mart 1933'te incelenmek üzere havale edildi ise de dönem sonuna kadar gündeme gelmemiştir.

Genel Kurul'da çeşitli konularda (7) konuşma yapmıştır.

MERSİN (*)

(*) Merkezi Mersin şehri olan (MERSİN) ili ile Merkezi Silifke olan (İÇEL) ili 20 Mayıs 1933 gün ve 2197 sayılı Kanunla (İÇEL) adı altında birleştirilmiş, Mersin Şehri (İÇEL) ilinin merkezi olmuştur.

(AHMET) HAMDİ BEY (ONGUN)
(MERSİN)

1310 (1894)'da Mersin'de doğdu. **Mubaşirzade Ali Rıza Efendinin** oğludur. Annesi **Ayşe Hanım**dır. İlk öğrenimini Mersin'de, orta ve liseyi 1912'de Adana Sultanisinde tamamladıktan sonra İstanbul Posta ve Telgraf Yüksekokuluna girdi. Son sınıfta öğrenci iken I inci Dünya Savaşı seferberliğinde 30 Ağustos 1914'te silah altına alındı. 30 Ekim 1914'te Telgraf (Muhabere) sınıfına ayrılarak stajını tamamladıktan sonra 1 inci Kolordu Telgraf Bölüğüne atandı. 41 ve 19 uncu firkalarda görevli olarak Çanakkale ve Filistin cephelerinde savaşa katıldı. 19 Nisan 1915'te As-teğmen, 1 Ocak 1916'da Teğmenliğe yükseltildi. Savaş sonu 12 Kasım 1918'de terhis edildi.

İstiklâl Savaşında 13 Haziran 1920'de Mersin Cephesindeki direnişe katıldı. 1 Şubat 1921'de Adana Bölgesi Telgraf subaylığına atandı. 7 Eylül 1921'de Adana Müfrezesiyle Batı Cephesine gönderildi. 15 Ekim 1921'de Üsteğmenliğe yükseltildi. 24 Mart 1922'de Top. Depo Alayında,

1 Ocak 1923'de Ankara Muhabere Taburunda görevlendirildi. 1 Ağustos 1923'te terhis olundu. Mersin'e dönerek ailenin sahip olduğu arazide çiftçilikle meşgul oldu. 25 Şubat - 16 Haziran 1925 arası **Şeyh Sait** Ayaklanmasında yeniden silah altına alındı. Bu arada CHF'de politikaya girerek kaldırılınca kadar Fırkanın mutemetliğini yaptı. 1928'de İl Genel Meclisi ve Daimî Encümen Üyeliğine seçildi. Mersin Liman Şirketinin Denetçiliğinde bulundu.

TBMM IV üncü Dönem seçimlerinde CHP adayı olarak Mersin Milletvekilliğine seçildi. 4 Mayıs 1931'de Meclise katılarak II nci toplantı yılı sonuna kadar Maliye Komisyonunda çalıştı. 1 Kasım 1933'te Divan Kâtibi oldu. Bu görevini IV üncü toplantı yılı başında yeniden seçilmek suretiyle dönem sonuna kadar sürdürdü. Genel Kurul'da çeşitli konularda (13) konuşma yaptı.

V inci Dönemde yeniden Mersin Milletvekilliğine seçildi. Bu arada Ankara Hukuk Fakültesine devam ederek diploma aldı. Dönem sonu Meclisten ayrılınca Mersin'e dönerek özellikle tarım ile uğraşısını sürdürdü. Narenciye'de örnek bahçeler kurdu.

7 Ocak 1946'da Demokrat Partinin kurulmasından sonra bu partiye girerek il teşkilatını kurdu, başkanlığını üstlendi. 1950'deki yerel seçimlerde Belediye Meclisi Üyesi oldu. Daha sonraki aşamalarda genel merkez ile anlaşmazlığa düşerek 1954 seçimlerine bağımsız aday olarak girdi, ancak kazanamadı.

XI inci Dönem (1957) seçimlerinde DP'den genel merkezce aday gösterilmek suretiyle Isparta Milletvekilliğine seçildi. 27 Mayıs 1960'ta Silahlı Kuvvetler adına Millî Birlik Komitesinin ülke yönetimine el koymasından diğer partili milletvekilleri ile birlikte Anayasayı ihlâl suçundan 1 Haziran 1960'ta tutuklandı. Yüksek Adalet Divanındaki yargılaması sonunda 15 Eylül 1961'de (10) yıl ağır hapse hüküm giydi. 27 Ekim 1964'te sürekli hastalığı nedeni ile Cumhurbaşkanı tarafından affedilerek salıverildi. Serbest kaldıktan sonra 1958-1959 yıllarında Karamürsel'de almış olduğu arazide meyve bahçeleri tesis ederek burada ve Mersin'de çiftçilikle uğraşıma devam etti. 1965-1982 arası İstanbul'da ikamet etti, sonra yeniden Mersin'e yerleşti. 23 Eylül 1986'da orada öldü ve toprağa verildi.

Cemile Hanım (1909) ile evlenmiş olup, **Türkân** (1925), **Neriman** (1927), **Ali Rıza** (1930), **Alpaslan** (1934) ve **Tülin** (1938) in babasıdır.

(HASAN) FERİT (CELÂL) BEY (GÜVEN)
(MERSİN)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Urfa Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, III üncü toplantı yılı sonuna kadar Millî Eğitim Komisyonunda çalışmıştır. Ayrıca, İş Kanunu tasarısının incelenmesi için III üncü toplantı yılında kurulan geçici komisyonda görev almıştır. 1 Kasım 1934'de Divan Kâtipliğine seçilmiştir.

SÜLEYMAN FİKRİ BEY (MUTLU)
(MERSİN)

1309 (1893)'da Mersin-Arpaçsakarlar Köyünde doğdu. **Mutluoğullarından Ali Efendinin** oğludur. Annesi **Dudu Hanımdır**. İlk öğrenimini Mersin, orta ve liseyi Adana Öğretmen Okulunda tamamladı.

I inci Dünya Savaşının çıkmasıyla 20 Şubat 1915'te silâh altına alınarak Yedeksubay Talimğâhına gönderildi. 10 Mart 1916'da Asteğmenliğe yükseltilerek bir süre talimğâhta öğretmen olarak alıkonuldu. 1 Ekim 1916'da Teğmen rütbesiyle 1 inci Depo Alayı, sonra da 48 inci Fırka 151 inci Alay'da görevlendirilerek Kafkas ve Filistin cephelerinde savaşa katıldı. 7 nci Ordunun geri çekilmesini kolaylaştırmak üzere teşkil edilen bir müfrezeye komuta ettiği sırada, 25 Eylül 1918'de İngilizlere esir düştü. 24 Ekim 1919'da serbest bırakılınca Mersin'e döndü. Bölgede işgalci Fransız kuvvetlerine karşı oluşan direniş hareketine katıldı. 5 Mart 1920'de Yedek Teğmen rütbesiyle yeniden hizmete alınarak Mersin ve Tarsus cephelerinde savaştı. 18 Ağustos 1920'deki Ziyarettepe Muhare-

besinde düşman siperlerine girişte patlayan bir bomba ile ağır yaralandı ve sol gözünü kaybetti. İyileştikten sonra cephedeki görevini sürdürdü. 1 Mart 1921'de Üsteğmenliğe yükseltildi. Savaşta fedakârca hizmetlerinden dolayı İstiklâl Madalyası ile ödüllendirildi.

Zaferden sonra CHP'de politikaya girerek İlçe Yönetim Kurulunda çalıştı. 23 Şubat 1925'te 5 inci dereceden savaş malûlü olarak emekliye ayrıldı. Memleketinde sahip olduğu arazide tarım ve ayrıca ticaretle meşgul oldu. Bir süre Mersin Liman İşleri Şirketi Atölye Müdürlüğü yaptı.

TBMM'nin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde CHP adayı olarak Mersin Milletvekilliğine seçildi. 4 Mayıs 1931'de Meclise katılarak dönem boyunca Bayındırlık Komisyonunda çalıştı. Ayrıca İl Özel İdaresi ve Memurin Kanunu tasarılarının incelenmesi için III üncü toplantı yılında kurulan geçici komisyonda görev aldı. İlk ve orta tedrisat muallimlerinin terfi ve tecziyeleri hakkında Kanunun 16 ncı maddesinin değiştirilmesine dair Kanun önerisi, 27 Aralık 1933'te ilgili komisyonlara havale edildi ise de, teklifi üzerinde bazı incelemeler yapmak istediğini belirten önergesi ile 19 Mayıs 1934'te geri çekti. Genel Kurul'da çeşitli konularda (8) konuşma yaptı.

V inci Dönem seçimlerinde İçel (Mersin) Milletvekilliğine yeniden seçilerek yasama görevini 26 Mart 1939'a kadar korudu.

Meclisten ayrıldıktan sonra tarım ile uğraşısını sürdürdü. Kuvayı Milliye Cemiyeti ve kamu yararına çalışan dernek ve kuruluşların başkanlıklarını yaptı.

Feride Hanım (1893-1975) ile evlenmiş olup, **Orhan Fikri** (1925-1989), **İlhan SAĞLAR** (1927) ve **Ali Kaya** (1929) nın babasıdır.

MUĞLA

HÜSEYİN AVNİ BEY, Dr. (ERCAN) (*)
(MUĞLA)

1304 (1888)'de Muğla'da doğdu. **Topaloğlu Ahmet Efendinin** oğludur. Annesi **Habibe Hanımdır**. İlk ve orta öğrenimini 28 Ekim 1904'de Muğla Mülki İdadisi ve 10 Temmuz 1907'de İzmir Sultanisinde tamamladıktan sonra İstanbul Darülfünunun Tıp Fakültesine girdi. 13 Ağustos 1913'de mezun olarak 23 Ağustos 1913'de Muğla Belediye Tabipliğine atandı. I inci Dünya Savaşı Seferberliğinde 26 Ağustos 1914'de Yd. Tabip Yüzbaşı olarak silah altına alındı. 20 Kasım 1914'de terhis edilmekle Muğla'daki görevine döndü. 24 Aralık 1916'da yeniden askere alındı. 12 ve 21 inci Kolordularda ve son olarak Menteşe Sahil Alayı Tabur Tabibi olarak savaşa katıldı. 25 Şubat 1919'da terhis edilince Muğla Belediye Tabipliği görevini sürdürdü.

12 Mayıs 1919'da Muğla Gureba Hastahanesi Baştabipliğine atandı. 28 Nisan 1923'de önce vekil, 12 Mayısta da asil olarak Muğla İl Sağlık

(*) Eşi ve oğlu (Ercan) olan soyadlarını Muğla Asliye Hukuk Hâkimliğinin 18 Şubat 1949 günlü ilâmi ile (Topaloğlu) olarak değiştirmişlerdir.

Müdürlüğüne getirildi. 15 Ekim 1928'de Belediye Başkanlığına seçilmesi nedeniyle bu görevden ayrıldı.

TBMM'nin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde CHP adayı olarak Muğla Milletvekilliğine seçildi. 4 Mayıs 1931'de Meclise katılarak dönem boyunca Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonunda çalıştı. Olağanüstü ve I inci toplantı yılında bu komisyonun kâtipliğini yaptı.

V inci ve VI ncı dönemlerde yeniden Muğla Milletvekili seçilerek yasa- ma görevini ölümüne kadar sürdürdü. 27 Ekim 1939'da İstanbul'da öldü. Zincirlikuyu mezarlığında toprağa verildi.

Muzaffere Hanım (1894-1981) ile evlenmiş olup **Melâhat GÜRÜN** (1915) TBMM XI inci Dönem Muğla Milletvekili **Turgut TOPALOĞLU** (1916) ve **Zerrin Kırılı** (1926) nın babasıdır.

(MEHMET) NURİ BEY (TUNA)
(MUĞLA)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Muğla Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, III üncü toplantı yılı sonuna kadar Dilekçe Komisyonunda çalışarak II nci ve III üncü yıllarda komisyonun kâtipliğini yapmıştır. IV üncü yılda Adalet Komisyonuna seçilmiş olup 8 Mart 1934'de Nüfus Kanununa ek olarak yaptığı "Her Türk Vatandaşının öz adından başka soyadı alması" hakkındaki Kanun önerisi, İçişleri Bakanlığınca hazırlanıp Başbakanlıkça 11 Mart 1934'de TBMM Başkanlığına sunulan "Soyadı Kanunu" tasarısı birleştirilmek suretiyle 21 Haziran 1934'de (2525) sayı ile kanunlaşmıştır.

ŞÜKRÜ KAYA BEY (KAYA)
(MUĞLA)

Özgeçmiş için bakınız :

II nci Dönem Menteşe Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, 1 Kasım 1927'de atandığı Dahiliye Vekilliğini, seçimlerin yenilenmesi dolayısıyla yeni kurulan kabineye alınmak suretiyle koruyarak dönem sonuna kadar sürdürmüştür. Genel Kurul'da (70) konuşması vardır.

YUNUS NADİ BEY (ABALIOĞLU)
(MUĞLA)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem İzmir Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Anayasa Komisyonunda çalışarak, komisyonun başkanlığını yapmıştır.

MUŞ

HASAN REŞİT BEY (TANKUT)
(MUŞ)

1307 (1891)'de Elbistan'da doğdu. **Hacı Reşit Efendi** ve **Fatma Hanımın** oğludur. İlk ve orta öğreniminden sonra Şam (Suriye) İdadisinde lise öğrenimini tamamladı. Mülkiye Mektebine girdi. 1913'te mezun olarak 18 Ağustos 1913'te Sivas İli maiyet memurluğuna atandı. 25 Mart 1914'te İlin İlk Okullar Müfettişliğine getirildi. I inci Dünya Savaşı seferberliğinde 29 Ağustos 1914'te Yedeksubay talimgâhına alındı. 5 Nisan 1915'te Süvari Asteğmen ve 21 Ağustos 1915'te Teğmenliğe yükseltilerek çeşitli cephelerde savaşa katıldı. 1 Eylül 1917'de Üsteğmenliğe yükseltildi. Savaş sonu 7 Kasım 1918'de terhis edildi.

Bir süre açıkta kaldıktan sonra 3 Haziran 1919'da Niksar Kaymakamlığına atandı. 7 Şubat 1921'de Artova, 30 Ağustos 1921'de Erbaa Kaymakamı olarak görevlendirildi. 7 Ekim 1924'te İstanbul Polis Müdürlüğü 3 üncü Şube Müdürlüğüne getirildi. Millî Mücadelede Tokat ve Yöresindeki hizmetlerinden dolayı İstiklâl Madalyası ile ödüllendirildi.

13 Temmuz 1926'da İstanbul Polis Müdür Muavini oldu. 28 Ocak 1928'de Mülkiye Müfettişliğine atandı ise de bir süre sonra sağlık durumundan istifa etti.

TBMM'nin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde CHP adayı olarak Muş Milletvekilliğine seçildi. 4 Mayıs 1931'de Meclise katılarak dönem boyunca İçişleri Komisyonunda çalıştı. Olağanüstü ve I inci toplantı yılında Komisyonun Kâtipliğini yaptı. Ayrıca İş Kanunu tasarısının incelenmesi için III üncü toplantı yılında kurulan geçici komisyonda görev aldı. 376 sayılı Posta Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair olarak 30 Haziran 1934'te verdiği kanun önerisi 4 Temmuz 1934'te (2579) sayı ile kanunlaştı.

V inci, VI ncı, VII nci ve VIII inci dönemlerde Maraş, IX uncu Dönemde Hatay ve XI inci Dönemde Mardin'den milletvekili seçilerek yasama görevini, IX uncu Dönem (1954-1957) dışında 27 Mayıs 1960'a kadar sürdürdü.

Bu arada Türk Ocakları Genel Müfettişliği, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesinde öğretim görevliliği ve 9 No.lu üye olarak Türk Dil Kurumunda etkili çalışmalar yaptı. II-VI ncı ve olağanüstü Kurultay'da, Merkez Kurulu Üyeliği, Etimolojik, Lengüistik, Filoloji Kolları Başkanlığı ve Genel Sekreterlik ve II nci Başkanlık görevlerinde bulundu.

1960'ta Meclisten ayrıldıktan sonra Ankara'da oturdu. 18 Şubat 1980'de öldü.

Leman Hanım (1904-1981) ile evlenmiş olup, **Doğan** (1925), **Gönül** (1932) ve **Fatma Çiğdem** (1936) in babasıdır.

Başlıca Eserleri :

– **H. Reşit Tankut**'un Güneş-Dil Teorisine Göre Pankronik Usulle Paleo-Sosyolojik Dil Tetkikleri Adlı Tezine Geçen Örnekler, İstanbul 1936

– Güneş-Dil Teorisine Göre Toponomik Tetkikler, İstanbul 1936

– Güneş-Dil Teorisine Göre Dil Tetkikleri, Türk Diline Giriş, İstanbul 1936

– Dil ve Irk Münasebetleri Hakkında Tetkik, İstanbul 1937

– Prehistuvara Doğru Bir Dil İzlemesi ve Güneş-Dil Teorisinin İzahı, İstanbul 1937

- Diyârbekir Adı Üzerinde Toponomik Bir Tetkik, Ankara 1937
- Nusayriler ve Nusayrilik, Ankara 1938 ve Kitabın Arapçası (En-Nusariyyum v'en Nusayriye), İstanbul 1938
- Dil ve Tarih Tezlerimiz Üzerine Gerekli İzahlar
- Alp Kelimesi ve Alpin Irkın Yurdu, İstanbul 1938
- Köylerimiz Dün Nasıldı? Bugün Nasıldır? Yarın Nasıl Olmalıdır? İstanbul 1939
- Maraş Yollarında, Ankara 1944

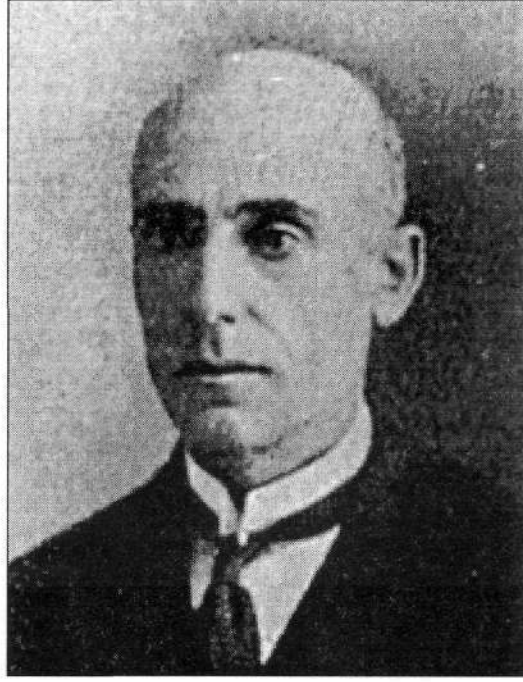
KILIÇOĞLU HAKKI BEY (KILIÇOĞLU)
(MUŞ)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Kocaeli Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Millî Eğitim Komisyonunda çalışmıştır. Ayrıca Memurin Kanunu tasarısının incelenmesi için III üncü toplantı yılında kurulan geçici komisyonda görev almıştır.

MUHİTTİN NAMİ BEY
(MUŞ)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Bitlis Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, ilk toplantıda Millî Savunma Komisyonuna seçilmiş, bu görevini olağanüstü toplantıda Kâtip, I inci yılda Sözcü olarak sürdürmüştür.

18/19 Kasım 1931'de Ankara-Sıhhat Yurdunda Zatürriyeden vefat ettiği Başbakanlığın 10.1.1932 gün ve Mua. Md. 6/102 sayılı yazısı ile bildirilmiş, 18.2.1932'de Genel Kurulun bilgisine sunulmuştur.

NAKİ (YETTİN) BEY (YÜCEKÖK)
(MUŞ)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Elazığ Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Muhittin Nami Beyin ölümü üzerine boşalan Muş Milletvekilliğine 1 Şubat 1932'de seçilmiş, 20 Şubatda Meclise katılmıştır. II nci ve III üncü toplantı yıllarında Gümrük-Tekel, IV üncü yılda Millî Savunma Komisyonunda çalışmıştır.

NIĞDE

AHMET VEFİK BEY (ULUÇAY)
(NİĞDE)

1294 (1878)'de Ürgüp'te doğdu. **Çayıroğlu Hacı Musa Efendi** ve **Ayşe Hanım**'ın oğludur. İlk öğrenimini Ürgüp'te yaptıktan sonra orta ve liseyi İstanbul Eyüp Askerî Rüştiyesi ve Çengelköy Askerî Tıbbiye İdadisinde tamamladı. 1901'de Askerî Tıbbiye Okulunun Eczacılık bölümünden mezun oldu. Okulda alıkonularak Kimya ve Farmasötik Kimya İhtisası yaptı. 1 Mart 1904'de Eczacı Üsteğmen rütbesiyle 3 üncü Ordu Kimyagerliğine atandı. 1905'te Selânik Hastahanesi ve 1907'de İstanbul Güm-rükleri Kimyageri olarak görevlendirildi.

13 Kasım 1909'da Eczacılık Okulu Kimya ve Farmasötik Kimya Öğretmenliğine getirildi. 21 Ocak 1916'da Gureba Hastahanesi Kimyageri ve Başeczacısı oldu. 21 Mart 1919'da yeniden Eczacılık Okulundaki görevine döndü. Dişçi mektebinde de aynı derslerin öğretmenliğini yapması uygun görüldü. 1 Ekim 1923'te ordudan istifa suretiyle ayrıldı. Öğretmenlik görevini milletvekili seçilinceye kadar sürdürdü.

TBMM'nin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde CHP adayı olarak Niğde Milletvekilliğine seçildi. 4 Mayıs 1931'de Meclise katılarak dönem boyunca Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonunda çalıştı. Ayrıca Belediye ve İş Kanunu tasarılarının incelenmesi için III üncü toplantı yılında kurulan geçici komisyonlarda görev aldı. Milletvekili iken 3 Mart 1932'de devlet memuriyetinden emekliye ayrıldı.

V inci Dönem seçimlerinde yeniden Niğde Milletvekilliğine seçilerek yasama görevini 26 Mart 1939'a kadar korudu. Sonraki yaşamını İstanbul'daki evinde okuma ve özel araştırma ile geçirdi. 31 Ocak 1967'de öldü. Zincirlikuyu Mezarlığında toprağa verildi.

Fazilet Hanım ve ölümü üzerine **Emine Mediha Hanım** (1897-1971) ile evlenmiş olup, **Nihal BERKİŞ** (1913), **Cengiz** (1914) ve **İlhan** (1916) ın babasıdır.

(Kimyayı İspençiyarı) adlı iki ciltlik eseri 1910-1911'de yayımlanmıştır.

(ALİ) GALİP BEY (YENEN)
(NİĞDE)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Niğde Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Olağanüstü ve I inci toplantı yılında Millî Savunma, II nci, IV üncü yıllarda İçişleri Komisyonunda çalışmıştır. Genel Kurul'da iki konuşma yapmıştır.

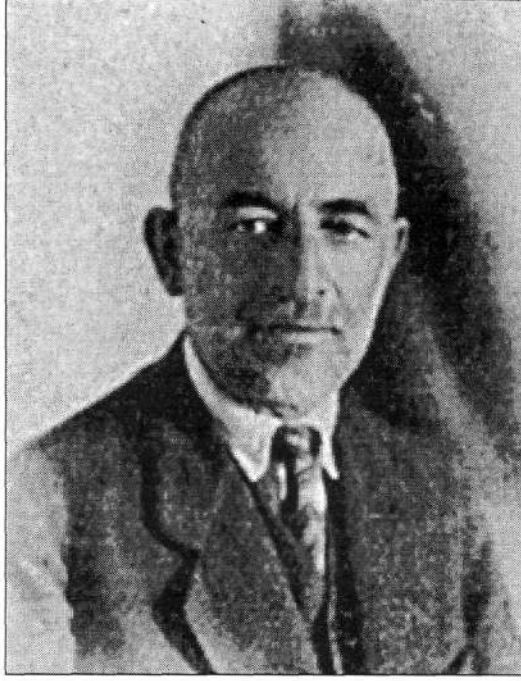
HALİT BEY (MENĞİ)
(NİĞDE)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Niğde Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Bayındırlık Komisyonunda çalışmıştır. Ayrıca İş Kanunu tasarısının incelenmesi için III üncü toplantı yılında kurulan geçici komisyonda görev almıştır.

(MAHMUT) FAİK BEY (SOYLU)
(NİĞDE)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Kütahya Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Olağanüstü, I ve II nci toplantı yıllarında Bütçe Komisyonunda çalışmıştır. III üncü ve IV üncü yıllarda Sayıştay Komisyonunun Başkanlığını yapmıştır. 1580 sayılı Belediye Kanununun 15 inci maddesi 26 ncı fıkrasına bazı hükümler eklenmesi hakkında 21 Mayıs 1934'de sunduğu kanun önerisi, tümü üzerinde 30 Haziran 1934'de görüşme yapıldığı sırada Adalet Komisyonunca geri alınmış ve konunun, 831 sayılı Sular Kanunu ile ilgili görülmesi itibarıyla bu şekilde yapılan düzenleme ile 23 Aralık 1934'de (2659) sayı ile kanunlaşmıştır.

ORDU

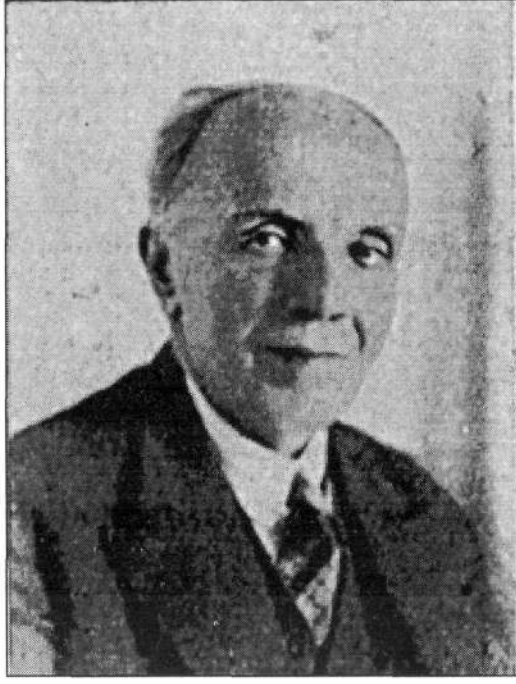
(AHMET) HAMDİ BEY (YALMAN)
(ORDU)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Canık Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Millî Eğitim Komisyonunda çalışmıştır. Ayrıca İl Özel İdaresi Kanunu tasarısının incelenmesi için III üncü toplantı yılında kurulan geçici komisyonda görev almıştır. Genel Kurul'da çeşitli konularda (11) konuşma yapmıştır.

AHMET İHSAN BEY (TOKGÖZ)
(ORDU)

1284 (1868)'te Erzurum'da doğdu. **Muhasebeci Tokgözoğlu Mehmet Halit Bey** ve **Hatice Hanım**'ın oğludur. İlk ve orta öğrenimini Üsküdar İptidaisi ve Şam (Suriye) Rüştîyesinde tamamladıktan sonra Mülkiye Mektebi İdadi bölümüne girdi. 18 Temmuz 1886'da yüksek kısmından mezun olarak Hariciye Nezareti Tercüme Odası Mütercimliğine atandı. 5 Ocak 1887'de Tophane Müşirliği Tercümanlığına getirildi. 10 Eylül 1890'da istifa suretiyle bu görevden ayrılarak özlemini duyduğu bir basımevi kurma arzusunu gerçekleştirerek "Âlem" basımevini kurdu. 1886'da "Şafak" 1889'da "Umran" dergilerini çıkardı. Kısa ömürlü bu girişimlerden sonra 1890'da "Serveti Fünun" dergisini çıkarmaya başladı. Dergi, 1895'te "Edebiyatı Cedide"nin yayın organı halinde bu akımın hemen bütün kalemlerini yazı kuruluna aldı. II nci Meşrutîyetin ilanından sonra da "Fecri Âti"nin yayın organı haline geldi. Dil devriminden sonra "Uyanış" adı altında yayımını kısa bir ara dışında ölümüne kadar sürdürdü.

Bu arada 1908-1917 arası Yüksek Ticaret Mektebinde Coğrafya Öğretmenliği, 1911-1913 yıllarında yirmi ay Beyoğlu 6 ncı Daire Belediye Müdürlüğü yaptı. Mondros Ateşkes Anlaşmasından sonra İstanbul'da Piyer Loti Derneğini kurdu ve başkanlığını üstlendi. Millî Mücadele başladığı sırada İzmit-Değirmendere'deki evine sığınarak Bursa Vâlisi **Hacim Muhittin Bey** aracılığı ile Ankara ile temasa geçti ve aldığı direktif ile Avrupa'ya kaçarak Münich'de Almanya ve Avusturya için Ankara haber bürosunu açtı. Ankara Matbuat Müdürlüğünden aldığı haberleri Avrupa ülkelerine duyurdu. Lozan Barış Konferansı açıldığında kurulan Basın Bürosunu yönetti. Barış Andlaşmasının imzasından sonra İstanbul'da basın ve yayın faaliyetine devam etti. Kızılay, Çocuk Esirgeme Kurumu, Türk Hava Kurumu gibi hayır derneklerinde çalıştı. Uluslararası kongrelere Türk Delegatesi olarak katıldı.

TBMM'nin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde CHP adayı olarak Ordu Milletvekilliğine seçildi. 4 Mayıs 1931'de Meclise katılarak dönem boyunca İçişleri Komisyonunda çalıştı. Ayrıca Belediye, İş ve Orman Kanunu tasarılarının incelenmesi için III üncü toplantı yılında kurulan geçici komisyonda görev aldı.

V, VI ve VII nci dönemlerde de Ordu'dan milletvekili seçilerek yasama görevini ölümüne kadar korudu. 28 Aralık 1942'de Kocaeli-Değirmendere'de öldü. Orada toprağa verildi.

Fatma Afife Hanım (1874-1955) ve İsviçreli **Olga Hanım** ile (1881-?) evlenmiş olup, **Fatma İffet** (1889-1957), **Ali Rıza** (1890-1975) ve **Ayşe Kadriye** (1892) nin babasıdır.

Ahmet İhsan TOKGÖZ, Serveti Fünun'dan ayrı olarak Jules Verne'in 12 eseri dışında kırka yakın klasik eseri Türkçeye kazandırmış, Avrupa gezileri ve basın anılarını da yayımlamıştır.

Başlıca Eserleri :

- Avrupa'da Neler Gördüm, İstanbul 1891
- Ülfet (Roman), İstanbul 1893
- Altı Hafta Nil'de Seyahat, İstanbul 1896
- Tuna'da Bir Hafta, İstanbul 1911
- Tirol Cephesinde Ateş Hattında, İstanbul 1917
- Matbuat Hatıralarım 2 Cilt, İstanbul 1930-1931

(AHMET) ŞEVKET BEY (AKYAZI)
(ORDU)

Özgeçmişi için bakınız :

III üncü Dönem Ordu Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, II nci toplantı yılı başından itibaren Gümrük-Tekel Komisyonunda Sözcü olarak çalışmıştır.

ALİ CANİB BEY (YÖNTEM)
(ORDU)

1303 (1887)'de İstanbul-Üsküdar Sultantepeşinde doğdu. Evkaf Nezaretî Memurlarından **Halil Saib Bey** ve **Hafize Nuriye Hanım**'ın oğludur. İlk ve orta öğrenimini Üsküdar Gülfem Hatun Mektebi ve Toptaşı Rüştîyesinde tamamladıktan sonra Üsküdar-Selamsız'daki Fransız Mektebinde okudu. Babasının Selânik iline sürgüne gönderilmesi üzerine öğrenimine Selânik İdadisinde devam etti. Selânik Hukuk Mektebi son sınıfında iken Balkan Savaşının çıkması ve kentin düşman işgaline uğraması üzerine ailece İstanbul'a geldi. Bu arada Selânik'te Hukuk Mektebine devam ederken 23 Mart 1909 - 22 Şubat 1913 arası İttihat ve Terakki Mektebi ve Ziraat Mekteb-i Âlisinde öğretmenlik yaptı. 1910'da Maarif Nezaretince Edebiyat öğretmenliği için açılan sınavı kazandığı halde hukuk öğrenimi dolayısıyla Selânik'den ayrılamadığı için atandığı Trabzon ve sonra İzmir Sultanisindeki görevi kabul edememişti.

8 Kasım 1913'te Çanakkale Sultanisi Edebiyat ve Felsefe öğretmenliğine atandı. 1 Ekim 1915'te İstanbul Gelenbevi Sultanisine nakledildi.

25 Ekim 1916'da Darümuallimin-i Âliye (Yüksek Öğretmen Okulu) öğretmenliğine yükseltildi. 9 Ağustos 1921'de bu görevden ayrılarak Ankara Hükümeti emrine girdi. 24 Ağustos 1922'de Trabzon Sultanisi Müdürü olarak görevlendirildi. 15 Ekim 1922'de Giresun Maarif Müdürü, 10 Şubat 1923'te Maarif Müfettişi oldu. Bir süre Darülfünun Edebiyat Fakültesinde **Yahya Kemal Beyin** ayrılması ile boş kalan Türk Edebiyat Tarihi dersini okuttu. Yeniden öğretmenlik istemesi üzerine 1 Mart 1925'te İstanbul Erkek Öğretmen Okuluna, 1 Eylül 1926'da Kabataş Lisesine atandı. Bu arada 15 Kasım 1925'de ek görev olarak 1 Mayıs 1927'ye kadar İstanbul Kütüphanelerinin tasnifine memur Heyetin Başkanlığını yaptı. 21 Ağustos 1927'de Tarih Encümeni Üyeliğine seçildi. 20 Mart 1929'da öğretmenlikten alınarak Maarif Vekâleti Umumi Müfettişliğine getirildi.

TBMM'nin IV üncü Döneminde Ordu Milletvekili **Recai Beyin** ölümü ile boşalan yere 9 Mart 1934'de seçilerek 19 Mart 1934'de Meclise katıldı.

V ve VI ncı dönemlerde yeniden Ordu Milletvekili seçilerek yasama görevini 3 Mart 1943'e kadar korudu. 15 Mart 1942'de Türk Tarih Kurumu Üyeliğine seçildi. Meclisten ayrılınca İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi XVIII inci Yüzyıl Türk Edebiyatı Profesörlüğüne getirildi. 14 Mayıs 1950'de Demokrat Parti adayı olarak Bursa Milletvekilliğine seçildi. Dönem sonu evine çekilerek yalnız bir hayat yaşadı. 26 Ekim 1967'de Kadıköy-Feneryalısındaki evinde öldü. Erenköy Sahrayıcedit Kabristanında toprağa verildi.

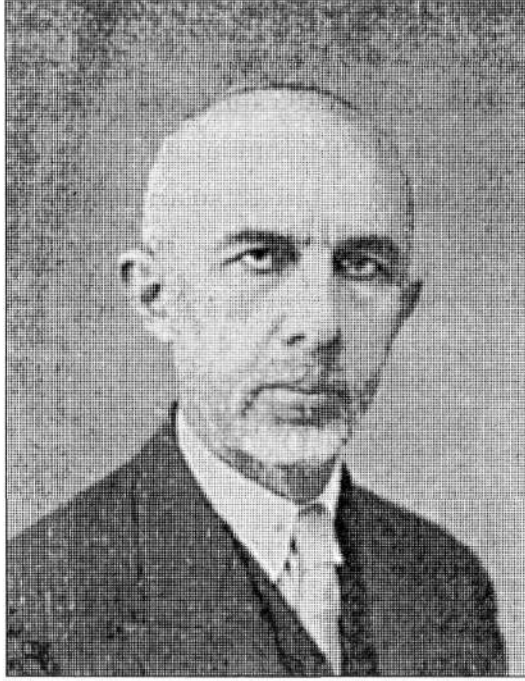
10 Temmuz 1942'de çocuksuz olarak eşinden ayrılmış olup 19 Aralık 1943'te **Hatice Tomris' (ÖZKUL)** u evlat edinmiştir.

Şair ve Edip **Ali Canip Bey**, Selânik'te öğrenci iken Bağçe, Kadın ve Yeni Kalemler dergilerinde yayımlanan şiir ve yazıları ile tanınmaya başlanmış sonraki yazı ve araştırmaları Hayat Mecmuası, Yeni Mecmua, Türkiyat Enstitüsü Mecmuasında ve Yakın Tarihimiz'de yayımlanmıştır. Kitap halinde basılı eserleri şunlardır :

1. Geçtiğim Yol, (şiirler) İstanbul 1918

2. Millî Edebiyat Meselesi ve Cenab Beyle Münakaşalarım, İstanbul 1918

3. Edebiyat, Lise 1 inci Sınıf, İstanbul 1926, 1927
4. Epope ve Edebi Nevilerle Mesleklere Dair Malûmat, İstanbul 1927
5. Leylâ ve Mecnun, Türk Edebiyatından Nûmuneler, İstanbul 1927
6. Naima, Türk Edebiyatından Nûmuneler, İstanbul 1931
7. Türk Edebiyatı Antolojisi, Lise Kitapları III İstanbul 1931
8. **Ömer Seyfettin**, Hayatı ve Eserleri, İstanbul 1935, 1943.

İSMAİL BEY (ÇAMAŞ)
(ORDU)

Özgeçmişi için bakınız:

II nci Dönem Ordu Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca İçişleri Komisyonunda çalışmıştır. IV. yılda ayrıca Dilekçe Komisyonunda görev yapmıştır.

(MEHMET) RECAİ BEY (BAYKAL)
(ORDU)

Özgeçmişi İçin Bakınız :

I inci Dönem Trabzon Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, olağanüstü, I. ve II. toplantı yıllarında Millî Savunma Komisyonunda çalışmıştır.

12 Aralık 1933 de İstanbul-Şişli Çocuk Hastanesinde, Kalisistik Kalkülaz hastalığından vefat ettiği Başbakanlığın 24.1.1934 gün ve Yaz. İş. 6/274 sayılı yazısı ile bildirilmiştir.

RIZE

AKİF BEY (AKYÜZ)
(RİZE)

Özgeçmişi için bakınız:

III üncü Dönem Rize Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Dilekçe Komisyonunda çalışmıştır.

ALİ (RIZA) BEY (ZİRH)
(RİZE)

Özgeçmişi için bakınız:

II nci Dönem Rize Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, ilk toplantıda Sayıştay Komisyonuna seçilerek I inci ve II nci yıllarda Komisyonun sözcülüğünü yapmıştır. 1 Kasım 1933 de Divan Kâtipliğine seçilmiş, görevini 1 Kasım 1934'de yeniden seçilmek suretiyle dönem sonuna kadar korumuştur. Genel Kurul'da (2) konuşması vardır.

ESAT BEY (ÖZOĞUZ)
(RİZE)

Özgeçmişi için bakınız:

I inci Dönem Lazistan Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca İçişleri Komisyonunda çalışmıştır. Ayrıca Orman Kanunu tasarısının incelenmesi için III üncü toplantı yılında kurulan geçici komisyonda görev almıştır. Genel Kurul'da bir kez konuşmuştur.

(AHMET) FUAT BEY, Dr. (BULCA)
(RİZE)

Özgeçmişi için bakınız:

11 nci Dönem Rize Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, IV üncü toplantı yılında Millî Savunma Komisyonunda çalışmıştır. Genel Kurulda bir kez konuşmuştur.

HASAN CAVİT BEY (BELÜL)
(RİZE)

Özgeçmişi için bakınız:

II nci Dönem Rize Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca İktisat Komisyonunda çalışmıştır.

(MEHMET) ATIF BEY (TÜZÜN)
(RİZE)

Özgeçmişi için bakınız:

I inci Dönem Kayseri Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, olağanüstü ve I inci toplantı yılında İçiş-
leri Komisyonunda çalışmıştır. II-IV üncü toplantı yıllarında Dilekçe Komisyo-
nunun başkanlığını yapmıştır. Genel Kurul'da bir konuşması vardır.

SAMSUN

ASIM BEY, Dr. (SİREL)
(SAMSUN)

Özgeçmişi için bakınız:

I inci Dönem Amasya Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Bayındırlık Komisyonunda çalışmıştır.

AZİZ (HIZIR) BEY (IŞIK)
(SAMSUN)

1313 (1897)'de Samsun - Büyükoyumca Köyünde doğdu. **İbrahim Ağa** ve **Şerife Hanım**'ın oğludur. Medresede eğitim gördü. Ailenin sahip olduğu arazide çiftçilikle yaşamını sürdürdü.

TBMM'nin IV üncü Döneminde boşalan milletvekilleri için yapılan ilk ara seçimde CHP adayı olarak Samsun'dan milletvekili seçildi. 15 Haziran 1931'de Meclise katıldı. Ancak 6 Kasım 1932'de sağlık durumunu ileri sürerek milletvekilliğinden çekildi. İstifası 17 Kasım'da Genel Kurulun bilgisine sunuldu. Sonraki yaşamını köyünde çiftçilikle geçirdi. 10 Kasım 1949'da öldü. Köy mezarlığında toprağa verildi.

Emine H. (1892-1966) ile evlenmiş olup, **Hatice Yılmaz** (1928), **Ayşe** (1929), **Maksut** (1931) ve **Turgut** (1937-1986)'un babasıdır.

EMİN BEY (GEVECİ)
(SAMSUN)

Özgeçmişi için bakınız:

I inci Dönem Canik Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Olağanüstü ve I inci Toplantı yılında İktisat, II ve III üncü yıllarda Gümrük-Tekel Komisyonlarında çalışmıştır.

29 Temmuz 1934'te İstanbul'da vefat ettiği, 25 Ekim 1934'te Genel Kurulla duyurulmuştur.

EDHEM BEY (TUNCEL) (TUNCAY)
(SAMSUN)

Özgeçmişi için bakınız:

III üncü Dönem Samsun Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Bayındırlık Komisyonunun başkanlığını yapmıştır. Gazi'nin Samsun'a dikilecek heykellerinin vergiden muafiyeti hakkında üç arkadaşı ile birlikte 22 Kasım 1931'de verdiği kanun önerisi 21 Aralık 1931'de (1908) sayı ile kanunlaşmıştır. Genel Kurul'da çeşitli konularda (6) konuşması vardır.

(HASAN) RUŞENİ BEY (BARKIN)
(SAMSUN)

1300 (1884)'de Girit-Hanya (Yunanistan) kentinde doğdu. **Kadızzade Hüseyin Sadi Efendi** ve **Seyyide Hanımın** oğludur. İlk ve orta öğrenimini tamamladıktan sonra 1 Ocak 1900'de Harbiye Mektebine girdi. 1902'de Piyade Teğmen rütbesiyle mezun olarak Erkânıharbiye (Kurmay) sınıfına ayrıldı. 16 Eylül 1906'da Erkânıharbiye Mektebi öğrenimini bitirerek Kurmay Yüzbaşı rütbesiyle 3 üncü Ordu K. emrine atandı. 8 Aralık 1908'de Kolağası (Kd. Yüzbaşı) lığa yükseltildi. 5 inci Ordu Nizamiye 9 uncu Fırkasında görevlendirildi. 31 Aralık 1910'da Kars Konsolosluk kâtibi unvanı ile Kafkasya bölgesinde gizli bir göreve gönderildi. 10 Nisan 1913'de sona eren bu görevini müteakip 4 Eylül 1913'ten itibaren Avrupa'da yabancı dil öğrenimi için bir yıl izinli sayıldı. İsteği üzerine izni 1 Eylül 1914'te bir yıl daha uzatıldı. Bağdat'da bulunduğu sırada Harbiye Nezaretinden verilen emirle yakalanıp adamli olarak Konya'ya gönderilmesi sırasında İran toprakları içinde kaçmasından dolayı Divanı Harp tarafından askerlikten tardına ve bir yıl kalabend edilmesine karar verildi. 18 Şubat 1915'te emekliye ayrıldı.

1914-1930 arası yaşamını yurt dışında gezi ve ticaretle geçirdi. Avrupa, Asya (Rusya, Sibirya, Kafkaslar, Türkistan, Çin, İran, Irak, Suriye, Filistin) da ve çeşitli konularda incelemelerde bulundu.

Yurda dönüşünde, Divanı Harp kararı ile hükümlülüğünün politik nedenlere bağlı olduğunu belirterek kaldırılmasını istemekle, 9 Temmuz 1931 gün ve 7529 sayılı Kararname ile, siyasî suçların affı hakkındaki 23 Aralık 1918 günlü Kanun gereğince tard kararının geçersiz sayılması ve ordu ile ilişkisinin kesildiği 18 Şubat 1914'ten itibaren emekliye ayrılması ve aylık bağlanması kabul edildi.

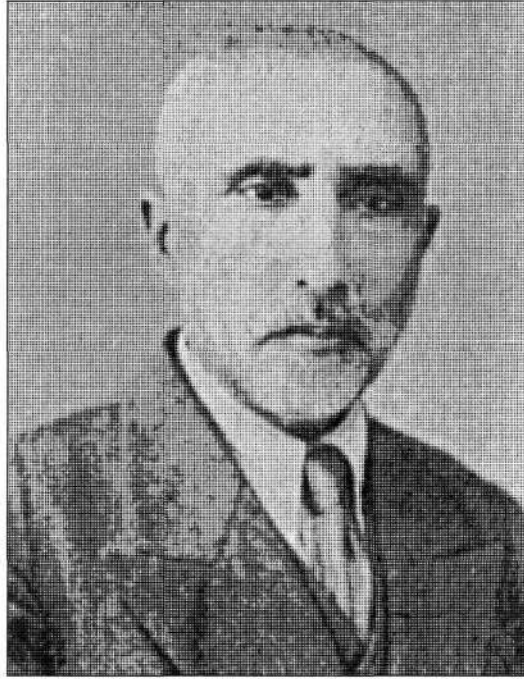
30 Temmuz 1931'de Kudüs 2 nci Sınıf Konsoloslughuna atandı. 30 Mayıs 1932'de vekâlet emrine alınarak yurda döndü.

TBMM'nin IV üncü Döneminde Samsun Milletvekili Aziz (Hızır) Beyin istifası ile boşalan milletvekilliğine, CHP adayı olarak 10 Aralık 1932'de seçildi. 22 Aralıkta Meclise katılarak III ve IV üncü toplantı yıllarında Sayıştay Komisyonunda çalıştı. Genel Kurulda çeşitli konularda (7) konuşma yaptı.

V inci ve VI ncı dönemlerde de Samsun milletvekilliğine seçilerek yasama görevini 8 Mart 1943'e kadar sürdürdü. Meclisten ayrıldıktan sonraki yaşamı hakkında bir bilgi derlenemedi. Nüfus kaydına göre 25 Nisan 1953'te öldü.

Fatma Samiye Hanım (1904-1939) ve ölümü üzerine **Nurişan Dilek Hanım** (1908-1977) ile evlenmiş olup, **Doğan** (1925-1985) ın babasıdır.

TBMM Genel Sekreterliğine sunduğu 21 Aralık 1932 tarihli Tercümeihâl Kâğıdı örneğinde, "Ruşeninin Rûyası" adlı basılı bir eseri olduğu, "Din Yok, Milliyet Var" adlı eserini Gazi Mustafa Kemal Paşa'ya sunduğu, "Ruslar Kafkas'a Nasıl Girdi ve Orada Nasıl Yerleşti" adındaki iki ciltlik eserinin gizli olarak Genelkurmay'da korunduğu, "İran'ın İçyüzü" ne dair 8 ciltlik eserinin de basılmak üzere olduğu yazılıdır.

MEHMET (HACIYUNUS) BEY (GÜNEŞDOĞDU)
(SAMSUN)

1287 (1871)'de Samsun-Çarşamba İlçesinde doğdu. **Hacı Yunus Efendi** ve **Fatma Hanımın** oğludur. İlk ve orta öğrenimini tamamladıktan sonra ailenin sahip olduğu topraklarda çiftçilik yaptı.

Milli Mücadelede Mudafaayı Hukuk Cemiyetinde çalıştı. CHP'de politika-ya girerek Mutemet Vekilliği, Belediye Meclisi Üyeliğinde bulundu.

TBMM'nin IV üncü Dönem seçimlerinde CHP adayı olarak Samsun Milletvekilliğine seçildi. 4 Mayıs 1931'de Meclise katılarak 1 inci toplantı yılı sonuna kadar Dilekçe, sonraki yıllarda Gümrük-Tekel Komisyonunda çalıştı. Genel Kurulda (3) konuşma yaptı.

V inci Dönem seçimlerinde yeniden Samsun Milletvekilliğine seçilerek yasa görevini 2 Nisan 1939'a kadar korudu.

Meclisten ayrıldıktan sonra Çarşamba'da tarım ile uğraşısını sürdürdü. 26 Şubat 1946'da öldü.

Zarife ve sonra da **Fatma Hanım** (1898-1960) ile evlenmiş olup, **Mehmet Yunus** (1903-1934), **İsmail Hakkı** (1903-?), **Samiye** (1920), **Ömer** (1921-1977), **Abdullah** (1922-1926) ve **Ahmet Feyzi** (1926)'nin babasıdır.

(MEHMET) ZÜHTÜ BEY (DURUKAN)
(SAMSUN)

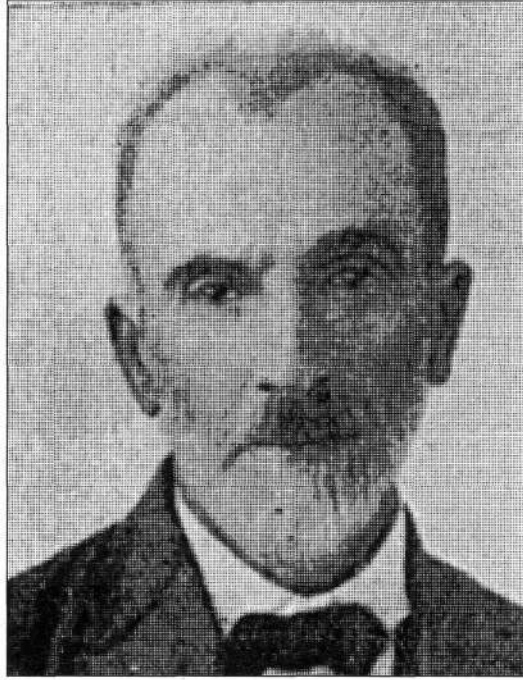
Özgeçmişi için bakınız:

III üncü Dönem Konya Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

IV üncü Dönem başında çeşitli nedenlerle boşalmış olan milletvekillikleri için yapılan ilk ara seçimde CHP adayı olarak Samsun milletvekilliğine seçilmiş, 15 Haziran 1931'de Meclise katılmıştır. II nci toplantı yılından itibaren İçişleri Komisyonunda çalışmıştır.

SİİRT

HALİL HULKİ BEY (AYDIN)
(SİİRT)

Özgeçmişi için bakınız:

I inci Dönem Siirt Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, IV üncü toplantı yılında Dilekçe Komisyonunda çalışmıştır.

MAHMUT BEY (SOYDAN)
(SİİRT)

Özgeçmişi için bakınız:

II nci Dönem Siirt Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, Dönem boyunca Dışişleri Komisyonunda çalışmıştır. Komisyonun olağanüstü toplantıda sözcülüğünü, I inci II nci ve III üncü toplantı yıllarında başkanlığını yapmış, IV üncü yılda üye olarak bulunmuştur.

SINOP

İBRAHİM ALÂATTİN BEY (GÖVSA)
(SİNOP)

Özgeçmişi için bakınız:

III üncü Dönem Sivas Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Millî Eğitim Komisyonunda çalışarak, olağanüstü, I inci, II nci toplantı yıllarında sözlüğünü, III üncü ve IV üncü yıllarda da kâtipliğini yapmıştır. Genel kurulda özellikle millî eğitim kurullarında (9) konuşma yapmıştır.

(ÖMER) HULUSİ BEY (ORUÇOĞLU)
(SİNOP)

1310 (1894)'da Sinop-Boyabat İlçesinde doğdu. **Oruçzade Osman Nuri Efendi** ve **Sıdika Hanımın** oğludur. İlk ve orta öğrenimini tamamladıktan sonra İstanbul Darülfünunu İlahiyat Şubesine girdi. Son sınıf öğrencisi iken I. Dünya Savaşı seferberliğinde silah altına alınarak çeşitli cephelerde savaşa katıldı. Savaş sonu Yedek Teğmen rütbesiyle terhis edildi. İstiklâl Savaşında sağlık durumunun elverişsizliği dolayısıyla sabit hizmetlerde görevlendirildi. Savaşın zaferle sona ermesinde memleketine dönerek tarım ve ticaretle meşgul oldu. CHP'de politikaya girerek Samsun İl Genel Meclisi Üyeliğine seçildi. Altı yıl bu görevde, dört yıl da Daimi Encümen üyeliğinde bulundu.

TBMM'nin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde CHP adayı olarak Samsun Milletvekilliğine seçildi. 4 Mayıs 1931'de Meclise katılarak I inci toplantı yılı sonuna kadar Sayıştay, II nci ve III üncü yıllarda Tarım ve IV üncü yılda Gümrük-Tekel Komisyonunda çalıştı. Sinop İline dışardan getirtilecek elektrik tesisatının gümrük resminden muafiyetine dair 7 Mayıs 1934'te ver-

diği önergeyi 14 Haziranda geri çekti. Genel Kurulda çeşitli konularda (5) konuşma yaptı.

V, VI ve VII nci dönemlerde de Sinop'tan milletvekili seçilerek yasama görevini 5 Ağustos 1946'ya kadar korudu.

Meclisten ayrıldıktan sonra memleketine dönerek Çatpınar, Şihli, Daylı, Cemalettin, Karacaören, Bektaş ve Gazidere köylerindeki çeltik arazilerini işletmekle yaşamını sürdürdü. 23 Eylül 1955'te öldü.

Fatma Saim Hanım (1897-1970) ile evlenmiş olup, **Ahmet Ziyaettin** (1915-1978) **Hanife Pakize** (1919), **Hatice Faize** (1924) ve **Ayhan** (1929)'ın babasıdır.

RECEP ZÜHTÜ BEY (SOYAK)
(SİNOP)

Özgeçmişi için bakınız:

II nci Dönem Sinop Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Bütçe Komisyonunda çalışmıştır. Genel Kurul'da, mali kanunların bir Karma Komisyonunda incelenmesi hakkındaki görüşmede bir konuşma yapmıştır.

YUSUF KEMAL BEY (TENGİRŞENK)
(SİNOP)

Özgeçmişi için bakınız:

I inci Dönem Kastamonu Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, 26 Eylül 1930'dan beri sürdürmekte olduğu Adliye Vekilliğini, dönem başında kurulan İsmet Paşa kabinesinde korumuştur. 23 Mayıs 1933'de Vekillikten istifa etmiş, III üncü toplantı yılında Anayasa, IV üncü yılda Anayasa ve İktisat Komisyonlarında çalışmıştır. Genel Kurul'da çeşitli konularda (15) kez konuşmuştur.

SIVAS

(ABDURRAHMAN) RAHMİ BEY (KATOĞLU)
(SİVAS)

Özgeçmişi için bakınız:

II nci Dönem Sivas Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Millî Eğitim Komisyonunda çalışmıştır. Ayrıca İl Özel İdaresi Kanunu tasarısının incelenmesi için III üncü toplantı yılında kurulan geçici Komisyonunda görev almıştır. Genel Kurul'da iki konuşması vardır.

10.10.1934'de İstanbul Büyüka'da Tüberküloz'dan vefat ettiği, Başbakanlığın 23.10.1934 gün ve Yaz. İş. 6/4024 sayılı yazısı ile bildirilmiş, 25.10.1934 de Genel Kurulun bilgisine sunulmuştur.

İSMAİL (MEHMET) BEY (UĞUR)
(SİVAS)

1311 (1895)'de Sivas İlinin Hafik İlçesi Ornevik (Çınarlı) Köyünde doğdu. **Zorabbasoğlu Hafız Mehmet Efendi** ve **Mevlûde Hanımın** oğludur. İlk öğrenimini köyünde tamamladıktan sonra ailenin sahip olduğu arazide çiftçilikle meşgul oldu. I inci Dünya ve İstiklal Savaşlarına katıldı. 1923'de köy muhtarlığına seçildi.

Bu görevi yürütmekte iken TBMM'nin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde CHP adayı olarak Sivas Milletvekilliğine seçildi. 4 Mayıs 1931'de Meclise katılarak I inci Toplantı yılı sonuna kadar Sayıştay, II, III ve IV üncü yıllarda Tarım Komisyonunda çalıştı. Genel Kurulda (3) konuşması vardır.

V, VI, VII ve VIII inci dönemlerde de Sivas Milletvekilliğine seçilerek yasama görevini 14 Mayıs 1950'ye kadar korudu.

Meclisten ayrıldıktan sonra köyünde çiftçilikle uğraşısını sürdürdü. 30 Kasım 1956'da öldü. Köy mezarlığında toprağa verildi.

Zeynep Hanım (1903-1980) ile evlenmiş olup, **Şemsi** (1924), **Halil** (1926) **Kâzım** (1929), **Hüseyin** (1927) ve **Afet** (1932)'in babasıdır.

(MEHMET) RASİM BEY (BAŞARA)
(SİVAS)

Özgeçmişi için bakınız:

I inci Dönem Sivas Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Bütçe Komisyonunda çalışmıştır.

(MEHMET) ŞEMSETTİN BEY (GÜNALTAI)
(SİVAS)

Özgeçmişini için bakınız:

II nci Dönem Sivas Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, I inci toplantı yılı sonuna kadar Maliye, II, III ve IV üncü yıllarda Millî Eğitim Komisyonunda çalışmıştır. Genel Kurul'da Cumhuriyetin 10 uncu yıldönümü vesilesiyle düzenlenen Af Kanununun görüşülmesinde bir konuşması vardır.

NECMETTİN (SADIK) BEY (SADAK)
(SİVAS)

Özgeçmişi için bakınız:

III üncü Dönem Sivas Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Dışişleri Komisyonunda çalışmıştır. I inci toplantı yılı başından itibaren komisyonun sözcülüğünü yapmıştır. 25 Mayıs 1931 de Prag'da toplanan Uluslararası Parlamentolar Birliği Ticaret Konferansında **Ruşen Eşref Bey** (Afyon Karahisar) ile birlikte TBMM'ni temsil etmiştir.

REMZİ BEY (ÇİNER)
(SİVAS)

Özgeçmişi için bakınız:

III üncü Dönem Sivas Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Bütçe Komisyonunda çalışmıştır. Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun yürürlüğünden önceki intikaller hakkında bir karar ittihazına dair 19 Mart 1932 de verdiği önerge Adalet, Maliye ve Bütçe Komisyonlarına havale edilmişse de 12 Ekim 1933 de önergeyi geri çekmiş, koyun, kıl keçi ve tiftik vergilerinin değiştirilmesi ve hayvan sahiplerine vesika üzerine tuz satılması hakkındaki kanun önerisi 10 Kasım 1932 de İktisat, Maliye, Bütçe Komisyonlarına gönderilmiş, ancak dönem sonuna kadar gündeme gelmemiştir. Genel Kurul'da çeşitli konularda (22) kez konuşmuştur.

(YUSUF) ZİYA (ETTİN) BEY (BAŞARA)
(SİVAS)

Özgeçmişi için bakınız:

I inci Dönem Sivas Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Dilekçe Komisyonunda çalışmıştır.

ŞEBİNKARAHİSAR (*)

(*) (Karahisar Şarki) olarak Sivas İline bağlı liva (Mutasarrıflık) iken 1924 Anayasasına göre il olmuş, aynı zamanda (Şebinkarahisar) olarak anıldığı için, iki isimli illerin bir isimle anılması hakkındaki Bakanlar Kurulunun 24 Ekim 1926 gün ve 4248 sayılı Kararı ile, bu şekilde anılmaya başlanmıştır. 20 Mayıs 1933 gün ve 2197 sayılı Kanunla Giresun İlinin ilçesi haline getirilmiştir.

(HASAN) VASFÎ (RAŞÎT) BEY (SEVİĞ)
(ŞEBÎN KARAHİSAR)

1303 (1887)'te Yemen-Menahe kentinde doğdu. Emekli Mutasarrıflardan **Mehmet Raşit Paşa** ve **Lütfiye Hanımın** oğludur. İlk ve orta öğrenimini Galatasaray Sultanisinde 1906'da tamamladıktan sonra İstanbul Hukuk Mektebine girdi. 1909'da Fransa'ya giderek Paris Hukuk Fakültesinden lisans diploması aldı (1912).

Yurda dönüşünde I inci Dünya Savaşı seferberliğinde 30 Ağustos 1914'te talimğaha alındı. Süvari Asteğmen ve sonra Teğmen rütbesiyle Kafkas Cephe-sinde savaşa katıldı. 12 Aralık 1917'de terhis edilerek Adliye Nezareti tarafından Saksonya Mahkemelerinde staj yapmak üzere Almanya'ya gönderildi.

28 Eylül 1924'te Berlin Elçiliği Tercümanlığına atandı. 23 Ocak 1925'te Anadolu Ajansının Paris Muhabiri oldu. 16 Ağustos 1926'da, Lozan Barış Andlaşmasına göre İstanbul'da kurulan Muhtelit Hakem Mahkemelerinin Türkiye Ajanslığına getirildi. 6 Aralık 1930'da bu görevden ayrıldı. Yerel seçimlerde CHP Adalar İlçesi adayı olarak İstanbul Şehir Meclisine seçildi.

TBMM'nin IV üncü dönem seçimlerinde Şebin Karahisar Milletvekili olarak 4 Mayıs 1931'de Meclise katıldı. Dönem boyunca İçişleri Komisyonunda çalıştı. Ayrıca İş Kanunu Tasarısının incelenmesi için III üncü toplantı yılında kurulan geçici komisyonda görev aldı. Genel Kurulda çeşitli konularda (4) konuşma yaptı.

V inci Dönem seçimlerinde Sivas Milletvekilliğine seçilerek yasama görevini 2 Nisan 1939'a kadar korudu. Bu arada 1935'te Ankara Hukuk Fakültesi Roma Hukuku Profesörlüğüne atanmakla, Meclisten ayrıldıktan sonra bu görevini sürdürdü. 1942'de Ordinaryüs Profesörlüğe yükseltildi. 1943 ders yılından itibaren Roma Hukuku yanında Medeni Hukuk dersini de okutması uygun görüldü. 30 Kasım 1947'de Medeni Hukuk Profesörlüğüne getirildi. 29 Nisan 1957'de (70) yaş sınırını tamamlaması ile emekliye ayrıldı. Sonraki yaşamında Avukatlığına devam etti. 1965'te Ankara Hukuk Fakültesi Profesörler Kurulu tarafından "Onursal Hukuk Doktoru" payesi verildi. 23 Kasım 1971'de öldü.

Nazmiye Hanım (1892-1969) ile evlenmiş olup, çocuğu yoktu.

Başlıca Eserleri :

- Ticaret Kanunu Şerhi, 3 Cilt, 1934-1936
- Devletler Hususi Hukuku (**Muammer Raşit Seviğ** ile birlikte), 2 Cilt, 1937-1943
- Kısa İdare Hukuku, 1943
- Toprak Hukuku Dersleri, 1953
- Askeri Adalet, 2 Cilt, 1955-1956
- Doktrin ve İçtihatlar Açısından Türk İcra ve İflas Hukuku, 2 Cilt 1967

İSMAİL BEY (SABUNCU)
(ŞEBİN KARAHİSAR)

Özgeçmişi için bakınız:

II nci Dönem Şarki Karahisar Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca İktisat Komisyonunda çalışmıştır. I inci toplantı yılında Komisyon Kâtipliğini, sonraki yıllarda sözcülüğünü yapmıştır. Ayrıca Muamele Vergisi Kanunu tasarısının incelenmesi için III üncü toplantı yılında kurulan geçici komisyonda görev almıştır. Belediye Vergi ve Resimleri Kanununun 20 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında 19 arkadaşı ile birlikte verdiği kanun önerisi, Bütçe ve İçişleri Komisyonunun olumlu raporuna rağmen 10 Haziran 1933 birleşiminde, maddelere geçilmesi kabul edilmeyerek red olunmuştur. Genel Kurulda çeşitli konularda (15) konuşması vardır.

SADRI MAKSUDİ BEY (ARSAL)
(ŞEBİN KARAHİSAR)

1296 (1880)'da Tatar (ÖSSC) Başkenti Kazan Kentinin Taş-Su Köyünde doğdu. **Ulemadan Nizamettin Maksudi Efendi** ve **Havva Hanımın** oğludur. İlk ve orta öğrenimini Kazan Allamiye Medresesi ve Rus Öğretmen Okulunda tamamladıktan sonra 1901'de Fransa'ya giderek Paris Hukuk Fakültesi ve Sorbonne Üniversitesi Edebiyat ve Sosyoloji bölümlerinde öğrenim gördü. 1906'da mezun olarak yurduna döndü.

1907'de Kazan Türkleri tarafından Rusya Mebusan Meclisi (DUMA)'ne üye seçildi. 1917 devriminden sonra Kazan yöresinde kurulan Özerk Türk Devletinde Millet Meclisi ve Ulusal Yönetim Başkanı seçilmek suretiyle İdil-Ural Devletinin ilk Cumhurbaşkanı oldu. Bolşevik ihtilali ile devletin dağıtılması üzerine önce Finlandiya, sonra Fransa'ya geçerek 1919'da Paris'te yerleşti. sorbonne'da Türkiyat alanında inceleme ve araştırmalar yaptı. 1923-1925 arası, Sorbonne Edebiyat Fakültesine bağlı "Slav Memleketlerini İnceleme Enstitüsü"nün "Türk Kavimleri Tarihi" Kürsüsünde profesörlük yaptı.

1925 Başında Türk uyrukluğuna alınarak Türkiye'ye çağırıldı. 5 Nisan 1925'te Maarif Vekâleti Telif ve Tercüme Heyeti Üyesi olarak görevlendirildi. 1 Mart 1926'da Ankara Hukuk Mektebi (Fakültesi) Türk Hukuk Tarihi ve Genel Hukuk Tarihi Profesörlüğüne atandı. 4 Haziran 1930'da kurulmasına karar verilen "Türk Tarihi Tetkik Cemiyeti - Türk Tarih Kurumu"nın kurucu üyeleri arasında yer aldı.

TBMM'nin IV üncü dönemi için yapılan seçimlerde CHP adayı olarak Şebn Karahisar Milletvekilliğine seçildi. 4 Mayıs 1931'de Meclise katılarak dönem boyunca Milli Eğitim Komisyonunda çalıştı. Genel Kurulda özellikle Milli Eğitim alanında (10) konuşma yaptı.

V inci Dönem seçimlerinde Giresun Milletvekili olarak yasama görevini 2 Nisan 1939 tarihine kadar korudu. 24 Haziran 1939'da İstanbul Hukuk Fakültesi Türk Hukuk Tarihi ve Edebiyat Fakültesi Türk Tarihi Profesörlüğüne atandı. 1 Temmuz 1940'da Ankara Hukuk Fakültesindeki kürsüsüne döndü. 24 Ekim 1943'de yeniden İstanbul Hukuk Fakültesi Türk Hukuk Tarihi ve Hukuk Felsefesi Ordinaryüs Profesörü oldu. 6 Ağustos 1945'te yaş sınırından emekliye ayrıldı.

TBMM'nin IX uncu Dönem seçimlerinde 14 Mayıs 1950'de Demokrat Parti listesinden Ankara Milletvekili seçilerek yeniden parlamentoya girdi. Dönem sonu Meclisten ayrılınca bilimsel çalışmalarını sürdürdü. 20 Şubat 1957'de İstanbul'da öldü.

Kâmile Hanım (1892-?) ile evlenmiş olup 1976-1978 Cumhuriyet Senatosu Kontenjan Üyesi **Adile Ayda** (1913-1992) ve **Naile Turhan** (1915-?)'in babasıdır.

Başlıca Eserleri :

- Maişet (Roman), Kazan 1898
- İngiltere'ye Seyahat, Kazan 1912
- Türk Dili İçin, 1930
- Orta Asya Türk Devletleri, 1934
- Hukukun Umumî Esasları, 1937
- İngiliz Amme Hukukunun İnkişaf Sahaları, 1940
- Teokratik Devlet ve Lâik Devlet, 1940
- Hukuk Tarihi Dersleri, 1941
- Umumî hukuk Tarihi, 1942, 1944, 1948
- Hukuk Felsefesi, 1946,
- Türk Tarihi ve Hukuk, 1947
- Farabi'nin Hukuk Felsefesi, 1955
- Milliyet Duygusunun Sosyolojik Esasları, 1955

TEKİRDAĞ

CELÂL NURİ BEY (İLERİ)
(TEKİRDAĞ)

Özgeçmişi için bakınız:

I inci Dönem Gelibolu Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Anayasa Komisyonunda çalışmıştır. Gıda maddeleri satanların piyango düzenlememeleri ve ikramiye verememeleri hakkındaki kanun önerisi, 29 Şubat 1932'de Adalet ve İçişleri komisyonlarına havale edilmiş, ancak dönem sonuna kadar gündeme gelmemiştir.

TBMM İktüzüğünün 22 nci maddesinin değiştirilmesine dair dört arkadaşı ile birlikte yaptığı öneri 10 Kasım 1932'de Genel kurulda görüşülerek aynen kabul edilmiştir. Genel Kurulda çeşitli konularda (15) kez konuşmuştur.

(MEHMET) CEMİL BEY (UYBADIN)
(TEKİRDAĞ)

Özgeçmişi için bakınız:

II nci Dönem Tekirdağ Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, ilk toplantıda İçişleri Komisyonuna seçilerek dönem boyunca Komisyonun Başkanlığını yürütmüştür.

18 arkadaşı ile birlikte 29 Kasım 1931'de verdiği, 1605 sayılı Kanuna hükümler eklenmesi hakkındaki kanun önerisi 27 Aralık 1933'te (2366) sayı ile, İl Özel İdarelerinin Borçları ve 1934 Yılı Bütçeleri hakkındaki kanun önerisi 4 Temmuz 1934'te (2562) sayı ile kanunlaşmıştır.

Ayrıca, dilek niteliğinde olarak çeşitli konularda verdiği (7) önerge görüşülüp, yerinde görülerek kabul edilmiştir.

Genel Kurulda (3) konuşması vardır.

MAHMUT RASİM BEY (MUTUK)
(TEKİRDAĞ)

1313 (1897)'de Tekirdağ-Mürefte İlçesinde doğdu. **Mutukzade Rasim Efendi** ile **İclâl Hanım**'ın oğludur. İlk ve orta öğrenimini Mürefte'de, liseyi 5 Temmuz 1915'te İstanbul Sultanisinde tamamladı. I inci Dünya Savaşı nedeni ile 1 Ağustos 1915'de silah altına alınarak Tophane Fabrikasında görevlendirildi. 28 Ekim 1917'de Harbiye Nezareti hesabına mühendislik öğrenimi için açılan sınavı kazanarak Almanya'ya gönderildi. 30 Ekim 1918'deki Mondros Ateşkes Anlaşmasından sonra Hükümet tarafından diğer öğrencilerle birlikte geri çağırıldı ise de bu davete uymayarak Almanya'da kaldı. Kömür madenlerinde çalışarak geçimini sağlamak suretiyle öğrenimini sürdürdü. 1923'te devlet hesabına okuyan öğrenci sıfatını yeniden kazanarak 21 Temmuz 1930'da Berlin Yüksek Teknik Okulu (Technicke Hoshsehule) den Maden Yüksek Mühendisi diploması aldı. Bir süre maden ocakları, fabrikalar ve sanayi merkezlerinde uzmanlığını geliştirdikten sonra 1 Mart 1931'de yurda döndü.

TBMM IV üncü Döneminde istifa ve sair sebeplerle boşalan milletvekilleri için yapılan ilk ara seçimde Tekirdağ Milletvekilliğine seçilerek 20 Haziran 1931'de Meclise katıldı. II nci Toplantı yılı başından itibaren Bayındırlık Komisyonunda çalıştı. Ayrıca İş Kanunu tasarısının incelenmesi için III üncü Toplantı yılında kurulan geçici komisyonda görev aldı. Genel Kurulda çeşitli konularda (4) konuşma yaptı.

Dönem sonu Meclisten ayrılınca 1 Haziran 1935'de İktisat Vekâleti Madenler Teknik Heyetine atandı. 22 Haziranda Maden Tetkik Enstitüsünde görevlendirildi. Bu kurumda çeşitli görev ve unvanlarla yaş sınırını tamamladığı 13 Temmuz 1962'ye kadar görev yaptı. Emekliye ayrıldıktan sonra da 31 Ağustos 1967'ye kadar sözleşmeli olarak görevini sürdürdü. 28 Temmuz 1973'de İstanbul'da öldü. Zincirlikuyu Mezarlığında toprağa verildi.

Emine Melâhat Hanım (1905) ile evlenmiş olup, **Ayşegül Güzaltan** (1942)'in babasıdır.

(MUSTAFA) FAİK BEY (ÖZTRAK)
(TEKİRDAĞ)

Özgeçmişi için bakınız:

I inci Dönem Cebelibereket Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca İçişleri Komisyonunda Başkanvekili olarak çalışmıştır. Genel Kurul'da (3) konuşma yapmıştır.

TOKAT

BEKİR LÜTFİ BEY
(TOKAT)

Özgeçmişi için bakınız:

III üncü Dönem Tokat Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, olağanüstü, I ve II nci toplantı yıllarında Milli Savunma Komisyonunda çalışmıştır. II nci yılda ayrıca Bayındırlık Komisyonunda üyelik yapmıştır. Genel Kurulda bir konuşması vardır.

Mersin'den Ankara'ya trenle gelmekte iken Eskişehir İstasyonunda 30 Ocak 1933'de kalp sektesinden vefat ettiği, Başbakanlığın 2.2.1933 gün ve Mua. Md. 6/328 sayılı yazısıyla bildirildiği 1 Mart 1933 de Genel Kurulun bilgisine sunulmuştur.

(HÜSEYİN) HÜSNÜ BEY (KONAY)
(TOKAT)

Özgeçmişi için bakınız:

I inci Dönem Mersin Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Millî Savunma Komisyonunda çalışmıştır. Ayrıca İş Kanunu tasarısının incelenmesi için III üncü toplantı yılında kurulan geçici komisyonda görev almıştır.

MUSTAFA (VASFÎ) BEY (SÜSOY)
(TOKAT)

Özgeçmişi için bakınız:

I inci Dönem Tokat Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, olağanüstü ve I inci toplantı yılında dilekçe, II nci ve III üncü yıllarda Millî Savunma Komisyonunda çalışmıştır.

Ankara Nümune Hastahanesinde tedavide iken 11 Ekim 1934'te (Üremi Diyabet Rie Kangreni ve İhtikan) dan vefat ettiği, Başbakanlığın 20.10.1934 gün ve Yaz. İş. 6/4018 sayılı yazısı ile bildirilmiş, 25.10.1934'te Genel Kurulun bilgisine sunulmuştur.

NAZIM BEY (POROY)
(TOKAT)

1300 (1884)'de Selânik (Yunanistan)'de doğdu. **Poroylu İzzet Efendi** ve **Fatma Hanımın** oğludur. İlk ve orta öğrenimini Selânik'te tamamladıktan sonra 29 Ağustos 1911'de İstanbul Hukuk Mektebinden mezun oldu. Bir süre "Yeni Gazete" de yazarlık yaptı. Fransa'ya giderek Paris Hukuk Fakültesinden de lisans diploması aldı (1914). Yurda dönüşünde bir süre Osmanlı Bankası Hukuk Müşavirliğinde ve Posta ve Telgraf Nezaretinde Hukuk İşleri Müdürü olarak çalıştı. Sonra gazeteciliğe dönerek "Tercümanı Hakikat, Sabah, İkdâm, Tasviri Efkâr ve Vatan" gazetelerinde çalıştı. 15 Mayıs 1919'da İstanbul Barosuna kaydolarak Avukatlık yapmaya başladı.

Lozan Barış Anlaşmasına göre İstanbul'da kurulan Muhtelit Hakem Mahkemesinde Türkiye Ajanı olarak görevlendirildi. 1926-1931 arası Galatasaray Lisesinde öğretmenlik yaptı.

TBMM IV üncü Dönem seçimlerinde CHP adayı olarak Tokat milletvekilliğine seçildi. 4 Mayıs 1931'de Meclise katılarak dönem boyunca Adalet Ko-

misyonunda çalıştı. 2 Haziran 1932'de Parlamentolar Türk Grubu Konsey Üyeliğine seçildi. 20-26 Temmuz 1932'de Cenevre'de toplanan Parlamenterler Birliği 28 inci Konferansında diğer iki milletvekili ile birlikte TBMM'yi temsil etti. Genel Kurulda İcra ve İflas Kanunu değişikliği ve Soyadı Kanununun görüşülmesinde (2) konuşma yaptı.

V, VI, VII ve VIII inci dönemlerde tekrar Tokat Milletvekili seçilerek yasma görevini 22 Mayıs 1950'ye kadar sürdürdü. 15 Nisan 1957'de öldü.

Emine Mediha Hanım (1895-1990) ile evlenmiş olup, **İzzet Reha** ve **Ali Üner** (1934) in babasıdır.

RESAİ BEY (ERİŞKEN)
(TOKAT)

1298 (1882)'de İzmir'de doğdu. **Mehmet Vasıf Bey** ve **Talât Hanım**ın oğludur. İlk ve orta öğrenimini İzmir'de tamamladıktan sonra İstanbul Hukuk Mektebine girdi. 1906'da mezun olarak bir süre Rüsumat (Gümrükler) Genel Müdürlüğünde avukatlık yaptı. 6 Temmuz 1910'da İdarenin Hukuk Müşavirliğine atandı. 1 Nisan 1917'de Genel Müdürlük Tarife Kalemi Müdürü oldu. 1 Kasım 1919'da istifa ederek eşinin hastalığını tedavi amacı ile Avrupa'ya gitti. Yurda dönüşünde bir süre un fabrikası işletti, sonra da avukatlık yaptı.

TBMM IV üncü Döneminde, Tokat Milletvekili **Bekir Lütfü Bey**in ölümü üzerine boşalan milletvekilliğine 21 Nisan 1933'te CHP adayı olarak seçilerek 27 Nisanda Meclise katıldı. III üncü toplantı yılında Gümrük-Tekel, IV üncü yılda Anayasa ve Adalet komisyonlarında çalıştı. Ayrıca Memurin Kanunu tasarısının incelenmesi için III üncü toplantı yılında kurulan geçici komisyonda görev aldı.

V, VI ve VII nci dönemlerde yeniden Tokat milletvekilliğine seçilerek 5 Ağustos 1946'ya kadar yasama görevini sürdürdü. 8 Ağustos 1946'da öldü.

Eski Vezirlerden **Köse Raif Paşa Kızı Fatma Belkıs Hanım** (1885-1950) ile evlenmiş olup, **Emine Sevim Dayı** (1914) ve **Mehmet Raif** (1916) in babasıdır.

(SALİH) SÜREYYA (TEVFİK) BEY (GENÇAĞA)
(TOKAT)

Özgeçmişi için bakınız:

III üncü Dönem Tokat Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, olağanüstü toplantıda Divan Kâtipliği yapmıştır. I, IV üncü yıllarda Bütçe Komisyonunda çalışmış olup ilk üç yılda Komisyonun Kâtipliği görevini yürütmüştür. Genel Kurul'da üç kez konuşmuştur.

TRABZON

ALİ SEYDİ BEY
(TRABZON)

1284 (1870)'te Erzincan'da doğdu. Süvari Mirlivası (Tümgeneral) **Hacı Üzeyr Paşa** ve **Safiye Hanım**'ın oğludur. İlk ve orta öğrenimini Erzincan'da ve Askerî Rüstiyesinde tamamladıktan sonra Mülkiye Mektebi İdadî bölümüne girdi. 7 Ağustos 1891'de yüksek kısımdan mezun oldu. 3 Ekim 1891'de Şûrayı Devlet (Danıştay) Dahiliye Dairesi kaleminde aday memur olarak devlet hizmetine başladı. 30 Aralık 1893'te 2 nci sınıf mülâzımlığa yükseltildi. 12 Ocak 1895'te Hazine-i Hassa Tahrirat Kalemine atandı. 6 Nisan 1896'da Kalemî Mümeyyizi oldu. Bu arada Nümune-i Terakki Mektebinde Hesap, Hendese, Kitabet, İmla ve Tarih ve sonra da Üsküdar İdadisinde Belâgat ve İnşa ve Edebiyat ve Sanayi Mektebinde Riyaziye ve Osmanlı lisanı öğretmenlikleri yaptı.

30 Aralık 1896'da Bağdat Arazi-i Seniye Komisyonuna memur edildi. 4 Eylül 1897'de Bağdat İdadisi Edebiyat, Ahlâk, Tarih, Malûmat Fenniye ve İlmi Servet ve ayrıca Ermeni Mektebinde Osmanlı lisanı öğretmenliklerini ek

görev olarak yürüttü. 21 Ocak 1898'de Komisyon Üyeliği ve Tahrirat Başkâtipliğine getirildi. 17 Mart 1901'de yeniden Hazine-i Hassa İdaresine müme-yiz olarak atandı. 15 Şubat 1903'te ek görev olarak Mercan İdadisi kitabet öğretmenliğini üstlendi. 13 Nisan 1907'de Bağdat, Basra ve Musul Emlâki Hümayun İdareleri ile Dicle Hamidiye Vapur İdaresinin işlemlerini inceleme ve denetim ile görevlendirildi.

27 Nisan 1909'da Saltanat değişimi nedeniyle yapılan düzenlemede bir süre açıkta kaldı. Bu arada 20 Haziran 1909 tarihli irade ile Osmanlı Devletinin özgün bir tarihini vücuda getirmek üzere kurulan heyete daimi üye olarak seçildi.

8 Eylül 1909'da Mülkiye Müfettişliğine atandı. 4 Aralık 1913'te Adana Vâli Vekilliğine getirildi. 10 Mart 1914'te vekillik görevi sona erdi. 30 Ekim 1914'te Mülkiye Teftiş Heyeti Genel Müdür Vekili oldu. 13 Ekim 1915'te Bolu Sancağı Mutasarrıfı olarak görevlendirildi. 1 Aralık 1917'de Çatalca Sancağı Mutasarrıflığına nakledildi. 9 Temmuz 1918'de Mamuretülaziz (Elâzığ) Vâliliğine atanarak yükseltildi. 22 Mayıs 1919'da **Damat Ferit** Hükümeti tarafından yerine başkası atanarak açığa alındı.

1 Ekim 1919'da Mülkiye Mektebi Usulü Muhabere-i Resmiye (Resmi Yazışma Usulü) öğretmenliğine atanarak 29 Nisan 1924'e kadar bu görevi yürüttü. 4 Ekim 1924 - 13 Aralık 1926 arası Diplomatik Yazışma dersini okuttu. Ayrıca 1922'den itibaren Galatasaray Sultanisi, İstanbul ve Vefa İdadilerinde tarih öğretmenliği yaptı.

TBMM'nin IV üncü döneminde Trabzon Milletvekili **Hakkı Sofu Beyin** ölümü üzerine boşalan milletvekilliğine CHP adayı olarak 24 Nisan 1933'te seçilerek 8 Mayısta Meclise katıldı. Bir süre sonra hastalanarak İstanbul Cerrahpaşa Hastanesine yatırıldı. Ancak hastalıktan kurtulamayarak 2 Ağustos 1933'te öldü. Topkapı mezarlığında toprağa verildi.

Şekûre Hanım (1877-1938) ile evlenmiş olup, **Hasan Sadi** (1895-1965) nin babasıdır. Aile sonradan (**Armaner**) soyadını almıştır.

Başlıca Eserleri :

- Mesâil-i Tabiiyye (Tabii Mes'eleler) İstanbul, 1307 (1891)
- Güldeste-i Bedâî, İstanbul 1320 (1904)
- Kitâbet Dersleri, İstanbul 1321 (1905)
- Defter-i Galatât, İstanbul 1324 (1908)

- Lûgatçe-i Edebiyyât, İstanbul 1324 (1908)
- Kitabet-i Husûsiyye ve Ticâriyye Dersleri; Ameli ve Nazari, İstanbul 1324 (1908)
- Resimli Kaamûs-ı Osmânî : 1-3. Cildler, İstanbul 1324-1327; (1908-1911)
- Seci ve Kaafiye Lûgatı, İstanbul 1323 (1907)
- Muhtasar Güldeste-i Bedâyı, İstanbul 1325 (1909)
- Seci ve Kaafiye Lûgatine Zeyl, İstanbul 1326 (1910)
- Târih-i İslâm; İbtidâilere (İlk Okullara) Mahsus, İstanbul 1326 (1910)

(SÜLEYMAN) DANIŞ BEY (EYÜBOĞLU)
(TRABZON)

Özgeçmişi için bakınız:

III inci Dönem Trabzon Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, olağanüstü ve I inci toplantı yılında İktisat, II, III ve IV üncü yıllarda Gümrük-Tekel Komisyonunda çalışmıştır.

HAKKI (SOFU) BEY
(TRABZON)

TBMM IV üncü Dönem seçimlerinde CHP adayı olarak Trabzon milletvekilliğine seçilip 4 Mayıs 1931'de Meclise katılmasında özgeçmişine dair bilgi formunu doldurmadığı gibi eşi **Kadriye**'nin kocasının ölümünden sonra başkası ile evlenip, nüfus kaydını değiştirdiği, ancak bu kaydın kapalı olduğu, çocuğu da bulunmadığından hakkında bilgi derlenmesi mümkün olamamıştır.

Nüfus kaydına göre, 1296 (1880)'de Trabzon'da doğmuş olup, **Kırküçoğlu Ahmet** ve **Zülfiye**'nin oğludur.

IV üncü dönem üye kütük defterinde San'atı Marangoz olduğu, Olağanüstü ve I inci toplantı yılında Bayındırlık Komisyonunda çalıştığı, 20 Ocak 1933'te İstanbul'da Sıhhat Yurdunda zatürreeden öldüğü Başbakanlıktan bildirilmekle 1 Mart 1933'te Genel Kurulun bilgisine sunulduğu yazılıdır.

HALİL NİHAT BEY (BOZTEPE)
(TRABZON)

Özgeçmişi için bakınız:

III üncü Dönem Gümüşhane Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Millî Eğitim Komisyonunda çalışmıştır. Ayrıca Belediye Kanunu tasarısının incelenmesi için III. toplantı yılında kurulan geçici komisyonda görev almıştır.

HAMDİ BEY (ÜLKÜMEN)
(TRABZON)

Özgeçmişi için bakınız:

I inci Dönem Trabzon Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Dışişleri Komisyonunda çalışmıştır. Genel Kurul'da, 1933 Devlet Demiryolları bütçesinin görüşülmesinde bir konuşması vardır.

HASAN (HÜSNÜ) BEY (SAKA)
(TRABZON)

Özgeçmişi için bakınız:

I inci Dönem Trabzon Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, II nci dönemin IV üncü toplantı yılı başında 1 Kasım 1926 da seçildiği ve her toplantı yılı başında yeniden seçilmek suretiyle sürdürdüğü Başkanvekilliğini bu dönem boyunca da korumuştur. Genel Kurul'da çeşitli konularda (7) konuşması vardır.

(HÜSEYİN) FATİH BEY (GÜVENDİREN)
(TRABZON)

1289 (1873) da Kıbrıs-Lefkoşa'da (*) doğdu. İlk ve orta öğrenimini Lefkoşa'da tamamladıktan sonra Mülkiye Mektebi İdadî Bölümüne girdi. Temmuz 1897'de yüksek kısmından mezun olarak 5 Ağustos 1897'de Cezayiri Bahri-sefit (Ege Adaları) İli maiyet memurluğuna atandı. Ek görev olarak bir süre Rodos İdadisinde Coğrafya ve Usulü Defteri öğretmenliği yaptı. Kiriye ve Kaşot ilçeleri kaymakam vekilliklerinde bulundu. 15 Aralık 1900'de Rumkale, 16 Eylül 1902'de Künbiç, 1 Ağustos 1903'de Birecik, 31 Ocak 1904'de tekrar Münbiç, 1 Mayıs 1906'da Cisrişuğur, 1 Ocak 1907'de Sarum, 17 Ocak 1909'da Kosova Merkez, 13 Eylül 1909'da Manastır Merkez, 23 Kasım 1910'da Edirne Merkez, 12 Kasım 1912'de Kilis, 27 Nisan 1913'de İskenderun ilçeleri kaymakamlıklarına atanıp görevlendirildi. 28 Kasım 1915'de yükselti-lerek Cebelibereket Sancağı Mutasarrıfı oldu. 20 Şubat 1915'de Akkâ, 8 Ara-lık 1916'da Niğde, 1 Aralık 1917'de Antalya mutasarrıflıklarına getirildi. son

(*) Ankara-Altındağ İlçesindeki nüfus kaydında doğum yeri (Halep), Bursa-Osmangazi'deki kaydında (Kudüs) olarak yazılmıştır.

görevinde memuriyetini ihmal ettiği savı ile 19 Mart 1918'de açığa alındı. 4 Ağustos 1919'da Karesi (Balıkesir) Mutasarrıflığına atandı. Bu görevinden, İstanbul Hükümetince yerine başkası atanmakla 22 Eylül 1919'da ayrıldı. 2 Kasım 1919'da Eskişehir Mutasarrıflığına getirildi. 11 Kasım 1920'de Ankara Hükümetince Dahiliye Vekâleti Mahalli İdareler Müdürü olarak görevlendirildi. 23 Eylül 1921'de Kırşehir Mutasarrıflığına atandı. 13 Şubat 1923'de Giresun Mutasarrıflığına nakledildi ise de bu göreve başlamadan 20 Mart 1923'de Kırşehir'de alıkonuldu.

22 Temmuz 1923'de yükselterek Kastamonu Valiliğine getirildi. 14 Kasım 1926'da Bursa Valisi oldu. 10 Haziran 1933'de Şûrayı Devlet (Danıştay) üyeliğine seçildi.

TBMM'nin IV üncü Döneminde Trabzon Milletvekili **Ali Seydi Beyin** ölümü üzerine boşalan milletvekilliğine CHP adayı olarak 20 Ekim 1933'de seçilerek 26 Ekim'de Meclise katıldı. 29 Kasım 1933'de isteği üzerine memuriyetten emekliye ayrıldı. Mecliste III üncü Toplantı yılından itibaren İçişleri Komisyonunda çalıştı. Ayrıca İskân Kanunu tasarısının incelenmesi için kurulan geçici Komisyonunda görev aldı.

V, VI ve VII nci dönemlerde Bursa'dan milletvekili seçilerek yasama görevini 5 Ağustos 1946'ya kadar sürdürdü. 27 Eylül 1955'de Ankara'da öldü. Cebeci Asri Mezarlıkta toprağa verildi.

İffet Hanım ve ölümünden sonra **Fehime Hanım** (1898-1978) ile evlenmiş olup **Mehmet Selâhattin** (1903), **Saadet** (1904), **Ali Muhittin** (1906), **Fethiye Nigâr** (1909), **Fikret Kâmuran** (1911), **Leman** (1916) ve **Süheyla Neriman** (1923) ın babasıdır.

Güvendir soyadı, **Atatürk** tarafından verilmiştir.

RAİF BEY (KARADENİZ)
(TRABZON)

1311 (1895) de Trabzon Vakfıkebir İlçesi Beşikdüzü (Şarlı) Bucağında -halen ilçe- doğdu. **Hasan Efendi** ve **Hatuncuk Hanım**'ın oğludur. İlk ve orta öğrenimini Şarlı İbdtai Mektebi ve Trabzon Sultanisinde tamamladıktan sonra İstanbul Darülfünunu Hukuk Şubesinden mezun oldu. 13 Kasım 1914 - 27 Mayıs 1915 arası Şarlı Bucağı İbtidai Mektebinde öğretmen vekilliği yaptı. I inci Dünya Savaşının devam ettiği 6 Eylül 1915 de silâh altına alınarak beş ay süren eğitimden sonra 13 Şubat 1916'da yedeksubay adayı olarak doğu cephesinde 18 inci fırka emrine verildi. 16 Haziran 1916'da Asteğmenliğe yükseltildi. 37 nci fırka Piyade ve Makinalı tüfek subayı olarak Doğu'daki muharebelere katıldı. Filistin cephesinde görevli iken 25 Temmuz 1917'de Teğmen oldu ve fedakârca hizmetlerinden dolayı Türk ve Alman savaş ve gümüş liyakat madalyası ile ödüllendirildi. Savaş sonu 6 Kasım 1918'de terhis edildi.p

İstiklâl Savaşında 29 Aralık 1920'de Yedek Piyade Teğmen rütbesiyle tekrar askere alındı. Adli Müşavir olarak önce doğu, sonra batı cephesinde sa-

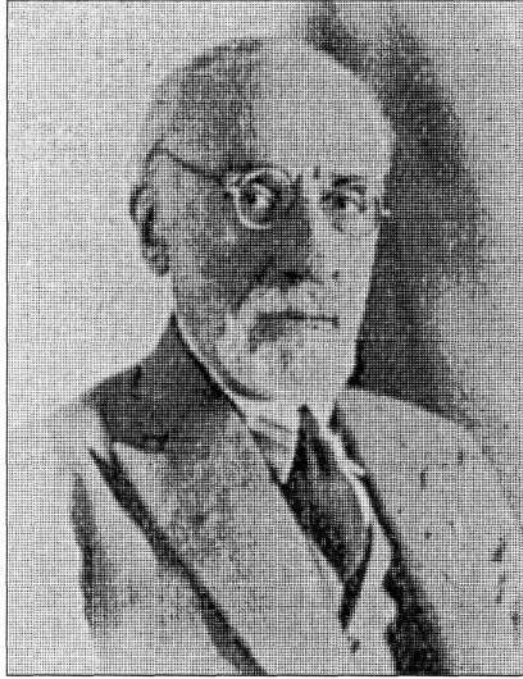
vaşa katıldı. Bu arada 1 Mart 1922'de Yd. Üsteğmenliğe yükseltildi. 31 Temmuz 1923'te terhis edildi. Savaşta ki hizmetleri İstiklâl Madalyası ile ödüllendirildi.

6 Nisan 1926'da Adliye Vekâletinden ruhsatname alarak Trabzon'da Avukatlık yapmaya başladı.

TBMM IV üncü dönem seçimlerinde CHP adayı olarak Trabzon Milletvekilliğine seçildi. 4 Mayıs 1931'de Meclise katılarak dönem boyunca Adalet Komisyonunda çalıştı. IV üncü toplantı yılında komisyonun kâtipliğini yaptı. Ayrıca Orman Kanunu tasarısının incelenmesi için III üncü toplantı yılında kurulan geçici komisyonda görev aldı. Genel Kurul'da çeşitli konularda (31) kez konuştu.

V, VI, VII ve VIII inci dönemlerde yeniden Trabzon'dan milletvekili seçilerek yasama görevini 22 Mayıs 1950'ye kadar sürdürdü. Bu arada II nci Saydam Hükümetinde 3 Nisan 1939 - 8 Temmuz 1942, I inci Saraçoğlu Hükümetinde 9 Temmuz 1942 - 8 Mart 1943 arası Gümrük ve Tekel Bakanlığı, II nci Saraçoğlu Hükümetinde 9 Mart 1943 - 7 Ağustos 1946 tarihleri arasında Ticaret Bakanlığı yaptı. 1950'de Meclisten ayrıldıktan sonra ölümüne kadar Ankara'da Avukatlık yaptı. 30 Haziran 1976'da öldü. Cebeci Asri mezarlıkta toprağa verildi.

Zehra Hanım (1909) ile evlenmiş olup, **Şadan** (1930) ve Prof. Dr. **Özcan Çelebican** (1933) ın babasıdır.

SÜLEYMAN SIRRI BEY (GEDİK)
(TRABZON)

Özgeçmişi için bakınız:

II inci Dönem Trabzon Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, II nci toplantı yılından itibaren Dilekçe komisyonunda çalışmıştır.

URFA (*)

(*) 12 Haziran 1984 gün ve 3020 Sayılı Kanunla, adı (Şanlıurfa) olarak değiştirilmiştir.

(ALİ) BEHÇET BEY (GÜNAY)
(URFA)

1293 (1877)'de İstanbul - Sultan Selim'de doğdu. **Şükrü Bey** ve **Seher Hanım**ın oğludur. İlk ve orta öğrenimini tamamladıktan sonra 1893'de Harbiye Mektebine girdi. 29 Ocak 1896'da Piyade Teğmen rütbesiyle mezun olarak Erkânı Harbiye (Kurmay) sınıfına ayrıldı. 26 Aralık 1898'de Kurmay Yüzbaşı olarak Erkânı Harbiye Mektebi (Harp Akademisi)'ni bitirdi. Genelkurmay 3 üncü Şubesine atandı. 27 Ekim 1899'da Harbiye Mektebi Harp Tarihi öğretmen yardımcılığına getirildi. 17 Ocak 1901'de Kolağalığı (Kd. Yüzbaşı), 13 Aralık 1902'de Binbaşı, 7 Aralık 1903'de Yarbay ve 2 Aralık 1904'de Albaylığa yükseltilerek öğretmenlik görevini beş yıl sürdürdü. Albay olarak Nafia Meclisi üyeliğine atandı. 7 Ekim 1908'de 4 üncü Ordu Kurmaylığında görevlendirildi.

II nci Meşrutiyetin ilanından sonra askeri rütbelerin yeniden düzenlenmesi kanununa göre 7 Temmuz 1909 'da rütbesi Binbaşılığa indirilerek Erzincan Redif 13 üncü Fırka Kurmaylığına getirildi. 23 Eylül 1910'da Yarbaylığa yükseltildi. 23 Ocak 1911'de İran Sınırı 1 inci Kısım Komiseri oldu. 11 Ağustos 1912'de İstanbul'a çağırılarak 6 ncı Kolordu Kurmay başkanlığına atandı ise de göreve başlamadan, 3 Ekim 1912'de 3 üncü Ordu Kurmay Başkanı olarak

görevlendirildi. 1 Haziran 1913'te İran sınırının Kuzey Kısmı Komisyonu Başkanlığına, 4 Aralık 1913'de tekrar 3 üncü Ordu Müfettişliği Kurmay Başkanlığına, 8 Ocak 1914 düzenlenmesinde 6 ncı Kolordu Kurmay Başkanlığına, 10 Mart 1914'te 23 üncü Fırka Komutanlığına getirildi. 1 inci Dünya Savaşında fırkanın bir alayı ile Cebeli Lübnan'ı işgal, bir alayını da Kanal Taarruzuna sevk etti. Tiye Çölünde sınır komutanlığını üstlendi.

29 Kasım 1914'de bir yıl kıdem eklenmesi ile Albaylığa yükseltildi. 15 Temmuz 1915'de atandığı Turu Sina Bağımsız Mutasarrıflığı, Çöl Komutanlığı ve Menzil Müfettişliği görevlerindeki başarılı hizmetleri Türk ve yabancı savaş muharebe gümüş liyakat madalyaları ile ödüllendirildi. 15 Mayıs 1917'de Sina Mutasarrıflığı uhdesinde kalmak üzere Maan Mıntaka Komutanlığına, 3 Ağustos 1917'de aynı durumla Şam Menzil Müfettişliğine, 19 Kasım 1919'da Genelkurmay Kanunları İnceleme Şubesi Müdürlüğüne atandı. Tetkiki Seyyiat (Kötülükleri İnceleme) Komisyonunda görevlendirildi. 6 Mayıs 1920'de, açık olan Genelkurmay II nci Başkanlığına getirildi. 27 Mayıs 1920'de irade ile açığa alındı. 2 Kasım 1920'de Tetkik ve Tasfiye Komisyonuna memur edildi. 28 Temmuz 1921'de Genelkurmay 4 üncü Şube Müdürü oldu. 17 Ocak 1923'de Harp Tarihi Şubesinde görevlendirildi. İstiklâl Savaşına katılmadığından 25 Eylül 1923 gün ve 347 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine göre 2 Ekim 1923'de emekliye ayrıldı ise de başvurusuna rağmen çağırılmadığı anlaşılmakla 22 Mayıs 1924 gün ve 1115 sayılı kararla emekliliği geçersiz sayıldı. Mübadele, İmar ve İskân Genel Müdürlüğüne atandı. 27 Mayıs 1925'de Çatalca, 13 Haziran 1926'da Edirne Valiliğine getirildi. Tütün Tekeli Genel Müdürü iken emeklilik için kanunî süreyi tamamlaması ve bulunduğu memuriyeti tercih ederek emekliliğini istemesi üzerine 13 Kasım 1928 gün ve 2409 sayılı Kararla askerlikten emekliye ayrılarak memuriyetini sürdürdü.

TBMM IV üncü Döneminde Urfa Milletvekili **Mahmut Beyin** ölümü ile boşalan üyeliğe CHP adayı olarak seçilerek 22 Aralık 1932'de Meclise katıldı. III üncü toplantı yılı başından itibaren Maliye Komisyonunda çalıştı. Ayrıca Belediye, İskân ve Muamele Vergisi Kanun tasarılarının incelenmesi için kurulan geçici komisyonda görev aldı.

V inci Dönemde yeniden Urfa Milletvekilliğine seçilerek yasama görevini 3 Nisan 1939'a kadar korudu. 6 Mart 1949'da İstanbul'da öldü. Üsküdar-Karaahmet Mezarlığında toprağa verildi.

Nuriye Hanım (1885-?) ile evlenmiş olup, **Nurettin** (1906), **Zinnur Aldoğan** (1914), **Ulviye Madanoğlu** (1915), **Emine, Jale, Nazan, Candan** ve **Necdet Turan** (1923) ın babasıdır.

ALİ SAİP BEY (URSAVAŞ)
(URFA)

Özgeçmişi için bakınız:

I inci Dönem Urfa Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, olağanüstü ve I inci toplantı yılında Bayındırlık, II-IV üncü yıllarda Millî Savunma Komisyonunda çalışmıştır. Ayrıca İskân Kanunu tasarısının incelenmesi için III üncü toplantı yılında kurulan geçici komisyonda görev almıştır. Genel Kurulda çeşitli konularda (8) kez konuşmuştur.

MAHMUT BEY
(URFA)

Özgeçmişi için bakınız:

II nci Dönem Siverek Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, izinli olarak Siverek'te bulunduğu sırada 22 Ağustos 1932 tarihinde eceli ile öldüğü Başbakanlığın 27.8.1932 gün ve Muamelat Md. 6/2233 sayılı yazısı ile bildirilmiştir. Genel Kurula arzı, 10 Kasım 1932'dedir.

MEHMET EMİN BEY (YURDAKUL)
(URFA)

Özgeçmişı için bakınız:

II nci Dönem Şarki Karahisar Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Dr. Refet Beyin ölümü ile boşalan Urfa Milletvekilliği için 15 Nisan 1932'de yapılan seçimde seçilmiş, 2 Mayıs 1932'de Meclise katılmıştır. II nci Toplantı yılından itibaren Anayasa Komisyonunda çalışmıştır.

(MEHMET) REFET BEY (ÜLGEN)
(URFA)

Özgeçmişi için bakınız:

II nci Dönem Urfa Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Millî Eğitim Komisyonunda çalışmıştır. Ayrıca İl Özel İdaresi ve İş Kanunu tasarılarının incelenmesi için III üncü toplantı yılında kurulan geçici komisyonlarda görev almıştır.

REFET BEY, Dr.
(URFA)

Özgeçmişi için bakınız:

II nci Dönem Urfa Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, olağanüstü ve I inci toplantı yılında Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonunda çalışmıştır. 9 Şubat 1932 de Ankara'daki evinde kalp sektesinden öldüğü, Başbakanlığın 18 Şubat 1932 gün ve Mua. Md. 6/379 sayılı yazısı ile bildirilmiştir.

Genel Kurula arzı, 18.2.1932'dedir.

VAN

HAKKI BEY (UNGAN)
(VAN)

Özgeçmişi için bakınız:

I inci Dönem Van Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Meclis Hesaplarını İnceleme Komisyonunun başkanlığını yapmıştır. Genel Kurul'da (3) konuşması vardır.

MÜNİP BEY (BOYA)
(VAN)

Özgeçmişi için bakınız:

II nci Dönem Van Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Dilekçe Komisyonunda çalışmıştır. Genel Kurul'da iki kez konuşmuştur.

YOZGAT

AHMET (AVNİ) SUNGUR BEY (SUNGUR)
(YOZGAT)

1310 (1894) da Yozgat'da doğdu. **Erzurumluoğlu Ömer Lütfi Efendi** ve **Havva Hanım**'ın oğludur. İlk ve orta öğrenimini Yozgat ve Ankara İdadisinde tamamladıktan sonra, 1912 de Orman Yüksekokuluna girdi. Balkan savaşı'nın çıkması üzerine kurulan Darülfünun öğrenci gönüllü taburu ile savaşa katıldı. Savaş sonu okuluna dönerek 19 Haziran 1914 de mezun oldu.

1 inci Dünya Savaşı seferberliğinde 9 Ağustos 1914'te silah altına alındı. İstihkâm sınıfına ayrılarak Harbiye mektebindeki Talimgâh ve Nümune İstihkâm Taburunda eğitim gördükten sonra 1 Mayıs 1915 de Yd. Asteğmen rütbesiyle Çanakkale Saros'daki 5 inci firka emrine atandı. Arıburun ve sonra atandığı 16 ncı firka emrinde Anafartalar muharebelerine katıldı. Bu arada 18 Eylül 1915'de Yd. Teğmen rütbesine yükseltildi. 28 Ocak 1916'da doğu cephesine hareket eden fırkası ile Bitlis muharebesinde ve Van baskın harekâtında bulundu. 15 Aralık 1917'de II nci Kolordu İstihkâm bölümüne atandı. Savaş nedeni ile yıkılan köprülerin onarımı ve yeniden yapımına çalıştı. Tatvan

iskelesini inşa etti. Ermiş tersanesinde Kayık İmalâthanesinde görev yaptı. İran içlerine yapılan harekâta katıldı. Savaş sonu 12 Aralık 1918'de terhis edilerek memleketine döndü.

Yozgat'da ticaret ile meşgul olurken, öte yandan da Mudafaayı Hukuk Teşkilatında çalıştı. İstiklâl savaşının devam ettiği 1 Haziran 1921'de yeniden askere alındı. 23 Haziran'da 3 üncü Kafkas Fırkası İstihkâm Bölüğüne atandı. Batı cephesindeki muharebelere katıldı. 1 Mart 1922'de Yd. Üsteğmenliğe 9 Eylül 1922'den sonra İzmir Müstahkem Mevki İstihkâm Taburunda görevlendirildi. 13 Ağustos 1923'te terhis edildi. Savaştaki fedakârca hizmetleri için İstiklâl Madalyası ile ödüllendirildi.

Terhisinden sonra Yozgat'da ticaret hayatını sürdürdü. 20 Ocak - 26 Ekim 1924 arası Yozgat İmam ve Hatip Okulunda Tabiiye Öğretmenliği yaptı. 1927'de CHP'de politikaya girerek İl Genel Meclisi üyeliklerinde bulundu.

TBMM'nin IV üncü Dönem seçimlerinde CHP adayı olarak Yozgat Milletvekilliğine seçildi. 4 Mayıs 1931'de Meclise katılarak dönem boyunca Sayıştay Komisyonunda çalıştı. II nci toplantı yılı başından itibaren Komisyonun Kâtipliğini yaptı.

V, VI, VII ve VIII inci dönemlerde yeniden Yozgat milletvekili seçilerek yasma görevini ölümüne kadar korudu. VIII inci dönem içinde 8 Ocak 1948'de Ankara'da öldü. Cebeci Asri Mezarlık aile kabristanında toprağa verildi.

Naciye Hanım (1903-1975) ile evlenmiş olup, 1961 Kurucu Meclis Üyesi ve TBMM XII, XIII ve XIV üncü dönem Yozgat Milletvekili **Dr. Celâl Ahmet** (1926-1987) ve **Mediha** (1927) nın babasıdır.

AHMET CEVDET BEY (TAFLIOĞLU)
(YOZGAT)

1311 (1895)'de Yozgat-Yenifaklı İlçesi Bektaşlı Köyünde doğdu. **Taflıoğlu Emin Efendi** ve **Zekiye Hanımın** oğludur. İlk ve orta öğrenimini Boğazlıyan İlçesi ve Yozgat İdadisinde tamamladıktan sonra I inci Dünya seferberliğinde (20 Ağustos 1914) silah altına alınarak savaşa katıldı. Savaş sonu memleketine dönerek ailenin sahip olduğu arazide çiftçilik yaptı. Millî Mücadelede Boğazlıyan Mudafaayı Hukuk Cemiyetini kurdu. Yozgat ayaklanmasında, teşkil ettiği gönüllü müfrezesi ile ayaklanmayı bastırmaya Memur Kuvvetler Komutanı **Kılıç Ali Bey** ile işbirliği halinde ayaklanmanın bastırılmasında çalıştı. Batı cephesinde savaşa katıldı. Savaş sonu bir süre öğretmenlik yaptı.

1927'de CHP'de politikaya girerek CHP İlçe Yönetim Kurulu Üyesi oldu ve İl Genel Meclisi Üyeliğine seçildi. Vilayet Gazetesine Cumhuriyet ve Devrimler konusunda yazılar yazdı.

TBMM'nin IV üncü Dönem seçimlerinde CHP adayı olarak Yozgat Milletvekilliğine seçildi. 4 Mayıs 1931'de Meclise katılarak Olağanüstü ve I inci top-

lantı yılında Milli Eğitim, II, III, ve IV üncü yıllarda Dilekçe Komisyonunda çalıştı.

Meclisten ayrıldıktan sonra memleketinde çiftçilikle uğraşısını sürdürdü. Ayrıca zahire ticareti yaptı. 1958-1969 arası Kayseri'de yerleşerek ticaretle meşgul oldu. 17 Nisan 1969'da orada öldü. Doğduğu köyde toprağa verildi.

Münevver, Adeviye (1899-1953) ve **Şemsinur** (1917-1984) Hanımlarla evlenmiş olup **Tevfik Fikret** (1919), **Zekiye** (1920), **Ayparçası** (1924-1989), **Emine Cevdet** (1926-1976) **Önal** (1937-1960), **Çetin** (1938) ve **Konca** (1943) nın babasıdır. "Bir Faninin Kadehleri" şiir kitabı 1931'de Ankara'da yayımlanmıştır.

AHMET HAMDİ BEY
(YOZGAT)

Özgeçmişi için bakınız:

II nci Dönem Bozok Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, ilk toplantıda Adalet Komisyonuna seçilerek Komisyonun Kâtibi olarak görev yapmıştır.

Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 315 ve 317 nci maddelerinin değiştirilmesi hakkında 25 Mayıs 1931'de verdiği kanun önerisi Adalet Komisyonuna gönderilmişse de dönem sonuna kadar gündeme gelmemiştir. Ceza Kanununun 411 ve 443 üncü maddelerine bazı fıkralar eklenmesine dair 28 Kasım 1931 tarihli önerisi ise Adalet Komisyonunda Adliye Teşkilât ve Kadrolarında ve bunlarla ilgili kanunlarda değişiklik yapılması hakkındaki hükümet tasarısı ile birleştirilmiş ve 4 Temmuz 1934 birleşiminde görüşülmüştür.

Genel Kurulda (17) konuşma yapmıştır.

İstanbul'da tedavide iken 25 Aralık 1933'te vefat ettiği, Başbakanlığın 14 Ocak 1934 gün ve Yaz. İş. 6/224 sayılı yazısı ile bildirilmiştir.

AVNİ DOĞAN BEY (DOĞAN)
(YOZGAT)

Özgeçmişi için bakınız:

II nci Dönem Bozok Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, ilk toplantıda Divan Kâtibi seçilerek bu görevini, her toplantı başında yeniden seçilmek suretiyle III üncü yıl sonuna kadar sürdürmüştür.

Genel Kurul'da, Dilekçe Komisyonunun bir kararının görüşülmesinde bir konuşma yapmıştır.

SÜLEYMAN SIRRI BEY (İÇÖZ)
(YOZGAT)

Özgeçmişi için bakınız:

I inci Dönem Yozgat Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca Bütçe Komisyonunda çalışmıştır. Ayrıca İl Özel İdaresi Kanunu tasarısının incelenmesi için III üncü toplantı yılında kurulan geçici komisyonda görev almıştır.

Dönem içinde (9) kanun önerisi yapmış, ancak bu önerilerin (8)'ini, kanunun o arada bir kanunla düzenlenmiş bulunması, ya da yeni durumların ortaya çıkması üzerine geri almış, Bekârlık Vergisi hakkındaki önerisi, 10 Aralık 1931'de Maliye ve Bütçe komisyonlarına gönderilmişse de, dönem sonuna kadar gündeme gelmemiştir.

Başkanlığa sunmuş olduğu (6) önergeden (4)'ü kanun önerilerinin geri alınmasına dair olup, Vekillerin aynı sıfatla Dilekçe Komisyonu kararlarına itiraz yetkileri olup olmadığının yorumu hakkındaki 23 Aralık 1933, Dilekçe Ko-

misyonunun bir kararının Genel Kurulda görüŖülmesine dair 22 Mart 1934 tarihli önergeleri ilgili komisyonlara gönderilmiş, ancak dönem sonuna kadar görüŖülmemiŖtir.

Genel Kurulda çeŖitli konularda (111) kez söz alarak konuŖmuŖtur.

YAHYA KEMAL BEY (BEYATLI)
(YOZGAT)

Özgeçmişi için bakınız:

II nci Dönem Urfa Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Ahmet Hamdi Bey'in ölümü üzerine boşalan milletvekilliğine 10 Mart 1934'te seçilerek 17 Mart'ta Meclise katılmış, IV üncü toplantı yılında Dışişleri Komisyonunda çalışmıştır.

ZONGULDAK

(AHMET) RAGIP BEY (ÖZDEMİROĞLU)
(ZONGULDAK)

Özgeçmişi için bakınız:

II nci Dönem Zonguldak Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca İktisat Komisyonunda çalışmıştır. Ayrıca Memurin ve İskân Kanunu tasarılarının incelenmesi için III üncü toplantı yılında kurulan geçici Komisyonlarda görev almıştır.

CELÂL SAHİR BEY (EROZAN)
(ZONGULDAK)

Özgeçmişî için bakınız:

III üncü Dönem Zonguldak Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, olağanüstü, I ve II inci toplantı yıllarında Anayasa Komisyonunun kâtipliğini yapmıştır. Genel Kurul'da (3) konuşması vardır.

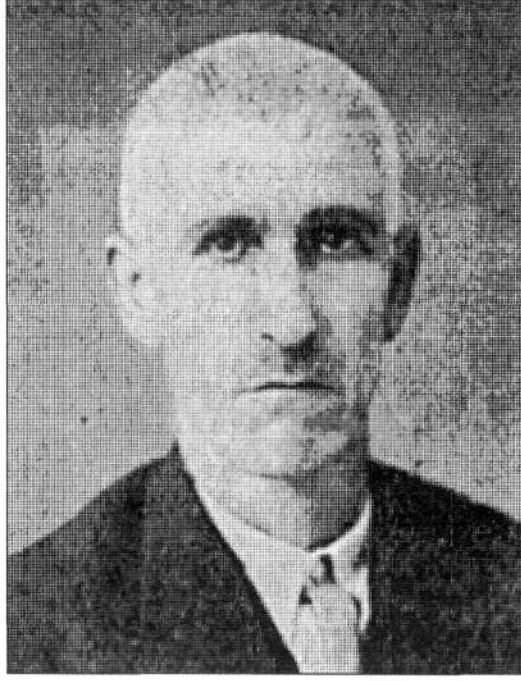
HALİL BEY (TÜRKMEN)
(ZONGULDAK)

Özgeçmiş için bakınız:

II nci Dönem Zonguldak Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca İşleri Komisyonunda çalışmıştır. Genel Kurul'da Matbuat Kanununun görüşülmesinde bir konuşması vardır.

HASAN BEY (KARABACAK)
(ZONGULDAK)

1293 (1877)'de Zonguldak-Kilimli Bağlık Köyünde doğdu. **Mustafa** ve **Zeynep**'in oğludur. İlk öğrenimini Zonguldak İbtidai Mektebinde tamamladıktan sonra 1891'de Küfecilikli Kömür Madenlerinde çalışmaya başladı. 1893'de Kazmacı yedeği ve 1894'de de kazmacı ustası oldu. 1899'da askere alınarak Bahriye Nezaretine bağlı olan Maden Kömür İşletmesinde yazıcı olarak görevlendirildi. 1908'de terhis edilmesiyle eski görevine döndü. 1909'da maden çavuşu, 1911'de Başçavuş oldu. I inci Dünya ve İstiklâl Savaşına asker olarak katıldı. Savaş sonu maden ocaklarındaki görevini sürdürdü. Amele Birliğinde İşçi Temsilcisi olarak bulundu.

TBMM'nin IV üncü Dönem seçimlerinde CHP Genel Başkanı Gazi Mustafa Kemal Paşa'ya yazdığı mektup ile özgeçmişini anlatarak memleketine ve mesleğine daha çok hizmet edebilmek için TBMM'de çalışmak istediğini bildirdi. İsteği uygun görülerek CHP'den aday gösterilmesiyle 26 Nisan 1931'deki seçimde Zonguldak Milletvekilliğine seçildi. 4 Mayıs 1931'de Meclise katıla-

rak II nci toplantı yılından itibaren İktisat Komisyonunda çalıştı.

V, VI ve VII nci dönemlerde yeniden Zonguldak Milletvekilliğine seçilerek yasama görevini ölümüne kadar korudu. 14 Şubat 1945'te Zonguldak'da öldü. Merkez Mezarlığında toprağa verildi.

Ayşe Hanım (1886-1949) ile evlenmiş olup, **Faik** (1904-1926), **Fatma Refika Yüksel** (1908-1974) **Kemal** (1911-1956), **Hatice Akı** (1914), **Emine Nuriye Tolan** (1918) ın babasıdır.

(İBRAHİM) ESAT BEY (ÇAKMAKKAYA)
(ZONGULDAK)

1313 (1897) Zonguldak-Kozlu İlçesinde doğdu. **Hasan** ve **Fatma**'nın oğludur. İlk öğrenimini Kozlu İbtidai Mektebinde tamamladıktan sonra babasının Kozlu'daki Çakmakkaya Maden Ocağında Ambarcı olarak çalışmaya başladı. Uzun bir süre bu ocakta çeşitli işlerde görev aldıktan sonra İtalyan şirketinin aynı bölgedeki ocaklarına geçerek maden çavuşluğu, başçavuşluğunu yaptı.

İşletmede baş madenci olarak görevli iken TBMM'nin IV üncü Dönemi için yapılan seçimlerde CHP adayı olarak Zonguldak Milletvekilliğine seçildi. 4 Mayıs 1931'de Meclise katılarak II nci toplantı yılından itibaren Meclis Hesaplarını İnceleme Komisyonunda çalıştı.

V inci Dönemde tekrar Zonguldak Milletvekilliğine seçilerek yasama görevini 3 Nisan 1939'a kadar korudu. Meclisten ayrılınca Ereğli Kömür İşletmesinin Kozlu bölgesinde şef ve uzman olarak çalışmasını sürdürdü. 8 Ağustos 1950'de kalp ve böbrek rahatsızlığı ile hastahaneye yatırıldı. 18 Ağustos'ta üç ay hava değişimi ile taburcu edildi. 27 Eylül 1950'de öldü. Kozlu mezarlığında toprağa verildi.

Hatice Güzide Hanım (1901-1949) ile evlenmiş olup, **Emine Pakize** (1920), **İsmail Rıfıkı** (1926) ve **Ayten** (1931) in babasıdır.

RİFAT BEY (VARDAR)
(ZONGULDAK)

Özgeçmişi için bakınız:

III üncü Dönem Zonguldak Milletvekilleri.

IV üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

4 Mayıs 1931'de Meclise katılmış, dönem boyunca İçişleri Komisyonunda çalışmıştır. Ayrıca Belediye, İskân ve Orman Kanunu tasarılarının incelenmesi için III üncü toplantı yılında kurulan geçici komisyonlarda görev almıştır.

EKLER

EK — I
TBMM IV. DÖNEM
İLK KEZ SEÇİLENLER (100)

Ömer (Resul) Bey (Biçer)	Adana
Ahmet Ziya (Nuri) Paşa, Prof. Dr. (Birgi)	Afyon Karahisar
(Mollaoğlu) Cemal Bey (Akçin)	Afyon Karahisar
(Ali) Rıza (Nisari) Bey (Arıbaş)	Aksaray
Enis Avni Bey (Akagündüz)	Ankara
Eşref Bey (Demirel)	Ankara
Hasan Bey (Denek)	Ankara
Muslihittin (Abdullah) Bey (Tunca)	Ankara
Mehmet Rasim Bey (Aktar)	Ankara
(İbrahim) Nazifi Şerif Bey, Dr. (Nabel)	Antalya
(Ali) Haydar Bey (Uçgun)	Antalya
(Mehmet) Numan Bey (Aksoy)	Antalya
Abidin Bey (Özmen)	Aydın
Adnan Bey (Menderes)	Aydın
Fuat (Şahin) Bey (Erlaçin)	Aydın
(Mustafa) Enver Bey (Adakan)	Balıkesir
(Hüseyin) Muzaffer Bey (Akpinar)	Balıkesir
Mehmet Pertev Bey (Etçioğlu)	Balıkesir
Ahmet Vasfi (Şensözen) Bey	Balıkesir
Ubeydullah Efendi	Bayazıt
İsmail Hakkı Bey (Uzmay)	Bolu
(Abdülhalim) Galip Bey, Dr. (Kahraman)	Bursa
Rasim Ferit Bey, Dr. (Talay)	Bursa
(Mehmet) Rüştü Bey (Egel)	Bursa
Hasan Basri Bey (Demir)	Cebelibereket
İbrahim Hakkı Bey (Mete)	Cebelibereket

Ahmet Cevat Bey (Emre)	Çanakkale
Bekir (Karamehmet) Bey (Kayalı)	Çorum
Nabi (Rıza) Bey (Yıldırımtekin)	Çorum
(Mehmet) Fuat (Ziya) Bey (Çiyiltepe)	Elâziz
(Mustafa) Memduh Şevket Bey (Esendal)	Elâziz
Ahmet Bey (Özdemir)	Eskişehir
Cafer Bey (Sayılır)	Eskişehir
Yusuf Ziya Bey (Özer)	Eskişehir
(Ahmet) Kemal (ettin) Bey (Turan)	İsparta
(İbrahim) Alâettin (Cemil) Bey (Topçubaşioğlu)	İstanbul
Ali (Sadettin) (Rıza) Bey (Barlas)	İstanbul
Halil Edhem Bey (Eldem)	İstanbul
(Ahmet) Hamdi (Mustafa) Bey (Gürsoy)	İstanbul
(Hasan) Vasıf Bey (Dokuman)	İstanbul
(Hasan) Hayrullah Bey (Ergin)	İstanbul
(Mehmet) Mithat Bey (Dağdemir)	İstanbul
(Mustafa) Sadettin (Rıza) Bey (Uraz)	İstanbul
(Hüseyin) Salâh Cimcoz Bey (Cimcoz)	İstanbul
(Mehmet) Yaşar Bey (Yazıcı)	İstanbul
Halil Bey (Menteşe)	İzmir
Kâzım Paşa (İnanç)	İzmir
(Hasan) Hüsnü Bey (Kitapçı)	İzmir
Mehmet Sadettin Bey (Ekipmen)	İzmir
Muhittin Paşa (Akyüz)	Kars
Ömer Lütfi Bey (Küntay)	Kars
Halil Bey (Tekşen)	Kastamonu
Ahmet Tevfik Bey (Şatır)	Kayseri
Osman Bey (Coşkun)	Kayseri
Sait (Azmi) Bey (Feyzioğlu)	Kayseri
Serdar (Ahmet) Bey (Tanrısever)	Kırşehir

Ali Bey (Dikmen)	Kocaeli
Ali Muzaffer Bey, Prof. (Göker)	Konya
Ali Haydar Bey	Konya
Mustafa Lütflü Bey (Eken)	Konya
Şaban Sırrı Bey (Önver)	Konya
Alâettin Bey (Tiritoglu)	Kütahya
(İdris) Hakkı Bey (Löker)	Kütahya
Halil Bey (Benli)	Kütahya
Mehmet Bey (Somer)	Kütahya
Mustafa Bey (Bacak)	Kütahya
Mustafa Naşit Hakkı Bey (Uluğ)	Kütahya
Ömer (Davut) Bey (Dinç)	Kütahya
(Ahmet) Tefik Bey	Kütahya
Talât (Haşim) Bey (Ural)	Malatya
Halil (Nifli) Bey (Yaralı)	Manisa
(Yusuf) Hikmet Bey (Bayur)	Manisa
(Mehmet) Tahir Bey (Hitit)	Manisa
(Mustafa) Turgut Bey (Türkoğlu)	Manisa
(Ahmet) Hamdi Bey (Ongun)	Mersin
Süleyman Fikri Bey (Mutlu)	Mersin
Hüseyin Avni Bey, Dr. (Ercan)	Muğla
Hasan Reşit Bey (Tankut)	Muş
Ahmet Vefik Bey (Uluçay)	Niğde
Ahmet İhsan Bey (Tokgöz)	Ordu
Ali Canib Bey (Yöntem)	Ordu
Aziz (Hızır) Bey (Işık)	Samsun
Mehmet (Hacıyunus) Bey (Güneşdoğdu)	Samsun
(Hasan) Ruşeni Bey (Barkın)	Samsun
(Ömer) Hulûsi Bey (Oruçoğlu)	Sinop
İsmail (Mehmet) Bey (Uğur)	Sivas

Sadri Maksudi Bey (Arsal)	Şebın Karahisar
(Hasan) Vasfı Raşit Bey (Seviğ)	Şebın Karahisar
Mahmut Rasim Bey (Mutuk)	Tekirdağ
Nazım Bey (Poroy)	Tokat
Resai Bey (Erişken)	Tokat
Ali Seydi Bey	Trabzon
(Hüseyin) Fatin Bey (Güvendiren)	Trabzon
Hakkı (Sofu) Bey	Trabzon
Raif Bey (Karadeniz)	Trabzon
(Ali) Behçet Bey (Günay)	Urfa
Ahmet Cevdet Bey (Taflıoğlu)	Yozgat
Ahmet (Avni) Sungur Bey (Sungur)	Yozgat
(İbrahim) Esat Bey (Çakmakkaya)	Zonguldak
Hasan Bey (Karabacak)	Zonguldak

EK — II

TBMM IV. DÖNEM MİLLETVEKİLLERİNDEN

III. DÖNEMDEN BERİ MİLLETVEKİLİ OLANLAR (77)

Ali Münif Bey (Yeğena)	(Adana), (Mersin)
(Mustafa) Hilmi Bey (Uran)	(Adana)
(Ali) Haydar Bey (Çerçel)	(Afyonkarahisar)
İzzet Bey (Akosman)	(Afyonkarahisar)
İsmail Hakkı Bey (Mumcu)	(Amasya)
Halit (Ferit) Bey (Mihçioğlu)	(Ankara)
Rifat Bey (Araz)	(Ankara)
(Ahmet) Cemal Bey, Dr. (Tunca)	(Antalya)
(Mehmet) Ali Bey (Okar)	(Artvin)
(Mehmet) Asım Bey (Us)	(Artvin)
İsmail Hakkı Bey (Uzunçarşılıoğlu)	(Balıkesir)
(Aziz) İhsan Bey (Tav)	(Bayazıt)
Halit Bey (Bayrak)	(Bayazıt)
(Mustafa) Hayrettin Bey (Karan)	(Bilecik)

Hasan Cemil Bey (Çambel)	(Bolu)
Mehmet Halit Bey (Onaran)	(Burdur), (Kars)
(Ahmet) Refik Bey, Prof. Dr. Bakteriyolog (Güran)	(Bursa)
Emin Fikri Bey	(Bursa), (Aydın)
(Mehmet) Esat Bey (Sagay)	(Bursa)
(Abdullah) Naci Paşa (Eldeniz)	(Cebelibereket)
Ziya Gevher Bey (Etili)	(Çanakkale)
Emin Aslan Bey (Tokat)	(Denizli)
(Mehmet) Kâzım Paşa (Sevüktekin)	(Diyarbakir)
Zeki Mesut Bey (Alsan)	(Diyarbakir), (Edirne)
Hasan Hayri Bey (Tan)	(Edirne)
Ahmet Saffet Bey (Ohkay)	(Elâziz)
Fazıl Ahmet Bey (Aykaç)	(Elâziz)
Aziz Samih Bey (İlter)	(Erzincan)
Ahmet Fikri Bey, Dr. (Tüzer)	(Erzurum)
Hüseyin Aziz Bey (Akyürek)	(Erzurum)
(Mehmet) Nafi Atuf Bey (Kansu)	(Erzurum)
Necip Asım Bey (Yazıksız)	(Erzurum)
Şevket Bey (Erdoğan)	(Gümüşane)
(Mehmet) Hakkı Bey (Saydam)	(İçel)
Abdülhak Hamit Bey (Tarhan)	(İstanbul)
Ahmet Rasim Bey	(İstanbul)
Ali Rana Bey (Tarhan)	(İstanbul), (Samsun)
Faik Bey (Bermek)	(Kars)
(Mehmet) Baha (ettin) Tali Bey (Öngören)	(Kars)
Mehmet Nazif Bey (Sirel)	(Kars), (Zonguldak)
Refik Bey (İlgaz)	(Kastamonu)
Tahsin Bey (Coşkan)	(Kastamonu), (Yozgat)
(Mustafa) Reşit Bey (Özsoy)	(Kayseri)
Mehmet Nahit Bey (Kerven)	(Kırklareli)
(Ahmet) Hazım Bey (Börekçi)	(Kırşehir)
Kemalettin Bey (Olpak)	(Kocaeli)

(Mehmet) Selâhattin Bey (Yargı)	(Kocaeli)
(Reşit) Saffet Bey (Atabinen)	(Kocaeli)
Ahmet Hamdi Bey (Dikmen)	(Konya)
(Ahmet) Kemal Zaim Bey (Sunel)	(Konya)
(Musa) Kâzım Bey (Gürel)	(Konya), (Aksaray)
İbrahim (Kâzım) Bey (Dalkılıç)	(Kütahya)
Muhlis Bey (Erkmen)	(Kütahya), (Bursa)
Abdül (Muttalip) Bey (Öker)	(Malatya)
Vasıf Bey (Çinay)	(Malatya)
(Mehmet) Kâni Bey (Karaosmanoğlu)	(Manisa)
Osman Bey (Erçin)	(Manisa)
(Mehmet) Nuri Bey (Ural)	(Maraş)
(Ahmet) İrfan (Ferit) Bey (Alpaya)	(Mardin)
(Hasan) Ferit (Celâl) Bey (Güven)	(Mersin), (Urfa)
(Mehmet) Nuri Bey (Tuna)	(Muğla)
Kılıçoğlu Hakkı Bey (Kılıçoğlu)	(Muş), (Kocaeli)
Naki (yettin) Bey (Yücekök)	(Muş), (Elâziz)
(Ahmet) Şevket Bey (Akyazı)	(Ordu)
Akif Bey (Akyüz)	(Rize)
Edhem Bey (Tuncel) (Tuncay)	(Samsun)
(Mehmet) Zühtü Bey (Durukan)	(Samsun), (Konya)
İbrahim Alâattin Bey (Gövsâ)	(Sinop), (Sivas)
Necmettin (Sadık) Bey (Sadak)	(Sivas)
Remzi Bey (Çiner)	(Sivas)
Bekir Lütü Bey	(Tokat)
(Hüseyin) Hüsnü Bey (Konay) (1)	(Tokat)
(Salih) Süreyya (Tevfik) Bey (Gencağa)	(Tokat)
Halil Nihat Bey (Boztepe)	(Trabzon), (Gümüşane)
(Süleyman) Daniş Bey (Eyüboğlu)	(Trabzon)
Celâl Sahir Bey (Erozan)	(Zonguldak)
Rifat Bey (Vardar)	(Zonguldak)

(1) İlk kez I. inci Dönemde seçilmişse de seçim tutanağı onanmamış, III. üncü Dönemde yeniden milletvekili seçilmiştir.

EK — III

TBMM IV. DÖNEM MİLLETVEKİLLERİNDEN II. DÖNEMDEN BERİ MİLLETVEKİLİ OLANLAR (100)

İzzet Ulvi Bey (Aykurt)	(Afyonkarahisar)
Ruşen Eşref Bey (Ünaydın)	(Afyonkarahisar)
(Ahmet) Süreyya Bey (Örgeevren) (1)	(Aksaray), (Karesi)
(Mehmet) Yaşar Bey (Özey)	(Aksaray), (Saruhan)
(Ahmet) Esat Bey (Uras)	(Amasya)
(Mehmet) Nafiz Bey (Aktin)	(Amasya)
Ali Bey (Kütükçüoğlu)	(Ankara)
Reşit Galip Bey, Dr.	(Aydın)
Ali Şuuri Bey	(Balıkesir), (Karesi)
(Mehmet) Cavit Bey (Demir)	(Balıkesir), (Karesi)
(Halil) İbrahim Bey (Çolak)	(Bilecik), (Ertuğrul)
Salih Bey (Bozok)	(Bilecik), (Bozok)
Emin Cemal Bey (Suda)	(Bolu)
Falih Rifkî Bey (Atay)	(Bolu)
Mustafa Şeref Bey (Özkan)	(Burdur)
(Hasan) Refet Bey (Canitez)	(Bursa)
(Süleyman) Asaf Bey (Doras)	(Bursa), (Hakkâri)
(Mehmet) Şükrü Bey (Yaşın)	(Çanakkale), (Biga)
Osman Niyazi Bey (Burcu)	(Çanakkale), (Karesi)
Samih Rifat Bey	(Çanakkale), (Biga)
(Ahmet) Talât Bey (Onay)	(Çankırı)
(Mehmet) Rifat Bey (Ünür)	(Çankırı)
Mustafa Abdülhalik Bey (Renda)	(Çankırı)
İsmail Kemal Bey (Alpsar)	(Çorum)
(Mehmet) Münir Bey (Çağıl)	(Çorum)
(Ahmet) Necip Ali Bey (Küçüka)	(Denizli)

(1) III üncü Dönemde Milletvekili değildir.

Haydar Rüştü Bey (Öktem)	(Denizli)
(Mustafa) Kâzım Bey (Samanlı)	(Denizli)
Şakir Bey (Kesebir)	(Edirne), (Çatalca)
(Ali) Fuat Bey (Ağralı)	(Elâziz), (İstanbul)
Abdülhak Bey (Fırat)	(Erzincan)
(Mustafa) Saffet Bey (Arıkan)	(Erzincan), (Kocaeli)
Hakkı Şinasi Paşa, Dr. (Erel)	(Erzurum), (İstanbul)
(Mehmet) Nafiz Bey (Dumlu)	(Erzurum), (Saruhan)
Ahmet Remzi Bey (Güres)	(Gaziantep)
(Mehmet) Nuri Bey (Conker)	(Gaziantep), (Kütahya)
(Ahmet) Münir Bey (Akkaya)	(Giresun), (İzmir)
(Ali) Şevket Bey (Çolak)	(Giresun)
Hakkı Tarık Bey (Us)	(Giresun)
İhsan (Lâtif) Paşa (Sökmen)	(Giresun), (İstanbul)
Kâzım Bey (Okay)	(Giresun)
Edip Servet Bey (Tör)	(Gümüşane) (İstanbul)
İbrahim Bey (Arvas)	(Hakkâri), (Van)
(Ahmet) Mükerrerem Bey (Karaağaç)	(Isparta)
(Mehmet) Emin Bey (İnankur)	(İçel)
Ahmet Hamdi Bey (Denizmen)	(İstanbul)
Akçuraoğlu Yusuf Bey (Akçura)	(İstanbul)
İbrahim Tali Bey (Öngören)	(İstanbul), (Diyaribekir)
Ziya Bey (Karamursal)	(İstanbul)
(Hüseyin) Vasıf Bey (Çınar)	(İzmir), (Saruhan)
(Mustafa) Kâmil Bey (Dursun)	(İzmir)
Mustafa Rahmi Bey (Köken)	(İzmir)
(Mehmet) Şükrü Bey (Saraçoğlu)	(İzmir)
Ali Rıza Bey (Direkoğlu)	(Kastamonu)
Hasan Fehmi Bey (Tümerkan)	(Kastamonu)
Veled Bey (İzbudak)	(Kastamonu)

Şevket Bey (Ödül)	(Kırklareli)
Lütfi Müfit Bey (Özdeş)	(Kırşehir)
(Mehmet) Ragıp Bey (Akça)	(Kocaeli)
Mustafa Bey (Uluslan)	(Konya)
Naim Hazım Bey (Onat)	(Konya)
Tevfik Fikret Bey (Sılay)	(Konya)
Recep Bey (Peker)	(Kütahya)
Mahmut (Nedim) Bey (Zabcı)	(Malatya)
(Mehmet) Hilmi Bey, Dr. (Oytaç)	(Malatya)
(Hasan) Saim Bey, Dr. (Uzel)	(Manisa), (Saruhan)
Mehmet Sabri Bey (Toprak)	(Manisa), (Saruhan)
Mustafa Fevzi Bey (Sarhan)	(Manisa), (Saruhan)
Yakup Kadri Bey (Karaosmanoğlu)	(Manisa), (Mardin)
Abdülkadir Bey (Emirmahmutoğlu)	(Maraş)
Mehmet Bey (Erten)	(Maraş)
(Mehmet) Mithat Bey (Saylam)	(Maraş)
Abdurrezzak Bey (Şatana)	(Mardin)
Ali Rıza Bey (Erten)	(Mardin)
Şükrü Kaya Bey (Kaya)	(Muğla), (Menteşe)
Muhittin Nami Bey	(Muş), (Bitlis)
(Ali) Galip Bey (Yenen)	(Niğde)
Halit Bey (Mengi)	(Niğde)
(Mahmut) Faik Bey (Soylu)	(Niğde), (Kütahya)
İsmail Bey (Çamaş)	(Ordu)
(Ahmet) Fuat Bey, Dr. (Bulca)	(Rize)
Ali (Rıza) Bey (Zırh)	(Rize)
Hasan Cavit Bey (Belül)	(Rize)
Mahmut Bey (Soydan)	(Siirt)
Recep Zühtü Bey (Soyak)	(Sinop)
(Abdurrahman) Rahmi Bey (Katoğlu)	(Sivas)

(Mehmet) Şemsettin Bey (Günaltay)	(Sivas)
İsmail Bey (Sabuncu)	(Şebın Karahisar)
(Mehmet) Cemil Bey (Uybadın)	(Tekirdağ)
Süleyman Sırrı Bey (Gedik)	(Trabzon)
Mahmut Bey	(Urfa), (Siverek)
Mehmet Emin Bey (Yurdakul)	(Urfa), (Ş. Karahisar)
(Mehmet) Refet Bey (Ülgen)	(Urfa)
Refet Bey, Dr.	(Urfa)
Münip Bey (Boya)	(Van)
Ahmet Hamdi Bey	(Yozgat), (Bozok)
Avni Doğan Bey (Doğan)	(Yozgat), (Bozok)
Yahya Kemal Bey (Beyathı)	(Yozgat), (Urfa)
(Ahmet) Ragıp Bey (Özdemiroğlu)	(Zonguldak)
Halil Bey (Türkmen)	(Zonguldak)

EK — IV

TBMM IV. DÖNEM MİLLETVEKİLLERİNDEN

I. DÖNEMDEN BERİ MİLLETVEKİLİ OLANLAR (71)

Zamir (Damar) Bey (Arıkoğlu)	(Adana)
Ali Bey (Çetinkaya)	(Afyonkarahisar) (Karahisarısahip)
(Ahmet) Besim Bey (Atalay)	(Aksaray) (Kütahya)
Mustafa Kemal Paşa, Gazi (Atatürk)	(Ankara)
Şakir Bey (Kınacı)	(Ankara)
Yahya Galip Bey (Kargı)	(Ankara), (Kırşehir)
Rasih Bey (Kaplan)	(Antalya)
Hasan Tahsin Bey (San)	(Aydın)
Mazhar Bey, Dr. (Germen)	(Aydın)
(Hüseyin) Hacim (Muhittin) Bey (Çarıklı)	(Balıkesir), (Karesi)
İbrahim (Cevdet) Bey (Yörük) (1)	(Balıkesir), (Karesi)
Kâzım Paşa (Özalp)	(Balıkesir), (Karesi)

(1) II nci ve III üncü Dönemlerde milletvekili değildir.

(Mehmet) Cevat Abbas Bey (Gürer)	(Bolu)
(Mehmet) Şükrü Bey (Gülezer)	(Bolu)
Mustafa Fehmi Bey (Gerçeker)	(Bursa)
(Yusuf) Ziya Bey (Esen) (İsfendiyaroğlu)	(Çankırı), (Kângırı)
(Abdullah) İsmet Bey (Eker)	(Çorum)
Mustafa (Elvan) Bey, Dr. (Cantekin)	(Çorum), (Kozan)
Mazhar Müfit Bey (Kansu)	(Denizli), (Hakkâri)
Yusuf Bey (Başkaya)	(Denizli)
Zekâi Bey (Apaydın)	(Diyaribekir), (Adana)
Zülfü Bey (Tiğrel) (2)	(Diyaribekir)
(Mehmet) Faik Bey (Kaltakkıran)	(Edirne)
(Mehmet) Şerefettin) Bey (Aykut) (3)	(Edirne)
Hasan Tahsin Bey (Berk) (4)	(Elâziz)
Hüseyin Bey (Gökçelik) (Hanağası)	(Elâziz)
Asum (Vasfi) Bey (Mühürdaroğlu) (5)	(Erzurum)
Emin Bey (Sazak)	(Eskişehir)
Kılıç Ali Bey (Kılıç)	(Gaziantep)
Mehmet Şahin Bey (Şahin)	(Gaziantep)
Reşit Bey (Ağar)	(Gaziantep), (Malatya)
Hasan (Fehmi) Bey (Ataç)	(Gümüşane)
Hüseyin Hüsnü Bey (Özdamar)	(Isparta)
İbrahim Bey (Demiralay)	(Isparta)
(İbrahim) Refik Bey (Saydam)	(İstanbul), (Bayazıt)
(Ahmet) Hamdi Bey (Aksoy)	(İzmir) (Ertuğrul)
(Ahmet) Tevfik Rüştü Bey (Aras)	(İzmir), (Menteşe)
Mahmut Celâl Bey (Bayar)	(İzmir), (Saruhan)
Mahmut Esat Bey (Bozkurt)	(İzmir)
Ahmet Muhtar Bey (6)	(Kastamonu) (İstanbul)

(2) III üncü Dönemde milletvekili değildir.

(3) II nci ve III üncü Dönemde milletvekili değildir.

(4) II nci Dönemde milletvekili değildir.

(5) II nci ve III üncü Dönemde milletvekili değildir.

(6) III üncü Dönemde milletvekili değildir.

Suat Bey, Dr. (Soyer) (7)	(Kastamonu)
Ahmet Hilmi Bey (Kalaç)	(Kayseri)
Fuat Bey, Dr. (Umay)	(Kırklareli), (Bolu)
(Hüseyin) Sırrı Bey (Bellioğlu) (8)	(Kocaeli), (İzmit)
İbrahim Süreyya Bey (Yiğit)	(Kocaeli), (Saruhan)
(Ali) Fuat Paşa (Cebesoy) (9)	(Konya), (Ankara)
(Bekir) Refik Bey (Koraltan)	(Konya)
(Halil) Kâzım Hüsnü Bey	(Konya)
(Hasan) Tahsin Bey (Uzer)	(Konya), (İzmir), (Ardahan), (Erzurum)
Rasim (Celâlettin) Bey	(Kütahya), (Ertuğrul)
(Mustafa) İsmet Paşa (İnönü)	(Malatya), (Edirne)
(Mehmet) Refik Şevket Bey (İnce) (10)	(Manisa), (Saruhan)
Yunus Nadi Bey (Abaloğlu)	(Muğla), (İzmir)
(Ahmet) Hamdi Bey (Yalman)	(Ordu), (Canik)
(Mehmet) Recai Bey (Baykal)	(Ordu), (Trabzon)
Esat Bey (Özoğuz)	(Rize), (Lazistan)
(Mehmet) Atıf Bey (Tüzün) (11)	(Rize), (Kayseri)
Asım Bey, Dr. (Sirel) (12)	(Samsun), (Amasya)
Emin Bey (Geveci) (13)	(Samsun), (Canik)
Halil Hulki Bey (Aydın)	(Siirt)
Yusuf Kemal Bey (Tengirşenk)	(Sinop), (Kastamonu)
(Mehmet) Rasim Bey (Başara)	(Sivas)
(Yusuf) Ziya (ettin) Bey (Başara)	(Sivas)
Celal Nuri Bey (İleri)	(Tekirdağ), (Gelibolu)
(Mustafa) Faik Bey (Öztrak)	(Tekirdağ), (Cebelibereket)
Mustafa (Vasfi) Bey (Süsoy)	(Tokat)
Hamdi Bey (Ülkümen)	(Trabzon)

(7) II nci ve III üncü Dönemde milletvekili değildir.

(8) II nci ve III üncü Dönemde milletvekili değildir.

(9) III üncü Dönemde milletvekili değildir.

(10) II nci ve III üncü Dönemde milletvekili değildir.

(11) II nci Dönemde milletvekili değildir.

(12) II nci Dönemde milletvekili değildir.

(13) II ve III üncü Dönemde milletvekili değildir.

Hasan (Hüsnü) Bey (Saka)	(Trabzon)
Ali Saip Bey (Ursavaş)	(Urfa)
Hakkı Bey (Ungan)	(Van)
Süleyman Sırrı Bey (İçöz)	(Yozgat)

EK — V

TBMM IV. DÖNEM MİLLETVEKİLLERİNDEN OSMANLI AYAN VE MEBUSAN MECLİSİNDE ÜYELİK YAPMIŞ OLANLAR

Ali Münif Bey (Yeğena)	Adana	I. III. Dönem Adana, Halep
(Mustafa) Hilmi Bey (Uran)	Adana	IV. Dönem Mentеше
Ali Bey (Çetinkaya)	Afyon	IV. Dönem Karahisarısahip
İsmail Hakkı Bey (Mumcu)	Amasya	III. Dönem
(Mehmet) Nafiz Bey (Aktin)	Amasya	III. Dönem
(Hüseyin) Hacım (Muhittin)		
Bey (Çarıklı)	Balıkesir	IV. Dönem Karesi
Ubeydullah Efendi	Bayazıt	I. III. Dönem Aydın, İzmir
(Mehmet) Cevat Abbas Bey		
(Gürer)	Bolu	IV. Dönem
Mustafa Şeref Bey (Özkan)	Burdur	III. IV. Dönem Konya, Kayseri
(Süleyman) Asaf Bey (Doras)	Bursa	III. IV. Dönem Van, Hakkâri
(Hasan) Refet Bey (Canitez)	Bursa	II. III. Dönem
İsmail Kemal Bey	(Alpsar)	Çorum IV. Dönem
(Abdullah) İsmet Bey (Eker)	Çorum	III. IV. Dönem
(Mehmet) Münir Bey (Çağıl)	Çorum	I. - III. Dönem
Mazhar Müfit Bey (Kansu)	Denizli	IV. Dönem Hakkâri
Zülfü Bey (Tiğrel)	Diyarıbekir	II. - IV. Dönem
(Mehmet) Faik Bey		
(Kaltakkıran)	Edirne	I. - IV. Dönem
Şakir Bey (Kesebir)	Edirne	IV. Dönem Gelibolu
(Mehmet) Şeref(ettin) Bey		
(Aykut)	Edirne	IV. Dönem
Hasan (Fehmi) Bey (Ataç)	Gümüşane	II. III. Dönem

(Mehmet) Emin Bey (İnankur)	İçel	III. Dönem
Abdülhak Hamit Bey (Tarhan)	İstanbul	Ayan Üyesi
(Hüseyin) Salah Cimcoz Bey		
(Cimcoz)	İstanbul	III. Dönem
Mahmut Celâl Bey (Bayar)	İzmir	IV. Dönem Saruhan
Halil Bey (Menteşe)	İzmir	I. - III. Dönem Menteşe
Mustafa Rahmi Bey (Köken)	İzmir	III. Dönem
(Mehmet) Şükrü Bey		
(Saraçoğlu)	İzmir	IV. Dönem
Hasan Fehmi Bey (Tümerkan)	Kastamonu	I. III. Dönem Sinop
Ahmet Muhtar Bey	Kastamonu	IV. Dönem İstanbul
Suat Bey, Dr. (Soyer)	Kastamonu	IV. Dönem
Ahmet Hilmi Bey (Kalaç)	Kayseri	IV. Dönem
Ali Bey (Dikmen)	Kocaeli	IV. Dönem İzmit
İbrahim Süreyya Bey (Yiğit)	Kocaeli	IV. Dönem Saruhan
Ali Haydar Bey	Konya	III. Dönem
(Halil) Kâzım Hüsnü Bey	Konya	IV. Dönem
(Hasan) Tahsin Bey (Uzer)	Konya	IV. Dönem İzmir
İbrahim (Kâzım) Bey (Dalkılıç)	Kütahya	III. Dönem
Mehmet Sabri Bey (Toprak)	Manisa	II. III. Dönem Saruhan
Mustafa Fevzi Bey (Saruhan)	Manisa	II. III. Dönem Saruhan
Abdülkadir Bey		
(Emirmahmutoğlu)	Maraş	III. Dönem Halep, Maraş,
Yunus Nadi Bey (Abaloğlu)	Muğla	II. IV. Dönem Aydın, İzmir
İsmail Bey (Çamaş)	Ordu	IV. Dönem Trabzon
Asım Bey, Dr. (Sirel)	Samsun	III. Dönem Amasya
Emin Bey (Geveci)	Samsun	IV. Dönem Canik
Yusuf Kemal Bey (Tengirşenk)	Sinop	I. IV. Dönem Kastamonu
(Abdurrahman) Rahmi Bey		
(Katoğlu)	Sivas	III. Dönem

(Mehmet) Rasim Bey (Başara)	Sivas	III. Dönem
(Mehmet) Şemsettin Bey		
(Günaltay)	Sivas	III. Dönem Ertuğrul
Celal Nuri Bey (İleri)	Tekirdağ	IV. Dönem Gelibolu
Mehmet Emin Bey (Yurdakul)	Urfa	III. Dönem Musul
Hakkı Bey (Ungan)	Van	IV. Dönem
Münip Bey (Boya)	Van	III. IV. Dönem Hakkâri

EK — VI

IV. DÖNEM İÇİNDE

MİLLETVEKİLLİĞİNDEN ÇEKİLMELER

A. Doğrudan Çekilme :

1. Halil (Nifli) Bey (Yaralı)	(Manisa)	4 Mayıs 1931
2. Aziz (Hızır) Bey (Işık)	(Samsun)	17 Kasım 1932

B) Bir Memuriyete Atanma Nedeni İle Çekilme :

1. Ruşen Eşref Bey (Üraydın)	(Afyonkarahisar)	
Cumhurbaşkanlığı Umumi Kâtipliğine		9 Aralık 1933
2. (Mustafa) Memduh Şevket Bey (Esendal) (Elâziz)		
Kâbil Büyükelçiliğine		10 Haziran 1933
3. Ahmet Remzi Bey (Güres)	(Gaziantep)	
Uşak Şeker Fabrikası Müdürlüğüne		21 Ocak 1932
4. İbrahim Tali Bey (Öngören)	(İstanbul)	
Trakya Umumi Müfettişliğine		9 Nisan 1934
5. (Hüseyin) Vasıf Bey (Çınar)	(İzmir)	
Roma Büyükelçiliğine		31 Mayıs 1932
6. (Ahmet) Kemal Zaim Bey (Sunel)	(Konya)	
T. C. Ziraat Bankası Umum Müdürlüğüne		4 Mart 1933
7. Yakup Kadri Bey (Karaosmanoğlu)	(Manisa)	
Tiran Ortaelçiliğine		27 Ekim 1934

EK — VII
IV. DÖNEM İÇİNDE VEFAT EDEN
MİLLETVEKİLLERİ

1. Ali Bey (Kütükçüoğlu)	(Ankara)	9 Ocak 1933
2. Halit (Ferit) Bey (Mihçioğlu)	(Ankara)	5 Mayıs 1934
3. Dr. Reşit Galip Bey	(Aydın)	5 Mart 1934
4. Ali Şuuri Bey	(Balıkesir)	25 Ekim 1934
5. Emin Fikri Bey	(Bursa)	13/14 Aralık 1934
6. Samih Rifat Bey	(Çanakkale)	3 Aralık 1932
7. Hüseyin Bey (Gökçelik) (Hanağası)	(Elâziz)	6 Ağustos 1933
8. Ahmet Rasim Bey	(İstanbul)	22 Eylül 1932
9. Ahmet Muhtar Bey	(Kastamonu)	3 Temmuz 1934
10. Hasan Fehmi Bey (Tümerkan)	(Kastamonu)	18 Aralık 1933
11. Ali Haydar Bey	(Konya)	24/25 Nisan 1933
12. (Halil) Kâzım Hüsnü Bey	(Konya)	1 Mart 1934
13. Rasim (Celâlettin) Bey	(Kütahya)	12 Aralık 1933
14. Mustafa Fevzi Bey (Sarhan)	(Manisa)	19 Eylül 1933
15. Muhittin Nami Bey	(Muş)	18/19 Kasım 1931
16. (Mehmet) Recai Bey (Baykal)	(Ordu)	12 Aralık 1933
17. Emin Bey (Geveci)	(Samsun)	29 Temmuz 1934
18. (Abdurrahman) Rahmi Bey (Katoğlu) (Sivas)		10 Ekim 1934
19. Bekir Lütü Bey	(Tokat)	30 Ocak 1933
20. Mustafa (Vasfi) Bey (Süsoy)	(Tokat)	11 Ekim 1934
21. Ali Seydi Bey	(Trabzon)	2 Ağustos 1933
22. Hakkı (Sofu) Bey	(Trabzon)	20 Ocak 1933
23. Dr. Refet Bey	(Urfa)	9 Şubat 1932
24. Mahmut Bey	(Urfa)	22 Ağustos 1932
25. Ahmet Hamdi Bey	(Yozgat)	25 Aralık 1933

EK — VIII
IV. DÖNEM ÜYELERİNİN
DOĞUM TARİHLERİNE GÖRE AYRIMI (*)

1852	1	1882	17
1857	1	1883	32
1861	3	1884	5
1862	1	1885	9
1864	2	1886	6
1865	1	1887	11
1866	2	1888	15
1867	2	1889	15
1868	1	1890	11
1869	10	1891	15
1870	7	1892	15
1871	4	1893	10
1872	5	1894	7
1873	4	1895	8
1874	13	1896	2
1875	12	1897	3
1876	11	1898	3
1877	13	1899	3
1878	20	1900	1
1879	10	1901	4
1880	17	1903	1
1881	15		

348

(*) 1. En yaşlı üye 79 yaşındaki Abdülhak Hamit Bey (İstanbul) olup 4 Mayıs 1931 tarihindeki ilk toplantıyı açmıştır. Kendisini Ubeydullah Efendi (Bayazıt), Necip Asım Bey (Erzurum), Halil Edhem Bey (İstanbul) ve Faik Bey (Kars) izlemektedir.

2. En genç dört üye ise, Serdar Bey (Tanrısever) (Kırşehir), Mustafa Bey (Eken) (Konya), Naşit Hakkı Bey (Uluğ) (Kütahya) ve Talât Haşim Bey (Malatya) dır.

3. 1903 doğumlu tek üye Alâttin Bey (Türitoğlu), Teşkilât Esasiye Kanununun, millervekili seçilmek için otuz yaşını doldurması gerektiği hakkındaki 11 inci maddesi hükmüne rağmen (28) yaşında Kütahya'dan milletvekili seçilmiş, ancak seçim tutanağı bu nedenle değil de, ikinci seçmen seçimine başlamazdan iki ay önce Belediye Başkanlığından çekilmemiş olduğundan TBMM'nce 20 Haziran 1931 tarih ve 637 sayılı kararla red olunmuştur.

EK — IX
IV. DÖNEM MİLLETVEKİLLERİNİN
ÖĞRENİM DURUMLARI

1. Yüksek öğrenim görenler	241
Hukuk	65
Harbiye	62 (26'sı Kurmay, 3'ü Deniz)
Mülkiye	47 (6'sı yabancı memleketlerde)
(Siyasal Bilgiler)	
Tıp	22
Ziraat	14
Yük. Öğretmen	6
Edebiyat	5
Yük. Ticaret	3
PTT	3
Maden	3
Eczacılık	3
Orman	2
Fen	2
Veteriner	1
Deri Sanayii	1
Tekstil	1
İlâhiyat	1
2. Medrese öğrenimi görenler	14
3. Orta öğrenim görenler	38
4. İlk öğrenim görenler	27
5. Özel öğrenim görenler	28
	348

EK — X
IV. DÖNEM MİLLETVEKİLLERİNİN
MESLEKLERİNE GÖRE AYIRIMI

1. Adliye ve Hukuk	52
2. İdareci	46
3. Askerlik	41
4. Millî Eğitim Hizmetleri	35
5. Çiftçilik ve Tarım	32
6. Ticaret	23
7. Ekonomi ve Maliye	21
8. Tababet	20
9. Gazeteci - Yazar	18
10. Dil ve Edebiyat	16
11. Mühendislik	10
12. Endüstri	10
13. Belediyecilik	5
14. Diplomasi	5
15. Ormancılık	5
16. Bankacılık	3
17. P.T.T. Hizmetleri	3
18. Din İşleri	1
19. Müzecilik	1
20. Polis	1
	348

EK — XI
IV. DÖNEM MİLLETVEKİLLERİNİN
ADLARINA GÖRE SIRALANMIŞ CETVEL

— A —

		<u>Sayfa</u>
Abidin Bey (ÖZMEN)	Aydın	69
(Abdullah) İsmet Bey (EKER)	Çorum	163
(Abdullah) Naci Paşa (ELDENİZ)	Cebelibereket	139
(Abdurrahman) Rahmi Bey (KATOĞLU)	Sivas	525
Abdülhak (Fırat) Bey	Erzincan	207
Abdülhak Hâmit Bey (TARHAN)	İstanbul	271
(Abdülhalim) Galip Bey Dr. (KAHRAMAN)	Bursa	125
Abdülkadir Bey (EMİRMAHMUTOĞLU)	Maraş	439
Abdülmuttalip Bey (ÖKER)	Malatya	413
Abdurrezzak Bey (ŞATANA)	Mardin	445
Adnan Bey (MENDERES)	Aydın	71
Ahmet Bey (ÖZDEMİR)	Eskişehir	223
Ahmet (Avni) Sungur Bey (SUNGUR)	Yozgat	591
(Ahmet) Besim Bey (ATALAY)	Aksaray	21
(Ahmet) Cemal Bey (TUNCA)	Antalya	55
Ahmet Cevat Bey (EMRE)	Çanakkale	147
Ahmet Cevdet Bey (TAFLIOĞLU)	Yozgat	593
Ahmet Fikri Bey (TÜZER)	Erzurum	213
(Ahmet) Fuat Bey Dr. (BULCA)	Rize	498
Ahmet Hamdi Bey	Yozgat	595
(Ahmet) Hamdi Bey (AKSOY)	İzmir	301
(Ahmet) Hamdi Bey (DENİZMEN)	İstanbul	272
Ahmet Hamdi Bey (DİKMEN)	Konya	375
(Ahmet) Hamdi Bey (ONGUN)	Mersin	451
(Ahmet) Hamdi Bey (YALMAN)	Ordu	483
Ahmet Hamdi (Mustafa) Bey (GÜRSOY)	İstanbul	273
Ahmet Hilmi Bey (KALAÇ)	Kayseri	343
(Ahmet) Hazım Bey (BÖREKÇİ)	Kırşehir	359

		<u>Sayfa</u>
Ahmet İhsan Bey (TOKGÖZ)	Ordu	484
(Ahmet) İrfan (Ferit) Bey (ALPAYA)	Mardin	446
(Ahmet) Kemal (ettin) Bey (TURAN)	Isparta	259
(Ahmet) Kemal Zaim Bey (SUNEL)	Konya	376
Ahmet Muhtar Bey	Kastamonu	333
(Ahmet) Münir Bey (AKKAYA)	Giresun	241
(Ahmet) Mükerrerem Bey (KARAAĞAÇ)	Zonguldak	603
(Ahmet) Necip Ali Bey (KÜÇÜKA)	Denizli	173
(Ahmet) Ragıp Bey (ÖZDEMİROĞLU)	Isparta	261
Ahmet Rasim Bey	İstanbul	275
(Ahmet) Refik Bey Prof. Dr. Bakteriyolog (GÜRHAN)	Bursa	127
Ahmet Remzi Bey (GÜRES)	Gaziantep	233
Ahmet Saffet Bey (OHKAY)	Elâziz	195
(Ahmet) Süreyya Bey (ÖRGEEVREN)	Aksaray	22
(Ahmet) Talât Bey (ONAY)	Çankırı	157
(Ahmet) Şevket Bey (AKYAZI)	Ordu	486
(Ahmet) Tevfik Bey	Kütahya	395
Ahmet Tevfik Bey (ŞATIR)	Kayseri	344
(Ahmet) Tevfik Rüştü Bey (AKAS)	İzmir	302
(Ahmet) Vasfi Bey (ŞENSÖZEN)	Balıkesir	83
Ahmet Vefik Bey (ULUÇAY)	Niğde	475
(Ahmet) Ziya (Nuri) Paşa Prof. Dr. (BİRGİ)	Afyon Karahisar	9
Akagündüz Bey (Enis Avni)	Ankara	35
Akçuraoglu Yusuf Bey (AKÇURA)	İstanbul	276
Akif Bey (AKYÜZ)	Rize	495
Alaettin Bey (TİRİTOĞLU)	Kütahya	396
(Ali) Behçet Bey (GÜNAY)	Urfa	577
Ali Bey (ÇETİNKAYA)	Afyon Karahisar	12
Ali Bey (KÜTÜKÇÜOĞLU)	Ankara	37
Ali Bey (DİKMEN)	Kocaeli	365
Ali Canib Bey (YÖNTEM)	Ordu	487
(Ali) Fuat Bey (AĞRALI)	Elâziz	196
(Ali) Fuat Paşa (CEBESoy)	Konya	377
(Ali) Galip Bey (YEMEN)	Niğde	477

		<u>Sayfa</u>
Ali Haydar Bey	Konya	378
(Ali) Haydar Bey (ÇERÇEL)	Afyon Karahisar	13
(Ali) Haydar Bey (UÇGUN)	Antalya	56
Ali Muzafer Bey Prof. (GÖKER)	Konya	380
Ali Münif Bey (YEĞENA)	Adana	3
Ali Reana Bey (TARHAN)	İstanbul	277
Ali Rıza Bey (DİREKOĞLU)	Kastamonu	334
Ali Rıza Bey (ERTEN)	Mardin	447
(Ali) Rıza (Nisari) Bey (ARIBAŞ)	Aksaray	23
Ali (Rıza) Bey (ZIRH)	Rize	496
Ali (Sadettin) Bey (BARLAS)	İstanbul	278
Ali Saip Bey (URSAVAŞ)	Urfa	579
Ali Seydi Bey	Trabzon	561
(Ali) Şevket Bey (ÇOLAK)	Giresun	242
Ali Şuuri Bey	Balıkesir	85
Asım Bey, Dr. (SİREL)	Samsun	503
Asım Vasfi Bey (MÜHÜR DAROĞLU)	Erzurum	214
Avni Doğan Bey (DOĞAN)	Yozgat	596
(Aziz) İhsan Bey (TAV)	Bayazıt	99
Aziz (Hızır) Bey (IŞIK)	Samsun	504
Aziz Samih Bey (İLTER)	Erzincan	208

— B —

Bekir (Karamehmet) Bey (KAYALI)	Çorum	164
Bekir Lütfi Bey	Tokat	551
(Bekir) Refik Bey (KORALTAN)	Konya	382

— C —

Cafer Bey (SAYILIR)	Eskişehir	225
Celâl Nuri Bey (İLERİ)	Tekirdağ	543
Celâl Sahir Bey (EROZAN)	Zonguldak	604

— E —

Edip Servet Bey (TÖR)	Gümüşane	249
-----------------------	----------	-----

		<u>Sayfa</u>
Emin Bey (GEVECİ)	Samsun	505
Emin Bey (SAZAK)	Eskişehir	227
Emin Aslan Bey (TOKAT)	Denizli	175
Emin Cemal Bey (SUDA)	Bolu	111
Emin Fikri Bey	Bursa	128
Esat Bey (ÖZOĞUZ)	Rize	497
Eşref Bey (DEMİREL)	Ankara	38
Edhem Bey TUNCEL (TUNCAY)	Samsun	506

— F —

Faik Bey (BERMEK)	Kars	323
Falih Rıfki Bey (ATAY)	Bolu	112
Fazıl Ahmet Bey (AYKAÇ)	Elâziz	197
Fuat Bey, Dr. (UMAY)	Kırklareli	353
Fuat (Şahin) Bey (ERLÂÇIN)	Aydın	75

— H —

Hakkı (Sofu) Bey	Trabzon	565
Hakkı Bey (UNGAN)	Van	587
Hakkı Şinasi Paşa, Dr. (EREL)	Erzurum	215
Hakkı Tarık Bey (US)	Giresun	243
Halil Bey (BENLİ)	Kütahya	397
Halil Bey (MENTEŞE)	İzmir	303
Halil Bey (TEKŞEN)	Kastamonu	335
Halil Bey (TÜRKMEN)	Zonguldak	605
Halil Edhem Bey (ELDEM)	İstanbul	280
Halil Hulki Bey (AYDIN)	Siirt	513
(Halil) İbrahim Bey (ÇOLAK)	Bilecik	105
Halil (Nifli) Bey (YARALI)	Manisa	423
Halil Nihat Bey (BOZTEPE)	Trabzon	566
Halit Bey (BAYRAK)	Bayazıt	100
Halit Bey (MENGİ)	Niğde	478
Halit (Ferit) Bey (MIHÇIOĞLU)	Ankara	40
Hamdi Bey (ÜLKÜMEN)	Trabzon	567
Hasan Bey (DENEK)	Ankara	41
Hasan Bey (KARABACAK)	Zonguldak	606

		<u>Sayfa</u>
Hasan Hüsnü Bey (SAKA)	Trabzon	568
Hasan (Basri) Bey (DEMİR)	Cebelibereket	140
Hasan Cavit Bey (BELÜL)	Rize	499
Hasan Cemil Bey (ÇAMBEL)	Bolu	113
Hasan Fehmi Bey (ATAÇ)	Gümüşane	250
Hasan (Fehmi) Bey (TÜMERKAN)	Kastamonu	336
(Hasan) Ferit (Celâl) Bey (GÜVEN)	Mersin	453
Hasan Hayri Bey (TAN)	Edirne	189
(Hasan) Hayrullah Bey (ERGİN)	İstanbul	282
(Hasan) Hüsnü Bey (KİTAPÇI)	İzmir	307
(Hasan) Refet Bey (CANİTEZ)	Bursa	129
Hasan Reşit Bey (TANKUT)	Muş	467
(Hasan) Saim Bey, Dr. (UZEL)	Manisa	424
(Hasan) Ruşeni Bey (BARKIN)	Samsun	507
Hasan Tahsin Bey (BERK)	Elâziz	198
Hasan Tahsin Bey (SAN)	Aydın	77
(Hasan) Tahsin Bey (UZER)	Konya	384
(Hasan) Vasfi (Raşit) Bey (SEVİĞ)	Şebn Karahisar	535
(Hasan) Vasıf Bey (DOKUMAN)	İstanbul	284
Haydar Rüştü Bey (ÖKTEM)	Denizli	176
Hüseyin Bey (GÖKÇELİK) (HANAĞASI)	Elâziz	199
Hüseyin Avni Bey, Dr. (ERCAN)	Muğla	459
(Hüseyin) Fatin Bey (GÜVENDİREN)	Trabzon	569
(Hüseyin) Hacim (Muhittin) Bey (ÇAKIRLI)	Balıkesir	86
(Hüseyin) Hüsnü Bey (KONAY)	Tokat	552
Hüseyin Hüsnü Bey (ÖZDAMAR)	Isparta	262
(Hüseyin) Muzaffer Bey (AKPINAR)	Balıkesir	87
(Hüseyin) Salâh Cimcoz Bey (CİMCOZ)	İstanbul	286
(Hüseyin) Sırrı Bey (BELLİOĞLU)	Kocaeli	367
(Hüseyin) Vasıf Bey (ÇINAR)	İzmir	309

— İ —

(İbrahim) Alaettin (Cemil) Bey (TOPÇUBAŞIOĞLU)	İstanbul	288
--	----------	-----

		<u>Sayfa</u>
İbrahim Alâattin Bey (GÖVSA)	Sinop	517
İbrahim Hakkı Bey (METE)	Cebelibereket	142
İbrahim Bey (ARVAS)	Hakkâri	255
İbrahim Bey (DEMİRALAY)	Isparta	263
(İbrahim) Esat Bey (ÇAKMAKKAYA)	Zonguldak	608
İbrahim (Kâzım) Bey (DALKILIÇ)	Kütahya	398
(İbrahim) Nazifi (Şerif) Bey (NABEL)	Antalya	58
(İbrahim) Refik Bey (SAYDAM)	İstanbul	290
İbrahim Süreyya Bey (YİĞİT)	Kocaeli	368
İbrahim Tali Bey (ÖNGÖREN)	İstanbul	391
İbrahim (Cevdet) Bey (YÖRÜK)	Balıkesir	89
(İdris) Hakkı Bey (LÖKER)	Kütahya	399
İhsan Latif Paşa (SÖKMEN)	Giresun	245
İsmail Bey (ÇAMAŞ)	Ordu	490
İsmail Bey (SABUNCU)	Şebın Karahisar	537
İsmail Hakkı Bey (MUMCU)	Amasya	30
İsmail Hakkı Bey (UZMAY)	Bolu	114
İsmail Hakkı Bey (UZUNÇARŞILIOĞLU)	Balıkesir	90
İsmail Kemal Bey (ALPSAR)	Çorum	165
İsmail (Mehmet) Bey (UĞUR)	Sivas	526
İzzet Bey (AKOSMAN)	Afyon Karahisar	14
İzzet Ulvi Bey (AYKURT)	Afyon Karahisar	15

— K —

Kâzım Bey (OKAY)	Giresun	246
Kâzım Paşa (ÖZALP)	Balıkesir	91
Kâzım Paşa (İNANÇ)	İzmir	310
Kemalettin Bey (OLPAK)	Kocaeli	369
Kılıç Ali Bey (KILIÇ)	Gaziantep	234
Kılıçoğlu Hakkı Bey (KILIÇOĞLU)	Muş	470

— L —

Lütfi Müfit Bey (ÖZDEŞ)	Kırşehir	360
-------------------------	----------	-----

— M —

Mahmut Bey	Urfa	580
Mahmut Bey (SOYDAN)	Siirt	514
Mahmut Celâl Bey (BAYAR)	İzmir	313
Mahmut Esat Bey (BOZKURT)	İzmir	314
(Mahmut) Faik Bey (SOYLU)	Niğde	479
Mahmut (Nedim) Bey (ZABCI)	Malatya	414
Mahmut Rasim Bey (MUTUK)	Tekirdağ	545
Mazhar Bey, Dr. (GERMEN)	Aydın	78
Mazhar Müfit Bey (KANSU)	Denizli	177
(Mehmet) Akif Bey (TÜZÜN)	Rize	500
(Mehmet) Baha (attin) Tali Bey (ÖNGÖREN)	Kars	324
Mehmet (Hacıyunus) Bey (GÜNEŞDOĞDU)	Samsun	509
Mehmet Bey (SOMER)	Kütahya	401
Mehmet Bey (ERTEN)	Maraş	440
(Mehmet) Ali Bey (OKAR)	Artvin	65
(Mehmet) Asım Bey (US)	Artvin	66
(Mehmet) Cavit Bey (DEMİR)	Balıkesir	92
(Mehmet) Cemil Bey (UYBADIN)	Tekirdağ	544
(Mehmet) Cevat Abbas Bey (GÜRER)	Bolu	116
(Mehmet) Emin Bey (İNANKUR)	İçel	267
Mehmet Emin Bey (YURDAKUL)	Urfa	581
(Mehmet) Esat Bey (SAGAY)	Bursa	130
(Mehmet) Faik Bey (KALTAKKIRAN)	Edirne	190
(Mehmet) Fuat (Ziya) Bey (ÇİYİLTEPE)	Elâziz	200
(Mehmet) Halit Bey (ONARAN)	Burdur	121
(Mehmet) Hakkı Bey (SAYDAM)	İçel	268
(Mehmet) Hilmi Bey, Dr. (OYTAÇ)	Malatya	415
(Mehmet) Kâni Bey (KARAOSMANOĞLU)	Manisa	425
(Mehmet) Kâzım Paşa (SEVÜKTEKİN)	(Diyarbakir)	183
(Mehmet) Mithat Bey (DAĞDEMİR)	İstanbul	292
(Mehmet) Mithat Bey (SAYLAM)	Maraş	441
(Mehmet) Münir Bey (ÇAĞIL)	Çorum	166

		<u>Sayfa</u>
(Mehmet) Nafiz Bey (AKTİN)	Amasya	31
(Mehmet) Nafi Atuf Bey (KANSU)	Erzurum	219
(Mehmet) Nafi Bey (DURLU)	Erzurum	219
(Mehmet) Nahit Bey (KERVEN)	Kırklareli	354
(Mehmet) Nazif Bey (SİREL)	Kars	325
(Mehmet) Numan Bey (AKSOY)	Antalya	60
(Mehmet) Nuri Bey (CONKER)	Gaziantep	235
(Mehmet) Nuri Bey (TUNA)	Muğla	461
(Mehmet) Nuri Bey (URAL)	Maraş	442
(Mehmet) Pertev Bey (ETÇİOĞLU)	Balıkesir	93
(Mehmet) Ragıp Bey (AKÇA)	Kocaeli	370
Mehmet Rasim Bey (AKTAR)	Ankara	43
(Mehmet) Rasim Bey (BAŞARA)	Sivas	527
(Mehmet) Recai Bey (BAYKAL)	Ordu	491
(Mehmet) Refet Bey (ÜLGİN)	Urfa	582
(Mehmet) Refik Şevket Bey (İNCE)	Manisa	426
(Mehmet) Rifat Bey (ÜNÜR)	Çankırı	158
(Mehmet) Rüştü Bey (EGEL)	Bursa	131
(Mehmet) Sabri Bey (TOPRAK)	Manisa	427
(Mehmet) Sadettin Bey (EPIKİMEN)	İzmir	315
(Mehmet) Salâhattin Bey (YARGI)	Kocaeli	371
(Mehmet) Şahin Bey (ŞAHİN)	Gaziantep	236
(Mehmet) Şemsettin Bey (GÜNALTAY)	Sivas	528
(Mehmet) Şeref (ettin) Bey (AYKUT)	Edirne	191
(Mehmet) Şükrü Bey (GÜLEZ)	Bolu	117
(Mehmet) Şükrü Bey (YAŞIN)	Çanakkale	151
(Mehmet) Şükrü Bey (SARAÇOĞLU)	İzmir	317
(Mehmet) Tahir Bey (HİTİT)	Manisa	428
(Mehmet) Yaşar Bey (ÖZEY)	Aksaray	25
(Mehmet) Yaşar Bey (YAZICI)	İstanbul	294
(Mehmet) Zühtü Bey (DURUKAN)	Samsun	510
(Mollaoğlu) Cemal Bey (AKÇİN)	Afyon Karahisar	16
Muhlis Bey (ERKMEN)	Kütahya	403

		<u>Sayfa</u>
Muhittin Paşa (AKYÜZ)	Kars	326
Muhittin Nami Bey	Muş	471
(Musa) Kâzım Bey (GÜREL)	Konya	385
Muslihittin (Abdullah) Bey (TUNCA)	Ankara	45
Mustafa Bey (BACAK)	Kütahya	404
Mustafa Bey (ULUSAN)	Konya	386
Mustafa Abdülhalik Bey (RENDİ)	Çankırı	159
(Mustafa) Enver Bey (ADAKAN)	Balıkesir	95
Mustafa (Elvan) Bey, Dr. (CANTEKİN)	Çorum	167
(Mustafa) Faik Bey (ÖZTRAK)	Tekirdağ	547
Mustafa Fehmi Bey (GERÇEKER)	Bursa	133
Mustafa Fevzi Bey (SARHAN)	Manisa	430
(Mustafa) Hayrettin Bey (KARAN)	Bilecik	106
Mustafa Naşit (Hakkı) Bey (ULUĞ)	Kütahya	405
(Mustafa) Hilmi Bey (URAN)	Adana	4
(Mustafa) İsmet Paşa (İNÖNÜ)	Malatya	416
(Mustafa) Kâzım Bey (SAMANLI)	Denizli	178
(Mustafa) Kâmil Bey (DURSUN)	İzmir	318
Mustafa Kemal Paşa, Gazi (ATATÜRK)	Ankara	47
Mustafa Lütü Bey (EKEN)	Konya	387
(Mustafa) Memduh (Şevket) Bey (ESENDAL)	Elâziz	203
(Mustafa) Rahmi Bey (KÖKEN)	İzmir	319
(Mustafa) Reşit Bey (ÖZSOY)	Kayseri	346
(Mustafa) Sadettin (Rıza) Bey (URAZ)	İstanbul	296
(Mustafa) Saffet Bey (ARIKAN)	Erzincan	209
(Mustafa) Turgut Bey (TÜRKOĞLU)	Manisa	431
Mustafa Şeref Bey (ÖZKAN)	Burdur	122
(Mustafa) (Vasfi) Bey (SÜSOY)	Tokat	553
Münip Bey (BOYA)	Van	588

— N —

Naim Hazım Bey (ONAT)	Konya	388
Naki (yettin) Bey (YÜCEKÖK)	Muş	472
Nazım Bey (POROY)	Tokat	554
Nebi Nabi (Rıza) Bey (YILDIRIMTEKİN)	Çorum	168
Necip Asım Bey (YAZIKSIZ)	Erzurum	220

		<u>Sayfa</u>
Necmettin (Sadık) Bey (SADAK)	Sivas	529
— O —		
Osman Bey (COŞKUN)	Kayseri	347
Osman Bey (ERÇİN)	Manisa	433
Osman Niyazi Bey (BURCU)	Çanakkale	152
— Ö —		
Ömer (Davut) Bey (DİNÇ)	Kütahya	407
(Ömer) Hulûsi Bey (ORUÇOĞLU)	Sinop	518
Ömer Lütfi Bey (KÜNTAY)	Kars	328
Ömer (Resul) Bey (BİÇER)	Adana	5
— R —		
Raif Bey (KARADENİZ)	Trabzon	571
Rasih Bey (KAPLAN)	Antalya	61
Rasim (Celâlettin) Bey	Kütahya	408
Rasim Ferit Bey, Dr. (TALAY)	Bursa	134
Recep Bey (PEKER)	Kütahya	409
Recep Zühtü Bey (SOYAK)	Sinop	520
Refet Bey, Dr.	Urfa	583
Refik Bey (ILGAZ)	Kastamonu	337
Remzi Bey (ÇİNER)	Sivas	530
Resai Bey (ERİŞKEN)	Tokat	556
Reşit Bey (AĞAR)	Gaziantep	216
Reşit Galip Bey, Dr.	Aydın	79
(Reşit) Saffet Bey (ATABİNEN)	Kocaeli	372
Rifat Bey (ARAZ)	Ankara	49
Rifat Bey (VARDAR)	Zonguldak	609
Ruşen Eşref Bey (ÜNAYDIN)	Afyon Karahisar	18
— S —		
Sadri Maksudi Bey (ARSAL)	Şebın Karahisar	538
Sait (Azmi) Bey (FEYZİOĞLU)	Kayseri	349
Salih Bey (BOZOK)	Bilecik	107
Samih Rifat Bey	Çanakkale	153
Serdar (Ahmet) Bey (TANRISEVER)	Kırşehir	361

		Sayfa
Suat Bey, Dr. (Soyer)	Kastamonu	338
(Süleyman) Asaf Bey (DORAS)	Bursa	136
(Süleyman) Daniş Bey (EYÜBOĞLU)	Trabzon	564
Süleyman Fikri Bey (MUTLU)	Mersin	454
Süleyman Sırrı Bey (GEDİK)	Trabzon	573
Süleyman Sırrı Bey (İÇÖZ)	Yozgat	597
Salih Süreyya (Tevfik) Bey (GENCAĞA)	Tokat	557
— Ş —		
Şaban (Sırrı) Bey (ÖNVER)	Konya	389
Şakir Bey (KINACI)	Ankara	50
Şakir Bey (KESEBİR)	Edirne	192
Şevket Bey (ERDOĞAN)	Gümüşane	252
Şevket Bey (ÖDÜL)	Kırklareli	355
Şükrü Kaya Bey (KAYA)	Muğla	462
— T —		
Tahsin Bey (COŞKAN)	Kastamonu	339
Talât (Haşim) Bey (URAL)	Malatya	418
Tevfik Fikret Bey (SILAY)	Konya	391
— U —		
Ubeydullah Efendi	Bayazıt	101
— V —		
Vasıf Bey (ÇINAY)	Malatya	420
Veled Bey (İZBUDAK)	Kastamonu	340
— Y —		
Yahya Galip Bey (KARGI)	Ankara	51
Yahya Kemal Bey (BEYATLI)	Yozgat	599
Yakup Kadri Bey (KARAOSMANOĞLU)	Manisa	434
Yunus Nadi Bey (ABALIOĞLU)	Muğla	463
Yusuf Bey (BAŞKAYA)	Denizli	179
(Yusuf) Hikmet Bey (BAYUR)	Manisa	435
Yusuf Kemal Bey (TENGİRŞENK)	Sinop	521
Yusuf Ziya Bey (ESEN) (İSFENDİYAROĞLU)	Çankırı	160

Yusuf Ziya Bey (ÖZER)	Eskişehir	<u>Sayfa</u> 228
Yusuf Ziya (ettin) Bey (BAŞARA)	Sivas	531

— Z —

Zamir (Damar) Bey (ARIKOĞLU)	Adana	6
Zekâi Bey (APAYDIN)	Diyarbakir	184
Ziya Bey (KARAMURSAL)	İstanbul	298
Ziya Gevher Bey (ETİLİ)	Çanakkale	154
Zeki Mesut Bey (ALSAN)	Diyarbakir	185
Zülfü Bey (TİĞREL)	Diyarbakir	186

EK — XII

IV. DÖNEM MİLLETVEKİLLERİNİN
SOYADLARINA GÖRE ALFABETİK SIRLANIŞI (*)

		Sayfa
— A —		
ABALIOĞLU, Yunus Nadi Bey	Muğla	463
ADAKAN, Mustafa Enver Bey	Balıkesir	95
AĞAR, Reşit Bey	Gaziantep	237
AĞRALI, (Ali) Fuat Bey	Elâziz	196
<u>Ahmet Hamdi Bey</u>	Yozgat	595
<u>Ahmet Muhtar Bey</u>	Kastamonu	333
<u>Ahmet Rasim Bey</u>	İstanbul	275
<u>(Ahmet) Tevfik Bey</u>	Kütahya	395
AKAGÜNDÜZ, Enis Avni Bey	Ankara	35
AKÇA, (Mehmet) Ragıp Bey	Kocaeli	370
AKÇİN, (Mollaoğlu) Cemal Bey	Afyon Karahisar	16
AKÇURA, Akçuraoğlu Yusuf Bey	İstanbul	276
AKKAYA, Ahmet Münir Bey	Giresun	241
AKOSMAN, İzzet Bey	Afyon Karahisar	14
AKPINAR, (Hüseyin) Muzaffer Bey	Balıkesir	87
AKSOY, (Ahmet) Hamdi Bey	İzmir	301
AKSOY, Mehmet Numan Bey	Antalya	60
AKTAR, Mehmet Rasim Bey	Ankara	43
AKTİN, (Mehmet) Nafiz Bey	Amasya	31
AKYAZI, (Ahmet) Şevket Bey	Ordu	486
AKYÜREK, Hüseyin Aziz Bey	Erzurum	216
AKYÜZ, Akif Bey	Rize	495
AKYÜZ, Muhittin Paşa	Kars	326
<u>Ali Haydar Bey</u>	Konya	378
<u>Ali Seydi Bey</u>	Trabzon	561
<u>Ali Şuuri Bey</u>	Balıkesir	85
ALPAYA, (Ahmet) İrfan (Ferit) Bey	Mardin	446

(*) 21 Haziran 1934 günlü ve 2525 sayılı Soyadı Kanununun yürürlüğe girmesinden önce ölmüş bulunanların ilk adları abc sırasinda listeye alınmıştır.

		<u>Sayfa</u>
ALPSAR, İsmail Kemal Bey	Çorum	165
ALSAN, Zeki Mesut Bey	Diyarıbekir	185
APAYDIN, Zekâi Bey	Diyarıbekir	184
ARAS, (Ahmet) Tevfik Rüştü Bey	İzmir	302
ARAZ, Rifat Bey	Ankara	49
ARIBAŞ, (Ali) Rıza (Nisari) Bey	Aksaray	23
ARIKAN, (Mustafa) Saffet Bey	Erzincan	209
ARSAL, Sadri Maksudi Bey	Şebın Karahisar	538
ARIKOĞLU, Zamir (Damar) Bey	Adana	6
ARVAS, İbrahim Bey	Hakkâri	255
ATABİNEN, (Reşit) Saffet Bey	Kocaeli	372
ATAÇ, Hasan (Fehmi) Bey	Gümüşane	250
ATALAY, (Ahmet) Besim Bey	Aksaray	21
ATATÜRK, Mustafa Kemal Paşa, Gazi	Ankara	47
ATAY, Falih Rifkı Bey	Bolu	112
AYDIN, Halil Hulki Bey	Siirt	513
AYKAÇ, Fazıl Ahmet Bey	Elâziz	197
AYKURT, İzzet Ulvi Bey	Afyon Karahisar	15
AYKUT, (Mehmet) Şeref (ettin) Bey	Edirne	191

— B —

BACAK, Mustafa Bey	Kütahya	404
BARKIN, (Hasan) Ruşeni Bey	Samsun	507
BARLAS, Ali (Sadettin) (Rıza) Bey	İstanbul	278
BAŞARA, (Mehmet) Rasim Bey	Sivas	527
BAŞARA, (Yusuf) Ziya (ettin) Bey	Sivas	531
BAŞKAYA, Yusuf Bey	Denizli	179
BAYAR, Mahmut Celâl Bey	İzmir	313
BAYKAL, (Mehmet) Recai Bey	Ordu	491
BAYRAK, Halit Bey	Bayazıt	100
BAYUR, (Yusuf) Hikmet Bey	Manisa	435
<u>Bekir Lütflı Bey</u>	Tokat	551
BELLİOĞLU, (Hüseyin) Sırrı Bey	Kocaeli	367
BELÜL, Hasan Cavit Bey	Rize	499

		<u>Sayfa</u>
BENLİ, Halil Bey	Kütahya	397
BERK, Hasan Tahsin Bey	Elaziz	198
BERMEK, Faik Bey	Kars	323
BEYATLI, Yahya Kemal Bey	Yozgat	599
BiÇER, Ömer (Resul) Bey	Adana	5
BİRGİ, Ahmet Ziya (Nuri) Bey Paşa, Prof. Dr.	Afyon Karahisar	9
BOZKURT, Mahmut Esat Bey	İzmir	314
BOZOK, Salih Bey	Bilecik	107
BOZTEPE, Halil Nihat Bey	Trabzon	566
BOYA, Münip Bey	Van	588
BÖREKÇİ, (Ahmet) Hazım Bey	Kırşehir	359
BULCA, (Ahmet) Fuat Bey, Dr.	Rize	498
BURCU, Osman Niyazi Bey	Çanakkale	152

— C —

CANITEZ, (Hasan) Refet Bey	Bursa	129
CANTEKİN, Mustafa Elvan Bey, Dr.	Çorum	167
CEBESÖY, (Ali) Fuat Paşa	Konya	377
CİMCOZ, (Hüseyin) Salâh Cimcoz Bey	İstanbul	286
CONKER, (Mehmet) Nuri Bey	Gaziantep	235
COŞKAN, Tahsin Bey	Kastamonu	339
COŞKUN, Osman Bey	Kayseri	347

— Ç —

ÇAĞIL, (Mehmet) Münir Bey	Çorum	166
ÇAKMAKKAYA, (İbrahim) Esat Bey	Zonguldak	608
ÇAMAŞ, İsmail Bey	Ordu	490
ÇAMBEL, Hasan Cemil Bey	Bolu	113
ÇARIKLI, (Hüseyin) Hacim (Muhittin) Bey	Balıkesir	86
ÇERÇEL, (Ali) Haydar Bey	Afyon Karahisar	13
ÇETİNKAYA, Ali Bey	Afyon Karahisar	12
ÇINAR, (Hüseyin) Vasıf Bey	İzmir	309
ÇINAY, Vasıf Bey	Malatya	420
ÇİNER, Remzi Bey	Sivas	530
ÇİYİLTEPE, (Mehmet) Fuat (Ziya) Bey	Elâziz	200

		<u>Sayfa</u>
ÇOLAK, (Ali) Şevket Bey	Giresun	242
ÇOLAK, (Halil) İbrahim Bey	Bilecik	105

— D —

DAĞDEMİR, (Mehmet) Mithat Bey	İstanbul	292
DALKILIÇ, İbrahim (Kâzım) Bey	Kütahya	398
DEMİR, Hasan Basri Bey	Cebelibereket	140
DEMİR, Mehmet Cavit Bey	Balıkesir	92
DEMİREL, Eşref Bey	Ankara	38
DEMİRALAY, İbrahim Bey	Isparta	263
DENEK, Hasan Yakup Bey	Ankara	41
DENİZMEN, Ahmet Hamdi Bey	İstanbul	272
DİKMEN, Ahmet Hamdi Bey	Konya	375
DİKMEN, Ali Bey	Kocaeli	365
DİNÇ, Ömer (Davut) Bey	Kütahya	407
DİREKOĞLU, Ali Rıza Bey	Kastamonu	334
DOĞAN, Avni Doğan Bey	Yozgat	596
DOKUMAN, (Hasan) Vasıf Bey	İstanbul	284
DORAS, (Süleyman) Asaf Bey	Bursa	136
DUMLU, (Mehmet) Nafiz Bey	Erzurum	219
DURŞUN, (Mustafa) Kâmil Bey	İzmir	318
DURUKAN, (Mehmet) Zühtü Bey	Samsun	510

— E —

EGEL, (Mehmet) Rüştü Bey	Bursa	131
EKEN, Mustafa (Lütfi) Bey	Konya	387
EKER, (Abdullah) İsmet Bey	Çorum	163
ELDEM, Halil (Edhem) Bey	İstanbul	280
ELDENİZ, (Abdullah) Naci Paşa	Cebelibereket	139
<u>Emin Fikri Bey</u>	Bursa	128
EMİRMAHMUTOĞLU, Abdulkadir Bey	Maraş	439
EMRE, Ahmet Cevat Bey	Çanakkale	147
EPIKMEN, Mehmet Sadettin Bey	İzmir	315
ERCAN, Hüseyin Avni Bey, Dr.	Muğla	459

		<u>Sayfa</u>
ERÇİN, Osman Bey	Manisa	433
ERDOĞAN, Şevket Bey	Gümüşane	252
EREL, Hakkı Şinasi Paşa, Dr.	Erzurum	215
ERGİN, (Hasan) Hayrullah Bey	İstanbul	282
ERİŞKEN, Resai Bey	Tokat	556
ERKMEN, Muhlis Bey	Kütahya	403
ERLÂÇİN, Fuat (Şahin) Bey	Aydın	75
ERTEN, Ali Rıza Bey	Mardin	447
ERTEN, Mehmet Bey	Maraş	440
EROZAN, (Celâl) Sahir Bey	Zonguldak	604
ESENDAL, (Mustafa) Memduh (Şevket) Bey	Elâziz	203
ETÇİOĞLU, Mehmet Pertev Bey	Balıkesir	93
ETİLİ, Ziya Gevher Bey	Çanakkale	154
EYÜBOĞLU, (Süleyman) Daniş Bey	Trabzon	564
— F —		
FEYZİOĞLU, Sait (Azmi) Bey	Kayseri	349
FIRAT, Abdülhak Bey	Erzincan	207
— G —		
GEDİK, Süleyman Sırrı Bey	Trabzon	573
GENCAĞA, Salih Süreyya (Tevfik) Bey	Tokat	557
GERÇEKER, Mustafa Fehmi Bey	Bursa	133
GERMEN, Mazhar Bey, Dr.	Aydın	78
GEVECİ, Emin Bey	Samsun	505
GÖKER, Ali Muzaffer Bey, Prof.	Konya	380
GÖVSA, İbrahim Alâattin Bey	Sinop	517
GÜLEZ, (Mehmet) Şükrü Bey	Bolu	117
GÜNALTAY, (Mehmet) Şemsettin Bey	Sivas	528
GÜNAY, (Ali) Behçet Bey	Urfa	577
GÜNEŞDOĞDU, Mehmet (Hacıyunus) Bey	Samsun	509
GÜRAN, Ahmet Refik Bey, Prof. Dr. Bakteriyolog	Bursa	127
GÜREL, (Musa) Kâzım Bey	Konya	385
GÜRER, (Mehmet) Cevat Abbas Bey	Bolu	116
GÜRES, Ahmet Remzi Bey	Gaziantep	233

		Sayfa
GÜRSOY, Ahmet Hamdi (Mustafa) Bey	İstanbul	273
GÜVEN, (Hasan) Ferit Celâl Bey	Mersin	453
GÜVENDİREN, (Hüseyin) Fatın Bey	Trabzon	569
— H —		
Hakkı (Sofu) Bey	Trabzon	565
<u>(Halil) Kâzım Hüsnü Bey</u>	Konya	383
HİTİT, (Mehmet) Tahir Bey	Manisa	428
<u>Hüseyin Bey</u> (GÖKÇELİK) (HANAĞASI)	Elâziz	199
— I —		
ILGAZ, Refik Bey	Kastamonu	337
IŞIK, Aziz (Hızır) Bey	Samsun	504
— İ —		
İLTER, Aziz Samih Bey	Erzincan	208
İLERİ, Celâl Nuri Bey	Tekirdağ	543
İNANKUR, Mehmet Emin Bey	İçel	267
İNÖNÜ, (Mustafa) İsmet Paşa	Malatya	416
İNANÇ, Kâzım Paşa	İzmir	310
İNCE, (Mehmet) Refik Şevket Bey	Manisa	426
İÇÖZ, Süleyman Sırrı Bey	Yozgat	597
İSFENDİYAROĞLU, (Yusuf) Ziya (ESEN) Bey	Çankırı	160
İZBUDAK, Veled Bey	Kastamonu	340
— K —		
KAHRAMAN, (Abdülhalim) Galip Bey, Dr.	Bursa	125
KALAÇ, Ahmet Hilmi Bey	Kayseri	343
KALTAKKIRAN, (Mehmet) Faik Bey	Edirne	190
KANSU, Mazhar Müfit Bey	Denizli	177
KANSU, (Mehmet) Nafi Atuf Bey	Erzurum	217
KAPLAN, Rasih Bey	Antalya	61
KARAAĞAÇ, (Ahmet) Mükerrerem Bey	Isparta	261
KARABACAK, Hasan Bey	Zonguldak	606
KARADENİZ, Raif Bey	Trabzon	571
KARAMURSAL, Ziya Bey	İstanbul	298
KARAN, (Mustafa) Hayrettin Bey	Bilecik	106
KARAOSMANOĞLU, (Mehmet) Kâni Bey	Manisa	425

		Sayfa
KARAOSMANOĞLU, Yakup Kadri Bey	Manisa	434
KARGI, Yahya Galip Bey	Ankara	51
KATOĞLU, (Abdurrahman) Rahmi Bey	Sivas	525
KAYA, Şükrü Kaya Bey	Muğla	462
KAYALI, Bekir (Karamehmet) Bey	Çorum	164
KERVEN, Mehmet Nahit Bey	Kırklareli	354
KESEBİR, Şakir Bey	Edirne	192
KILIÇ, Kılıç Ali Bey	Gaziantep	234
KILIÇOĞLU, Kılıçoğlu Hakkı Bey	Muş	470
KINACI, Şakir Bey	Ankara	50
KİTAPÇI, (Hasan) Hüsnü Bey	İzmir	307
KONAY, (Hüseyin) Hüsnü Bey	Tokat	552
KORALTAN, (Bekir) Refik Bey	Konya	382
KÖKEN, Mustafa Rahmi Bey	İzmir	319
KÜÇÜKA, (Ahmet) Necip Ali Bey	Denizli	173
KÜNTAY, Ömer Lütü Bey	Kars	328
KÜTÜKÇÜOĞLU, Ali Bey	Ankara	37

— L —

LÖKER, (İdris) Hakkı Bey	Kütahya	399
--------------------------	---------	-----

— M —

<u>Mahmut Bey</u>	Urfa	580
MENDERES, Adnan Bey	Aydın	71
MENGİ, Halit Bey	Niğde	478
MENTEŞE, Halil Bey	İzmir	303
METE, İbrahim Hakkı Bey	Cebelibereket	142
MIHÇIOĞLU, Halit (Ferit) Bey	Ankara	40
<u>Muhittin Nami Bey</u>	Muş	471
MUMCU, İsmail Hakkı Bey	Amasya	30
MUTLU, Süleyman Fikri Bey	Mersin	454
MUTUK, Mahmut Rasim Bey	Tekirdağ	545
MÜHÜRDAROĞLU, Asım (Vasfi) Bey	Erzurum	214

— N —

NABEL, (İbrahim) Nazifi (Şerif) Bey	Antalya	58
-------------------------------------	---------	----

— O —

OHKAY, Ahmet Saffet Bey	Elâziz	195
OKAR, Mehmet Ali Bey	Artvin	65
OKAY, Kâzım Bey	Giresun	246
OLPAK, Kemalettin Bey	Kocaeli	369
ONARAN, Mehmet Halit Bey	Burdur	121
ONAT, Naim Hazım Bey	Konya	388
ONAY, (Ahmet) Talât Bey	Çankırı	157
ONGUN, (Ahmet) Hamdi Bey	Mersin	451
ORUÇOĞLU, (Ömer) Hulûsi Bey	Sinop	518
OYTAÇ, (Mehmet) Hilmi Bey, Dr.	Malatya	415

— Ö —

ÖDÜL, Şevket Bey	Kırklareli	355
ÖKER, (Abdül) Muttalip Bey	Malatya	413
ÖKTEM, Haydar Rüştü Bey	Denizli	176
ÖNGÖREN, (Mehmet) Bahaettin Tali Bey	Kars	324
ÖNGÖREN, İbrahim Tali Bey	İstanbul	291
ÖNVER, Şaban (Sırrı) Bey	Konya	389
ÖRGEEVREN, (Ahmet) Süreyya Bey	Aksaray	22
ÖZALP, Kâzım Paşa	Balıkesir	91
ÖZDAMAR, Hüseyin Hüsnü Bey	Isparta	262
ÖZDEMİR, Ahmet Bey	Eskişehir	223
ÖZDEMİROĞLU, (Ahmet) Ragıp Bey	Zonguldak	603
ÖZDEŞ, Lütfi Müfit Bey	Kırşehir	360
ÖZER, Yusuf Ziya Bey	Eskişehir	228
ÖZEY, (Mehmet) Yaşar Bey	Aksaray	25
ÖZKAN, Mustafa Şeref Bey	Burdur	122
ÖZMEN, Abidin Bey	Aydın	69
ÖZOĞUZ, Esat Bey	Rize	497
ÖZSOY, (Mustafa) Reşit Bey	Kayseri	346
ÖZTRAK, (Mustafa) Faik Bey	Tekirdağ	547

— P —

PEKER, Recep Bey	Kütahya	409
POROY, Nazım Bey	Tokat	554

— R —

<u>Rasim (Celâlettin) Bey</u>	Kütahya	408
<u>Refet Bey, Dr.</u>	Urfa	583
RENDÂ, Mustafa Abdülhalik Bey	Çankırı	159
<u>Reşit Galip Bey, Dr.</u>	Aydın	79

— S —

SABUNCU İsmail Bey	Şebın Karahisar	537
SADAK, Necmettin (Sadık) Bey	Sivas	529
SAGAY, (Mehmet) Esat Bey	Bursa	130
SAKA, Hasan (Hüsnü) Bey	Trabzon	568
SAMANLI, (Mustafa) Kâzım Bey, Dr.	Denizli	178
<u>Samih Rifat Bey</u>	Çanakkale	153
SAN, Hasan Tahsin Bey	Aydın	77
SARAÇOĞLU, (Mehmet) Şükrü Bey	İzmir	317
<u>SARHAN, Mustafa Fevzi Bey</u>	Manisa	430
SAYDAM, (Mehmet) Hakkı Bey	İçel	268
SAYDAM, İbrahim (Refik) Bey	İstanbul	290
SAYLAM, (Mehmet) Mithat Bey	Maraş	441
SAYILIR, Cafer Bey	Eskişehir	225
SAZAK, Emin Bey	Eskişehir	227
SEVİĞ, (Hasan) Vasfi (Raşit) Bey	Şebın Karahisar	535
SEVÜKTEKİN, (Mehmet) Kâzım Paşa	Diyaribekir	183
SILAY, Tefvik Fikret Bey	Konya	391
SİREL, Asım Bey, Dr.	Samsun	503
SİREL, Mehmet Nazif Bey	Kars	325
SOMER, Mehmet Bey	Kütahya	401
SOYAK, Recep Zühtü Bey	Sinop	520
SOYDAN, Mahmut Bey	Siirt	514
SOYER, Suat Bey, Dr.	Kastamonu	338

		<u>Sayfa</u>
SOYLU, Mahmut Faik Bey	Niğde	479
SÖKMEN, İhsan (Lâtif) Paşa	Giresun	245
SUDA, Emin Cemal Bey	Bolu	111
SUNEL, (Ahmet) Kemal Zaim Bey	Konya	376
SUNGUR, Ahmet (Avni) Sungur Bey	Yozgat	591
SÜSOY, Mustafa (Vasfi) Bey	Tokat	553

— Ş —

ŞAHİN, Mehmet Şahin Bey	Gaziantep	236
ŞATANA, Abdurrezzak Bey	Mardin	445
ŞATIR, Ahmet Tevfik Bey	Kayseri	344
ŞENSÖZEN, Ahmet Vasfi Bey	Balıkesir	83

— T —

TAFLIOĞLU, Ahmet Cevdet Bey	Yozgat	593
TALAY, Rasim Ferit Bey, Dr.	Bursa	134
TAN, Hasan Hayri Bey	Edirne	189
TANKUT, Hasan Reşit Bey	Muş	467
TANRISEVER, Serdar (Ahmet) Bey	Kırşehir	361
TARHAN, Abdülhak Hamit Bey	İstanbul	271
TARHAN, Ali Rana Bey	İstanbul	277
TAV, (Aziz) İhsan Bey	Bayazıt	99
TEKŞEN, Halil Bey	Kastamonu	335
TENGİRŞENK, Yusuf Kemal Bey	Sinop	521
TİĞREL, Zülfü Bey	Diyaribekir	186
TİRİTOĞLU, Alaettin Bey	Kütahya	396
TOKAT, Emin Aslan Bey	Denizli	175
TOKGÖZ, Ahmet İhsan Bey	Ordu	484
TOPÇUBAŞIOĞLU, (İbrahim) Alâettin (Cemil) Bey	İstanbul	288
TOPRAK, Mehmet Sabri Bey	Manisa	427
TÖR, Edip Servet Bey	Gümüşane	249
TUNA, (Mehmet) Nuri Bey	Muğla	461
TUNCA, Ahmet Cemal Bey, Dr.	Antalya	55
TUNCA, Muslihittin (Abdullah) Bey	Ankara	45
TUNCAY, Edhem (Tuncel) Bey	Samsun	506

		<u>Sayfa</u>
TURAN, (Ahmet) Kemal (ettin) Bey	Isparta	259
TÜMERKAN, Hasan Fehmi Bey	Kastamonu	336
TÜRKMEN, Halil Bey	Zonguldak	605
TÜRKÖĞLU, (Mustafa) Turgut Bey	Manisa	431
TÜZER, Ahmet Fikri Bey, Dr.	Erzurum	213
TÜZÜN, (Mehmet) Atıf Bey	Rize	500

— U —

<u>Ubeydullah Efendi</u>	Bayazıt	101
UÇGUN, (Ali) Haydar Bey	Antalya	56
UĞUR, İsmail (Mehmet) Bey	Sivas	526
ULUÇAY, Ahmet Vefik Bey	Niğde	475
ULUĞ, Mustafa Naşit (Hakkı) Bey	Kütahya	405
ULUSAN, Mustafa Bey	Konya	386
UMAY, Fuat Bey, Dr.	Kırklareli	353
UNGAN, Hakkı Bey	Van	587
URAL, (Mehmet) Nuri Bey	Maraş	442
URAL, Talât (Haşim) Bey	Malatya	418
URAN, (Mustafa) Hilmi Bey	Adana	4
URAS, (Ahmet) Esat Bey	Amasya	29
URAZ, (Mustafa) Sadettin (Rıza) Bey	İstanbul	296
URSAVAŞ, Ali Saip Bey	Urfa	579
US, (Mehmet) Asım Bey	Artvin	66
US, Hakkı Tarık Bey	Giresun	243
UYBADIN, (Mehmet) Cemil Bey	Tekirdağ	544
UZEL, (Hasan) Saim Bey, Dr.	Manisa	424
UZER, (Hasan) Tahsin Bey	Konya	384
UZMAY, İsmail Hakkı Bey	Bolu	114
UZUNÇARŞILIOĞLU, İsmail Hakkı Bey	Balıkesir	90

— Ü —

ÜLGEN, (Mehmet) Refet Bey	Urfa	582
ÜLKÜMEN, Hamdi Bey	Trabzon	567

		<u>Sayfa</u>
ÜNAYDIN, Ruşen Eşref Bey	Afyon Karahisar	18
ÜNÜR, (Mehmet) Rifat Bey	Çankırı	158
— V —		
VARDAR, Rifat Bey	Zonguldak	609
— Y —		
YALMAN, (Ahmet) Hamdi Bey	Ordu	483
YARALI, Halil (Nifli) Bey	Manisa	423
YARGI, Mehmet Selâhattin Bey	Kocaeli	371
YAŞIN, (Mehmet) Şükrü Bey	Çanakkale	151
YAZICI, (Mehmet) Yaşar Bey	İstanbul	294
YAZIKSIZ, Necip Asım Bey	Erzurum	220
YEĞENA, Ali Münif Bey	Adana	3
YENEN, (Ali) Galip Bey	Niğde	477
YILDIRIMTEKİN, Nebi Nabi (Rıza) Bey	Çorum	168
YİĞİT, İbrahim Süreyya Bey	Kocaeli	368
YÖNTEM, Ali Canib Bey	Ordu	487
YÖRÜK, İbrahim (Cevdet) Bey	Balıkesir	89
YURDAKUL, Mehmet Emin Bey	Urfa	581
YÜCEKÖK, Naki (yettin) Bey	Muş	472
— Z —		
ZABCI, Mahmut (Nedim) Bey	Malatya	414
ZIRH, Ali (Rıza) Bey	Rize	496

